MIHAELA DOBOȘ
MONA COȚOFAN

5-7

START PENTRU SUCCES!

SIMULAREA EVALUĂRII NAȚIONALE

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TESTE RECAPITULATIVE
DUPĂ PROGRAMA CLASELOR V-VII

- 10 seturi de exerciții de antrenament tematic
- 30 de teste pe modelul Evaluării Naționale
- soluții și sugestii de răspuns

Avizat M.E.

EDITURA PARALELA 45
EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner

MIHAELA DOBOȘ
MONA COȚOFAN

START PENTRU SUCCES!

SIMULAREA EVALUĂRII NAȚIONALE

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TESTE RECAPITULATIVE DUPĂ PROGRAMA CLASELOR V-VII

- 10 seturi de exerciții de antrenament tematic
- 30 de teste pe modelul Evaluării Naționale
- soluții și sugestii de răspuns

5-7

Editura Paralela 45

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E. nr. 4174/09.04.2024.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română (clasele V-VII), coroborată cu Programa școlară pentru susținerea Evaluării Naționale la finalul clasei a VIII-a și cu modelul de subiect și de barem în vigoare.

Redactare: Ionuț Burcioiu
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Design copertă: Mirona Pintilie
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOBOȘ, MIHAELA
Start pentru succes! : Simularea Evaluării Naționale : Limba și literatura română – Teste recapitulative după programa claselor V-VII : 10 seturi de exerciții de antrenament tematic, 30 de teste pe modelul Evaluării Naționale, soluții și sugestii de răspuns /
Mihaela Doboș, Mona Coțofan. – Pitești : Paralela 45, 2025
ISBN 978-973-47-4244-8

I. Coțofan, Mona

811.135.1
821.135.1.09

Editura Paralela 45

Credite foto
Imaginile a căror sursă nu a fost menționată au fost preluate de pe Shutterstock.

Copyright © Editura Paralela 45, 2025
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

CUPRINS

Cuvânt-înainte 5

Partea I. Exerciții de antrenament tematic 7

Setul 1..... 8
Setul 2.....11
Setul 3.....14
Setul 4.....17
Setul 5.....19
Setul 6.....22
Setul 7.....25
Setul 8.....28
Setul 9.....31
Setul 10.....33

Partea a II-a. Teste pe modelul Evaluării Naționale 37

Test recapitulativ 1.....38
Test recapitulativ 2.....42
Test recapitulativ 3.....46
Test recapitulativ 4.....50
Test recapitulativ 5.....54
Test recapitulativ 6.....58
Test recapitulativ 7.....62
Test recapitulativ 8.....66
Test recapitulativ 9.....70
Test recapitulativ 10.....74
Test recapitulativ 11.....78
Test recapitulativ 12.....82
Test recapitulativ 13.....86
Test recapitulativ 14.....91
Test recapitulativ 15.....95
Test recapitulativ 16.....100
Test recapitulativ 17.....104
Test recapitulativ 18.....108
Test recapitulativ 19.....112
Test recapitulativ 20.....117
Test recapitulativ 21.....121
Test recapitulativ 22.....124
Test recapitulativ 23.....129
Test recapitulativ 24.....133
Test recapitulativ 25.....138
Test recapitulativ 26.....142
Test recapitulativ 27.....146
Test recapitulativ 28.....150
Test recapitulativ 29.....154
Test recapitulativ 30.....157

Soluții și sugestii de răspuns 163

Partea I. Exerciții de antrenament tematic..... 164
Partea a II-a. Teste pe modelul Evaluării Naționale..... 166

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

CUVÂNT-ÎNAINTE

O scară către cea mai bună versiune a ta

Dragi copii, gimnaziul reprezintă o perioadă foarte importantă din evoluția voastră, deoarece coincide cu vârsta la care începeți să vă întrebați și să vă dați seama ce vă incită și ce vă plictisește, ce vă bucură și ce vă întristează, ce hobby-uri vă împlinesc și ce sarcini de școală vă pun în dificultate. Așa se deschide, treptat, drumul către domenii în care v-ar plăcea să activați în viitor, pentru că lumea lor vă face să uitați cum trece timpul și să vă doriți să fiți mereu învățăcei, dar din ce în ce mai buni. Noi, două posibile profesoare ale voastre, vă îndemnăm să nu neglijați, mai ales la această vârstă, absolut niciuna dintre disciplinele de studiu de la școală, pentru că toate au rolul lor specific în conturarea personalității și a profilului vostru uman: matematica vă formează o minte sprintenă, științele vă dezvăluie miracolele naturii, artele vă învață să descoperiți și să trăiți frumosul, limbile străine vă garantează plimbări pe toate meridianele, istoria și geografia vă invită în locuri și timpuri memorabile, sportul vă menține sănătoși și voioși. Voi știți deja aceste lucruri și vă întrebați, probabil, care este legătura dintre sensul lor și lucrarea de față.

Ei bine, cartea *Start pentru succes! Simularea Evaluării Naționale* este soluția timpurie de a vă antrena și a vă testa competențe, cunoștințe și abilități dobândite la toate disciplinele de mai sus, pentru că literatura, limba și comunicarea, dragii noștri, sunt domeniile care leagă în mod sensibil și temeinic toate aceste arii. Vă imaginați un medic care nu poate comunica bine cu pacientul, un informatician care se blochează când trebuie să vorbească în public, un meșteșugar care nu-și poate negocia prețul, un inginer care se împiedică în virgule sau un avocat care nu te poate convinge de nimic? Sigur nu v-ați dori să fiți în vreuna dintre aceste ipostaze, așa că începeți pregătirea pentru viitor încă de acum, încet și sigur, astfel încât pragul intrării la liceu numit Evaluarea Națională să fie o zi ca oricare alta din viața voastră de adolescenți.

Experiența la catedră, dar și legăturile pe care le avem, noi și editura, cu profesori și părinți din întreaga țară ne-au arătat că elevii doresc să înceapă încă de la finalul clasei a VII-a antrenamentul pentru examenul de încheiere a gimnaziului, pentru a se obișnui în mod firesc cu tipicul subiectului, chiar înainte de a fi parcurs toate noțiunile din programa de examen (lucru care se va întâmpla, conform planificărilor școlare, abia către finalul clasei a VIII-a, la sfârșitul lunii mai). Prin auxiliarul de față, noi le oferim o resursă de învățare adaptată acestei nevoi, pentru că toate exercițiile și testele au la bază achiziții științifice și competențe anterioare clasei a VIII-a, astfel încât rezolvarea unui test de examen să se poată realiza complet, fără frustrări și fără graba parcurgerii rapide (și uneori superficiale) a materiei școlare prevăzute pentru ultimul an de gimnaziu.

Gândind algoritmic, empatic și didactic deopotrivă, am conceput auxiliarul pe trei secțiuni distincte și firesc interconectate:

I. 10 seturi cu exerciții de antrenament tematic (*Fonetică. Ortoepie și ortografie; Vocabular; Părți de vorbire și funcții sintactice; Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice; Variația stilistică. Forme corecte*), fiecare conținând câte 20 de itemi obiectivi, astfel încât verificarea rezolvării lor să se poată realiza imediat și independent de ajutorul altcuiva.

II. 30 de teste recapitulative după modelul Evaluării Naționale, care au la bază texte-suport atractive și interesante, asociate după criteriul tematic, din literatura română și universală, clasică și contemporană (18 narative, 6 lirice, 6 dramatice). Pentru că scopul nostru nu este de a transforma elevul într-un robot care repetă, mimetic, aceleași tipuri de sarcini, am diversificat și am nuanțat exercițiile în sensul antrenării spiritului critic, imaginației și creativității.

III. Soluții și sugestii de rezolvare, în care se regăsesc răspunsuri complete la seturile din prima parte, precum și la itemii obiectivi din cadrul testelor. Pentru subiectele care vizează înțelegerea, compararea, asocierea și valorizarea critică a textului literar am optat pentru sugestii de răspuns, iar în cazul compunerilor am oferit bareme desfășurate, care să orienteze răspunsurile elevilor, dar fără a le îngrădi sau a le manipula ideile și limbajul.

Dragul nostru elev, cu această carte începe un parcurs către succes care îți va readuce bucuria și curiozitatea învățării, precum și gustul onest al competiției cu tine însuți, pentru că nu este altceva decât *O scară către cea mai bună versiune a ta.* Urc-o încrezător!

Mihaela Doboș & Mona Coțofan

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA I

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT TEMATIC

Scanned with OKEN Scanner

SETUL 1

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Dar o iubea pe Olguța.

Pe Olguța îi plăcea să și-o închipuie toamna, în odaia de la Iași a Monicăi. Ar fi vrut să o știe bolnavă, puțin, nu mult, s-o doară gâtul, de pildă. Să-i fie frig. Să fie ceva mai palidă, mai puțin energică. Înfrigurată, să aibă un șal pe umeri și să stea zgribulită în fundul divanului. Leila să toarcă. În sobă să ardă focul. Olguța să fie îmbrăcată în haine de toamnă, cu puțin miros de naftalină: rochie de culoare închisă, neagră mai ales, ghete înalte. O îmbrăcăminte de doliu.

El să stea la picioarele divanului sau la picioarele Olguței. Afară, frig, burniță. Să fie și el bolnav, ca Olguța să se arate blândă cu el. Să fie zi de școală: nicio sărbătoare nu-i mai sărbătoare decât o zi de școală petrecută acasă, când știi că toți colegii stau în bănci.

Olguța să privească pe fereastră. El să mai puie lemne pe foc, să aducă samovarul în odaie. Să vadă mormanele de jar sclipind în umbră și să audă clocotul muzical al apei din samovar. Să servească ceai Olguței. Să se facă seară.

— Noapte bună, Olguța.

— Noapte bună, Puiule.

Și să-i sărute mâna...

(Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*, vol. II)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele *rochie* și *colegii* au, în ordine:

a) 5 litere, 5 sunete; 7 litere, 7 sunete;
b) 6 litere, 4 sunete; 7 litere, 6 sunete;
c) 6 litere, 6 sunete; 6 litere, 7 sunete;
d) 6 litere, 5 sunete; 7 litere, 7 sunete.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În seria de cuvinte *iubea, plăcea, închipuie, puie* există:

a) 4 diftongi;
b) 2 diftongi, 1 hiat, 1 triftong;
c) 3 diftongi, 1 triftong;
d) 5 diftongi, 1 hiat.

3 Subliniază silaba accentuată din cuvintele: *energică, sărbătoare, muzical, samovarul.*

4 Alcătuiește câte un enunț cu omograful cuvântului *haine*, respectiv cu omofonul cuvântului *ceai*, din următoarele enunțuri:

Olguța să fie îmbrăcată în haine de toamnă.

Să servească ceai Olguței.

Scanned with OKEN Scanner

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte derivate este:
a) toamna, servească, sclipind;
b) închipuie, îmbrăcăminte, Olguței;
c) Monicăi, samovarul, petrecută;
d) înfrigurată, energică, decât.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) *El să stea la picioarele <u>divanului</u>.*; În <u>divanul</u> țării, s-a hotărât creșterea taxelor.
b) *S-o doară gâtul, de <u>pildă</u>.*; <u>Pilda</u> dată de bunica m-a făcut să văd adevărul.
c) *Ar fi vrut să o știe <u>bolnavă</u>.*; De când fac sport, sunt <u>sănătoasă</u> tun.
d) *Să vadă <u>mormanele</u> de jar sclipind.*; Am adunat câteva <u>grămezi</u> de lemne.

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.
a) În enunțul *El să stea la picioarele divanului.* nu există cuvinte folosite cu sens figurat. **A/F**
b) Cuvântul subliniat în enunțul *Și să-i sărute <u>mâna</u>.* este polisemantic. **A/F**

8 Rescrie enunțul *Olguța <u>să privească</u> pe <u>fereastră</u>.*, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime potrivite.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul subliniat în enunțul *<u>Dar</u> o iubea pe Olguța.* este:
a) prepoziție;
b) conjuncție;
c) adverb;
d) substantiv.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Verbele din enunțul *Ar fi vrut să o știe bolnavă.* sunt la modurile:
a) imperativ, conjunctiv;
b) condițional-optativ, indicativ;
c) imperativ, indicativ;
d) condițional-optativ, conjunctiv.

11 Selectează, din fragmentul următor, trei atribute, precizând partea de vorbire prin care sunt exprimate: *Să fie zi de școală: nicio sărbătoare nu-i mai sărbătoare decât o zi de școală petrecută acasă...*

Atributul selectat	Partea de vorbire prin care este exprimat

12 Unește cu săgeți cuvintele subliniate în enunțurile din prima coloană cu funcțiile sintactice și valorile morfologice din a doua coloană:

a) *Să-<u>i</u> fie frig.*
b) *<u>În sobă</u> să ardă focul.*
c) *Să vadă mormanele de jar <u>sclipind</u> în umbră.*
d) *Să servească ceai <u>Olguței</u>.*
e) *Să se facă <u>seară</u>.*

a) atribut, verb la formă nepersonală
b) subiect, substantiv comun
c) complement indirect, pronume personal
d) complement indirect, substantiv propriu
e) circumstanțial de loc, substantiv comun

Scanned with OKEN Scanner

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Între propozițiile din fraza *Să fie și el bolnav, ca Olguța să se arate blândă cu el.* raporturile sintactice sunt:

a) de coordonare prin juxtapunere;
b) de coordonare prin joncțiune;
c) de subordonare prin juxtapunere;
d) de subordonare prin joncțiune.

14 Rescrie enunțul următor, astfel încât fraza să devină propoziție dezvoltată prin transformarea modului unui verb: *Pe Olguța îi plăcea să și-o închipuie toamna, în odaia de la Iași a Monicăi.*

_____

_____

15 Transcrie două elemente de relație prin care se realizează raportul de subordonare în fraza următoare: *Să fie zi de școală: nicio sărbătoare nu-i mai sărbătoare decât o zi de școală petrecută acasă, când știi că toți colegii stau în bănci.*

_____

16 Construiește un enunț exclamativ despre mesajul textului dat.

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În enunțul *Deși am fi preferat mai bine să ne întâlnim cu protagonistul principal, am fost mulțumiți că l-am văzut fi-e și pe maistrul scenograf a piesei de teatru vizionată.* există:

a) 5 greșeli;
b) 6 greșeli;
c) 7 greșeli;
d) 8 greșeli.

18 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

_____ (*a fi*, gerunziu) îndrăgostit de Olguța, băiatul și-___ (clitic pronominal personal, persoana a III-a, feminin, singular) imagina _____ (*bolnavă*, superlativ absolut de inferioritate), ca să-i poată arăta dragostea _____ (adjectiv pronominal posesiv).

19 Descoperă greșelile de orice fel și rescrie corect enunțul:

Scriitorul ieșan Ionel Teodoreanu a creeat opere memorabile, care orice român ar trebuii să le citească.

_____

_____

20 Subliniază forma corectă:

a) *Geamgiii/geamgii* chemați de tata au reparat ferestrele.
b) La sfatul profesoarei de muzică, am citit *livretul/libretul* operei *Carmen*, de Georges Bizet.

Scanned with OKEN Scanner

SETUL 2

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

În timp ce se lăsa amețit de frumusețe în grădina botanică, ba admirând culoarea mirosului de lavandă sau de plumeria, ba inspirând mirosul culorii de gerbera, de amaryllis, de anthurium sau de căldărușe de Colorado, artistul auzi un fluture plângând. Îl zări printre crengile unui arbore kigelia africana, căruia la noi, în satele de prin mărginimile Moldovei, unde acest arbore nu crește niciodată, i se spune tradițional arborele cu cârnați sau cu caltaboș. Dar nu despre cârnați și caltaboși este povestea noastră, ci despre un fluture care plânge pe o frunză de kigelia africana.

— Hei, i-a zis înduioșat omul când s-a apropiat de el, văzându-l atât de alb, de amărât și de înlăcrimat. Care-i necazul tău?

Fluturele a făcut ochii mari zărindu-l pe artist lângă el, deși, la drept vorbind, chiar făcându-și ochii mari, ei îi rămăseseră tot minusculi. Și nu vin cu observația asta degeaba, după cum veți descoperi în scurt timp. Lepidoptera a făcut deci ochii mari, ei rămânându-i însă tot minusculi, și i-a spus artistului printre suspine:

— Ce coincidență! Noi ne cunoaștem, îți mai amintești? Cu multă vreme în urmă, ah, au trecut secole de atunci, m-am rotit în jurul capului tău. Doar că-ți stătea un ticălos înaripat pe creștet, un corb întunecat, care te apăra ca un cerber. A trebuit să mă retrag. Dar ce coincidență fantastică să te întâlnesc aici...

(Felix Aftene, Lucian Dan Teodorovici, *Mustața lui Dali și alte culori*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect accentuate cuvintele din seria:

a) **mi**nusculi, ar**tis**tului;
b) frumu**se**țe, **flu**turele;
c) bo**ta**nică, întu**ne**cat;
d) înlă**cri**mat, trebu**it**.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

a) măr-gin-i-mi-le, tra-di-ți-o-nal;
b) măr-gi-ni-mi-le, tra-di-țio-nal;
c) măr-gi-ni-mi-le, tra-di-ți-o-nal;
d) măr-gi-nim-i-le, trad-i-ți-o-nal.

3 Transcrie, din următorul enunț, două cuvinte în care numărul de litere este diferit de numărul de sunete: *Fluturele a făcut ochii mari zărindu-l pe artist lângă el.*

_____

4 Precizează grupurile de sunete existente în cuvintele subliniate din enunțul: *A trebuit să mă retrag. Dar ce coincidență fantastică să te întâlnesc aici...*

_____

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte compuse este:

a) Mărginimile Moldovei, înduioșat, printre;
b) în timp ce, descoperi, în jurul;
c) grădina botanică, coincidență, de prin;
d) niciodată, despre, kigelia africana.

Scanned with OKEN Scanner

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru toate cuvintele subliniate în enunțul *Cu multă <u>vreme</u> în urmă, ah, au trecut <u>secole</u> de atunci, <u>m-am rotit</u> în jurul capului tău*. sunt:
a) perioadă, epoci, m-am învârtit;
b) timp, veacuri, am zburat;
c) sezoane, decade, am circulat;
d) etapă, momente, am umblat.

7 Transcrie o pereche de antonime din secvența: *La drept vorbind, chiar făcându-și ochii mari, ei îi rămâneseră tot minusculi.*

_____

8 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele *amaryllis, anthurium, kigelia africana* fac parte din categoria:
a) regionalismelor;
b) termenilor populari;
c) termenilor științifici;
d) arhaismelor.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Substantivele subliniate în enunțul *<u>Lepidoptera</u> a făcut deci ochii mari, ei rămânându-i însă tot minusculi, și i-a spus <u>artistului</u> <u>printre suspine</u>*. sunt, în ordine, în cazul:
a) nominativ, dativ, acuzativ;
b) nominativ, genitiv, acuzativ;
c) vocativ, dativ, acuzativ;
d) acuzativ, genitiv, acuzativ.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Funcțiile sintactice ale cuvintelor din fragmentul *Cu multă vreme în urmă, ah, au trecut <u>secole</u> <u>de atunci</u>, m-am rotit în jurul capului <u>tău</u>*. sunt, în ordine:
a) subiect, atribut, atribut pronominal;
b) subiect, circumstanțial de timp, atribut adjectival;
c) circumstanțial de timp, atribut adverbial, atribut adjectival;
d) complement direct, circumstanțial de timp, atribut adjectival.

11 Selectează, din următorul fragment, trei pronume, precizând, pentru fiecare, felul și funcția sintactică:
— Hei, i-a zis înduioșat omul când s-a apropiat de el, văzându-l atât de alb, de amărât și de înlăcrimat. Care-i necazul tău?

Pronumele selectat	Felul pronumelui și funcția sintactică

12 Construiește un enunț în care substantivul care îndeplinește funcția sintactică de subiect în propoziția *În sobă să ardă focul.* să fie nume predicativ în cazul genitiv.

_____

Scanned with OKEN Scanner

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În fraza *Fluturele a făcut ochii mari zărindu-l pe artist lângă el, deși, la drept vorbind, chiar făcându-și ochii mari, ei îi rămăseseră tot minusculi.* există:

a) cinci propoziții;
b) patru propoziții;
c) trei propoziții;
d) două propoziții.

14 Precizează tipul de raport sintactic existent între propozițiile din fraza: *Noi ne cunoaștem, îți mai amintești?*

_____

15 Transcrie, din textul dat:

a) un enunț asertiv;
b) un enunț interogativ;
c) un enunț exclamativ.

_____

_____

_____

16 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Virgula din secvența *Dar nu despre cârnați și caltaboși este povestea noastră, ci despre un fluture care plânge...* are rolul:

a) de a separa termenii unei enumerații;
b) de a marca raportul de coordonare adversativă;
c) de a marca o apoziție;
d) de a separa termenii unei repetiții.

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Subliniază forma corectă:

a) Fluturele s-a așezat pe capul artistului ca pe un *grup statutar/grup statuar.*
b) Între plantele din grădină, fluturele n-a văzut *ciuboțica-cucului/ciuboțica cucului.*

18 Încercuiește litera **A** (adevărat) sau **F** (fals), pentru a aprecia valabilitatea următoarelor afirmații:

a) Este corect enunțul *Ca și elev, îmi place lucrul în echipă.* **A/F**
b) Este corect enunțul *La algebră, Maria este cea mai superioară din clasă.* **A/F**

19 Realizează corect acordul adjectivului pronominal de întărire, completând spațiile libere din următoarele enunțuri:

a) I-am trimis invitația la concert mătușii mele _____.
b) Nouă (masculin) _____ ne-a oferit această șansă.

20 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

Când _____ (*a auzi*, perfect simplu, persoana a III-a, singular) fluturele _____ (*a plânge*, gerunziu), _____ (*artist*, dativ) sensibil ___ (clitic pronominal personal, dativ) se făcu milă și-l invită _____ (*a zbura*, conjunctiv) pe deasupra _____ (*lalea*, plural, genitiv) înflorite.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

SETUL 3

Citeşte cu atenţie următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Cred că din cele mai vechi timpuri scriitorii s-au împărţit, după curajul lor, în două distincte categorii: cei care pretindeau că prin scrisul lor oglindesc lumea şi cei care mărturiseau că prin scrisul lor abia dacă reuşesc să se oglindească pe ei. Spuneam că această esenţială împărţire se face din punctul de vedere al curajului, dar nu precizam care dintre cele două categorii este mai curajoasă. N-aş fi avut cum s-o fac. Cine ar putea spune dacă este mai curajos cel ce se încăpăţânează să înţeleagă lumea înconjurătoare şi să arate ce-a înţeles, încercând să creeze o altă lume identică, după chipul şi asemănarea celei reale; sau cel ce are orgoliul de a recunoaşte că opera lui nu îl poate, în mod fatal, exprima decât pe el însuşi, că între lume şi el va exista întotdeauna, şi orice ar face, lentila deformatoare a ochiului său care priveşte şi interpretează totul? Un lucru este sigur: împărţirea – făcută din punctul de vedere al curajului – în două categorii – nu se ştie care dintre ele superioară celeilalte – nu priveşte decât intenţiile literare ale autorilor, ambiţiile lor mărturisite şi iluziile lor crezute cu îndărătnicie; în ceea ce priveşte rezultatul acestor ambiţii şi iluzii, opera scrisă, ea este mereu aceeaşi imagine uluitoare prin fantastica ei subiectivitate şi puterea ei de a arăta *altfel* o lume prea uriaşă şi diversă pentru a cere altceva decât să fie interpretată la infinit.

(Ana Blandiana, *Spaima de literatură*)

A. Fonetică. Ortoepie şi ortografie

1 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.
Conţin triftong toate cuvintele din seria:

a) ei, reale, superioară;
b) pretindeau, mărturiseau, ei;
c) ambiţiile, iluziile, aceeaşi;
d) scriitorii, ceea, subiectivitate.

2 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.
Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în toate cuvintele din seria:

a) vechi, precizam, cine;
b) exista, orice, îndărătnicie;
c) este, aceeaşi, altceva;
d) cele, celeilalte, imagine.

3 Alcătuieşte enunţuri cu ortogramele: *care/c-are, decât/de cât.*

_____

_____

4 Alege varianta corectă de accentuare a următoarelor cuvinte şi alcătuieşte câte o propoziţie interogativă cu fiecare dintre acestea: *pre**tin**deau/ pretin**deau**; întotdea**u**na/în**tot**deauna.*

_____

_____

B. Vocabular

5 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conţine doar cuvinte derivate cu sufix este:

a) oglindesc, împărţire, recunoaşte;
b) înconjurătoare, puterea, ambiţii;
c) scriitorii, curajoasă, deformatoare;
d) pretindeau, se încăpăţânează, interpretează.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de paronimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) *Pretindeau că prin scrisul lor oglindesc lumea.*; Tu ai un scris caligrafic.
b) *Opera lui nu îl poate [...] exprima decât pe el însuși.*; Ministrul își însuși reproșul primit.
c) *Nu privește decât intențiile literare ale autorilor.*; La engleză, am făcut transcrieri literale.
d) *Cred că din cele mai vechi timpuri...*; La vremuri noi, oameni noi.

7 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul *lume* este folosit cu sens figurat în enunțul:
a) Făt-Frumos și-a luat lumea-n cap și a plecat de acasă.
b) Am vorbit cu multă lume despre această știre.
c) Lumea din satul meu cultivă grâu.
d) În timpul pandemiei, toată lumea a fost foarte preocupată de sănătate.

8 Scrie familia lexicală a substantivului *chip* (cel puțin șase termeni).

_____

_____

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Pronumele subliniate în secvența *cei care mărturiseau că prin scrisul lor abia dacă reușesc să se oglindească pe ei* sunt, în ordine, de următoarele tipuri:
a) relativ, posesiv, reflexiv, personal;
b) interogativ, personal, reflexiv, personal;
c) relativ, posesiv, reflexiv, nehotărât;
d) relativ, personal, reflexiv, personal.

10 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe de conjugări diferite, pe care le vei preciza: *Spuneam că această esențială împărțire se face din punctul de vedere al curajului, dar nu precizam care dintre cele două categorii este mai curajoasă.*

Verbul selectat	Conjugarea verbului selectat

11 Rescrie următoarea secvență din textul dat, trecând verbele cu rol de predicat la timpul viitor anterior: *Cine ar putea spune dacă este mai curajos cel ce se încăpățânează....*

_____

_____

12 Transcrie, din textul dat, trei adjective aflate de grade de comparație diferite, pe care le vei preciza.

_____

_____

_____

Scanned with OKEN Scanner

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Dezvoltă fraza *N-aș fi avut cum s-o fac.*, adăugând alte două propoziții, al căror predicat să fie la modul indicativ.

_____

_____

14 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Între propozițiile din fraza *Spuneam că această esențială împărțire se face din punctul de vedere al curajului, dar nu precizam care dintre cele două categorii este mai curajoasă.* raporturile sintactice sunt:

a) de coordonare prin joncțiune și de subordonare prin joncțiune;
b) de coordonare și de subordonare prin juxtapunere;
c) de coordonare prin juxtapunere și de subordonare prin joncțiune;
d) de subordonare prin joncțiune.

15 Menționează două tipuri de enunțuri existente în textul dat, având în vedere scopul comunicării.

_____

_____

16 Transcrie, din textul dat, două conjuncții coordonatoare și două conjuncții subordonatoare.

_____

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În enunțul *Scrisul Anei Blandianei este fascinant, întru-cât autoarea însuși este o personalitate care inspiră și încântează, atât din cauza poezielor publicate, cât și din cauza activității sale civice.* există:

a) 6 greșeli;
b) 7 greșeli;
c) 8 greșeli;
d) 9 greșeli.

18 Rescrie enunțul de la exercițiul 17, corectând toate greșelile.

_____

_____

19 Încercuiește litera **A** (adevărat) sau **F** (fals), pentru a aprecia valabilitatea următoarelor afirmații:

a) Este corect enunțul *Bandele de circulație sunt clar delimitate pe șosea.* **A/F**
b) Este corect enunțul *În laboratorul de biologie există două planșe cu esofage umane.* **A/F**

20 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

Călătoriile _____ (adjectiv provenit din participiul verbului *a provoca*) de cărți sunt ca _____ (*maraton*, plural, articulat nehotărât) la finalul _____ (*care*, plural, genitiv) _____ (adjectiv pronominal nehotărât) alergătorii _____ (*a fi*, viitor standard) câștigători.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

SETUL 4

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.

Poate de mult s-a stins în drum
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre,

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.

Tot astfel când al nostru dor
Pieri în noapte-adâncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.

(Mihai Eminescu, *La steaua*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria:
a) **lu**minii, depăr**tări**, urmă**rește**;
b) lu**mi**nii, de**păr**tări, ur**mă**rește;
c) lu**mi**nii, depăr**tări**, urmă**rește**;
d) lumi**nii**, depăr**tări**, **ur**mărește.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În prima strofă a textului dat există:
a) 8 diftongi, 1 triftong, 1 hiat;
b) 7 diftongi, 1 triftong, 2 hiaturi;
c) 9 diftongi, 1 triftong;
d) 7 diftongi, 1 triftong, 2 hiaturi.

3 Subliniază, în următoarea listă, cuvintele care conțin un *i* asilabic: *răsărit, mii, luminii, depărtări, ei, luci, azi, pieri.*

4 Alcătuiește câte un enunț cu omofonele cuvintelor subliniate în versul: *Că mii de ani i-au trebuit.*

_____

_____

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:
a) cale, drum, potecă, opțiune;
b) aproape, departe, alături, mâine;
c) miros, văz, gust, a citi;
d) stea, astru, cer, cometă.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) *Poate de mult s-a stins în drum / În depărtări albastre.*; Noi locuim în apropierea stadionului.
b) *La steaua care-a răsărit / E-o cale-atât de lungă.*; Porumbul a răsărit devreme anul acesta.
c) *Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie.*; Colegii ne cer dovada succesului.
d) *Tot astfel când al nostru dor / Pieri în noapte-adâncă.*; Din pădure apăru un urs.

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.

a) În versurile *Lumina stinsului amor / Ne urmărește încă.* există cuvinte cu sens figurat. **A/F**

b) Substantivul propriu *Drumaru* face parte din familia lexicală a cuvântului *drum.* **A/F**

8 Rescrie versurile *Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie,* înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime potrivite.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele subliniate în versurile *Tot astfel când al nostru dor / Pieri în noapte-adâncă, / Lumina stinsului amor / Ne urmărește încă.* sunt, în ordine:

a) pronume posesiv, adjectiv propriu-zis, adjectiv participial, adverb de mod;

b) adjectiv pronominal posesiv, adjectiv propriu-zis, substantiv, adverb de mod;

c) adjectiv pronominal posesiv, adjectiv propriu-zis, adjectiv participial, adverb de mod;

d) adjectiv pronominal posesiv, adjectiv propriu-zis, adjectiv participial, conjuncție.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Substantivele din versurile *Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă.* sunt, în ordine, în cazurile:

a) nominativ, acuzativ, dativ;

b) acuzativ, acuzativ, dativ;

c) nominativ, acuzativ, nominativ;

d) nominativ, acuzativ, genitiv.

11 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate în versurile *Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie: / Era pe când nu s-a zărit, / Azi o vedem, și nu e.* sunt, în ordine:

a) complement direct, atribut, circumstanțial de mod, circumstanțial de timp, predicat verbal;

b) subiect, atribut, circumstanțial de mod, circumstanțial de timp, predicat nominal;

c) subiect, atribut, circumstanțial de mod, circumstanțial de timp, predicat verbal;

d) subiect, complement indirect, circumstanțial de mod, circumstanțial de timp, predicat verbal.

12 Construiește un enunț imperativ în care pronumele care îndeplinește funcția sintactică de complement direct în propoziția *Lumina stinsului amor / Ne urmărește încă.* să fie complement indirect.

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Între propozițiile din fraza *La steaua care-a răsărit / E-o cale-atât de lungă,/ Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă.* raporturile sintactice sunt:

a) de coordonare prin juxtapunere;

b) de coordonare prin joncțiune;

c) de coordonare prin juxtapunere și de subordonare prin joncțiune;

d) de subordonare prin joncțiune.

14 Rescrie strofa a doua din textul dat, trecând verbele la modul condițional-optativ, timpul perfect.

Scanned with OKEN Scanner

15 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În fraza *Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie: / Era pe când nu s-a zărit, / Azi o vedem, și nu e.* există:
a) 4 propoziții;
b) 6 propoziții;
c) 5 propoziții;
d) 7 propoziții.

16 Construiește un enunț exclamativ despre mesajul textului dat.

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În enunțul *O poiezie care i-ar place să o reciteze la serbare este „De ce numi vii?", a cărui autor este tot Mihai Eminescu poetul nostru național.* există:
a) 8 greșeli;
b) 6 greșeli;
c) 7 greșeli;
d) 9 greșeli.

18 Rescrie enunțul de la exercițiul 17, corectând toate greșelile.

_____

_____

19 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.
_____ (*copil*, plural, nominativ, articulat hotărât) ai _____ (*care*, genitiv) părinți citesc _____ (*poezie*, plural, acuzativ, nearticulat) cresc în _____ (*potrivit*, superlativ relativ de superioritate) mediu _____ (paronimul lui *familiar*), devenind, la rândul lor, adulți _____ (adjectiv participial provenit din verbul *a înzestra*) cu o sensibilitate sporită.

20 Subliniază forma corectă:
a) Vechii *codrii/codri* eminescieni sunt cuprinși de vrajă.
b) Vântul ne amenință cu *toiaguri/toiege* de trestie unduitoare.

SETUL 5

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Vasiliska nu o uită, așa că familia de zmei ai zmeilor care stăpânea mina renunță, cu destulă părere de rău, s-o mănânce pe tânăra pe care-o zăriseră de departe. De altfel, oricum nu mâncau, din principiu, puahi. Erau trei zmei mătăhăloși, cu mutre de troglodiți, ce se certau veșnic pe cele doar două buzdugane pe care le-aveau și pe singura cosânzeană din beci. Lângă aceasta din urmă o lăsară pe Vasiliska să mâie peste noapte. Cosânzeana se sperie la-nceput de strigoaică, dar până la urmă se convinse că e blândă și îndrăzni chiar să-ntindă mâna cu degete gingașe, încărcate de inele, ca s-o mângâie puțin pe spinare. Cum stăteau ghemuite pe paiele celulei, între cele două tinere se înfiripă curând o caldă prietenie. Vasiliska află că frumoasa cosânzeană – căci trebuia să fie frumoasă după criteriile amărâților de deasupra – se numea Ileana, ca toate celelalte de altfel.

— Câinii ăștia de zmei mă țin aici prizonieră de...

Scanned with OKEN Scanner

— Pardon, nu sunt câini de zmei, îndrăzni Vasiliska s-o întrerupă.
— Ah, iartă-mă, fac mereu gafe. Știu, și tu ești...
— Nu-i vorba de asta. Dar nu sunt câini de zmeu, ci zmei ai zmeilor. Eu cu totul...
— Mă rog... tot niște porci de câine cu toții.
— Pardon, începu din nou Vasiliska, dar nu mai continuă, ca să nu întrerupă nepoliticos povestea cosânzenei. Cum spuneai?

(Mircea Cărtărescu, *Enciclopedia zmeilor*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Conțin hiat toate cuvintele din seria:
a) uită, zmei, două;
b) familia, zmeilor, prietenie;
c) mâie, sperie, mângâie;
d) ghemuite, paiele, trebuia.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Numărul de litere este mai mare decât numărul de sunete în toate cuvintele din seria:
a) Vasiliska, mănânce, erau;
b) certau, cele, gingașe;
c) chiar, ghemuite, porci;
d) căci, celelalte, beci.

3 Selectează, în următoarea listă, cuvintele care conțin semivocale: *aveau, uită, zmeilor, buzdugane, aceasta, strigoaică, ghemuite, trebuia.*

_____

4 Ordonează alfabetic cuvintele din următoarea listă: *câine, familie, mină, mutră, mână, strigoaică, celulă, spinare, cosânzeană, criteriu.*

_____

_____

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) *Se certau <u>veșnic</u> pe cele doar două buzdugane.*; Pictorul este <u>etern</u> îndrăgostit de natură.
b) *O lăsară pe Vasiliska <u>să mâie</u> peste noapte.*; Ea vru <u>să înnopteze</u> în pădure.
c) *Familia de zmei ai zmeilor care stăpânea <u>mina</u> renunță.*; <u>Mina</u> obosită a copilului mă pune pe gânduri.
d) *Între cele două tinere se înfiripă curând o <u>caldă</u> prietenie.*; Acasă mă aștepta o mâncare <u>caldă</u>.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Expresia *a bate fierul cât e cald* are sensul de:
a) a fi harnic;
b) a fi iute de mână;
c) a valorifica optim o situație;
d) a profita de ceilalți.

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.
a) În enunțul *Am primit <u>un braț de flori</u>.*, cuvântul subliniat este folosit cu sens propriu secundar. **A/F**
b) În enunțul *Te caut în <u>oglinda</u> amintirilor.*, cuvântul subliniat este folosit cu sens propriu de bază. **A/F**

Scanned with OKEN Scanner

8 Scrie antonimele cuvintelor subliniate în secvența: *între cele două tinere se înfiripă curând o caldă prietenie*.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Transcrie prepozițiile din enunțul: *Lângă aceasta din urmă o lăsară pe Vasiliska să mâie peste noapte.*

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele subliniate în secvența *Ah, iartă-mă, fac mereu gafe. Știu, și tu ești...* sunt, în ordine:
a) interjecție, pronume reflexiv (formă clitică), adverb de mod, verb copulativ;
b) interjecție, pronume personal (formă clitică), adverb de loc, verb copulativ;
c) substantiv în vocativ, pronume personal (formă clitică), adverb de timp, verb predicativ;
d) interjecție, pronume personal (formă clitică), adverb de timp, verb copulativ.

11 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate în enunțul *Erau trei zmei mătăhăloși, cu mutre de troglodiți, ce se certau veșnic pe cele doar două buzdugane pe care le-aveau și pe singura cosânzeană din beci.* sunt, în ordine:
a) atribut, subiect, complement direct, circumstanțial de loc;
b) atribut, subiect, complement direct, atribut;
c) atribut, subiect, complement prepozițional, atribut;
d) subiect, subiect, complement direct, atribut.

12 Construiește un enunț interogativ în care pronumele care îndeplinește funcția sintactică de complement prepozițional în propoziția *Nu-i vorba de asta.* să fie circumstanțial de loc.

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Alcătuiește o propoziție despre zmei, care să respecte următoarea structură:
Atribut + Atribut + Subiect + Atribut + Predicat verbal + Complement prepozițional

14 Transcrie, din secvența dialogată, o conjuncție coordonatoare și o conjuncție subordonatoare.

15 Dezvoltă enunțul *Cum spuneai?*, astfel încât să obții o frază alcătuită din trei propoziții.

16 Transformă următoarele două replici în vorbire indirectă:
— *Câinii ăștia de zmei mă țin aici prizonieră de...*
— *Pardon, nu sunt câini de zmei, îndrăzni Vasiliska s-o întrerupă.*

Scanned with OKEN Scanner

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Subliniază varianta corectă de acord:

a) Care dintre zmeii zmeilor *va merge/vor merge* să o salveze pe Ileana Cosânzeana?

b) Pe prințesă *o va cuceri/o vor cuceri* fie Făt-Frumos, fie Prâslea cel Voinic.

18 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În enunțul *Când ne-a văzut pe aleie, sfânta Duminică ne-a advertizat că o să cadem, dacă nu suntem atenț, dar însă noi i-am replicat cu rând că n-avem nevoie de indicații, fie că-i convine sau nu.* există:

a) 8 greșeli;
b) 7 greșeli;
c) 6 greșeli;
d) 9 greșeli.

19 Rescrie enunțul de la exercițiul 18, corectând toate greșelile.

_____

_____

20 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

Lumea _____ (*basm*, plural, genitiv) românești ____ (clitic pronominal personal, persoana a III-a, plural, dativ) oferă copiilor _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) portrete _____ (adjectivul *ingenios*, superlativ absolut de superioritate) ale zmeilor, _____ (*care*, plural, dativ) Mircea Cărtărescu le-a consacrat volumul din care a fost preluat fragmentul _____ (*a analiza*, supin).

SETUL 6

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Nava se deplasă încet, spre capătul călătoriei, croindu-şi cu greu drum printr-un labirint de molecule de gaz atât de înghesuite, încât până şi hidrogenul era strivit până la densitatea unui lichid. Vaporii de amoniac, ieşind din oceanele incredibil de mari formate de acest lichid, saturau atmosfera oribilă. Vântul care se stârnise cu o mie de mile mai sus atinsese o forță căreia denumirea de uragan nu i s-ar fi potrivit. Era foarte clar, cu mult înainte ca nava să aterizeze pe o insulă jupiteriană, poate de şapte ori mai mare decât Asia, că Jupiter nu era un tărâm prea plăcut. Şi, totuşi, cei trei membri ai echipajului credeau că era. Erau foarte convinşi că era. Numai că acești membri ai echipajului nu prea erau oameni. Şi nici nu prea erau jupiterieni. Erau pur şi simplu roboți proiectați pe Pământ pentru Jupiter.

(Isaac Asimov, *Povestiri cu roboți*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Numărul de litere e diferit de numărul de sunete în toate cuvintele din seria:

a) amoniac, proiectați, era;
b) convinşi, uragan, căreia;
c) lichid, echipaj, erau;
d) hidrogen, înghesuite, membri.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele *Asia, jupiterieni, oceanele* au, în ordine:
a) 2 silabe, 5 silabe, 4 silabe;
b) 3 silabe, 5 silabe, 4 silabe;
c) 3 silabe, 5 silabe, 5 silabe;
d) 3 silabe, 4 silabe, 4 silabe.

3 Subliniază diftongii din cuvintele: *călătoriei, densitatea, proiectați, poate, foarte.*

4 Alcătuiește câte un enunț cu omograful cuvântului *era*, respectiv cu omofonul cuvântului *cei*, din următoarele enunțuri:
Hidrogenul era strivit până la densitatea unui lichid.
Și, totuși, cei trei membri ai echipajului credeau că era.

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte din câmpul lexical al materiei gazoase este:
a) gaz, saturau, labirint;
b) jupiterian, uragan, atmosferă;
c) amoniac, hidrogen, molecule;
d) densitate, vânt, roboți.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de sinonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:
a) *Se lovise la piciorul drept.; Era întotdeauna un om corect.*
b) *Îi era frig în atmosfera noii planete.; Aerul era rece și umed.*
c) *Nu părăsise spațiul pământean de multă vreme.; Mediul terestru îi făcea rău robotului.*
d) *Privea cu tristețe în urmă.; Nu îl privea pe el soarta echipajului.*

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.
a) În enunțul *Erau pur și simplu roboți proiectați pe Pământ pentru Jupiter.* nu există neologisme. **A/F**
b) Cuvântul subliniat în enunțul *Nava se deplasă încet, spre capătul călătoriei.* are sens figurat. **A/F**

8 Construiește două enunțuri în care cuvintele *formate* și *uragan* să aibă alt înțeles decât în text.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele subliniate în enunțul *Vântul care se stârnise cu o mie de mile mai sus atinsese o forță căreia denumirea de uragan nu i s-ar fi potrivit.* sunt, în ordine:
a) adjectiv propriu-zis, adjectiv pronominal relativ;
b) numeral cardinal, pronume relativ;
c) substantiv, pronume relativ;
d) substantiv, conjuncție subordonatoare.

10 Selectează, din text, trei adjective la grade de comparație diferite, precizând felul acestora:

Adjectivul selectat	Gradul de comparație

11 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Atributele din enunțul *Nava se deplasă încet, spre capătul călătoriei, croindu-și cu greu drum printr-un labirint de molecule*. sunt, în ordine:

a) atribut substantival genitival, atribut adverbial;
b) atribut substantival genitival, atribut substantival prepozițional;
c) atribut adjectival, atribut verbal;
d) atribut substantival genitival, atribut adjectival.

12 Subliniază trei cuvinte cu funcție de complement/circumstanțial din enunțul următor, precizând felul acestora: *Vaporii de amoniac, ieșind din oceanele incredibil de mari formate de acest lichid, saturau atmosfera oribilă.*

_____ – _____
_____ – _____
_____ – _____

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În fraza *Era foarte clar, cu mult înainte ca nava să aterizeze pe o insulă jupiteriană, poate de șapte ori mai mare decât Asia, că Jupiter nu era un tărâm prea plăcut.* există:

a) o propoziție simplă și două propoziții dezvoltate;
b) o propoziție simplă și trei propoziții dezvoltate;
c) două propoziții simple și două propoziții dezvoltate;
d) doar propoziții dezvoltate.

14 Scrie un enunț imperativ despre legătura dintre oameni și roboți.

_____

15 Completează enunțul *Nava se deplasă încet, spre capătul călătoriei.*, astfel încât să devină o frază cu două propoziții coordonate adversativ.

_____

16 Exprimă-ți opinia despre *călătoriile în spațiul cosmic*, într-o frază care să includă cel puțin o propoziție secundară negativă.

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera **A** (adevărat) sau **F** (fals), pentru a aprecia valabilitatea următoarelor afirmații:

a) Este corect enunțul *Roboților le plăcuseră atmosfera de pe Jupiter.* **A/F**
b) Este corect enunțul *Și mie mi-ar place să călătoresc acolo.* **A/F**

Scanned with OKEN Scanner

18 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În enunțul *Roboții se dusese-ră pe jupiter, ca să vadă dacă există acolo gen extratereștrii care ar trebuii cercetați.* există:
a) 4 greșeli; b) 5 greșeli; c) 6 greșeli; d) 7 greșeli.

19 Realizează corect acordul în următoarele enunțuri:
a) Roboții și oamenii _____ (*a crea*, mai-mult-ca-perfect) mai multe legături între ei.
b) Nouă nu ne _____ (*a plăcea*, imperfect) condițiile de viață de pe Jupiter.

20 Subliniază forma corectă:
a) *Aș/așI* vrea să călătoresc în univers.
b) Unul dintre roboți ajunsese un *delincvent/delicvent*, urmărit de autorități.

SETUL 7

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Lupanii, măcar că nu pricepură nimic, dădură din coadă. Atunci cățelul șterse unuia o labă peste căpățână. Lupanul îi dădu și el una peste cap. Cățelul se suci într-o parte, dădu din coadă și, privindu-l piezișș, se smuci dintr-odată din loc, făcând câteva roate pe poleiul zăpezii. Lupanii se zvârliră după dânsul; cățelul se prăvăli pe spate cu picioarele în sus; cei trei se năpustiră asupră-i și, scheunând de încântare, începură să-l muște, însă nu prea tare, ci numai așa, în joacă. Ciorile priveau lupta din vârful unui pin înalt și tare se nelinișteau! Se porni larmă și veselie. Soarele încălzea ca primăvara, iar cocoșii de pădure ce se roteau când și când peste pinul doborât de furtună păreau de smarald în sclipirea soarelui. De obicei, lupoaicele își învață puii să vâneze lăsându-i să se joace cu prada vie; și acum, privind cum lupanii fugăreau cățelul pe polei, luptându-se cu el, lupoaica își spunea: „Lasă-i să învețe!"

Săturându-se de joacă, lupanii coborâră în groapă și se culcară. Cățelul urlă puțin de foame, apoi se întinse și el la soare. Când se treziră, joaca porni din nou.

(Anton Pavlovici Cehov, *Frunte albă*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele *unuia* și *picioarele* au, în ordine:
a) 2 vocale și o semivocală; 4 vocale și o semivocală;
b) 3 vocale și o semivocală; 4 vocale și 2 semivocale;
c) 2 vocale și 2 semivocale; 5 vocale și o semivocală;
d) 3 vocale și o semivocală, 4 vocale și o semivocală.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În seria de cuvinte *roate, nelinișteau, prea, lupoaicele* există:
a) 2 diftongi, 2 triftongi; c) 1 diftong, 3 triftongi;
b) 3 diftongi, 1 triftong; d) 4 diftongi.

Scanned with OKEN Scanner

3 Subliniază silaba accentuată din cuvintele: *lupanul, prada, fugăreau, urlă, treziră.*

4 Alcătuiește câte un enunț cu omograful cuvântului *urlă*, respectiv cu omofonul cuvântului *câteva*, din următoarele enunțuri:

Cățelul urlă puțin de foame.

Se smuci dintr-odată din loc, făcând câteva roate pe poleiul zăpezii.

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

a) pricepură, căpățână, picioarele;
b) pieziș, lupanii, neliniștea;
c) dădură, veselie, sclipirea;
d) fugăreau, câteva, treziră.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

a) *Avea o privire <u>dulce</u> și un zâmbet frumos.; Mâncase un fruct prea <u>dulce</u> pentru gustul ei.*
b) *Pe <u>lac</u> plutea o lebădă neagră.; Folosise pentru barcă un <u>lac</u> mai vâscos.*
c) *Dimineața părea <u>senină</u>.; Zarea <u>întunecată</u> anunța furtuna.*
d) *<u>Pisicile</u> se jucau în culcușul lor.; Se umpluse curtea de <u>mâțe</u> roșcate.*

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.

a) În enunțul *Cocoșii păreau de smarald.* nu există cuvinte folosite cu sens figurat. **A/F**
b) Cuvântul subliniat în enunțul *Soarele <u>încălzea</u> ca primăvara.* are sens propriu. **A/F**

8 Rescrie enunțul *De obicei, lupoaicele <u>își învață</u> puii să vâneze lăsându-i să se joace cu prada <u>vie</u>.*, înlocuind cuvintele subliniate cu antonime potrivite.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul subliniat în enunțul *De încântare începură să-l muște, <u>însă</u> nu prea tare.* este:

a) prepoziție;
b) conjuncție coordonatoare;
c) adverb;
d) conjuncție subordonatoare.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Verbele din enunțul *Iar cocoșii de pădure ce se roteau când și când peste pinul doborât de furtună păreau de smarald în sclipirea soarelui.* sunt, în ordine:

a) predicativ, predicativ;
b) copulativ, predicativ;
c) predicativ, copulativ;
d) copulativ, copulativ.

Scanned with OKEN Scanner

11 Selectează, din fragmentul următor, trei subiecte, precizând partea de vorbire prin care sunt exprimate:
Lupanii se zvârliră după dânsul; cățelul se prăvăli pe spate cu picioarele în sus; cei trei se năpustiră asupră-i.

Subiectul selectat	Partea de vorbire prin care este exprimat

12 Unește cu săgeți cuvintele subliniate în enunțurile din prima coloană cu funcțiile sintactice și cazurile corespunzătoare din a doua coloană:

a) *Atunci cățelul șterse <u>unuia</u> o labă.*
b) *Săturându-se <u>de joacă</u>, lupanii coborâră.*
c) *Ciorile priveau lupta din vârful unui pin <u>înalt</u>.*
d) *<u>Soarele</u> încălzea ca primăvara.*
e) *Scheunând <u>de încântare,</u> începură să-l muște.*

a) atribut, genitiv
b) subiect, nominativ
c) complement indirect, dativ
d) complement prepozițional, acuzativ
e) circumstanțial de cauză, acuzativ

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Între propozițiile din fraza *Ciorile priveau lupta din vârful unui pin înalt și tare se nelinișteau!* raporturile sintactice sunt:

a) de coordonare prin juxtapunere;
b) de coordonare prin joncțiune;
c) de subordonare prin juxtapunere;
d) de subordonare prin joncțiune.

14 Rescrie enunțul următor, astfel încât propoziția să devină frază prin transformarea unui atribut: *Ciorile priveau lupta din vârful unui pin înalt.*

_____

15 Transcrie două elemente de relație prin care se realizează raportul de subordonare în fraza următoare:
Și acum, privind cum lupanii fugăreau cățelul pe polei, luptându-se cu el, lupoaica își spunea: „Lasă-i să învețe!"

_____

_____

16 Construiește un enunț asertiv despre atitudinea lupoaicei față de pui.

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În enunțul *Zglobii pui a lupoicei se jucase până seara, ca niște cățeluși micuți.* există:

a) 5 greșeli;
b) 6 greșeli;
c) 7 greșeli;
d) 8 greșeli.

18 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.
_____ (*a se juca*, gerunziu) în pădure, câinele _____ (pronume reflexiv, acuzativ) credea un pui de lup _____ (*curajos*, comparativ de superioritate), alături de noii _____ (adjectiv pronominal posesiv) prieteni.

Scanned with OKEN Scanner

19 Descoperă greșelile de orice fel și rescrie corect enunțul:
Cehov este un autor rusesc, ale cărei opere surprind frumusețea vieții în ori care manifestare a ei.

20 Subliniază forma corectă:
a) *Câteva/câte va* alege băiatul dintre cărțile propuse?
b) Gheorghe Zamfir este un *virtuos/virtuoz* al naiului.

SETUL 8

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

M-am îndrăgostit la 14 ani. Totul s-a petrecut pe neașteptate. Bănuiesc că, intrând în viață, ne îndrăgostim întotdeauna de un șablon. Șablonul meu era blond, avea ochii verzi și restul nu mai conta. De fapt – și asta aveam s-o aflu cât de curând –, tocmai restul conta, tocmai ceea ce depășea șablonul și devenea „lucrul" acela unic și irepetabil care, el doar, face posibilă îndrăgostirea. Șablonul meu stătea în banca a treia pe rândul din stânga, cel de la fereastră. Eu stăteam în banca a patra pe rândul din mijloc. Era o fată mai degrabă scundă, cu pielea incredibil de albă. Eu aveam pielea la fel de albă, numai că eram brunet. Din locul în care mă aflam, îi vedeam mereu părul blond, lăsat să cadă în jurul capului ca o perdea, în stilul tunsorii actrițelor hollywoodiene din anii '30. Din când în când, în timpul orelor, perdeaua părului prindea să se miște, capul se rotea brusc spre dreapta, linia nasului apărea oblică și demnă, urmată de o privire verde care mă fixa scurt, cu seriozitate, făcând să crească în mine un val de căldură și modificându-mi bătăile inimii.

(Gabriel Liiceanu, *Crinii din clasa întâi de liceu*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect accentuate cuvintele din seria:
a) bănu**iesc**, in**cre**dibil;
b) seriozi**ta**te, bă**tă**ile;
c) ș**ablon**, **per**dea;
d) tun**so**rii, **fe**reastră.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:
a) ob-li-că, înd-ră-gos-ti-rea;
b) o-bli-că, în-dră-go-sti-rea;
c) ob-li-că, în-dră-gos-ti-rea;
d) o-bli-că, în-dră-gos-ti-rea.

3 Transcrie, din următorul enunț, două cuvinte în care numărul de litere este mai mic decât numărul de sunete: *Eu stăteam în banca a patra pe rândul din mijloc. Era o fată mai degrabă scundă.*

4 Precizează grupurile de sunete existente în cuvintele subliniate din enunțul: *Perdeaua părului prindea să se miște, capul se rotea brusc spre dreapta, linia nasului apărea oblică și demnă.*

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte compuse este:
a) brunet, irepetabil;
b) hollywoodiene, incredibil;
c) întotdeauna, degrabă;
d) pe neașteptate, tocmai.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru toate cuvintele subliniate în enunțul *Bănuiesc că, intrând în viață, ne îndrăgostim întotdeauna de un șablon. Șablonul meu era blond.* sunt:
a) consider, vis, platinat;
b) cred, formulă, alburiu;
c) presupun, tipar, bălai;
d) suspectez, model, deschis.

7 Transcrie din text două cuvinte din aceeași familie lexicală.

_____

8 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele *unic, incredibil, oblică* fac parte din categoria:
a) regionalismelor;
b) neologismelor;
c) termenilor științifici;
d) arhaismelor.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Substantivele subliniate în enunțul *Din locul în care mă aflam, îi vedeam mereu părul blond, lăsat să cadă în jurul capului ca o perdea, în stilul tunsorii actrițelor hollywoodiene din anii '30.* sunt, în ordine, în cazul:
a) acuzativ, genitiv, acuzativ;
b) nominativ, genitiv, acuzativ;
c) acuzativ, genitiv, genitiv;
d) acuzativ, genitiv, dativ.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Funcțiile sintactice ale cuvintelor din enunțul *Perdeaua părului prindea să se miște, capul se rotea brusc spre dreapta.* sunt, în ordine:
a) atribut substantival, predicat verbal, circumstanțial de mod;
b) atribut substantival, complement direct, circumstanțial de timp;
c) complement indirect, predicat verbal, atribut adverbial;
d) subiect, circumstanțial de mod, circumstanțial de timp.

11 Selectează, din următorul fragment, trei pronume, precizând, pentru fiecare, felul și funcția sintactică:
De fapt – și asta aveam s-o aflu cât de curând –, tocmai restul conta, tocmai ceea ce depășea șablonul și devenea „lucrul" acela unic și irepetabil care, el doar, face posibilă îndrăgostirea.

Pronumele selectat	Felul pronumelui și funcția sintactică

12 Construiește un enunț în care substantivul care îndeplinește funcția sintactică de atribut substantival prepozițional în propoziția *Era o fată mai degrabă scundă, cu pielea incredibil de albă.* să fie atribut substantival în cazul genitiv.

_____

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
În fraza *Din când în când, în timpul orelor, perdeaua părului prindea să se miște, capul se rotea brusc spre dreapta, linia nasului apărea oblică și demnă, urmată de o privire verde care mă fixa scurt, cu seriozitate.* există:
a) trei propoziții;
b) patru propoziții;
c) cinci propoziții;
d) șase propoziții.

14 Precizează tipul de raport sintactic existent între propozițiile din fraza: *Eu aveam pielea la fel de albă, numai că eram brunet.*

_____

15 Transcrie, din textul dat:
a) o propoziție subordonată;
b) o propoziție dezvoltată;
c) o propoziție simplă.

_____

_____

_____

16 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Virgula din secvența *Șablonul meu era blond, avea ochii verzi și restul nu mai conta.* are rolul:
a) de a separa termenii unei enumerații;
b) de a marca raportul de coordonare adversativă;
c) de a marca o juxtapunere;
d) de a separa termenii unei repetiții.

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Subliniază forma corectă:
a) A realizat în viteză câteva *genoflexiuni/genuflexiuni.*
b) Îi plăcea să ofere elevilor *feedback/feed-back.*

18 Încercuiește litera **A** (adevărat) sau **F** (fals), pentru a aprecia valabilitatea următoarelor afirmații:
a) Este corect enunțul *Nu-i puteau opri uriașa hemoragie de sânge.* **A/F**
b) Este corect enunțul *Are o hipertensiune mare.* **A/F**

19 Realizează corect acordul, completând spațiile libere din următoarele enunțuri:
a) Prăjitura și înghețata le (*a plăcea*) _____ foarte mult.
b) Fetei (*frumoasă*, superlativ absolut de superioritate) _____ i-a oferit premiul.

20 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.
Fata _____ (*a simți*, mai-mult-ca-perfect, persoana a III-a, singular) privirea băiatului _____ (*a fixa*, gerunziu), _____ (clitic pronominal personal, acuzativ) și-___ (clitic pronominal personal, dativ) răspundea cu niște _____ (*surâs*) calde ale _____ (*verde*, genitiv) ei ochi.

Scanned with OKEN Scanner

SETUL 9

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Iar în cei trei ani omenești, petrecuți în realitatea umană, am descoperit un lucru uimitor. Lumea noastră nu se află cătușă de puțin în zurgălăul lui Grâmp, zeul cel glumeț, obținut de acesta, pare-se, în schimbul unui nasture, de la iubita sa, ducesa Sofonisba. Nu. Întregul nostru ținut Scânteietor Mar – cu poienile sale, cu pagodele aeriene și castelele din pânză de păianjen – este așezat între degetul mic și inelarul unui băiețel de patru ani, care locuiește în acest Apartament. Cele mai întinse țări ale noastre se află în câte un obiect infim al oamenilor. Se pare că Elfiria este așezată în gaura lăsată în perete de un cui și acoperită apoi cu un tablou, Dhollandia cea tenebroasă – într-un sertar, iar strălucitoarea Grimoarie – în perla unui cercel.

Am spus deja că timpul nostru se deosebește de al oamenilor. Ceea ce pentru noi reprezintă o clipă pentru oameni înseamnă ani. Cât timp în lumea noastră planează un fulg de păpădie, în lumea oamenilor se perindă generații și epoci, schimbând conturul continentelor. Problema e că, atunci când copiii oamenilor cresc, ei încetează să mai creadă în povești, vrăji, zâne, elfi, cu alte cuvinte – în noi. Iar când, într-o bună dimineață, copilul se trezește matur și înțelepțit, astrele noastre se sting și pământurile ni se cutremură până când dragonii înaripați, țesuți din suflarea copiilor, mută ținutul Scânteietor către un nou bebeluș.

(Sveta Dorosheva, *Cartea din nufăr*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele *strălucitoarea* și *schimbul* au, în ordine:
a) 13 litere, 13 sunete; 8 litere, 8 sunete;
b) 14 litere, 14 sunete; 8 litere, 7 sunete;
c) 14 litere, 13 sunete; 8 litere, 8 sunete;
d) 14 litere, 15 sunete; 7 litere, 7 sunete.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există doar diftongi în cuvintele din seria:
a) aeriene, înseamnă, strălucitoarea;
b) copiii, trei, uimitor;
c) oamenilor, noastră, păianjen;
d) realitatea, dimineața, nou.

3 Subliniază silaba accentuată din cuvintele: *aeriene, sertar, matur, dragoni, bebeluș*.

4 Alcătuiește câte un enunț cu un alt sens decât în text al cuvintelor *perlă* și *suflarea*.

_____

_____

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte obținute prin derivare cu sufix este:
a) bebeluș, omenești, uimitor;
b) lăsată, așezat, întregul;
c) aeriene, inelarul, infim;
d) înțelepțit, pământurile, țesuți.

Scanned with OKEN Scanner

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:
a) *A țesut pânza cu multă migală.; Sfetnicul țesea intrigi mereu.*
b) *Îi plăcea portul saşilor din Banat.; Purta mereu haine populare.*
c) *La răsărit se zărea orașul.; Îi plăcea să fotografieze la apus.*
d) *Privise o stea până târziu.; Nu dorea să stea mai mult la noi.*

7 Apreciază cu **A** (adevărat) și **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile următoare.
a) În enunțul *Lumea noastră nu se află câtuși de puțin în zurgălăul lui Grâmp.* nu există cuvinte folosite cu sens figurat. **A/F**
b) Cuvântul subliniat în enunțul *Pământurile ni se cutremură.* are sens propriu. **A/F**

8 Rescrie enunțul. *Cele mai întinse țări ale noastre se află în câte un obiect infim al oamenilor.*, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime potrivite.

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul subliniat în enunțul *Cât timp în lumea noastră planează un fulg de păpădie, în lumea oamenilor se perindă generații și epoci.* este:
a) adjectiv pronominal posesiv;
b) pronume posesiv;
c) pronume personal;
d) substantiv în genitiv.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Verbele din enunțul *Ceea ce pentru noi reprezintă o clipă pentru oameni înseamnă ani.* sunt, în ordine:
a) predicativ, predicativ;
b) copulativ, predicativ;
c) predicativ, copulativ;
d) copulativ, copulativ.

11 Selectează, din fragmentul următor, trei atribute, precizând partea de vorbire prin care sunt exprimate:
Iar în cei trei ani omenești petrecuți în realitatea umană, am descoperit un lucru uimitor.

Atributul selectat	Partea de vorbire prin care este exprimat

12 Unește cu săgeți verbele din prima coloană cu modurile și timpurile din a doua coloană:

a) *am descoperit*	a) conjunctiv prezent
b) *nu se află*	b) gerunziu
c) *să creadă*	c) indicativ prezent
d) *schimbând*	d) indicativ perfect compus
e) *se sting*	e) indicativ prezent

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Construiește o frază despre *povești*, în care să existe două propoziții coordonate adversativ.

Scanned with OKEN Scanner

14 Rescrie enunțul următor, astfel încât fraza să devină propoziție: *Am spus deja că timpul nostru se deosebește de al oamenilor.*

_____

15 Transcrie două elemente de relație prin care se realizează raportul de subordonare în fraza următoare: *Problema e că, atunci când copiii oamenilor cresc, ei încetează să mai creadă în povești, vrăji, zâne, elfi, cu alte cuvinte – în noi.*

_____

16 Construiește un enunț exclamativ despre *lumea poveștilor.*

_____

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În enunțul *Niște copiii au pătruns în lumea poveștilor ca drept personaje, jucânduse cu o carte care îi vrăji-se și care o citeau în vacanță.* există:

a) 5 greșeli;
b) 6 greșeli;
c) 7 greșeli;
d) 8 greșeli.

18 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

Pentru că prietenii săi _____ (*a crea*, mai-mult-ca-perfect) o aplicație în care el _____ (adjectiv pronominal de întărire) devenea un erou, _____ (*curajos*) săi tovarăși puteau _____ (*a fi*, infinitiv) Dali, _____ (*motan*, diminutivat, articulat hotărât), și Frida, o cățelușă ale _____ (*care*) origini erau nobile .

19 Descoperă greșelile de orice fel și rescrie corect enunțul:

Nu putu-se să creze nimic din ceia ce ar fii dorit.

_____

20 Subliniază forma corectă:

a) *Dat fiindcă/fiind* că nu reușise, ar mai fi încercat?
b) Îi vorbea *vreunuia/vreounuia* doar când avea timp.

SETUL 10

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde sarcinilor de lucru formulate în continuare.

Numai lângă un copac, un băiețel se uita trist la ceilalți, cu lacrimile șiroindu-i pe față: era prea mic și nu se putea cățăra în copac. Atunci, uriașul, care nu iubea pe nimeni, își spuse în sinea lui: „Am fost egoist! I-am alungat pe copii din grădina mea și, din cauza aceasta, primăvara nu s-a mai întors. Îl voi ajuta pe micuț să se cațere alături de ceilalți. De azi, viața mea se va schimba!" Și uriașul ieși în grădină. Speriați, copiii o rupseră la fugă.

— Nu, nu, rămâneți! strigă uriașul. În sfârșit, am înțeles! Voi îmi aduceți primăvara în casă! De acum încolo ne vom juca împreună! Și un zâmbet blând îi îmbună chipul.

Scanned with OKEN Scanner

Atunci, îl luă în brațe pe micuțul care plângea și, mângâindu-l, îl așeză pe o ramură groasă. Îndată copacul se acoperi de frunze și începu să înflorească. Fericit, micuțul îl îmbrățișă pe uriaș cu drag.

— Ce bun ești! Te iubesc!

Uriașului i se încălzi inima pentru prima dată în viață. Astfel, copiii se întoarseră la vechiul lor loc de joacă și, odată cu ei, apărură florile, fructele și păsărelele. Uriașul se juca cu toți și le povestea întâmplări minunate din ținuturile prin care colindase.

Trecură ani și ani. Primăveri, veri, toamne și ierni își luau zborul rând pe rând, dar în Grădina Uriașului primăvara venea întotdeauna la timp. Acum, nimeni nu se mai temea de uriaș, iar copiii îl iubeau nespus de mult.

(Oscar Wilde, *Uriașul cel egoist*)

A. Fonetică. Ortoepie și ortografie

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect accentuate cuvintele din seria:
a) apă**ru**ră, **ne**spus;
b) **la**crimile, **gră**dina;
c) uri**aș**ul, ego**ist**;
d) **zâm**bea, înflo**reas**că.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:
a) în-tot-de-a-u-na, cei-lalți;
b) în-tot-dea-u-na, ce-i-lalți;
c) în-tot-dea-u-na, cei-lalți;
d) în-tot-de-a-u-na, ce-i-lalți.

3 Subliniază, în următorul enunț, două cuvinte în care numărul de litere este diferit de numărul de sunete: *Atunci, îl luă în brațe pe micuțul care plângea și, mângâindu-l, îl așeză pe o ramură groasă.*

4 Precizează grupurile de sunete existente în cuvintele subliniate din enunțul: — *Te iubesc! Uriașului i se încălzi inima pentru prima dată în viață.*

B. Vocabular

5 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte compuse este:
a) ceilalți, înflorise;
b) împreună, păsărelele;
c) primăvara, odată;
d) întotdeauna, nespus.

6 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru toate cuvintele subliniate în enunțul *Uriașul se juca cu toți și le povestea întâmplări minunate din ținuturile prin care colindase.* sunt:
a) piticul, destăinuia, rătăcise;
b) lunganul, nara, se plimbase;
c) voinicul, relata, defilase;
d) gigantul, istorisea, călătorise.

7 Transcrie o pereche de antonime din secvența: *Fericit, micuțul îl îmbrățișă pe uriaș cu drag.*

---

8 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există un intrus între cuvintele din același câmp lexical din seria:
a) uriaș, gigant, a crește;
b) grădină, ramură, copac;
c) a zâmbi, a râde, a plânge;
d) flori, fructe, frunze.

Scanned with OKEN Scanner

C. Părți de vorbire și funcții sintactice

9 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Pronumele din enunțul *Acum, nimeni nu se mai temea de uriaș, iar copiii îl iubeau nespus de mult.* sunt, în ordine:

a) negativ, reflexiv, personal;
b) nehotărât, reflexiv, personal;
c) negativ, personal, personal;
d) negativ, personal, nehotărât.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Funcțiile sintactice ale cuvintelor din fragmentul *Uriașului i se încălzi inima pentru prima dată în viață.* sunt, în ordine:

a) complement indirect, complement direct, atribut adjectival;
b) atribut substantival genitival, subiect, circumstanțial de timp;
c) complement indirect, subiect, atribut adjectival;
d) complement indirect, complement direct, atribut substantival.

11 Selectează, din următorul fragment, trei adjective, precizând, pentru fiecare, felul și funcția sintactică:

Am fost egoist! I-am alungat pe copii din grădina mea și, din cauza aceasta, primăvara nu s-a mai întors.

Adjectivul selectat	Felul și funcția sintactică

12 Construiește un enunț în care substantivul care îndeplinește funcția sintactică de subiect în propoziția *Și un zâmbet blând îi îmbună chipul.* să fie complement prepozițional.

_____

D. Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice

13 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În fraza *Acum, nimeni nu se mai temea de uriaș, iar copiii îl iubeau nespus de mult.* există:

a) o coordonare prin joncțiune;
b) o coordonare prin juxtapunere;
c) o coordonare prin joncțiune și o coordonare prin juxtapunere;
d) o subordonare.

14 Completează fraza *Acum, nimeni nu se mai temea de uriaș, iar copiii îl iubeau nespus de mult.* cu o propoziție subordonată.

_____

15 Transcrie, din textul dat:

a) un enunț asertiv simplu;
b) un enunț imperativ;
c) o propoziție exclamativă dezvoltată.

_____
_____
_____

Scanned with OKEN Scanner

16 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Semnul exclamării din secvența *Ce bun ești!* are rolul:
a) de a marca un enunț imperativ;
b) de a marca o intejecție;
c) de a marca un enunț exclamativ;
d) de a marca un enunț asertiv.

E. Variație stilistică. Forme corecte

17 Subliniază forma corectă:
a) Nu se văzuseră *de mult/demult* timp.
b) Reușiseră să fixeze *câteodată/câte o dată* pentru petrecerile de vară.

18 Încercuiește litera **A** (adevărat) sau **F** (fals), pentru a aprecia valabilitatea următoarelor afirmații:
a) Este corect enunțul *Uriașul nu agrează jocul copiilor.* **A/F**
b) Este corect enunțul *Argintiii nori acopereau cerul.* **A/F**

19 Utilizează corect formele pronumelui relativ, completând spațiile libere din următoarele enunțuri:
a) Am răspuns invitației uriașului _____ fapte bune le cunosc.
b) Aceasta este povestea _____ ne-a spus-o bunicul.

20 Completează enunțul următor cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.
Când _____ (*a răspunde*, perfect simplu, persoana I, singular) uriașului _____ (*a supăra*, participiu), _____ (pronume de politețe, persoana a III-a, singular) _____ (*a fi*, gerunziu, negativ) răzbunător _____ (*a accepta*, perfect simplu, persoana a III-a, singular) scuzele _____ (adjectiv pronominal posesiv) sincere.

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA A II-A

TESTE PE MODELUL EVALUĂRII NAȚIONALE

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 1

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Cavalerul Tiuri călărea pe armăsarul său negru Ardanwen pe cărarea noroioasă, de-a lungul Râului Albastru. Nu cu mult timp înainte, râul încă era împânzit de sloiuri de gheață; acum, apa curgea din nou nestingherită. Râul era umflat și învolburat, probabil fiindcă undeva hăt departe, în munți, zăpada se topea. Tiuri își săltă capul și trase adânc aer în piept. Aerul era rece, dar totuși altcumva față de zilele trecute. Câmpurile și pădurea din dreapta lui erau încă golașe, dar, deasupra lor, păsările fâlfâiau voioase, căci și ele știau: iarna se sfârșise! Acum aveau să treacă iar călători pe drum; și el ar fi vrut să hoinărească, departe de Tehuri, moșia tatălui său, unde își petrecuse ultimele luni.

Își lăsă privirea să alunece spre miazăzi. Acolo, la multe zile de călătorie depărtare, unde se vărsa râul, se întindea un teren mlăștinos numit Ținutul Deltei. Mai spre apus, se găsea Eviellan, țara unde cârmuia un rege hain. Într-acolo nu voia să meargă. Dar la Râul Cenușiu, care forma granița cu Eviellan, se afla un castel la care cugetase des, cu toate că nu fusese niciodată acolo. Ristridin, castelul strămoșesc al Cavalerului Rătăcitor cu același nume: Ristridin de la Miazăzi. Cavalerul Ristridin plecase în Codrul Sălbatic în toamna anului trecut și avea să revină în primăvară la castel. Acolo urma să-și reîntâlnească prietenii. Și-l poftise și pe Tiuri în vizită. Tiuri-și struni calul și spuse cu voce tare:

— Desigur că mă voi duce. Cât mai degrabă. Mâine! Ardanwen își mișcă urechile fine de parcă înțelesese ce spusese tânărul stăpân, iar Tiuri îl bătu ușor pe grumaz. [...]

În curte, când Tiuri sări jos de pe armăsar, se îndreptă spre el un băiat de vreo cincisprezece ani. Era Piak, prietenul lui cel mai bun, care-i era și scutier.

— Hei, Tiuri! strigă acesta. Pe unde-ai umblat? Jucam șah cu tată-tu și când mi-am ridicat ochii, dus erai!

— Am simțit nevoia să ies puțin, răspunse Tiuri, și Ardanwen la fel. Vremea s-a schimbat. Își duse armăsarul la grajd; lucru pe care-l făcea mereu el însuși. Nu-i dădea nimănui voie să se apropie de Ardanwen, mai puțin lui Piak.

— Și eu am mirosit, spuse Piak, însoțindu-l. Tocmai m-am cățărat pe cel mai înalt turn și atunci am simțit. Tiuri surâse. Piak încă avea o slăbiciune pentru locurile înalte, chiar dacă acum erau simple turnuri și nu munții de unde era de loc.

— Acum putem porni la drum, zise el.

— Ce neghiobie, rosti bătrânul grăjdar, stând la intrare. Ce neghiobie, repetă el. În martie e prea frig să călătorești, în aprilie e vremea prea capricioasă, și până-n aprilie mai durează. Mai bine așteptați până-n mai.

— În mai poate vremea-i prea blândă, spuse Tiuri râzând.

— Și-n iunie bate soarele prea tare, completă Piak.

Grăjdarul își scutură capul cu păr cărunt. [...]

— Dar, Waldo, zise vesel Tiuri, ai bombăni chiar mai tare dacă am pierde vremea pe acasă și n-am porni în aventuri. Waldo mormăi ceva, dar ochii lui aveau o privire binevoitoare.

(Tonke Dragt, *Tainele Codrului Sălbatic*)

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Figura cavalerului medieval e zugrăvită azi în culori pastelate, grație nenumăratelor legende ale epocii respective, care amestecau mituri și adevăruri istorice după o rețetă ce-l impunea drept prototipul eroului desăvârșit.

Cutezător și fără pată, ghidat doar de onoare, intenții bune și de dorința de a servi celor lipsiți de apărare, cavalerul întruchipa idealul bărbatului neînfricat – adjudecându-și un rol important în societatea tripartită de tip *oratores, bellatores, laboratores*, unde ordinea ierarhică se respecta fără a crâcni, sub această precisă formă: *sacerdoți, soldați* și *lucrători*.

Într-o anumită măsură, cavalerul împrumuta din fiecare categorie câte un element distinctiv, respectiv prestigiul, combativitatea și rezistența, transformându-se astfel, fără drept de apel, în protagonist al nobilității secundare medievale, putând aspira la titluri mai înalte, la proprietăți și favoruri dintre cele mai variate, în funcție de cum și cât reușea să-și pună în valoare calitățile.

În timp ce rolul cavalerilor rămase oarecum nemodificat pe întreaga durată a Evului Mediu, percepția acestei categorii sociale aparte a evoluat cu trecerea timpului, imaginea cavalerului medieval care persistă azi în conștientul colectiv provenind mai degrabă din perioada cuprinsă între anii 1000 și 1300.

Înainte de a se încheia primul mileniu al erei noastre, mai exact în perioada anilor 500-1000, cavalerii erau socotiți în general personaje violente, întrucât, în schimbul acțiunilor militare pentru care se aflau la mare căutare, primeau pământuri sau li se acorda permisiunea de a jefui teritoriile cucerite. [...] Lucrurile înregistrară o întorsătură neașteptată în cursul secolului al XI-lea, în timpul cuceririi teritoriilor engleze de către normanzi (1066), când cavalerii începură să îmbrace straiele războinicilor-călăreți, cu armuri grele, ghidându-se după o serie de reguli disciplinare și morale complet diferite, în urma adoptării unui cod de conduită profesională specific. Cavalerii care formau celebrele unități de „cavalerie" – termen derivat tocmai din denumirea lor clasică, întrucât „caballo" în limba italiană înseamnă „cal" – aderau practic la un „cod de onoare" ale cărui reguli puteau varia de la comandant la comandant. [...]

În prima perioadă a Evului Mediu, cavalerii nu trebuiau neapărat să provină din categoria nobililor: dacă își putea permite să dețină un cal și să se descurce bine cu spada, putea să-și îndrepte eforturile în această direcție nestingherit.

(Roxana Iorgulescu, *Cum era viața cavalerilor în Evul Mediu?*, www.mythologica.ro)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** 2 puncte

Cavalerii au adoptat un cod de conduită profesională în timpul cuceririi teritoriilor engleze de către _____, în anul _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** 2 puncte

Numele cavalerului care îl poftise pe Tiuri în vizită este

a) Eviellan.
b) Tehuri.
c) Ristridin.
d) Waldo.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** 2 puncte

Prestigiul de care se bucură cavalerul medieval în zilele noastre

a) își are rădăcinile în Antichitate.
b) își are rădăcinile în perioada cuprinsă între anii 500 și 1000.
c) își are rădăcinile în întregul Ev Mediu.
d) își are rădăcinile în perioada cuprinsă între anii 1000 și 1300.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Piak este

a) șahist.
b) grăjdar.
c) scutier.
d) cavaler.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În Eviellan cârmuia un rege hain.		
Piak era de loc de la câmpie.		
Bătrânul grăjdar îi încurajează pe tineri să pornească imediat în aventură.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Un element distinctiv al cavalerilor medievali era bogăția.		
Dintotdeauna, cavalerii trebuiau să provină din categoria nobililor.		
Imaginea cavalerilor medievali are la bază mituri amestecate cu adevăruri istorice.		

6 Precizează o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din **textul 1**. 6 puncte

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care imaginea cavalerului este surprinsă în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

8 Ce simte Tiuri în legătură cu plecarea de acasă? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. 6 puncte

9 Asociază fragmentul din *Tainele Codrului Sălbatic*, de Tonke Dragt, cu un text din literatura română studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o trăsătură comună a personajelor principale, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

În secvența „păsările fâlfâiau voioase, căci și ele știau" sunt:

a) 2 diftongi, 2 triftongi, 2 hiat.
b) 2 diftongi, 2 triftongi, 1 hiat.
c) 3 diftongi, 1 triftong, 1 hiat.
d) 1 diftong, 2 triftongi, 1 hiat.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvintele „capricioasă", „altcumva", „(să) reîntâlnească" s-au format, în ordine, prin:

a) derivare cu sufix, compunere, derivare cu prefix.
b) derivare cu sufix, compunere, compunere.
c) derivare cu sufix, derivare cu prefix, derivare cu prefix.
d) derivare cu sufix, compunere, derivare cu sufix.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Piak este

a) șahist.
b) grăjdar.
c) scutier.
d) cavaler.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În Eviellan cârmuia un rege hain.		
Piak era de loc de la câmpie.		
Bătrânul grăjdar îi încurajează pe tineri să pornească imediat în aventură.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Un element distinctiv al cavalerilor medievali era bogăția.		
Dintotdeauna, cavalerii trebuiau să provină din categoria nobililor.		
Imaginea cavalerilor medievali are la bază mituri amestecate cu adevăruri istorice.		

6 Precizează o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din **textul 1**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care imaginea cavalerului este surprinsă în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Tiuri în legătură cu plecarea de acasă? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Tainele Codrului Sălbatic*, de Tonke Dragt, cu un text din literatura română studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o trăsătură comună a personajelor principale, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În secvența „păsările fâlfâiau voioase, căci și ele știau" sunt:

a) 2 diftongi, 2 triftongi, 2 hiat.
b) 2 diftongi, 2 triftongi, 1 hiat.
c) 3 diftongi, 1 triftong, 1 hiat.
d) 1 diftong, 2 triftongi, 1 hiat.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele „capricioasă", „altcumva", „(să) reîntâlnească" s-au format, în ordine, prin:

a) derivare cu sufix, compunere, derivare cu prefix.
b) derivare cu sufix, compunere, compunere.
c) derivare cu sufix, derivare cu prefix, derivare cu prefix.
d) derivare cu sufix, compunere, derivare cu sufix.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

O expresie/structură echivalentă pentru sensul din context al structurii subliniate în secvența „se afla un castel la care cugetase des, cu toate că nu fusese niciodată acolo" este:

a) de bună seamă.
b) fără îndoială.
c) chiar dacă.
d) de parcă.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de paronimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Tiuri își săltă capul și trase adânc aer în piept."; *Vrăjitoarea îl aștepta la capul podului.*
b) „moșia tatălui său, unde își petrecuse ultimele luni"; *Ne vedem luni, la școală!*
c) „țara unde cârmuia un rege hain"; *Pe noi ne conducea un profesionist.*
d) „în urma adoptării unui cod de conduită profesională"; *Mi-am adaptat ținuta pentru ședință.*

5 Selectează, din secvențele următoare, trei adjective aflate la grade de comparație diferite, pe care le vei preciza: „Tocmai m-am cățărat pe cel mai înalt turn"; „avea o slăbiciune pentru locurile înalte"; „putând aspira la titluri mai înalte". **6 puncte**

Adjectivul selectat	Gradul de comparație al adjectivului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care adverbul „acasă" să fie atribut (1), și un enunț interogativ, în care pronumele interogativ „cine" să fie nume predicativ (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transformă fraza „Își lăsă privirea să alunece spre miazăzi." în propoziție dezvoltată, modificând modul unui verb. **6 puncte**

_____

_____

8 Enunțul următor reprezintă mesajul către Tiuri, scris de un copil pasionat de romane de aventuri. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

— *Ti-aș ruga dragă Tiuri să nu ten-crezi atît demult în Piak!*

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1**.

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:
- **conținutul rezumatului – 12 puncte**;
- **redactarea rezumatului – 8 puncte** (coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**; încadrarea în limita de cuvinte – **1 punct**).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 2

70 de puncte

SUBIECTUL I

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Tata își face cruce și zice: „Am avut noroc."

Tata îl visează adesea pe bunicu', venind spre el prin ziduri. Câteodată apare pe neașteptate, și tata se sperie și se trezește, lac de sudoare. În asemenea zile, vin vești proaste, așa pretinde tata.

În asemenea zile, scrisorile rămân pe hol și el le privește doar de la distanță. O zi mai târziu, cu sau fără bunicu', ele sunt deschise, ca și cum veștile ar fi altele decât cu o zi înainte. Tata are năravul superstițiilor. Când vorbește așa, în el reînvie fiul de țăran și, odată cu fiul de țăran, și ceilalți săteni, vii și morți, câmpia întinsă, uscată a Dunării, turmele de animale și soarele copilăriei lui. Dar, înainte de toate, reînvie și superstițiile și, împreună cu ele, cârduri întregi de vampiri, vrăjitoare, spirite, strigoi. „După apusul soarelui, nu mai era suflet de creștin pe afară", povestește el. „Vremea vampirilor. Toți prin case și Dracula pe drum." Tata exagerează uneori.

Dracula era unul cu dinți lungi, care băga spaima în trupețele femei victoriene. A părăsit Transilvania când a început să se plictisească prea tare acolo. Dracula a fost primul emigrant din țara mea. În 1982 am urmat noi, tata, mama și cu mine, dar nicio teamă, nu suntem urmașii lui direcți.

„Am avut noroc", zice tata și răsuflă zgomotos ca să-și arate ușurarea. „Am prins ultimul tren", comentează mama și pare melancolică. După ce și-a făcut cruce, tata dă drumul la radio. Radio Europa Liberă. De optsprezece ani același post, zi de zi, la ora 18. Tata își ascultă țara. Când vin în vizită, ascult și eu. Atunci sunt iarăși mic, foarte mic și mă văd acasă, cu el. Acasă, pe strada cu gară, unde trenurile erau încă trenuri adevărate, cu locomotive fumegânde, cu zgomote stridente și așa mai departe. Un loc unde n-aveai niciun motiv să fii nostalgic, fiindcă nostalgia nu făcea parte din plan, pur și simplu. Ea este prețul care se adaugă abia atunci când te stabilești undeva. În Elveția, de exemplu.

Când ascultăm radio – tata și cu mine –, ne strălucesc ochii și facem cu rândul „Șșt! șșt!", când celălalt vorbește prea tare. Tata comentează cel mai bine, el cunoaște vocile de la radio, chiar și cu nume. El cunoaște situația. Pentru că îmi place să-l ascult, îi pun întrebări. Îi place să dea răspunsuri și face din ele adevărate povești. De la tata am moștenit născocitul poveștilor. De la mama, gravitatea. Dar nu prea multă, doar atât cât să rămân cu picioarele pe pământ. E nevoie de așa ceva, dacă nu vrei să urci în aer, ca un balon meteorologic, și să zbori spre casă, împreună cu toate vocile de la radio.

Într-o dimineață de august, în 1982, toate au devenit altfel decât înainte. Când m-am trezit, în casă nu era nimic schimbat. Era mai multă ordine ca de obicei, fiindcă mama se străduise peste măsură – nu voia ca, după plecarea noastră, s-o considere oamenii o gospodină nepricepută. Tata zisese că toată munca ei era degeaba. Până s-ar fi văzut că nu ne mai întoarcem, praful s-ar fi pus la loc, de multă vreme. Mama nu s-a lăsat descurajată, așa că ne-am trăit ultima zi acasă ca într-un muzeu. Numai din dulapuri lipseau deja hainele și peste tot erau biletele albe cu numele celor care aveau de primit lucrurile noastre. „Așa ajunge peste tot câte ceva de la noi", mi-am zis.

(Cătălin Dorian Florescu, *În buricul pământului*)

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

De mai mult de 20 de ani românii se mișcă. Pleacă, revin, pleacă iarăși, trăiesc în străinătate, își construiesc acolo vieți, își cresc copiii învățându-i românește la școlile de duminică, își lasă bucăți de familie în țară, le adună aici sau acolo... Conectată la România, trăiește o întreagă lume românească în străinătate. V-ați întâlnit cu ea. Avem migrație la tot pasul. Dumneavoastră nu vă treziți vorbind românește aiurea în Europa, convins că puteți să spuneți ce vreți, pentru că oricum nu vă înțelege nimeni și... aveți surprize?

Lumea asta este extrem de dinamică. Amintiți-vă cum a început totul. La mine, în sud: coada la pașaport, excursiile în Turcia, sacoșele cu pături și blugii... Blugii!!!

Mutarea cozilor de pașapoarte la vize. În sfârșit, numai asigurarea de sănătate, biletul dus-întors și banii de arătat la vamă. Și apoi, totul atât de simplu, încât uităm să luăm pașaportul când plecăm în țări care nu sunt în UE!

Nu vi se pare că știm totul despre cum s-au întâmplat și se întâmplă lucrurile? Mie așa mi se pare! Cel puțin până când îmi propun să scriu ceva despre migrația românilor. Și mă preocupă, să zicem – așa cum mi s-a întâmplat ultima oară –, felul în care măsurile implementate de statul român au afectat circularitatea migrației în Spania. Și aici... Ei bine, aici, ne blocăm. Pentru că migrația s-a schimbat, dar pare să fie pe cont propriu. Pentru că există și o neschimbare: cunoașterea noastră sistematică asupra migrației este aproape inexistentă. Și suntem consecvenți în această direcție. Ați fi curioși să știți câți români au plecat în cadrul acordurilor bilaterale, câți au recurs la serviciile companiilor private care se ocupă de recrutarea de forță de muncă, câți au plecat apelând la serviciile fostului OMFM sau la serviciile actualului ANOFM? Vreți să vedeți rezultatele unei serii de sondaje care păstrează aceleași întrebări sau ale unui panel? Vreți rezultatele unui sondaj despre migrația de revenire?

(Monica Șerban, *Despre schimbare și neschimbare*, în *Dilema Veche* nr. 464, 3-9 ianuarie 2013)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Naratorul și părinții săi au părăsit țara în anul _____, pentru a emigra în _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Când tatăl îl visează pe bunicul

a) acesta vine în vizită, a doua zi.
b) vin veşti proaste.
c) e semn de noroc.
d) vin veşti bune.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

În cei douăzeci de ani evocați, formalitățile de plecare din țară

a) s-au simplificat.
b) s-au complicat.
c) au rămas aceleași.
d) s-au diversificat.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Deși plecau definitiv din țară, mama lasă ordine în casă

a) fiindcă se plictisea.
b) ca să n-o considere oamenii o gospodină nepricepută.
c) fiindcă urma să locuiască altcineva acolo.
d) ca să se vadă ușor biletelele.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Naratorul îl consideră pe Dracula ultimul emigrant din țara lui.		
Familia deschide scrisorile imediat ce le primește.		
De 18 ani, tatăl ascultă același post de radio, zilnic.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Copiii românilor din străinătate învață românește la școlile de stat.		
Tema articolului este migrația românilor.		
În opinia autoarei, nu există o cunoaștere sistematică asupra migrației.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a tatălui, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență: „În asemenea zile, scrisorile rămân pe hol și el le privește doar de la distanță. O zi mai târziu, cu sau fără bunicu', ele sunt deschise, ca și cum veștile ar fi altele decât cu o zi înainte. Tata are năravul superstițiilor. Când vorbește așa, în el reînvie fiul de țăran și, odată cu fiul de țăran, și ceilalți săteni, vii și morți, câmpia întinsă, uscată a Dunării, turmele de animale și soarele copilăriei lui." **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care este dezvoltată ideea migrației în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simt părinții naratorului după ce reușesc să plece din țară? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *În buricul pământului*, de Cătălin Dorian Florescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „visează", „superstițiilor".
b) „fiul", „voia".
c) „străinătate", „construiesc".
d) „înainte", „reînvie".

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte compuse în seria:

a) „ANOFM", „dumneavoastră".
b) „numai", „românește".
c) „inexistentă", „străinătate".
d) „câteodată", „născocitul".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „Era mai multă ordine ca de obicei, fiindcă mama se străduise peste măsură." sunt, în ordine:

a) poruncă, întrucât.
b) disciplină, încât.
c) curățenie, deoarece.
d) claritate, deși.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

a) „Tata are năravul superstițiilor."; *Profesorul are obiceiul să șteargă repede tabla.*
b) „câmpia întinsă, uscată a Dunării"; *După alergare, nu mai are fața uscată.*
c) „tata se sperie și se trezește, lac de sudoare"; *Podeaua dată cu lac strălucește.*
d) „atât cât să rămân cu picioarele pe pământ."; *Tâmplarul a reparat picioarele mesei.*

5 Selectează, din fragmentul următor, trei pronume diferite, precizând felul acestora: „Dumneavoastră nu vă treziți vorbind românește aiurea în Europa, convins că puteți să spuneți ce vreți, pentru că oricum nu vă înțelege nimeni și... aveți surprize?" **6 puncte**

Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care substantivul „țară" să fie complement prepozițional (1), și un enunț interogativ, în care pronumele personal „ea" să fie atribut (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transcrie propozițiile din fraza „E singura fotografie pe care și-au făcut-o.", precizând felul acestora. **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui copil român care locuiește în altă țară, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

— V-_____ (*a spune*, condițional-optativ, prezent, persoana I, singular) că _____ (*frumos*, superlativ relativ de superioritate) gând despre țara _____ (adjectiv pronominal posesiv, persoana I, singular) este legat de farmecul _____ (*sărbătoare*, plural, genitiv) de iarnă, al _____ (*care*, plural, genitiv) parfum este _____ (*a uita*, supin, formă negativă).

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — **20 de puncte**

Imaginează-ți că ai descoperit, în caseta cu amintiri a familiei, o fotografie a bunicilor tăi, făcută cu prilejul singurei călătorii a lor în străinătate. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul acelei călătorii, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 3

SUBIECTUL I — **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Profesorul nostru.

Marți, 18.

De azi dimineață îmi place și profesorul nostru de acum. Pe când intram în clasă, unde el se și afla la catedră, școlari de-ai lui, de acum un an, trecând pe la ușa clasei noastre, se opreau puțin, ca să-l salute.

— Bună ziua, domnule profesor!

— Bună ziua, domnule Perboni! Unii chiar intrau, îi strângeau mâna și fugeau repede. Se vede că ei îl iubesc și că s-ar întoarce bucuros la dânsul. El le răspundea:

— Bună ziua! Strângea mâinile ce i se întindeau, dar nu se uita la nimeni, și rămânea serios după fiecare salutare; dunga de pe frunte i se adâncea și mai tare; sta întors spre fereastră, uitându-se la acoperișul casei din față; în loc de a se bucura de acele saluturi, părea că se simțea mâhnit.

După aceea se uită cu băgare de seamă la fiecare din noi. Se pogorî de pe catedră și ne dictă plimbându-se printre bănci. Văzând pe un copil roșu la față și cu chipul plin de bubulițe, încetă îndată de a mai dicta, se opri, apucă obrazul băiatului cu mâinile, îl privi adânc, îl întrebă ce are și-i pipăi fruntea, ca să vadă dacă arde.

Scanned with OKEN Scanner

În timpul acesta, un băiat, care stătea la spatele lui, se ridică și începu să se strâmbe la el. El se întoarse fără de veste, băiatul se opri repede și-și plecă ușor capul, așteptându-și pedeapsa. Profesorul îi puse o mână pe cap și îi zise numai atât:

— Să nu mai faci așa! Apoi se sui iar pe catedră și începu să dicteze.

Când sfârși de dictat, se uită câtva timp la noi fără a vorbi și apoi ne zise încetinel cu glasul lui cel gros, dar blând: Ascultați, copii! O să petrecem un an împreună, să ne silim în toate chipurile ca să-l petrecem bine. Învățați și fiți buni! Eu n-am familie! Voi sunteți familia mea! Acum un an trăia încă biata mea mamă: a murit și ea. Am rămas singur! Vă am numai pe voi pe lumea aceasta! Nu mai am altă dragoste, alt gând, decât al vostru! Fiți voi copiii mei! Eu vă iubesc; iubiți-mă și voi pe mine! N-aș dori să mă văd silit ca să pedepsesc nici măcar pe unul dintre voi. Arătați-mi că sunteți băieți de inimă. Școala noastră să fie o familie; voi să fiți mângâierea și fala mea. Nu vă cer să-mi făgăduiți acestea prin vorbe; sunt sigur că în inima voastră fiecare din voi a și răspuns „da"; de aceea vă și mulțumesc!

Tocmai atunci intră portarul, ca să sune sfârșitul orei. Ieșiră cu toții în liniște. Băiatul care se strâmbase la spatele profesorului, se apropie de el și îi zise cu sfială:

— Iertați-mă, domnule profesor! Profesorul îl sărută pe frunte și-i răspunse:

— Du-te, fătul meu!

(Edmondo De Amicis, *Cuore*)

TEXTUL 2

Regia:
Maurizio Zaccaro
Cu
Giulio Scarpati
Durata
600 de minute
Premiera internațională
11.11.2001
Sinopsis
Torino, octombrie, 1890. La o școală, condusă de un director exigent, sosește un profesor care încearcă să facă o schimbare. Prin poveștile pe care le spune zilnic copiilor și prin exemplul personal, Giulio reușește să câștige afecțiunea școlarilor. Dar conducerea școlii nu este de acord cu metodele noului profesor, mai ales că acesta preda, întâmplător, și la cea mai indisciplinată clasă. Giulio este gata chiar să se apropie și de familiile elevilor săi pentru a-i ajuta pe aceștia. Va reuși el, oare, în ciuda piedicilor profesionale și a problemelor personale, să poată să facă în continuare totul pentru binele școlarilor?

(https://www.cinemagia.ro)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2**. **2 puncte**

Durata serialului după romanul *Cuore* este de _____, iar premiera sa internațională a fost în data de _____.

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Aflat la catedră, profesorul era salutat călduros

a) de către elevii din prezent.
b) de către toți elevii școlii.
c) de către elevii de anul trecut.
d) de către alți profesori.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Băiatul care l-a strâmbat pe profesor își aștepta pedeapsa

a) fiindcă se știa vinovat.
b) fiindcă nu regreta gestul făcut.
c) fiindcă așa fusese obișnuit de către alți profesori.
d) fiindcă profesorul era foarte sever.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. 2 puncte

Profesorul câștigă afecțiunea copiilor

a) prin modul de predare și prin aspectul său fizic.
b) prin limbajul său și prin curajul de a fi diferit de alți profesori.
c) prin conflictul cu directorul școlii și prin apropierea de familiile elevilor.
d) prin poveștile sale și prin exemplul personal.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Profesorul părea bucuros că elevii îl salută.		
Profesorul se arată îngrijorat în legătură cu starea de sănătate a unui elev.		
Cel care semnalează sfârșitul orei este profesorul.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Pe afișul filmului se regăsesc atât personaje individuale, cât personaje colective.		
Acțiunea filmului este plasată în Italia.		
Profesorul preda la cea mai disciplinată clasă din școală.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, rolul dialogului în **textul 1**. 6 puncte

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care este reflectat conflictul dintre personaje în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

8 Cum se raportează profesorul la elevii săi? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. 6 puncte

9 Asociază fragmentul din *Cuore*, de Edmondo De Amicis, cu un text din literatura română, studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B.

1 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în ambele cuvinte din seria:

a) „el", „aceea".
b) „place", „acestea".
c) „fugeau", „fiecare".
d) „atunci", „adâncea".

2 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte formate prin derivare în seria:

a) „fiecare", „salutare".
b) „mâhnit", „mângâierea".
c) „zilnic", „metode".
d) „bubuliţe", „încetinel".

3 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în enunţul „O să petrecem un an împreună, să ne silim în toate chipurile, ca să-l petrecem bine." este:

a) în mod constant.
b) în moduri diverse.
c) în mod nuanţat.
d) în mod închipuit.

4 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul subliniat în secvenţa „Ieşiră cu toţii în linişte." este utilizat cu sens figurat în enunţul:

a) I-a ieşit foarte gustoasă tocăniţa.
b) Din cămara inimii ies cele mai profunde sentimente.
c) La test, nu mi-a ieşit prima problemă.
d) George a ieşit pe la ora 9 din casă.

5 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe aflate la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Ascultaţi, copii! O să petrecem un an împreună, să ne silim în toate chipurile ca să-l petrecem bine." **6 puncte**

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6 Alcătuieşte un enunţ imperativ, în care verbul „a fi", la numărul plural, să intre în structura unui predicat nominal (1), şi un enunţ interogativ, în care pronumele demonstrativ „acela" să fie complement prepoziţional (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Desparte în propoziţii următoarea frază şi precizează raportul sintactic dintre acestea: „Prin poveştile pe care le spune zilnic copiilor şi prin exemplul personal, Giulio reuşeşte să câştige afecţiunea şcolarilor." **6 puncte**

_____

_____

8 Enunţul următor reprezintă mesajul de scuze al băiatului obraznic, adresat profesorului sub forma unui bileţel lăsat pe catedră. Rescrie-l, corectând greşelile de orice natură. **6 puncte**

Domnule profesor find obişnuit să fac glume, m-am gândit ca-r fii bine să vă pun şi pe dvsr la încercare. Vă rog să mă scuzaţ!

_____

_____

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul profesorul din **textul 1**.
În scrierea compunerii, vei avea în vedere:
- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, statut civil, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 4

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Vrui, cititorule, să-ți fac un dar,
O carte pentru buzunar,
O carte mică, o cărticică.
Din slove am ales micile
Și din înțelesuri furnicile.
Am voit să umplu celule
Cu suflete de molecule.
Mi-a trebuit un violoncel:
Am ales un brotăcel
Pe-o foaie de trestie-ngustă.
O harpă: am ales o lăcustă,
Cimpoiul trebuia să fie un scatiu
Și nu mai știu...

Farmece aș fi voit să fac
Și printr-o ureche de ac
Să strecor pe-un fir de ață
Micșorata, subțiata și nepipăita viață
Până-n mâna, cititorule, a dumitale.

Măcar câteva crâmpeie,
Măcar o țandără de curcubeie,
Măcar nițică scamă de zare,
Nițică nevinovăție, nițică depărtare.

Aș fi voit să culeg drojdii de rouă
Într-o cărticică nouă,
Parfumul umbrei și cenușa lui.
Nimicul nepipăit să-l caut vrui,
Acela care tresare
Nici nu știi de unde și cum.

Am răscolit pulberi de fum...

(Tudor Arghezi, *Cuvânt*)

TEXTUL 2

Dana Bădulescu: Când a apărut *Cum să citești un poem*, în 1999, cartea a fost declarată un *bestseller*, ceea ce nu este un statut obișnuit al cărților de acest fel. Cum ați primit succesul cărții la acea vreme?

Edward Hirsch: Am încercat să scriu o carte care să se adreseze atât cititorilor de poezie inițiați, cât și celor neinițiați. Am fost recunoscător pentru faptul că această carte părea să prindă la ambele genuri de public.

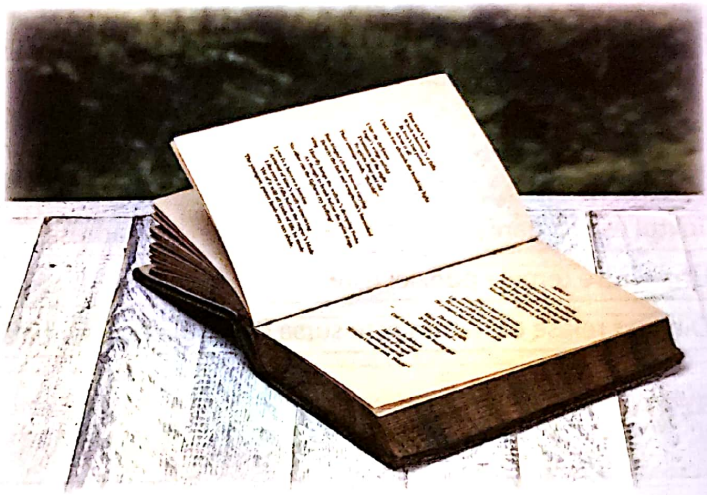

Dana Bădulescu: Inima și sufletul dumneavoastră vă spun că poezia înseamnă *conexiune*. Parcurgând *Cum să citești un poem*, simt că poezia este un spațiu unde poetul și cititorul se întâlnesc și stabilesc o legătură. Într-adevăr, această carte este o sărbătoare a lecturii de la un capăt la altul. Cartea mai este și o foarte convingătoare apologie* a importanței lecturii pentru un poet. Cele două exemple care pun în evidență acest lucru pentru mine sunt Emily Dickinson** și dumneavoastră. Cum reușește un poet să facă față acestor două impulsuri care îl solicită la fel de mult: să se hrănească din „seva" tradiției și să devină un „talent individual"?

Edward Hirsch: Nu există poeți mari care să nu fie în același timp și mari cititori de poezie. Din anumite puncte de vedere, scriitorii sunt cititori care debordează. Poeții citesc pentru a găsi companie, pentru a fi împreună cu cineva, de aceea Dickinson i-a numit pe poeții pe care i-a citit „Apropiați ai sinelui". Dar lectura altor poeme nu înseamnă a-ți scrie propriile poeme. Până la urmă trebuie să scrii poemele pe care doar tu le poți scrie. Trebuie să folosești ceea ce ai citit, poeții care ți-au spus ție cel mai mult și să le dai propriul tău sens. Nu te bazezi atât de mult pe „tradiție", cât pe mentori și călăuze.

(Interviu cu Edward Hirsch realizat de Dana Bădulescu, postfață la vol. *Cum să citești un poem și să te îndrăgostești de poezie*)

**apologie* – elogiu, laudă.
***Emily Dickinson (1830-1886)* – poetă americană.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Încă de la apariție, în anul _____, cartea scrisă de _____ a fost declarată un „bestseller".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

În **textul 1**, predomină

a) rima îmbrățișată.
b) rima împerecheată.
c) rima încrucișată.
d) monorima.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

În poezia lui Tudor Arghezi, vocea lirică se adresează

a) cărții.
b) cititorului.
c) cuvântului.
d) naturii.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Emily Dickinson îi numește „Apropiați ai sinelui" pe

a) cititorii operei sale.
b) criticii săi.
c) mentorii săi.
d) poeții pe care i-a citit.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul este organizat sub forma unui monolog adresat.		
Una dintre temele poeziei este creația.		
Din text reiese că natura este sursa de inspirație esențială pentru poet.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Lectura este importantă chiar și pentru un poet original.		
În opinia autorului intervievat, un poet se bazează cel mai mult pe tradiție.		
Cartea menționată s-a bucurat de succes încă de la apariție.		

6 Precizează, pe baza **textului 2**, două trăsături ale interviului. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în **textul 1** și cel din **textul 2**, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că este important ca poeții să le explice cititorilor, fie și metaforic, procesul de creare a unei cărți? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază poezia *Cuvânt*, de Tudor Arghezi, cu un alt text liric studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:

a) **căr**ticică, recunoscă**toa**re.
b) căr**ti**cică, recunoscătoa**re**.
c) cărti**ci**că, recunoscă**toa**re.
d) cărti**ci**că, **re**cunoscătoare.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Toate cuvintele aparțin aceluiași câmp lexical în seria:

a) brotăcel, furnică, lăcustă, poezie, trestie.
b) carte, cărticică, cititor, cuvânt, slove.
c) cenușă, curcubeie, depărtare, țandără, zare.
d) cimpoi, harpă, violoncel, pulberi, scatiu.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul din context al cuvintelor subliniate în secvența „Am încercat să scriu o carte care să se adreseze atât cititorilor de poezie inițiați, cât și celor neinițiați." este:

a) am intenționat, cunoscători.
b) am început, antrenați.
c) am reușit, exersați.
d) am vrut, experți.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt omografe cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Cum ați primit succesul <u>cărții</u> la acea vreme?"; *Schimbarea <u>cărții</u> de vizită l-a bucurat.*

b) „Poeții citesc pentru a găsi <u>companie</u>"; *Comandantul de <u>companie</u> a fost salutat.*

c) „Poeții citesc pentru a găsi <u>companie</u>"; *Partidele politice au început <u>campania</u> electorală.*

d) „scriitorii sunt cititori care <u>debordează</u>"; *Jurnalistul vrea <u>să abordeze</u> un subiect nou.*

5 Selectează, din fragmentul următor, toate pronumele, precizând felul fiecăruia: „Nimicul nepipăit să-l caut vrui, / Acela care tresare / Nici nu știi de unde și cum." **6 puncte**

Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat

6 Alcătuiește un enunț imperativ, în care numeralul din enunțul „Cele două exemple care pun în evidență acest lucru pentru mine sunt Emily Dickinson și dumneavoastră." să fie complement indirect. **6 puncte**

Numeralul: _____

Enunțul imperativ: _____

7 Precizează raportul/raporturile sintactice dintre propozițiile următoarei fraze și modalitățile prin care se realizează: „Am încercat să scriu o carte care să se adreseze atât cititorilor de poezie inițiați, cât și celor neinițiați." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând gândurile unui cititor despre rolul poeziei, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

_____ (*poezie,* articulat hotărât, singular) poate _____ (*a fi,* infinitiv) o invitație de a ne privi pe noi _____ (adjectiv pronominal de întărire) în oglinda sensibilă _____ (adjectiv participial de la verbul *a gândi*) de autor, _____ (*a contempla*, gerunziu) astfel destinul _____ (adjectivul *întreg*) omeniri.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai participat la o lectură publică de poezie.

Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți această experiență, incluzând o secvență explicativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 16 noiembrie 2023.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 5

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Văzând că ușa îi rezista, iar în casă se așternuse liniștea, Eusebiu se gândi că cel mai bun lucru pe care îl avea de făcut era să aștepte ca doctorul Basilius să iasă, așa cum promisese. Atunci avea să i se înfățișeze și să-l călăuzească la Esther. Furtuna continua. Mugetele mării și șuierul vântului rămăseseră neschimbate. [...] A așteptat așa timp de o oră. Apoi, văzând că ușa rămâne închisă, că niciun zgomot din interiorul casei nu anunța că doctorul se pregătea să-și onoreze promisiunea, a început să bată iarăși, dar de data asta nu disperat, ci ca apucat de turbare. [...]

— Sărmană Esther, ești așadar condamnată și nu voi găsi oare niciun suflet milostiv dispus să te smulgă morții care vrea să te ia la nici douăzeci de ani? Ah, vreau să lupt până la capăt, să-ți ocrotesc viața până când Dumnezeu însuși o să te smulgă din mâinile mele. Apoi, ca și cum tocmai ar fi luat o decizie dificilă, lansându-se într-o cursă furioasă, Eusebiu parcurse restul drumului în câteva clipe și se duse să bată la ușa unuia dintre medicii cei mai faimoși din Batavia. Nici acolo servitorii nu-l lăsară să pătrundă la stăpânul lor. Dar acesta îi auzi suspinele, strigătele și rugămințile și veni la el. Eusebiu îi făcu cunoscută cererea lui.

— De ce boală suferă soția dumitale? îl întrebă medicul.

— Până acum a fost tratată de ftizie pulmonară – răspunse Eusebiu. Medicul clătină din cap, merse la o masă, scrise câteva rânduri pe o bucățică de hârtie, pe care i-o întinse tânărului.

— Du-ți soția mâine-dimineață la spital. Iată un bilet de intrare, cere pentru ea un pat în salonul D, iar eu îi voi da îngrijirile trebuincioase; dar nu vreau să-ți ascund că această boală, care în Europa este aproape întotdeauna mortală, n-a fost vindecată aici niciodată, deși empiristul* acela de Basilius pretinde că poate lecui până și ftizicii de gradul al treilea. [...]

O lumină firavă se strecura printre împletiturile unei rogojini care servea în același timp și de ușă, și de fereastră. Această lumina venea de la lămpița de noapte care ardea la căpătâiul bolnavei. Zărind-o, Eusebiu tresări.

— Vai, Doamne – zise el –, așa firavă cum este, această luminiță a avut o viață mai lungă decât sărmana mea Esther.

Spaima lui era atât de puternică, încât tânărul șovăia să intre în casă. În sfârșit, adunându-și toate puterile, ridică rogojina și, repezindu-se în odaie, alergă spre patul jalnic pe care zăcea Esther. Tânăra femeie stătea nemișcată și părea adormită; avea ochii închiși, gura întredeschisă și parcă era fără răsuflare. Atunci un gând cumplit trecu ca un fulger întunecat prin creierul lui Eusebiu, care se grăbi să se aplece spre buzele lui Esther spre a-i asculta respirația, când un fel de râs batjocoritor care venea dintr-un colț al camerei îl făcu să tresară. Se întoarse într-acolo și desluși în penumbră un bărbat așezat pe un taburet de bambus. Bărbatul acela trăgea dintr-o pipă care, la fiecare aspirație, străpungea semi-întunericul, iscând un cerculeț roșu.

— Ei – făcu necunoscutul –, se pare că te-ai cam abătut din drum, tânărul meu prieten, căci, cât de departe ar fi casa lui Palétuviers de aici, te aștept de mai bine de o oră.

— Cine sunteți dumneavoastră, domnule? întrebă Eusebiu stupefiat.

— Doctorul Basilius, la naiba! îi răspunse omul cu pipa.

(Alexandre Dumas, *Insula de foc*)

**empirist* – adept al teoriei potrivit căreia experiența senzorială/bazată pe simțuri este prima și cea mai importantă sursă a cunoașterii.

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

15 octombrie 1946

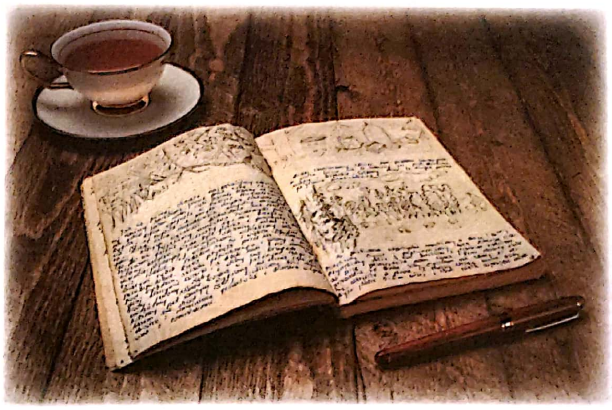

Am răcit. Nu mai avusesem guturai de doi ani. Mi-a telefonat Lucia Vasiliu. Are expoziție la Căminul Artei. Sâmbătă e vernisajul. M-am simțit în sfârșit și am dat un telefon lui Cella Delavrancea. Am aflat astfel că ieri s-a întors Nuni de la Câmpulung și e bolnavă rău. Aș fi vrut să mă duc chiar azi la ea, dar am doctorul la 7 și seara a luat Clody Berthola biletel la Melo. Înainte de 7, dacă mă fâlfâi cu guturaiul ăsta, înseamnă să cad la pat. Mi-e dor de Sănduc Dragomir de două zile tare de tot. Când îmi amintesc mutra lui șifonată, zâmbetul lui reținut și tăcut, se răsucește ceva în mine și mă doare fizic. Sunt idioată. Orice dragoste adevărată este o boală. Am exact simptome de om bolnav. Am momente de indiferență totală. Zile întregi când nu mă gândesc la el și chiar când mă gândesc mă lasă rece. Și pe urmă mă apucă dintr-odată. E ca o criză. Sunt furioasă pe mine, dar nu pot nega această realitate. Îl urăsc și-l iubesc. Un ins detestabil pe care-l ador stupid. Nu știu precis ce iubesc la el. Am încercat să gândesc clar, să analizez, să despic științific firul de păr în 20. Oare-l iubesc pentru că-mi rezistă, pentru că mă fierbe? Probabil că asta este totuși una din cauze. Atitudinea asta a lui în doi peri este una din cauze. E categoric seducător un om care nu știi precis ce vrea, ce e, ce gândește. Dar nu e asta totul. E cert că nu e asta totul. Îmi place. Mă impresionează. Expresia lui mă impresionează, ochii lui mă impresionează, tăcerea lui mă impresionează. E o tăcere plină, o tăcere semnificativă, o tăcere care se chinuie și mă adoră. Nu pot scăpa de ideea asta cretină că mă iubește imens de mult. Ideea asta contradictorie, dezmințită de toate tâmpeniile pe care le-a spus, dezmințită de faptul că trece atâta timp și totuși rezistă, dezmințită de faptul că nu face nicio concesie. Și totuși simt că mă iubește. Sau sunt nebună, și e o iluzie creată de dragostea mea pentru el și de foarte naturala dorință de reciprocitate, sau e el nebun, mă iubește și din orgoliu și încăpățânare strică un lucru frumos.

(Jeni Acterian, *Jurnalul unei fete greu de mulțumit*)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Din jurnalul lui _____, reiese că aceasta nu mai avusese guturai din anul _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Faptul că medicul clatină din cap este un semn al

a) dezamăgirii.
b) tristeții.
c) neputinței.
d) enervării.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

Nota de jurnal este scrisă sub formă de

a) monolog.
b) descriere.
c) narațiune.
d) dialog.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Jeni Acterian are sentimente contradictorii față de

a) Lucia Vasiliu.
b) Cella Delavrancea.
c) Sănduc Dragomir.
d) Clody Berthola.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Doctorii i-au deschis imediat ușa lui Eusebiu.		
Eusebiu și Esther trăiesc în condiții grele.		
Întâmplarea relatată se petrece într-o noapte liniștită.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Jeni Acterian urmează să meargă la doctor.		
Jeni Acterian are guturai în timpul verii.		
Autoarea jurnalului compară dragostea cu o boală.		

6 Prezintă, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a jurnalului, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care o temă comună este reflectată în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce atitudine dezvoltă Jeni Acterian față de propria persoană? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Insula de foc*, de Alexandre Dumas, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „furioasă", „unuia".
b) „trebuincioase", „ea".
c) „lecui", „stupefiat".
d) „ideea", „iluzie".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Aparțin vocabularului fundamental toate cuvintele din seria:

a) să onoreze, sărmană, stupefiat.
b) decizie, dificilă, servitori.
c) soție, trebuincios, ftizie.
d) casă, pat, femeie.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în enunțul „Atitudinea asta a lui <u>în doi peri</u> este una din cauze." este:

a) indecisă.
b) simplă.
c) intimidantă.
d) ironică.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Medicul clătină din cap, merse la o <u>masă</u>, scrise câteva rânduri"; *<u>Masa</u> corpului este mică.*

b) „văzând că ușa rămâne închisă, [...] a început <u>să bată</u> iarăși"; *Vântul <u>bate</u> cu putere.*

c) „un fel de <u>râs</u> batjocoritor [...] îl făcu să tresară"; *Am văzut un <u>râs</u> cu blana strălucitoare.*

d) „Bărbatul acela trăgea dintr-o <u>pipă</u>"; *Medicul <u>pipăi</u> mușchiul umflat.*

5 Transcrie trei pronume din fragmentul următor, precizând cazul fiecăruia: „Dar acesta îi auzi suspinele, strigătele și rugămințile și veni la el. Eusebiu îi făcu cunoscută cererea lui." **6 puncte**

Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care numeralul 15 (scris în litere) să fie subiect (1), și un enunț exclamativ, în care substantivul „iubire" să fie complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Explică rolul a două semne de punctuație, la alegere, din secvența: „— Cine sunteți dumneavoastră, domnule? întrebă Eusebiu stupefiat." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând nota de jurnal a unui turist care ajunge din întâmplare într-un loc numit Insula de foc, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Pe ulițele _____ (*insulă,* genitiv) se aud încă strigătele _____ (*disperat,* superlativ relativ de superioritate) bărbat, a _____ (*care,* masculin, singular, genitiv) soție _____ (adjectiv participial de la *a afla*) pe patul de suferință încă _____ (*a spera,* imperfect) să-____ (clitic pronominal reflexiv, dativ) revadă fiica.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai vizitat, alături de colegii de clasă, o insulă misterioasă. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să relatezi această experiență, incluzând o secvență explicativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 12 octombrie 2023.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 6

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Și-avea o fată, fata lui
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La închinat.

Și dac-a fost peţită des,
E lucru tare cu-nțeles,
Dar dintr-al prinților șirag,
Câți au trecut al casei prag,
De bună seamă cel mai drag
A fost ales.

El, cel mai drag! El a venit
Dintr-un afund de Răsărit,
Un prinț frumos și tinerel,
Și fata s-a-ndrăgit de el.
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit.

Și s-a pornit apoi cuvânt!
Și patru margini de pământ
Ce strâmte-au fost în largul lor,
Când a pornit s-alerge-n zbor
Acest cuvânt mai călător
Decât un vânt!

Ca ieri, cuvântul din vecini
S-a dus ca astăzi prin străini,
Lăsând pe toți, din cât afund
O mie de crăimi ascund,
Toți craii multului rotund
De veste plini.

Și-atunci din tron s-a ridicat
Un împărat după-mpărat
Și regii-n purpur s-au încins,
Și doamnele grăbit au prins
Să se gătească dinadins,
Ca niciodat.

Iar când a fost de s-a-mplinit
Ajunul zilei de nuntit,
Din munți și văi, de peste mări,
Din larg cuprins de multe zări,
Nuntași din nouăzeci de țări
S-au răscolit.

De cum a dat în fapt de zori
Veneau cu fete și feciori
Trăsnind rădvanele de crai,
Pe netede poteci de plai:
La tot rădvanul patru cai,
Ba patru sori.

Din fundul lumii, mai din sus,
Și din Zorit, și din Apus,
Din cât loc poți gândind să bați
Venit-au roiuri de-mpărați
Cu stemă-n frunte și-mbrăcați
Cum astăzi nu-s.

(George Coșbuc, *Nunta Zamfirei* – fragment)

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Unul dintre principiile fundamentale și de natură universală ale riturilor de trecere este repetitivitatea. Dar schema ritului nu rămâne încremenită într-o formă primordială, ci poate apărea modificată în funcție de contexte care țin de spațiu, timp sau circumstanțe. Pe de o parte, fiecare cultură a adăugat riturilor primordiale elemente noi, împrumutate din alte societăți cu care a interacționat; sau, pe de altă parte, datorită unor orientări ideologice, a simplificat sistemul ritual ca urmare a interacțiunii dintre individ și societate.

Mutațiile funcționale se realizează prin translatarea actelor de pe un plan pe altul, de pildă din planul religios pe cel ceremonial și apoi pe cel artistic, crede etnologul Mihai Pop. Aducem ca argument exemplul din obiceiul tradițional al nunții, în care existau o multitudine de momente rituale care se situau în plan sacral (atunci când se juca bradul în fața casei mirelui după cununie, în unele locuri exista obiceiul ca în jurul horei să se presare firimituri de cozonac și să se toarne vin – elemente al căror sens sacral este prezent în multe alte ceremonii –, conotația fiind trasarea unui cerc magic menit să apere nunta de influența forțelor nocive). Astăzi, deși sensul străvechi, ritual al multor obiceiuri s-a pierdut, acestea apar totuși ca acte care nu pot lipsi din desfășurarea integrală, după anumite reguli bine stabilite, a ceremonialului. S-a produs astfel un fenomen de translație de pe planul sacral pe planul ceremonial, o schimbare de funcție. Din funcția veche a rămas o amintire care se concretizează prin credința că „este bine să se facă așa", deși motivațiile actului ceremonial inițial nu se mai cunosc. [...]

Valențele ritului se referă astăzi, prin intermediul mass-media, la puterea acestuia de a fascina, emoționa, impresiona și subjuga. Tendința tot mai accentuată a degenerării principiului ritualic s-a resimțit odată cu „intrarea" acestuia în sfera societății de consum, în care codurile performării, stabilizate de tradiție, au fost înlocuite de „inovații" sau „împrumuturi" interpretate individual. Asistăm astăzi la o veritabilă paradă de opulență manifestată cu ocazia diferitelor manifestări ceremoniale, în care reprezentanții clasei „înalte" a societății uzează de un întreg arsenal de impresionare și subjugare a mulțimii, în paralel cu ritul la care participă, iar exemplele în acest sens sunt nenumărate.

(Florica Iuhas, *Nunta simplificată. Nunta împrumutată*,
în *Dilema Veche* nr. 699, 13-19 iulie 2017)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

După ce a fost petită de mai mulți _____, Zamfira l-a ales pe _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Nuntașii s-au pornit către nuntă

a) cu două zile înainte de nuntă.
b) în ajunul nunții.
c) în dimineața nunții.
d) în seara nunții.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Nunta Zamfirei este un text

a) dramatic. b) epic în proză. c) epic în versuri. d) liric.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Jucatul bradului este un moment ritual de nuntă care se încadrează, prin tradiţie, în planul

a) artistic.
b) ceremonial.
c) sacral.
d) social.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunţ pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informaţiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunţul	Adevărat	Fals
Textul conţine elemente aparţinând fantasticului.		
Tatăl miresei se numea Viorel.		
Zamfira a fost peţită de un singur prinţ.		

TEXTUL 2

Enunţul	Adevărat	Fals
Nunta face parte din categoria riturilor de trecere.		
Riturile de trecere au cunoscut, de-a lungul timpului, diverse modificări.		
Normele societăţii de consum au un impact pozitiv asupra ritualului nunţii.		

6 Precizează două tipare/structuri textuale prezente în *Nunta Zamfirei*, de George Coşbuc. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferenţă între limbajul utilizat în **textul 1** şi cel din **textul 2**, valorificând câte o secvenţă relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că este bine ca tradiţiile străvechi să fie adaptate la modernitate? Motivează-ţi răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Nunta Zamfirei,* de George Coşbuc, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvenţă relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de litere este diferit de numărul de sunete în ambele cuvinte din seria:

a) astăzi, închinat.
b) margini, regii.
c) nouăzeci, schema.
d) pământul, Săgeată.

2 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvenţa „Astăzi, deşi sensul străvechi, ritual al multor obiceiuri s-a pierdut, acestea apar totuşi ca acte..." sunt formate, în ordine, prin:

a) compunere, derivare cu sufix, compunere.
b) compunere, derivare cu prefix, compunere.
c) derivare cu sufix, derivare cu prefix, derivare cu sufix.
d) compunere, derivare cu prefix, cu sufix.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „Și regii-n purpur s-au încins, / Și doamnele grăbit au prins / Să se gătească dinadins, / Ca niciodat." sunt, în ordine:

a) au atins, în ciudă.
b) au început, special.
c) au plecat, cu scopul.
d) au inițiat, de bunăvoie.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Din cât loc poți gândind să baţi / Venit-au roiuri de-mpărați"; *Iar l-am bătut la table pe tata.*
b) „El a venit / Dintr-un afund de Răsărit"; *Roșiile au răsărit devreme anul acesta.*
c) „Lăsând pe toți, din cât afund / O mie de crăimi ascund"; *Mie mi-a spus adevărul.*
d) „Nuntași din nouăzeci de țări / S-au răscolit." *Oamenii s-au răsculat în numele dreptății mereu.*

5 Selectează, din fragmentul următor, trei substantive în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Valențele ritului se referă astăzi, prin intermediul mass-media, la puterea acestuia de a fascina." **6 puncte**

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care verbul „a sărbători", la orice formă verbală nepersonală, să fie atribut (1), și un enunț interogativ, în care verbul „a însemna" să fie predicat verbal (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Precizează numărul de propoziții din secvența: „Valențele ritului se referă astăzi, prin intermediul mass-media, la puterea acestuia de a fascina, emoționa, impresiona și subjuga." **6 puncte**

_____

8 Enunțul următor reprezintă mesajul de felicitare pe care un oaspete din altă țară i-l trimite Zamfirei, cu ocazia nunții. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Zamfira î-ți uresc să aibi parte de toată fericirea ce poate fii pe pământ, a lături de soțul tău!

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare inedită petrecută în timpul unei nunți, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una explicativă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 7

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Vulcan era capitala populației ăsteia care, ușor-ușor, s-a organizat într-un stat, începând să stabilească relații economice cu populațiile înconjurătoare. În scurt timp, piticii verzi au devenit principalii exportatori de minereu și cei mai renumiți meșteșugari.

Ce m-a impresionat când am ajuns în Vulcan a fost în primul rând mărimea sălilor și mulțimea de galerii largi care uneau diferite zone, asemenea străzilor unui oraș. Practic asta și era Vulcan, un mic oraș în care toată lumea părea să muncească de zor. [...]

Dar chiar dacă era un stat nonrăzboinic prin excelență, piticii verzi erau precauți și se spunea că în timp își construiseră o puternică armată de „troli". „Trolii" nu erau vietățile mitice care locuiau în peșteri, ci erau doar numiți după aceștia, fiind în schimb o serie de costume mecanizate, ca un fel de roboți de război, intimidanți și puternici, controlați de câte un pitic verde pilot aflat în burta lor. De asta, când am văzut prima dată păianjenii, am fost îngrijorată de soarta celor din interiorul lor, presupunând că sunt construiți după aceleași principii ca „trolii" și neștiind că sunt în întregime cibernetici.

Anisia ar fi avut nevoie și de „trolii" piticilor verzi în lupta cu păianjenii Lorzilor, însă cel mai mult o interesa să îi convingă să nu mai livreze materie primă pentru liniile de producție din castelele acestora. Din păcate însă, după două ore și jumătate de negociere, nu se ajunsese la nicio înțelegere.

— Exclus, a spus Floki, nu ne putem risca neutralitatea. Dacă veți pierde această înfruntare, după cum o indică raportul de forțe, o vom pierde și noi alături de voi, iar piticii verzi sunt o rasă prea mândră ca să riște să devină robii cuiva.

— Sunteți naivi dacă credeți că, odată eliminați noi, nu veți urma voi! a spus Anisia la sfatul meu (piticii verzi nu-mi puteau auzi gândurile, așa că eu aveam de fapt funcția unui consilier tainic, de a cărui prezență nu erau conștienți), încercând să îl convingă și să îi atragă atenția că, evident, dorința de dominare a Lorzilor nu avea să se oprească până când tot pământul ar fi fost cucerit.

— Poate, dar faptele sunt următoarele, a spus Floki. Dacă i-am înfrunta direct, ne-ar strivi. Și separat, și împreună. Iar noi nu avem unde fugi să ne ascundem, ca voi. Toată viața noastră este în interiorul munților ăstora, știu exact unde să ne găsească. Și apoi, în cazul nefericit în care voi ați fi învinși, avem informații că cel mai probabil va urma o perioadă de acalmie în care e posibil ca alianța lor să se destrame și Lorzii să înceapă să se lupte între ei pentru supremație. Atâta vreme cât le livrăm tot ce le trebuie, n-ar avea de ce să vină după noi.

— Sunteți niște lași! a izbucnit Anisia (de data asta nu la recomandarea mea).

Floki a început să râdă. [...]

— Să presupunem, a zis Floki, că am avea, din întâmplare, un text mistic care, în mâinile persoanei potrivite, ar putea schimba cursul acestui război...

Anisia a devenit mai atentă.

(Cosmin Perța, *Anisia și manuscrisul mistic*)

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Ultima categorie de personaje fantastice prezente în credințele despre sfârșitul lumii o constituie piticii, numiți și *urici* sau *mititei*. Aidoma altor ființe mitice, piticii locuiesc în trecutul imemorial sau în ținuturi îndepărtate. Informatorii folclorici sugerează frecvent că piticii au precedat celelalte semințiii de pe pământ, iar ulterior „s-au aruncat în puțuri de frica tătarilor și s-au prăpădit cu toții", „i-au distrus jidovii și cătcăunii, care mâncau carne de oameni" sau „i-au omorât uriașii". Totuși, într-o altă relatare se spune că *mititeii* i-au alungat pe *urieși*. În calitate de ființe fantastice, între pitici și uriași se poate stabili o filiație genetică, așa cum reiese din legenda despre „împăratul uriașilor, Constantin", care „va ieși pe pământ și va birui pe toți împărații, rămânând singur stăpânitor «cu oamenii lor», care din uriași au devenit atât de mici «că vor îmblăti 12 într-un cuptor»". [...] Astfel, credințele populare inserează piticii în șirul personajelor fantastice care, prin însușirile lor grotești, constituie o replică schimonosită a înfățișării umane. Piticii se deosebesc de uriași/jidovi și căpcăuni prin dimensiunile lor, iar în alte relatări se mai adaugă virtuțile lor creștine („piticii sunt sfinții din grote").

În acest ultim sens, piticii se confundă cu *blăjinii* (numiți și *rohmani* sau *rocmani*) care „sunt niște oameni foarte buni, evlavioși și blajini", „sunt feriți de orișice păcat, că sunt sfinți", „trăiesc în hotar cu raiul", iar „după moarte merg de-a dreptul în rai, unde petrec apoi dimpreună cu sfinții". Un informator contemporan, relatând o tradiție mai veche, dovedește că piticii (în ipostaza de *blajini*) se pot confunda cu uriașii: „Bunicul meu spunea că într-o săptămână după Paști, atunci când îs Paștile Rognenilor, și uriașii se înfruptă șapte dintr-un ou." [...]

Aceste personaje fantastice, prezente în folclorul românesc și în cărțile populare, continuă să alimenteze imaginația oamenilor contemporani. Astfel, o informatoare din localitatea Desești – Maramureș, în 1996, evoca uriașii pentru a caracteriza oamenii primitivi: „Demult o fost oamini uriași. Și amu sunt într-oarice colț de lume. Acolo să află oaminii pădurii, oamini primitivi, care nu știu ei de carte și de Dumnezău, dar, când vor ști, atunci va fi sfârșitul lumii." Tot în 1996, un alt informator din Bârsana – Maramureș povestea despre participarea bunicului său în Primul Război Mondial: „Și în Asia, acolo, cum o mers el cu războiul, o dat peste oarece zonă de pitici. [...] Când au dat de zona cu piticii, apoi i-au ascuns, cum ascunzi puii de găină de pădure prin buruiene, că erau tare micuți și se temeau."

(Andrei Prohin, *Personaje fantastice în eshatologia* populară românească*, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei*)

**escatologie* – totalitatea concepțiilor religioase referitoare la soarta finală a lumii și a omului.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Doi informatori folclorici contemporani, din _____, au furnizat cercetătorilor, în anul _____, relatări inedite despre pitici.

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Anisia era angajată în negocieri cu

a) păianjenii. b) piticii verzi. c) roboții de război. d) trolii.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Piticii verzi erau cei mai renumiți

a) meșteșugari. b) mineri. c) negociatori. d) războinici.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Majoritatea informațiilor despre pitici sunt aflate de către cercetători

a) de la bunici. b) din cărțile populare. c) de la informatori. d) din legende.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Piticii verzi erau o populație războinică.		
Toată viața piticilor se desfășura în afara munților.		
Auzind de existența unui text mistic, Anisia devine mai atentă.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Piticii se deosebesc de uriași și de căpcăuni.		
Piticii apar și în poveștile a doi dintre bunicii evocați.		
Despre pitici se spune, între altele, că au virtuți creștine.		

6 Formulează două idei principale din **textul 1**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care sunt înfățișați piticii în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Anisia în timpul negocierii cu Floki? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Anisia și manuscrisul mistic*, de Cosmin Perța, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

a) con-temp-o-rani, di-men-si-u-ni-le.
b) con-tem-po-rani, dim-en-si-u-ni-le.
c) con-temp-o-rani, di-men-siu-ni-le.
d) con-tem-po-rani, di-men-si-u-ni-le.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Demult o fost oamini uriași. Și amu sunt într-oarice colț de lume." aparțin categoriei:

a) arhaismelor. b) regionalismelor. c) termenilor populari. d) termenilor științifici.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „Aidoma altor ființe mitice, piticii locuiesc în trecutul imemorial..." sunt, în ordine:

a) asemenea, îndepărtat.
b) așijderea, străvechi.
c) datorită, de neuitat.
d) grație, arhaic.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Aceste personaje fantastice, prezente în folclor"; *Mă preocupă ființele fabuloase din basme.*
b) „credințele populare inserează piticii în șirul personajelor"; *Iarna se înserează devreme.*
c) „o informatoare [...] evoca uriașii"; *Femeia disperată invoca ajutorul divin.*
d) „Și în Asia, acolo, cum o mers el cu războiul"; *Am moștenit războiul de țesut al bunicii.*

5 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Anisia ar fi avut nevoie și de *trolii* piticilor verzi în lupta cu păianjenii Lorzilor, însă cel mai mult o interesa să îi convingă să nu mai livreze materie primă..." **6 puncte**

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care adjectivul care are funcția sintactică de nume predicativ în enunțul „Anisia a devenit mai atentă." să fie în cazul dativ. **6 puncte**

Adjectivul care are funcția sintactică de nume predicativ: _____

Enunțul negativ: _____

7 Transcrie propozițiile din fraza „Toată viața noastră este în interiorul munților ăstora, știu exact unde să ne găsească.", precizând raportul sintactic dintre ele. **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând gândurile unui pitic verde despre semenii săi, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

_____ (*a înțelege*, gerunziu), dar _____ (*târziu*, comparativ de inegalitate, de superioritate) decât _____ (*a vrea*, condițional-optativ, perfect, persoana I, singular), cât de mult le datorez _____ (*semeni*, dativ) mei, am început _____ (*a așterne*, conjunctiv) pe hârtie _____ (*scump*, superlativ relativ de superioritate) amintiri despre noi doi.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Anisia din **textul 1**. În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (rol, ocupație, tipologie etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;

Scanned with OKEN Scanner

- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 8

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Un cotoi sau pisică,
Din două nu știu care,
Nici mare, nici prea mică,
Dar foarte mâncătoare,
Și din soiul acela ce-n păduri locuiește
Și pe copaci trăiește,
Văzu un tigru mare
Trecând pe o cărare.
De sus de pe ghindaru* unde era urcată,
Pisica socoti
Că poate a-l îngrozi;
Și făr-a pierde vreme se adresă îndată
La tigru ce trecea,
Fără a o vedea:
„Ia stăi, mă rog, puțin, jupâne de pe jos,
Care te socotești
Că nu știu cine ești;
Mândria ce arăți cu noi e de prisos:
Știi din ce neam mă trag și că strămoșii mei
Sunt fii de dumnezei?
Nemuritorii toți, din cer când au fugit,
Subt nume de pisici în lume au trăit.
Preoții egipteni în templuri îi slăvesc,
Și niște tigri mici cu noi se potrivesc!"
— „Dacă strămoșii tăi cu tine semănau,
Negreșit erau proști câți lor se închinau",
Răspunse tigru meu; „iar dacă au avut
Vrun merit cunoscut,
Ceva dumnezeiesc,
Atunci eu te căiesc,
Și pentru starea ta de milă sunt pătruns,
Căci d-or fi câte spui, zău, prea rău ai ajuns."

Deși mulți au zis-o, eu tot o mai zic:
Slava strămoșească pe strămoși cinstește;
În zadar nepotul cu ea se fălește,
Când e, cum se-ntâmplă, un om de nimic.

(Grigore Alexandrescu, *Pisica sălbatică și tigrul*)

**ghindaru* – stejar.

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

În rândul animalelor carnivore, leul ocupă primul loc, iar tigrul, al doilea; și cum cel de pe primul loc este întotdeauna cel mai de seamă și adeseori considerat cel mai nobil, cel de-al doilea este de obicei socotit cel mai rău dintre toate. Leul îmbină orgoliul, curajul și forța cu noblețea, mila și generozitatea; în timp ce tigrul este numai feroce și crud chiar și fără să aibă motiv, adică nu din necesitate. Așa se întâmplă întotdeauna când rangurile sunt dictate numai de forță; primul, care poate totul, este mai puțin tiranic decât celălalt care, neputându-se bucura de întreaga putere, se răzbună abuzând de puterea pe care a reușit s-o obțină. De aceea tigrul este mai de temut decât leul; acesta uită adeseori că el este regele, adică cel mai puternic dintre toate animalele; mergând liniștit, nu atacă niciodată omul dacă nu este atâțat; nu-și grăbește pașii, nu fuge și nu vânează decât atunci când îl împinge foamea; tigrul, dimpotrivă, deși sătul de carne, pare întotdeauna înfuriat și furia sa nu e întreruptă decât de răstimpurile când trebuie să stea la pândă; apucă și sfâșie o nouă pradă cu aceeași furie nepotolită cu care a devorat-o pe prima; tigrul pustiește ținutul în care trăiește și pare că nu se teme nici de înfățișarea și nici de armele omului; sugrumă și nimicește turmele de animale domestice, omoară din toate animalele sălbatice, atacă puii de elefanți, rinoceri tineri, și uneori îndrăznește să-l înfrunte chiar și pe leu. [...]

Din fericire pentru restul naturii, specia nu este numeroasă și pare a se limita la climatele cele mai calde din India orientală. Tigrii trăiesc în Malabar, în Siam, în Bengal, în aceleași ținuturi unde trăiesc elefanții și rinocerii. Umblă pe malurile râurilor și lacurilor; căci așa cum sângele nu face decât să-i crească și mai mult furia, are adeseori nevoie de apă ca să-și domolească mânia ce-l mistuie; de altfel, în apropierea apelor, el așteaptă animalele ce vin aici și pe care căldura locului le aduce de mai multe ori pe zi; aici își alege prada sau, mai bine zis, își multiplică masacrele; căci adeseori lasă în părăsire animalele pe care le-a omorât, ca să gâtuie altele [...].

Tigrul este poate singurul animal a cărui fire nu poate fi îmblânzită decât foarte puțin; nici forța, nici pedeapsa și nici violența nu pot să-l domesticească. Se înfurie și când e bine, și când e rău tratat; tratamentul blând, metoda ce învinge totul, nu reușește să facă nimic asupra acestei naturi de fier; timpul, departe de a-i înmuia firea feroce, nu face decât să-l înrăiască și să-i mărească furia; tigrul sfâșie mâna ce-l hrănește, ca și pe cea care-l lovește; se înfurie când vede orice ființă vie; fiecare lucru i se pare a fi o nouă pradă pe care o devorează dinainte cu privirile sale nesătule, pe care o amenință printr-o căutătură înspăimântătoare însoțită de un scrâșnet din dinți și spre care se aruncă adeseori, în ciuda lanțurilor și zăbrelelor care-i sfarmă furia fără a i-o putea domoli.

(Buffon, *Pagini din „Istoria naturală”*)

A.

1 Scrie, valorificând **textul 2**, un enunț în care să prezinți două trăsături distincte ale tigrului. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Pisica sălbatică și tigrul este un text

a) dramatic. b) epic în proză. c) epic în versuri. d) liric.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Figura de stil care stă la baza textului este

a) comparația. b) epitetul. c) personificarea. d) repetiția.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Autorul compară tigrul cu

a) elefantul. b) leul. c) omul. d) rinocerul.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Tigrul o ascultă pe pisică privind-o în ochi.		
Pisica vrea să-l intimideze pe tigru.		
Tigrul se adresează cu ironie pisicii.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dintre animalele carnivore, tigrul este primul.		
Tigrul atacă doar când este înfometat.		
Tigrul este un animal care poate fi îmblânzit.		

6 Precizează, pe baza **textului 2**, două trăsături ale tiparului explicativ. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care imaginea tigrului este surprinsă în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că oamenii au ceva de învățat din comportamentul animalelor? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază textul *Pisica sălbatică și tigrul*, de Grigore Alexandrescu, cu o altă fabulă studiată la clasă sau citită ca lectură suplimentară, evidențiind, în 50 – 100 de cuvinte, o trăsătură umană conturată de ambele texte, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „aceea", „reușit". c) „întotdeauna", „leul".
b) „apropierea", „înmuia". d) „nouă", „violența".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt formate prin derivare ambele cuvinte din seria:

a) „adeseori", „întotdeauna". c) „ghindar", „mâncătoare".
b) „dumnezei", „strămoși". d) „îndată", „mândrie".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Aparțin aceleiași familii lexicale toate cuvintele din seria:

a) carne, cărniță, a încarna, carnagiu. c) specie, special, specializare, specios.
b) a socoti, socoteală, nesocotit, cotișor. d) tigru, tigrat, tigrișor, tigrește.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „În zadar nepotul cu ea <u>se fălește</u>"; *Am văzut cum <u>se mândrește</u> cu rezultatul lui.*

b) „Pisica <u>socoti</u>/ Că poate a-l îngrozi"; *Bunica îmi <u>socoti</u> banii pentru cumpărături.*

c) „Și pentru starea ta de <u>milă</u> sunt pătruns"; *Mai avem o <u>milă</u> până la castel.*

d) „Știi din ce <u>neam</u> mă trag."; *M-a vizitat un <u>neam</u> îndepărtat.*

5 Transcrie trei adjective diferite din fragmentul următor, precizând felul și cazul fiecăruia: „fiecare lucru i se pare a fi o nouă pradă pe care o devorează dinainte cu privirile sale nesătule, pe care o amenință printr-o căutătură înspăimântătoare însoțită de un scrâșnet din dinți". **6 puncte**

_____

_____

_____

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care pronumele nehotărât „oricine" să fie complement indirect (1), și o propoziție interogativă, în care predicatul să fie exprimat prin verbul „a plăcea", la modul condițional-optativ, timpul prezent (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Precizează funcțiile sintactice pentru toate cuvintele din propoziția: „În zadar nepotul cu ea se fălește." **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând mesajul pisicii ofensate către tigru, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

— _____ (*prieten,* vocativ), _____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana a II-a, singular) –_____ (*a atrage atenția,* condițional-optativ, prezent, persoana I, singular) că neamul meu este mult _____ (*feroce,* comparativ de inegalitate, de inferioritate) decât al tău și _____ (*comunicativ,* superlativ absolut de superioritate) cu alte animale, ceea ce ne face _____ (*membru,* plural, nearticulat) agreabili ai oricărei comunități.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare al cărei personaj principal este un animal, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 9

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Întunericul — *Poetul*

Tu care treci prin lume străin și efemer,
Cu sufletu-n lumină, cu gândurile-n cer,
Poet gonit de râsuri și înghețat de vânt,
Ce cânți ca o stafie ieșită din mormânt,
Sfarmă-n stânca rece a ta nebună liră,
Căci lumea este piatră și ea nu te admiră.
Ci tu, nebun și palid, la poalele ei plângi
Ca valul care cântă trecutul unei stânci
Ce veștedă, bătrână se leagănă prin nori,
Când stânca e eternă și valu-i trecător.

Și tu crezi, geniu negru, că fără scop și țintă
A lumei und-amară mă-neacă, mă frământă?
Tu crezi că eu degeaba m-am scoborât din stele
Purtând pe frunte-mi raza a națiunii mele? [...]
Și tu vrei ca poetul să fie trecător,
Pe-a țărei sale țărmuri să n-aibă ce să cânte?
Dar nu-s colori destule în lume să-nveșmânte
A munților Carpatici sublime idealuri,
Ce-noată-n a lui suflet cum 'noată-n mare valuri
Și-n creieri-i aleargă de gânduri vijelii
Cum ginii se sfărâmă-n ruinele pustii.

(Mihai Eminescu, *Întunericul și poetul*)

TEXTUL 2

MARIO VARGAS LLOSA: Scriitorilor li se întâmplă ceva ce – mi se pare mie – nu li se întâmplă niciodată inginerilor, și nici arhitecților. De multe ori, lumea se întreabă la ce sunt buni. Lumea știe la ce e bun un arhitect, la ce e bun un inginer, la ce e bun un medic; dar, când e vorba de un scriitor, oamenii au îndoieli. Chiar și cei care cred că e bun la ceva nu știu exact la ce anume. Prima întrebare pe care vreau să i-o pun lui Gabriel este tocmai aceasta: să vă lămurească dumneavoastră problema și să mi-o lămurească și mie, fiindcă și eu am îndoieli. La ce crezi că ești bun tu, ca scriitor?

GABRIEL GARCÌA MÁRQUEZ: Eu am impresia că am început să fiu scriitor când mi-am dat seama că nu eram bun de nimic. Tata avea o farmacie și, firește, voia să fiu farmacist, ca să-l înlocuiesc. Eu aveam o vocație cu totul diferită: voiam să fiu avocat. Și voiam să fiu avocat pentru că în filme avocații meritau aplauze la tribunal, apărând cauzele pierdute. Însă chiar la universitate, cu toate dificultățile prin care am trecut ca să studiez, m-am pomenit că n-aveam să fiu bun nici ca avocat. Am început să scriu primele povestiri, dar, în momentul acela, nu aveam cu adevărat

Scanned with OKEN Scanner

nicio idee la ce folosește scrisul. La început, îmi plăcea să scriu, fiindcă mi se publicau textele și am descoperit apoi ceea ce am declarat de mai multe ori și care conține mult adevăr: scriu pentru ca prietenii să mă iubească și mai mult. Dar mai târziu, analizând meseria de scriitor și analizând creațiile altor scriitori, am ajuns să cred că în mod cert literatura – și, mai cu seamă, romanul – are o menire. Nu știu dacă din fericire sau din păcate, dar cred că e o menire subversivă, nu-i așa? În sensul că nu cunosc nicio literatură bună care să servească la ridicarea în slăvi a valorilor stabilite. Întotdeauna, în literatura bună remarc tendința de a distruge ceea ce e stabilit, ceea ce este deja impus, și de a contribui la crearea unor noi forme de viață, de noi societăți; în fine, de a face mai bună viața oamenilor. Îmi e cam greu să explic toate astea, deoarece, în realitate, eu funcționez foarte puțin în teorie. Cu alte cuvinte, nu știu prea bine de ce se întâmplă lucrurile astea. Cert este că faptul de a scrie ține de o vocație imperioasă, iar cel care are vocația de scriitor trebuie să scrie, căci numai așa reușește să scape de durerile de cap și de digestia proastă.

(Mario Vargas Llosa în dialog cu Gabriel García Màrquez,
Două singurătăți. Despre roman în America Latină)

A.

1 Completează spațiile libere, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Vocile care intră în dialog aparțin _____ și _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Întunericul îl compară pe Poet cu

a) lumina.
b) piatra.
c) stânca.
d) valul.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Figurile de stil prezente în versul „A lumei und-amară mă-neacă, mă frământă?" sunt, în ordine:

a) comparația și epitetul.
b) enumerația și comparația.
c) metafora și enumerația.
d) personificarea și repetiția.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Tatăl lui Gabriel García Màrquez voia ca fiul său să devină:

a) actor.
b) avocat.
c) farmacist.
d) scriitor.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Una dintre temele textului este destinul poetului.		
Poetul se arată puțin încrezător în forțele sale.		
Toate cuvintele din poezie sunt folosite cu sensul propriu.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Gabriel García Màrquez visa de mic să se facă scriitor.		
Gabriel García Màrquez declară că scrie pentru a fi iubit de cititori.		
Una din temele dialogului este rolul scriitorului în lume.		

6 Prezintă, în două – trei enunțuri, semnificația următoarelor versuri. **6 puncte**

„Și tu crezi, geniu negru, că fără scop și țintă
A lumei und-amară mă-neacă, mă frământă?
Tu crezi că eu degeaba m-am scoborât din stele
Purtând pe frunte-mi raza a națiunii mele?"

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care o idee comună este reflectată în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Cum vede Gabriel García Màrquez menirea scriitorului? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la un episod din viața autorului menționat, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază textul *Întunericul și poetul*, de Mihai Eminescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o emoție comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de sunete este diferit de numărul de litere în ambele cuvinte din seria:

a) „căci", „explic".
b) „degeaba", „geniu".
c) „deoarece", „nicio".
d) „farmacie", „plăcea".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Aparțin aceluiași câmp lexical toate cuvintele din seria:

a) avocat, farmacist, inginer, scriitor.
b) literatură, roman, scriitor, visând.
c) mare, a plânge, stâncă, val.
d) cursuri, scris, studiu, adesea.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „să mi-o lămurească și mie, <u>fiindcă</u> și eu am <u>îndoieli</u>" sunt, în ordine:

a) deoarece, neclarități.
b) deși, întrebări.
c) încât, plieri.
d) întrucât, certitudini.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Când stânca e <u>eternă</u> și valu-i trecător."; *Succesul <u>efemer</u> nu trebuie să-ți ia mințile.*
b) „Ce-noată-n a lui suflet cum 'noată-n <u>mare</u> valuri"; *<u>Mare</u> talent a fost Eminescu!*
c) „Poet gonit de <u>râsuri</u> și înghețat de vânt"; *De după gard ne priveau doi <u>râși</u> flămânzi.*
d) „Tu care treci prin lume <u>străin</u> și efemer"; *Am învățat greu această limbă <u>străină</u>.*

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează, din fragmentul următor, trei pronume personale în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Căci lumea este piatră și ea nu te admiră. / Ci tu, nebun și palid, la poalele ei plângi" **6 puncte**

Pronumele personal selectat	Cazul pronumelui personal selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care subiectul să fie exprimat printr-un numeral ordinal (1), și un enunț imperativ, în care pronumele negativ „nimeni" să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Precizează numărul de propoziții din fraza: „Eu am impresia că am început să fiu scriitor când mi-am dat seama că nu eram bun de nimic." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând un fragment din jurnalul unui poet, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Este 16 decembrie 2023, _____ (numeral ordinal format de la 12, scris în litere) noapte cu o lună _____ (adjectiv participial format de la verbul *a adormi*) ca _____ (*școlar*, articulat nehotărât) leneș, iar eu _____ (*a contempla*, indicativ, prezent) albul _____ (*fulg*, genitiv, plural), așteptând să-_____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana I, singular) spună o nouă poveste.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că, participând la un club de lectură din localitatea ta, ai întâlnit un scriitor laureat al Premiului Nobel. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți această experiență, incluzând o secvență explicativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 20 ianuarie 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 10

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Domnișoara Mițu Domnica: patru ani. Domnul Baruțu Iosif: trei ani. Se sărbătoresc patru ani de naștere și un an de botez. Baruțu își amintește de preot și crede că mai vine o dată să-l scufunde în cazanul rece. Îl caută din ochi, și posomorârea îi umflă nasul și-i face un zbenghi cu o zgâire a frunții. Ar vrea să ofteze. Mama stă pe canapea, cu fata la dreapta și cu băiatul în stânga. Fata ține în brațe o păpușă nouă; băiatul are un automobil.

MIȚU: Te iubesc, mamă.

BARUȚU: Eu te iubec.

(*Mițu și Baruțu nu admit niciun „și" în declarațiile lor. Ei sunt „Aut Caesar, aut nihil."**)

MAMA: Eu vă iubesc pe amândoi și voi sunteți copiii mei cuminți.

MIȚU: Baruțu nu e cuminte. A dat cu mingea în supă, pe mașină.

BARUȚU: Miciu nu e cuminte. A a'uncat... a sticat... a spaht...

MAMA: Tu cauți, Barutule, o minciună. Mițu n-a făcut nimic.

MIȚU: Nici nu te-am spus că ai tras iepurele de coadă și a ieșit.

(*Buza-n jos a lui Baruțu. Capul plecat. Se uită pe subt sprâncene. E vinovat.*)

MAMA: Nu e nimic. Azi de ziua voastră, treacă-meargă. Mama nu vă ceartă. O să vie musafirii. Le ieșiți înainte fiecare, dați mâna, îngenunchiați nițel, cum v-am arătat și ziceți: „Poftiți". Haide, să vedem dacă mai țineți minte? Eu viu pe ușă, sunt o cucoană, și voi mă primiți.

MIȚU: Vreau eu să fiu cucoana. Tu, Baruțu, faci un compliment.

BARUȚU: Vreau să fiu cucoana eu. Nu fac un compliment.

MIȚU: Tu nu ești o cucoană. Tu ești un prost.

BARUȚU (*țipând subit*): Jice că sunt un post.

MAMA: Iar vă certați... V-am spus că de ziua voastră nu ne certăm.

BARUȚU: Miciu scoate limba la mine și-mi face semn că sunt un post.

MIȚU: El a scos limba la mine.

(*Mama prinde pe Baruțu cu limba afară. Confuz, el nu mai cutează să-și tragă limba îndărăt.*)

MAMA: Te-am prins! Dacă n-ar fi ziua ta de botez, te-aș pune la colț, să te înveți minte.

(*Baruțu și-a băgat limba la loc, își rotește ochii și nu mai știe ce să zică. Scoate un suspin.*)

MIȚU: Iar ni s-au înecat corăbiile cu pisici...

BARUȚU (*vexat***): Jice că iah ni s-au înecat cohăbiile cu pisici.

MAMA: Ce vezi rău în asta? S-au înecat corăbiile, dar pisicile au scăpat.

(*Baruțu râde gândindu-se cum au înotat pisicile.*)

BARUȚU (*ciulind urechile*): A sunat! Auzi! A sunat...

MAMA: A căzut o furculiță la bucătărie. Nu a sunat nimeni.

(*Mițu râde.*)

BARUȚU: Miciu râde.

MIȚU: Cum să nu râd? A căzut o furculiță și el crede că a sunat.

(*Baruțu plânge, batjocorit, și arată pumnul.*)

MIȚU: Acum arată pumnul și zice că mă bate.

Scanned with OKEN Scanner

MAMA: Mițu e mai mare ca Baruțu și nu stă frumos, Baruțule, să-i arăți pumnul.
(*Argumentul e neînțeles, Baruțu totuși se pleacă.*)
MIȚU: Uită-te, mama, la mine: de ce te uiți la Baruțu?
BARUȚU: La mine să te uiți.
MIȚU: Nu vreau să se uite la tine: e mama mea.
MAMA: Sunt mama voastră, mama lui Mițu și mama lui Baruțu.

(Tudor Arghezi, *Crâmpei dramatic*)

**Aut Caesar, aut nihil* – *sau Cezar, sau nimic*; principiu atribuit lui Cezar Borgia, expresie a unei ambiții nemăsurate.
***vexat* – ofensat, jignit.

TEXTUL 2

„Poezi de argezi" scrie, în cerneală albastră, cutremurată de o mână nesigură de școlar, fix în vârful paginii de caiet. Îi dau o palmă după ceafă de i se zgâlțâie fălcile. [...]

Eu cred că sunt prin clasa a șaptea, el – să fie a treia. Eu abia ies din copilăria cu tot soiul de jocuri prin fața blocului, cu genți de jucărie care imită gențile mamei și conținutul lor. [...] El, frate-miu, un copil de vreo 8 ani, un gândac ametit care dispărea dimineața și se aduna seara acasă, murdar, hămesit, gâjâit de la cât țipase pe afară, în jocurile violente și stupide ale băieților de vârsta aia.

După ce primește pe nevăzutelea bucata de după ceafă, se uită la mine cu niște ochi verzi în care citesc la bază încăpățânarea, la mijloc o undă de neîncredere, cu note de vârf în care începe să se învălmășească furia. Parfumul răzmeriței începe, încetul cu încetul, să umple încăperea. Ia cartea cartonată și mi-o pocnește în cap. Îl împing și e cât pe ce să cadă urât de pe scaun. Se redresează, îmi prinde antebrațul și-mi face cincizeci de mii de ace dureroase. Tehnica e simplă: apuci antebrațul adversarului cu ambele mâini ale tale și răsucești cu fiecare mână în direcție opusă; carnea ăluia se va suci și ea ca o sfoară de matroz. Doare. Începem să ne batem ca chiorii cu pumni și picioare. Ne desparte mama. Îmi spune, ca de obicei, că eu sunt mai mare și ar trebui să am mai multă minte și mai multă răbdare. Lui îi spune că nu-i OK să sari la bătaie. Evident că niciunul dintre noi nu e impresionat și ne despărțim dușmănindu-ne. [...]

Apoi, după ce eu mă găsesc în ultimele clase de liceu și el intră de asemenea cu tupeu în iureșul adolescenței, ne furăm unul altuia gecile de blugi, iar eu îl tund acasă, cu lama, în așa fel încât să-i cadă neapărat o șuviță pe frunte; suntem groaznic de caraghioși și nu știm, adorabil de penibili și nu știm (urăsc cuvântul „adorabil"), suntem pe pragul dincolo de care fiecare își va vedea de viața și durerile lui, de iubiri și amoruri, de părăsiri și reveniri, fiecare pe drumul lui, ne intersectăm din ce în ce mai puțin până când unicul liant vor deveni părinții care încearcă să ne adune și să ne unească. Noi suntem nepăsători, ne iubim, dar nu ne-am pus niciodată problema că ne iubim, suntem frate și soră așa cum e un dat al sorții, nu ne-am gândit niciodată la asta.

Până când, într-un moment oarecare, sau poate într-unul complicat, găsești în casa părinților voștri caietul ăsta cu pagina în vârful căreia stă scris „Poezi de argezi" și ți se face brusc dor de frati-tu și de copilăria voastră. El e un bărbat înalt căruia abia îi ajungi până la piept și te poate ajuta nemăsurat când ai nevoie. Iar tu ai îmbătrânit.

(Selma Iusuf, *Frați și surori*, în *Dilema Veche* nr. 581, 2-8 aprilie 2015)

Scanned with OKEN Scanner

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. 2 puncte

Fiind amândoi sărbătoriți, Mițu a primit în dar _____, iar Baruțu, _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Prin replica „Iar ni s-au înecat corăbiile cu pisici...", Mițu vrea să spună că

a) fratele ei a fost învins.
b) fratele ei s-a întristat.
c) fratele ei trebuie pedepsit.
d) pisicile s-au înecat.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Acțiunea dramatică se desfășoară

a) în casa unei familii.
b) la un restaurant.
c) la biserică.
d) pe o corabie.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. 2 puncte

Când frații încep să se bată, mama intervine

a) pentru a-i mângâia.
b) pentru a-i pedepsi.
c) pentru a-i sfătui.
d) pentru a stabili vinovatul.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Mama își ceartă copiii.		
Cei trei așteaptă musafiri.		
Baruțu este fratele mai mare.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Cei doi frați stau împreună permanent.		
Fratele își tunde sora acasă.		
Autoarea trăiește nostalgia copilăriei.		

6 Notează, din **textul 1**, două indicații scenice/didascalii cu roluri diferite, precizându-le în câte un enunț. 6 puncte

7 Transcrie, din fiecare text, câte un indice de spațiu. 6 puncte

8 Care este atitudinea mamei în fața disputei continue dintre frați? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. 6 puncte

9 Asociază fragmentul din *Crâmpei dramatic*, de Tudor Arghezi, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În secvența „Eu abia ies din copilăria cu tot soiul de jocuri prin fața blocului, cu genți de jucărie..." există:

a) 3 diftongi, 3 hiaturi, 1 triftong.
b) 3 diftongi, 2 hiaturi, 2 triftongi.
c) 4 diftongi, 2 hiaturi, 1 triftong.
d) 5 diftongi, 2 hiaturi.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte derivate cu sufix în seria:

a) „antebrațul", „dureroase".
b) „automobil", „sărbătoresc".
c) „cerneală", „furculiță".
d) „domnișoară", „jucărie".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul din context al structurii subliniate în secvența „După ce primește <u>pe nevăzutelea</u> bucata de după ceafă..." este:

a) fără să vadă gestul.
b) în mod neașteptat.
c) în mod nemeritat.
d) pe întuneric.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de paronimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „<u>A căzut</u> o furculiță la bucătărie."; *Am înțeles că <u>nu se cade</u> să întârzii.*
b) „El a scos <u>limba</u> la mine."; *Am învățat ușor <u>limba</u> engleză.*
c) „Fata ține în brațe o păpușă <u>nouă</u>"; *Ne spui și <u>nouă</u> vestea cea mare?*
d) „Vreau eu să fiu cucoana. Tu, Baruțu, faci un <u>compliment</u>."; *Ai înțeles <u>complementul</u> indirect?*

5 Transcrie trei pronume diferite din următorul fragment, precizând felul și cazul fiecăruia: „Evident că niciunul dintre noi nu e impresionat și ne despărțim dușmănindu-ne." **6 puncte**

_____

_____

_____

6 Alcătuiește un enunț interogativ, în care substantivul care are funcția sintactică de circumstanțial de loc în enunțul „Îi dau o palmă după ceafă de i se zgâlțâie fălcile." să fie atribut în cazul genitiv. **6 puncte**

Substantivul care are funcția sintactică de circumstanțial de loc: _____

Enunțul interogativ: _____

7 Rescrie următoarea frază, trecând primele trei verbe la viitor anterior: „Îmi spune, ca de obicei, că eu sunt mai mare și ar trebui să am mai multă minte și mai multă răbdare." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând nota de jurnal a unei fetițe supărate pe fratele său mai mare, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

6 aprilie, 2025

Astăzi sunt _____ (*mânios*, comparativ de egalitate) ca zilele _____ (*trecut*, adjectiv participial), fiindcă rolul _____ (*soră*, genitiv) mai mici _____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana I, singular) se potrivește ca nuca-n perete: _____ (*nimeni*, dativ) nu-i place de mine, iar fratele meu mai mare îmi _____ (*a crea*, indicativ, prezent) numai neplăceri. Sunt tristă!

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — **20 de puncte**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul mama din **textul 1**. În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (rol, tipologie, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 11

SUBIECTUL I — **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Convoiul intră cu demnitate și ostilitate în casa din strada Polonă, privit de m-me Policrat, prin *lorgnon**. Vera însă, intimidată de atâtea femei bătrâne și încă respectuoasă față de cei mai în vârstă, sărută mâna la toate, fapt ce stârni admirație. Cele șapte femei o sărutară pe rând pe amândoi obrajii, o mângâiară, o învârtiră și o contemplară și, strânse în cerc, își dădură în sfârșit verdictul:

— E un copil!

Jim era însă furios. Un moment se gândi de-a binelea să le dea pe ușă afară, în pluton, așa cum veniseră. Ideea de a se da în spectacol îl îmbolnăvea și numai cu multă greutate Vera îl convinsese să facă cununia religioasă, măcar în casă, fără alți martori decât cei care nu puteau fi evitați, așa, pentru ca să fie liniștită și să nu li se întâmple ceva rău.

Casa era toată luminată *a giorno* și ușile date de perete. Spațiile fuseseră lărgite prin retragerea mobilelor spre colțuri, iar în salon fotoliile imitație Aubusson fuseseră orânduite lângă perete, ca într-o sală de consiliu. Toată lumea se așeză jos de jur-împrejur și așteptă în tăcere, cu pachetele în mână, ca unul să deschidă vorba. În cele din urmă, tanti Ghenca se ridică în picioare și zise solemn:

— Să fie într-un ceas bun!

Apoi, scoțând dintr-un săculeț de mătase și broderie neagră un pumn de agrafe, cercei și inele, cele mai multe de argint, în lucrătură veche, dar cu foarte mari pietre galbene, roșii și sinilii, le puse pe masa Louis XV din mijloc. Toți se ridicară pe rând și depuseră ofranda lor, așa încât masa se prefăcu în tarabă

Scanned with OKEN Scanner

de anticărie plină cu icoane, talgere** de aramă, sfeșnice de argint, feligene***, linguriță, pahare de cristal, și, firește, cu șalul înjumătățit al tantei Mali. Dom' Popescu, desfăcând misteriosul corp contondent, depuse iataganul, precum și pistoalele. Silivestru fu cel din urmă care se ridică. Sfios, rătăcit, puse pe un colț al mesei o cărticică cu scoarțe scorojite și se retrase pe scaunul său.

M-me Policrat examina cu *lorgnon*-ul piesele și exclama entuziasmată la fiece lucru:

— Oh, oh, dar e minunat! Ce de lucruri vechi!

În vreme ce tanti Magdalina, ieșind din odaie, începuse inspecția casei, strâmbând din nas din când în când, din obligația pe care și-o credea, <<ca mamă>>, să <<deschidă ochii>> lui Jim, tanti Ghenca făcu, cu ironie, la cererea dnei Policrat, istoricul obiectelor.

— Asta – declară ea punând mâna pe o pereche de cercei – este de la sora bunichii noastre, Iaca. Așa se purta pe vremea aia. Lucruri solide, nu ca acum. Sfeșnicele astea sunt de la nunta mamii bunichii. În talerele astea mâncau străbunicii noștri. Neamul nostru – observă cu mândrie Ghenca – a fost de oameni avuți. Unul era Silivestru, zarafu din Udricani! A venit lumea asta nouă, care umblă tot după ce e străin, și bătrânii au scăpătat. Hei, hei, la nunta Iachii a venit și vodă! Uite, vezi șalul ăsta? Ăsta l-a adus bunicul din Persia!

(G. Călinescu, *Cartea nunții*)

**lorgnon* – ochelari plianți, cu mâner, pe care îi folosesc mai ales femeile.
***talger* – taler, farfurie.
****felegean* – ceașcă (turcească) de cafea neagră, fără toartă (fixată într-un suport).

TEXTUL 2

Deci, întâmplarea pe care o s-o povestesc n-am trăit-o eu, pentru simplul motiv că, la data desfășurării ei, eu eram încă un copil, dar ea s-a petrecut în preajma mea, cu oameni pe care i-am cunoscut înainte și după încheierea aventurii și care, deși mi-au povestit-o târziu, când eram eu însămi adult, nu m-au putut împiedica să revărs asupra ei reprezentările și spaimele în mijlocul cărora crescusem și s-o înglobez – retroactiv și abuziv chiar – evenimentelor copilăriei mele.

Povestea a început cu o nuntă. Mai precis, cu plecarea mai multor invitați, într-una din primele duminici de octombrie ale anului 195... la petrecerea din satul miresei, aflat la câteva zeci de kilometri de orașul nostru. De terminat s-a terminat unsprezece ani mai târziu, odată cu întoarcerea la casele lor a nuntașilor, sau a celor care mai rămăseseră dintre nuntașii de atunci, iar timpul înscris în această absurdă acoladă reprezintă nu numai durata întâmplării, ci însuși sensul ei. Însuși plecatul la nuntă era, de fapt, o absurditate. Chiar înaintea plecării a avut loc o discuție aprinsă pe această temă, discuție la care întâmplător asistasem și eu, pe jumătate adormită în brațele mamei care se amesteca și ea în vorbă împotriva unchiului Emil, furios că e dus fără voia lui „în vremurile astea în care numai nebunii pot să se gândească la nuntă". De altfel, unchiul Emil a fost primul care, cu mulți ani mai târziu, după întoarcerea lor, mi-a povestit totul, chiar și acea discuție de dinaintea plecării, pe care eu, evident, nu mi-o mai aminteam, dar la care el ținea minte că asistasem. Până la urmă au câștigat femeile cu argumentele lor frivole (îmbătrânim naibii și nu ne-am distrat și noi puțin) și, în același timp, profunde („Nici o politică din lume n-a reușit încă să oprească oamenii să se cunune, copiii să se nască și bătrânii să moară. Dacă vreți să știți,

Scanned with OKEN Scanner

o nuntă-i mai importantă decât politica voastră."). S-au dus cu toții la nuntă: femeile îmbrăcate demodat, cu rochii dinainte de război („Cum să te duci la nuntă cu o rochie croită din baticuri vândute pe cartelă la metraj?") și bărbații morocănoși, cu gulerele cămășilor răsfrânte peste hainele cam lăbărțate și lustruite de purtare, cu lodenele* lor și ale femeilor, pentru orice eventualitate, pe mână, îmbunați numai la gândul tulburelului care nu putea să lipsească și care avea să atenueze, desigur, mult din absurditatea acelei escapade.

(Ana Blandiana, *Proiecte de trecut*, în vol. *Povestiri fantastice*)

**loden* – pardesiu confecționat dintr-o stofă groasă.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Darul oferit mirilor de către dom' Popescu a fost _____, iar acela adus de Silivestru, _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Mama lui Jim se numește

a) Ghenca.
b) Iaca.
c) Magdalina.
d) Policrat.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Unele persoane nu voiau să participe la nuntă

a) din cauza contextului politic.
b) din cauza vârstei înaintate.
c) fiindcă nu aveau haine potrivite.
d) fiindcă aveau copii mici.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Nunta către care s-au pornit oamenii s-a petrecut

a) iarna.
b) primăvara.
c) toamna.
d) vara.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Jim se lăsase convins de Vera să facă acasă cununia religioasă.		
Toți musafirii le oferă mirilor lucruri vechi.		
Șalul îi fusese dăruit bunicii de către vodă.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Întâmplarea povestită a fost trăită chiar de naratoare.		
Unchiul Emil i-a povestit naratoarei doar discuția de dinaintea plecării la nuntă.		
Nunta urma a se desfășura într-un oraș vecin.		

6 Precizează o trăsătură a tiparului descriptiv, ilustrând-o cu o secvență din **textul 2**. **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care este surprinsă nunta în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Vera când sosesc oaspeții la nunta sa? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Cartea nunții*, de G. Călinescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:

a) „**ar**gumentele", „eventuali**ta**te".
b) „ar**gu**mentele", „e**ven**tualitate".
c) „argu**men**tele", „eventuali**ta**tea".
d) „argumen**te**le", „**e**ventualitatea".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul total de silabe din secvența „Dacă vreți să știți, o nuntă-i mai importantă decât politica voastră." este de:

a) 19. b) 20. c) 21. d) 22.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în secvența „Ideea de a se da în spectacol îl îmbolnăvea și numai cu multă greutate Vera îl convinsese să facă cununia religioasă" este:

a) a avea admiratori.
b) a juca teatru.
c) a se expune public.
d) a se evidenția.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Toate cuvintele aparțin aceluiași câmp lexical în seria

a) a dărui, iatagan, pistol, scut.
b) bunică, mamă, nuntă, soră.
c) galbene, roșii, sinilii, verzi.
d) icoane, linguriță, pahare, talgere.

5 Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Spațiile fuseseră lărgite prin retragerea mobilelor spre colțuri." **6 puncte**

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6 Alcătuiește un enunț imperativ, în care substantivul care are funcția sintactică de subiect în enunțul „Jim era însă furios." să fie complement indirect. **6 puncte**

Substantivul care are funcția sintactică de subiect: _____

Enunțul imperativ: _____

7 Transformă enunțul „E un copil!" într-o propoziție dezvoltată, negativă, asertivă. **6 puncte**

_____

_____

Scanned with OKEN Scanner

8 Enunțul următor este un fragment din notele de lectură ale unui elev plictisit și neglijent. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

G. călinescu a făcut o decizie bună când la construit pe Jim considerând-ul mai superior familiei sale demodată.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai asistat, în cadrul unui experiment social, la o nuntă de epocă. Redactează o scrisoare de cel puțin 150 de cuvinte către unul dintre participanții la nuntă, în care să-i prezinți impresiile tale despre acest eveniment, incluzând o secvență narativă și una explicativă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării scrisorii este 11 februarie 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 12

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Maria ieși din iatac și păși repede spre încăperea de lucru a tatei. Nu trebuia să se teamă că va fi tulburată, măcar vreo câteva ceasuri. [...]

Ușa nu era încuiată și Maria se opri cu spatele la ea, privind în jur. Era o încăpere largă, bine luminată de ferestrele ce dădeau spre grădină, părând mai mică decât era de fapt fiindcă era atât de plină. Dulapuri de cărți se înșirau pe toți pereții, atât de înalte că aveai nevoie de scăriță ca s-ajungi la rafturile de sus. Cărțile se revărsau de acolo pe cele două mese mari, pe toate cele cinci scaune și jilțuri din încăpere, pe pervazul ferestrelor, pe podea. Maria își trecu degetul mângâietor peste cotorul câtorva. Unele erau prieteni vechi. *Cronologiile* iezuitului Riccioli le ținea minte încă de când era ea mică, de-abia se născuse Matei, când trebuiseră să caute adăpost la ambasada Franței ca să se ferească de urgia turcului, și asta era una din cărțile pe care tata le luase cu sine. Mai încolo, *Învățarea sfântă* a lui Ieremia Kakavelas, dascălul tatei din tinerețe, era cam zdrențuită de îndelungată folosință. [...]

Scanned with OKEN Scanner

Maria își trase jilțul lângă dulap și își puse pe genunchi *Descrierea Moldovei*, dar urmă să privească celelalte cărți din dulap. Se aflau acolo scrierile de tinerețe ale tatei, când era nu cu mult mai în vârstă decât era ea, pe care însă acum nu prea le mai pomenea. Se afla acolo marea istorie a împărăției turcești, încă în manuscript. Maria își amintea bine înverșunarea cu care tata muncise la această uriașă lucrare, închis în încăperea de lucru, îngropat în cărți și hârtii. Fusese prima întoarcere la viață după lovitura năucitoare ce fusese moarte mamei, la doar câteva luni după ce sosiseră în Rusia, în cumplita învălmășeală în care ei și sutele de moldoveni care fugiseră împreună cu ei dinaintea turcilor căutau să se așeze la viață nouă departe de casă, în care toate cădeau pe umerii tatei și el trebuia să răspundă de toți ai săi și să fie de toate pentru ei toți. Din carte însă ei îi plăcea să citească mai cu seamă însemnările care vorbeau despre viața tatei la Stambul, despre întâmplări în care fusese el însuși amestecat, în orașul în care își petrecuse ea mai toată copilăria. La *Descrierea Moldovei* se întorcea ea adesea, căutând să afle mai multe despre țara din care se trăgeau și pe care ea o cunoștea atât de puțin. Iar *Istoria ieroglifică* îi era deosebit de dragă Mariei. Tata îi citise adesea din ea, lămurindu-i cu răbdare pe cine înfățișau feluritele jivine și înaripate din carte, marii boieri moldoveni întruchipați de fiare, țara păsărilor cârmuită de corbul Brâncoveanu, împărăția peștilor de pe țărmurile Bosforului. Îi arătase cum el însuși, Inorogul, se zbătuse în plasa urzelilor îndreptate împotriva sa și cum acestea îl împiedicaseră să ajungă pe tronul Moldovei, care era de drept al său. Maria ascultase cu răsuflarea tăiată poveștile despre oameni dintre care pe puțini îi cunoștea, altfel decât din auzite, și despre întâmplări pe care le înțelegea doar pe jumătate, furată de însuflețirea și harul de cuvântător ale tatei.

(Ligia Ruscu, *Cantemir. Inorogul în lavirinthul neștiinții*)

TEXTUL 2

Toți începem să citim cu ochii altora. De aceea, când trebuie să îți amintești de prima ta carte, îți dai seama că memoria te pune în fața unei alegeri: prima carte pe care ți-a citit-o cineva sau prima carte pe care ai citit-o singur?

Îmi amintesc de amândouă, ceea ce nu înseamnă că acestea au fost *într-adevăr* primele mele cărți. Nu pentru că aș vrea să vă spun minciuni, ci pentru că îți minte mai ales ceea ce călătorește din trecut printr-un mijloc de transport foarte sigur: o poveste. Poveștile transportă amintirile noastre din cele mai îndepărtate timpuri, precum avionul, vaporul sau trenul ne ajută să ajungem în cele mai îndepărtate locuri.

În poveștile cu amintiri nu se petrec întotdeauna întâmplări extraordinare, ci doar câteva fapte în jurul cărora se înfășoară sentimentele noastre de atunci. Chiar dacă atunci este foarte îndepărtat de acum, sentimentele puternice te fac să retrăiești totul ca și cum ar fi aievea. Și când le spui și altora, ești de-a dreptul fericit. Așa cum sunt eu acum când scriu pentru voi despre prima carte, deși mi-ar fi plăcut mai mult să stăm față în față și să vă vorbesc...

Dar să mă întorc la prima mea carte. Cu *Foarte gras fără nas* lucrurile au stat cam așa...

Într-o seară, tata a venit acasă cu o carte frumos colorată în paginile căreia se lăfăia un bob de mazăre cu ochi, gură și tot ce mai trebuia pentru a semăna cu oamenii. Îi lipsea însă ceva și de aceea se numea Foarte gras fără nas, cum aveam să aflăm de la mama, care a început să ne citească din aventurile bobului de mazăre. Fratele meu și cu mine ascultam cu gurile căscate și nu încetam să ne minunăm cum de trăiește bobul de mazăre asemenea nouă... Și bineînțeles râdeam cu poftă de numele lui. Of, și

Scanned with OKEN Scanner

când s-a despărțit de frații cu care locuia în păstaie... și când s-a rostogolit pe scări și s-a pierdut de ai lui... Dar să nu credeți că a sfârșit într-o cratiță, nu, bobul nostru de mazăre a avut noroc, pentru că, după ce a rătăcit prin lume, și-a regăsit familia și bucuria bobilor și a boabelor în neamul său cred că mai continuă și astăzi...

Însă, așa cum știți și voi, prima carte citită cu ochii mamei, ai bunicii (și aici îi puteți adăuga pe toți cei care ne-au iubit și și-au petrecut timpul cu noi când eram mici) nu se citește o singură dată, ci se recitește iar și iar până ni se scrie în minte și putem să o îngânăm sau să o scriem singuri.

(Rodica Zane, *Lectura în trei, în doi, de unul singur*, în vol. *Care-i faza cu cititul?*)

A.

1 Precizează într-un enunț, valorificând **textul 1**, două locuri din camera de lucru în care se găseau cărți. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

O lucrare din dulapul cu cărți care însă se găsea în manuscris era

a) *Descrierea Moldovei.*
b) *Istoria ieroglifică.*
c) *Învățarea sfântă.*
d) „marea istorie a împărăției turcești".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Maria își petrecuse aproape toată copilăria

a) în Franța.
b) în Moldova.
c) în Rusia.
d) la Stambul.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Poveștile cu amintiri se disting prin

a) aventurile pe care le conțin.
b) întâmplările extraordinare pe care le prezintă.
c) sentimentele de care se leagă acele amintiri.
d) momentele din viață care li se asociază.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Unele cărți din bibliotecă îi erau cunoscute Mariei încă din copilărie.		
În trecut, familia Mariei căutase adăpost la ambasada Franței.		
Necuvântătoarele din *Istoria ieroglifică* erau reprezentări ale unor persoane reale.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Poveștile sunt comparate cu mijloacele de transport.		
Tatăl le-a citit copiilor despre aventurile bobului de mazăre.		
Autoarea era singură la părinți.		

6 Formulează o idee principală și o idee secundară din **textul 1**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între cele două texte în ceea ce privește modul în care este surprinsă cartea, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

8 Crezi că este important să ne amintim care a fost prima carte din viața noastră? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din volumul *Cantemir. Inorogul în lavirinthul neștiinții,* de Ligia Ruscu, cu un text literar (studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară) care prezintă o figură istorică sau legendară, evidențiind, în 50 – 100 de cuvinte, o trăsătură comună a acestor personaje, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de sunete este diferit de numărul de litere în ambele cuvinte din seria:

a) „aceea", „alegeri".
b) „ajungem", „minciuni".
c) „ceasuri", „eram".
d) „citim", „începem".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte formate prin derivare cu sufix în seria:

a) „câteva", „încăpere".
b) „dulapuri", „fiindcă".
c) „împărăției", „revărsau".
d) „mângâietor", „turcești".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „Nu pentru că aș vrea să vă spun <u>minciuni</u>, ci pentru că ții minte mai ales ceea ce <u>călătorește</u> din trecut..." sunt, în ordine:

a) fabulații, se deplasează.
b) invenții, vine.
c) născociri, umblă.
d) scorneli, persistă.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de antonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „<u>Dulapuri</u> de cărți se înșirau pe toți pereții"; *Podeaua este construită din <u>dulapi</u> de stejar.*
b) „Era o încăpere largă, <u>bine</u> luminată"; *Camera este <u>slab</u> luminată de veioză.*
c) „pași <u>repede</u> spre încăperea de lucru a tatei.."; *A venit <u>iute</u> la tablă.*
d) „Se aflau acolo scrierile de <u>tinerețe</u> ale tatei"; *Anii <u>juneții</u> s-au dus.*

5 Selectează trei adverbe din fragmentul următor, precizând felul acestora: „Așa cum sunt eu acum când scriu pentru voi despre prima carte, deși mi-ar fi plăcut mai mult să stăm față în față..." **6 puncte**

Adverbul selectat	Felul adverbului selectat

6 Alcătuiește un enunț interogativ, în care cuvântul care are funcția sintactică de complement direct în enunțul „Maria își trase jilțul lângă dulap" să fie atribut. **6 puncte**

Cuvântul care are funcția sintactică de complement direct: _____

Enunțul interogativ: _____

7 Construiește un enunț exclamativ, care să conțină un nume predicativ multiplu. **6 puncte**

_____

_____

Scanned with OKEN Scanner

8 Enunțul următor reprezintă mesajul unui copil căruia nu-i place să citească. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Toți membri familiei mele î-mi spun că lectura mi-ar place, dacă m-aș străduii umpic să termin o carte, dar însă eu nu vreau.

SUBIECTUL al II-lea **20 de puncte**

Imaginează-ți că ai rămas încuiat într-o bibliotecă publică. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să relatezi această experiență, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 13

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

2.

INTERIOR/APUS/TREN

Așezați umăr la umăr, corpurile lor pipernicite se balansează odată cu mișcarea trenului. Brigitte se uită pe fereastră. Gilbert o ține de mână, iar cu cealaltă mână ține valiza.

Gilbert: E totul bine, Scumpete?
Brigitte: Mă gândesc puțin.
Gilbert: La ce?
Brigitte: Că mă strângi tare de mână.
Gilbert: Scuză-mă.
Brigitte: Și la rochia mea din catifea bordo. La colierul de perle pe care mi l-ai oferit pentru... a câta?
Gilbert: A șaizecea.
Brigitte: A șaizecea aniversare de căsătorie! Am luat cu noi rochia?
Gilbert: Nu.
Brigitte: Păcat, mi-ar fi plăcut mult s-o port.
(*Un timp.*)

Scanned with OKEN Scanner

Gilbert: Plângi?
Brigitte: Nu, zâmbesc.
Gilbert: Când zâmbești, s-ar părea că plângi. Din cauza ochilor care îți sclipesc.
Brigitte: E de la cataractă. Nu suntem în întârziere?
Gilbert: Ajungem când vrem.
Brigitte: Ah. (*Un timp*) Sunt drăguțe luminile astea. Câteodată se vede chiar interiorul unei case. Siluetele. Asta îmi place iarna: noaptea care se lasă și spectacolul de umbre.
Gilbert: Înainte nu-ți plăcea decât vara.
Brigitte: Pentru că voiam să-ți arăt picioarele! Îți mai aduci aminte?
Gilbert: Cum aș putea să-ți uit gleznele, gleznele tale fine. Genunchii tăi!
(*În spatele geamului de tren, BRIGITTE și GILBERT, la vreo douăzeci de ani, dansează swing*)
Brigitte: Știam că vei fi la bal.
Gilbert: Îți puseseși pantofii verzi. Cu cataramă. Și rochia cu flori.
Brigitte: Ce culoare avea rochia cu flori?
Gilbert: Crem.
Brigitte: Era crem? Ah, da?
Gilbert: Da, cu floricele albastre.
Brigitte: Era drăguță?
Gilbert: Era pe tine. Sublimă.
Brigitte: Ai dansat cu mine.
Gilbert: La fel și băiatul mecanicului.
Brigitte: Ca să te fac gelos.
Gilbert: Dansai bine.
Brigitte: Mi-am zis: dacă mă calcă pe picior înainte să se termine dansul, îl sărut.
Gilbert: Apoi ți-am strivit degetele de la picior.
Brigitte: Nu prea aveai talent, observasem asta! Dar puneai inimă, iar asta o făcea și pe a mea să bată.
(*Tinerii continuă să danseze swing. GILBERT calcă pe piciorul lui BRIGITTE. Ea se oprește brusc. La fel și muzica. Stau încremeniți, față în față.*)

(Solenn Denis, *Cei care nu trec de iarnă*)

TEXTUL 2

Aceasta este povestea lui Radu C. Mihail, cavaler al Ordinului *Mihai Viteazul*, militar neînfricat pe frontul celui de-Al Doilea Război Mondial și viitor colonel a cărui insolență i-a înfuriat teribil pe comuniști, și a frumoasei Ana Vasilescu, educatoare în perioada interbelică, Miss Ciuc în 1930 și, din câte se știe, și avem toată îndreptățirea să credem, râvnitoare să devină o mamă bună de familie.

Poftiți în lumea de acum 100 de ani, în care ei doi se pregăteau pentru viață și, credeți-ne pe cuvânt, o făceau cu mare entuziasm, pentru că aveau toate motivele să fie încrezători. Când Radu Mihail își începea cariera de ofițer și absolvea școală militară după școală militară, Ana Vasilescu învăța să devină o bună *maîtresse de maison*, adică un soi de stăpână a casei, coordonatoare a personalului de serviciu și executantă ea însăși a treburilor domestice. Iar învățătura asta nu însemna deloc biletul de intrare triumfală într-o viață anostă de gospodină, cum ne-am putea închipui azi, ci

Scanned with OKEN Scanner

dobândirea unui arsenal zdravăn de cunoștințe practice, vrednicie, tact și seninătate în rezolvarea treburilor zilnice. Un arsenal nepreţuit de trucuri și rețete pe care le veți putea folosi din plin.

Cum arăta lumea duios imperfectă a bunei rânduieli veți afla din povestea lor, din albumul de familie și din caietul secret al Anei Vasilescu, în care se găsesc multe delicii pentru vremurile de azi.

Cum se clatină lumea așezată a Anei și a lui Radu în Al Doilea Război Mondial veți afla din scrisori și din fotografii. Priviți-le în voie, fotografiile spun multe.

Cum se zguduie lumea lor din temelii după război aflați din memoriile lui Radu Mihail și din dosarul lui de urmărire de la Securitate. Citiți fără să vă-ntristați, poate că n-a fost tocmai norocos, dar a avut izbânzile lui.

Ce rămâne întreg și neatins din acea lume, ca și cum răul a trecut în grabă și a uitat să distrugă, asta veți înțelege singuri și are să vă fie de folos mereu. Cu grijă, e mai fragil decât ceșcuțele din porțelan și mai diafan decât o boare. Ah, ați simțit, nu-i așa?

(Ana Iorga, Filip-Lucian Iorga, *Cartea curajului și a candorii. Ce afli despre viață din îndrăznelile bunicului Radu și din caietul secret al bunicii Ana*)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Profesia bunicii autorilor fusese aceea de _____, iar a bunicului, de _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Călătoria cu trenul a celor doi bătrâni simbolizează

a) drumul către moarte.
b) întoarcerea în trecut.
c) o nouă șansă la fericire.
d) proiecția lor în viitor.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Scena citată este structurată pe baza tiparului textual

a) descriptiv.
b) dialogat.
c) explicativ.
d) narativ.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

Din dosarul de la Securitate al bunicului se pot afla detalii despre viața lui

a) de după război.
b) din perioada interbelică.
c) din timpul războiului.
d) din timpul școlii militare.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Brigitte ține valiza cu mâna.		
Brigitte începe să plângă.		
La bal, Brigitte dansase numai cu Gilbert.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Radu C. Mihail a luptat în Primul Război Mondial.		
Cartea evocă evenimente desfășurate cu un secol în urmă.		
Cititorii sunt sfătuiți să nu se-ntristeze.		

6 Precizează, în două – trei enunțuri, rolul indicațiilor scenice de la începutul **textului 1**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care o idee comună este reflectată în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Care este atitudinea autorilor față de posibilii cititori ai cărții?Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Cei care nu trec de iarnă*, de Solenn Denis, cu un text literar din literatura română studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă/un motiv literar comun, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin triftong ambele cuvinte din seria:
a) „aveai", „pregăteau".
b) „douăzeci", „ei".
c) „perioada", „puneai".
d) „picioarele", „voiam".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există doar cuvinte compuse în seria:
a) „albastru", „neînfricat".
b) „coordonatoare", „interbelic".
c) „diafan", „douăzeci".
d) „fotografii", „șaizecea".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul din context al structurii „puneai inimă", din secvența „Nu prea aveai talent, observasem asta! Dar puneai inimă, iar asta o făcea și pe a mea să bată." este:
a) te emoționai.
b) te rușinai.
c) te străduiai.
d) te supărai.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există o relație de paronimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) „a cărui <u>insolență</u> i-a înfuriat teribil pe comuniști"; *Mi-a răspuns cu o <u>indolență</u> inacceptabilă.*
b) „<u>absolvea</u> școală militară după școală militară"; *Păcătosul <u>a fost absolvit</u> de orice vină.*
c) „aveau toate motivele să fie <u>încrezători</u>"; *Bunicii mei sunt foarte <u>credincioși</u>.*
d) „Radu Mihail își începea <u>cariera</u> de ofițer"; *În excursie, am vizitat o <u>carieră</u> de piatră.*

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează trei pronume diferite din fragmentul următor, precizând felul și cazul fiecăruia: „Poftiți în lumea de acum 100 de ani, în care ei doi se pregăteau pentru viață și, credeți-ne pe cuvânt, o făceau cu mare entuziasm." **6 puncte**

Pronumele selectat	Felul și cazul pronumelui selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care pronumele reflexiv „sine" să fie atribut (1), și un enunț interogativ, în care substantivul „tren" să fie complement direct (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transcrie, din **textul 1**, câte un enunț asertiv, exclamativ și interogativ. **6 puncte**

_____

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând gândurile despre tinerețe ale lui Brigitte, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

_____ (*a-și da seama,* imperfect, persoana I, singular) că ținuta _____ (adjectiv pronominal posesiv, persoana I) de bal _____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana I) dădea _____ (*mari,* superlativ relativ de superioritate) șanse să fiu aleasă regina _____ (*bal,* genitiv, singular, articulat nehotărât) care avea să devină _____ (*a uita*, supin, negativ).

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți o călătorie cu trenul într-un ținut exotic.

Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți această experiență, includ-zând o secvență narativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 12 martie 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 14

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Sub stele trece apă
Cu lacrima de-o samă,
Mi-e dor de-a ta privire,
Mi-e dor de tine, mamă.

Măicuța mea: grădină
Cu flori, cu nuci și mere,
A ochilor lumină,
Văzduhul gurii mele!

Măicuțo, tu: vecie,
Nemuritoare carte
De dor și omenie
Și cântec fără moarte!

Vânt hulpav pom cuprinde
Și frunză o destramă.
Mi-e dor de-a tale brațe,
Mi-e dor de tine, mamă.

Tot cască leul iernii
Cu vifore în coamă.
Mi-e dor de vorba-ți caldă,
Mi-e dor de tine, mamă.

O stea mi-atinge fața
Ori poate-a ta năframă.
Sunt alb, bătrân aproape,
Mi-e dor de tine, mamă.

(Grigore Vieru, *Mi-e dor de tine, mamă*)

TEXTUL 2

M-am născut în Brăila la 10 august 1884 (pe vechiul stil), dintr-o nemuritoare țărancă româncă și un contrabandist grec, pe care nu l-am cunoscut niciodată, având nouă luni la moartea lui.

Actele mele nu pomenesc numele tatălui. Mă declară, pur și simplu: „fiul lui... și al Joiței Istrati, în vârstă de douăzeci și nouă de ani". Fiu „nelegitim", port numele de familie al mamei mele. Tata câștiga bani mulți cu contrabanda de tutun și era bolnav de epilepsie. Juca la stos, până cădea leșinat (când pierdea); când câștiga, venea acasă în zori, cu un taraf de lăutari.

Părinții mamei erau țărani. În Cosma, am pus ceva din viața bunicului meu („Un moș Istrati care strănuta de douăsprezece ori în șir, ca tine", îmi spunea mama), român neaoș, tatăl mamei mele, „împușcat de poterași în spate", într-o fugă dramatică cu contrabanda tatălui meu, grecoteiul chefalonit*, și mort la spitalul vechi din Brăila, „pe când îi scotea fultuiala** din schinare" – îmi povestea bunica – și când „ostașu se tânguia c-a făcut moarte de om, fără vrerea lui, ș-o să-i poarte păcatele pe lumea ailaltă".

Mama era prima născută în familie și asistase, câteodată chiar luase parte, la frumoasele răfuieli și isprăvi haiducești din vremea părinților ei. Întotdeauna, habotnica Nedelea, bunica mea, s-a trezit eroina vreunei povestiri. Astfel, la optsprezece ani, ea și-a început viața iubind doi frați deodată, unul fiind înjunghiat de

Scanned with OKEN Scanner

celălalt. Apoi, măritată, și-a iubit cumnatul. Și tot ea a fost aceea care a îmboldit pe bărbații din sat – soți, amanți, copii sau simple rude – să țină piept lăcomiei nemăsurate a boierului care voia să cumpere cătunul Baldovinești, de unde s-a tras și faima de „cuib de bandiți". [...]

Cu toate că avea șaptezeci de ani, bunica Nedelea făcea tot ce putea ca să-și ușureze copiii de sărăcia ce le-o lăsase moștenire. Fiindcă nu mai putea să ia parte la muncile grele de pe câmp, își luase sarcina gospodăriei. Și cum voia să adune și câțiva gologani pentru pomenile ei, toate clipele libere, toată odihna și-o sacrifica, să strângă spicele de grâu rămase pe câmp în urma secerătorilor, să adune smocurile de lână lăsate de oi pe scaieți și să culeagă păpădia de pe marginea șanțurilor.

Mai era uneori chemată să tragă copiii bolnavi și să le descânte.

Seara, la cină, socotindu-se gură de prisos, nu se atingea nici de lapte, nici de ouă, când acestea se găseau pe masă. Se mulțumea cu puțină ciorbă și cu susai verde cu oțet.

De două ori pe săptămână, încordată sub povara cobiliței prea încărcată, bătrâna străbătea cei cinci kilometri care despărțeau satul de Brăila. La amiază, se întorcea cu treizeci de parale, înnodate în colțul basmalei. Dar paralele acestea făceau minuni. După trei sau patru ani, o vedeai săpând un puț la răspântia drumurilor bătute de cărăuși sau cumpărând fie un pat cu toate albiturile lui pentru o fată săracă ce se mărita, fie o vacă împreună cu vițelul de curând fătat, pe care le da de pomană vreunei văduve, împovărată de copii. Se întâmpla, dar foarte rar, ca unchiul Dumitru să dea peste ascunzătoarea unde biata femeie strângea banii și atunci se duceau pe gârlă și puțul și patul și vaca. Atunci, sufletul evlavioasei Nedelea era bolnav cu săptămânile. Se plimba, galbenă și tristă, ținându-și gura cu mâna, pentru a nu slobozi blestemul de neiertat.

(Panait Istrati, *Mama*, în vol. *Cum am devenit scriitor*)

**chefalonit* – locuitor al Cefaloniei/Kefaloniei, insulă din vestul Greciei.

***fultuială* – încărcătură artizanală pentru pușcă sau pistol.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Părinții lui Panait Istrati erau de etnii diferite: mama era _____, iar tatăl era _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Cuvântul-cheie al poeziei este

a) „dor".
b) „mamă".
c) „ochi".
d) „stele".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Figură de stil la care apelează poetul pentru a descrie ființa mamei este

a) comparația.
b) metafora.
c) personificarea.
d) repetiția.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**.
Bunica Nedelea folosea economiile făcute cu mari sacrificii
a) pentru a-și ajuta semenii.
b) pentru a-și elibera soțul din închisoare.
c) pentru a se gospodări mai bine.
d) pentru a-și înzestra copiii.
2 puncte

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.
6 puncte

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul este organizat sub forma unui monolog adresat.		
Poetul își exprimă dorul față de bunica sa.		
Poezia conține un refren.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Unii membri ai familiei devin modele pentru personajele create de prozatorul Panait Istrati.		
Bunica participa la muncile grele de la câmp.		
Autorul simte compasiune și admirație față de bunica sa.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a bunicii autorului, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență: „Cu toate că avea șaptezeci de ani, bunica Nedelea făcea tot ce putea ca să-și ușureze copiii de sărăcia ce le-o lăsase moștenire. [...] Și cum voia să adune și câțiva gologani pentru pomenile ei, toate clipele libere, toată odihna și-o sacrifica, să strângă spicele de grâu rămase pe câmp în urma secerătorilor, să adune smocurile de lână lăsate de oi pe scaieți și să culeagă păpădia de pe marginea șanțurilor."
6 puncte

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în **textul 1** și cel din **textul 2**, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.
6 puncte

8 Care este atitudinea autorului față de familia sa? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la un episod relevant din trecutul acesteia, valorificând **textul 2**.
6 puncte

9 Asociază poezia *Mi-e dor de tine, mamă*, de Grigore Vieru, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o emoție comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.
6 puncte

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:
a) îm-pov-ă-ra-tă, săp-tă-mâ-ni-le.
b) îm-po-vă-ra-tă, să-ptă-mâ-ni-le.
c) împ-o-vă-ra-tă, săp-tă-mâ-ni-le.
d) îm-po-vă-ra-tă, săp-tă-mâ-ni-le.
2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „M-am născut [...] dintr-o nemuritoare țărancă română și un contrabandist grec, pe care nu l-am cunoscut niciodată, având nouă luni la moartea lui." sunt formate, în ordine, prin

a) derivare cu sufix, derivare cu sufix, compunere.
b) derivare cu prefix, derivare cu sufix, compunere.
c) derivare cu prefix și cu sufix, derivare cu sufix, compunere.
d) derivare cu prefix și cu sufix, derivare cu sufix, derivare cu prefix.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul din context al structurii „de prisos" din secvența „Seara, la cină, socotindu-se gură de prisos, nu se atingea nici de lapte, nici de ouă" este:

a) din belșug. b) de pomană. c) de mântuială. d) în plus.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt polisemantice cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „A ochilor lumină, / Văzduhul gurii mele!"; *Gura sticlei era ciobită.*
b) „Mi-e dor de-a ta privire."; *Mă dor mâinile de la cosit iarba.*
c) „O stea mi-atinge fața / Ori poate-a ta năframă." *Păstrez ca pe un talisman marama bunicii mele.*
d) „Tot cască leul iernii / Cu vifore în coamă." *Am plătit un leu pentru acadea.*

5 Selectează, din fragmentul următor, verbele la forme nepersonale, precizând felul acestora: „Se plimba, galbenă și tristă, ținându-și gura cu mâna, pentru a nu slobozi blestemul de neiertat." **6 puncte**

Verbul selectat	Forma nepersonală a verbului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care adjectivul care îndeplinește funcția sintactică de nume predicativ în enunțul „Atunci, sufletul evlavioasei Nedelea era bolnav cu săptămânile." să devină substantiv și să îndeplinească funcția sintactică de subiect. **6 puncte**

Adjectivul care îndeplinește funcția sintactică de nume predicativ: _____

Enunțul negativ: _____

7 Precizează numărul de propoziții din fraza: „Cu toate că avea șaptezeci de ani, bunica Nedelea făcea tot ce putea ca să-și ușureze copiii de sărăcia ce le-o lăsase moștenire." **6 puncte**

8 Când încă nu învățase să scrie bine, nepotul le-a trimis bunicilor următorul mesaj. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Nu face-ți prea multă treabă! Mi-e nu mi-ar place să muncesc zidezi atât demult, fiindcă ași obosi repede.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că participi la proiectul intercultural „Lecturi în scrisori", derulat de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă" din Chișinău. În acest context, redactează o scrisoare de cel puțin 150 de

Scanned with OKEN Scanner

cuvinte adresată poetului Grigore Vieru, în care să-i împărtășești impresiile tale despre poezia *Mi-e dor de tine, mamă*, incluzând o secvență descriptivă și una argumentativă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării scrisorii este 15 mai 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 15

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

TABLOUL V

(*A trecut o săptămână. Seara, în același decor.*)

SCENA I

ION – FROSA

(*La ridicarea cortinei, Ion și Frosa stau pe scaune, la masă. Ion e îmbrăcat, cum s-a întors de la bancă. Frosa citește o carte și, din felul cum privește uneori spre ușe, se înțelege că i-e frică să nu o prindă Stăvăroaia cu cartea în mână. Citind, Frosa va stâlci sau va pronunța unele cuvinte, necunoscute în vocabularul ei de până acum, cu accent greșit. Ion o va întrerupe, pronunțând cuvântul corect – cuvânt pe care Frosa îl va repeta, docilă, și va continua lectura.*)

FROSA: (*citind*) „Furtuna era năprasnică în pădure, dar ghioceii își tremurau clopoțeii în soarele torid de vară care – deși era furtună prevestitoare de nenorociri, pentru castelul de pe vârful muntelui – rămăsese pe cer, ca să se convingă diabolicul Bill că planul lui criminal, de a o răpi pe contesă, nu va răuși în ziua răsbunărilor." (*ridică ochii de pe carte, cu sfială, ca o elevă*) Am citit bine?

ION: Foarte bine, Frusinel – mai departe...

FROSA: (*continuă*) „O, conte ticălos – șopti Bill cavernos, luându-se la întrecere cu urletul furtunei ce smulgea frunzele îngălbenite de toamnă – O, conte care nu ți-a fost milă de sora mea Suava Bella!"... (*se întrerupe*) „Dânsule", nu-i așa că un conte e un erou din roman și că un erou e – cum s-ar spune – un conte din roman? Nu-i așa că acum nu mai sunt proastă ca înainte?

ION: (*se uită la ceas*) Proastă n-ai fost niciodată, Frusinel.

FROSA: Ba da. M-au prostit ele, cu munca și cu certurile, cu „toanto" și cu „puturoaso", că altă vorbă bună nu mi-au spus, de când m-au adus aici. Dar acum, de când mi-ai dat cărți și când sunt singură, simt eu bine că e *altceva*, că se petrece *ceva* cu mine. Nu știu cum să spun, dar mă simt *altfel* și, pentru că nu știu cum, îmi vine să plâng. Dar e un plâns care mă liniștește și îmi face bine. Pe urmă, o aud pe Stăvăroaia strigând

Scanned with OKEN Scanner

la mine: „toanto" și iar mă prostesc... Noroc că am un mărțișor cu Maica Domnului, care mă apără de gura lor. Matale, care ești așa de bun, de ce nu vrei să-mi spui ce-i cu mine și cu viața mea?
ION: Pentru că nu știu. Nu fi tristă, poate că-i mai bine așa. Tu ești ca păsările cerului. Nu le întreabă nimeni de unde vin. Ne bucurăm că-l auzim pe Dumnezeu cântând în trilurile lor. Odată, însă, ai să citești o carte cu o Suava Bella în care ai să te recunoști. Ai să spui: „uite, așa sunt eu, ca fata din roman" și de atunci încolo n-ai să te mai simți singură și nici fără rost pe lume.
FROSA: (*fericită*) Ar fi așa de bine, așa de frumos – o fericire așa de... (*nerăbdătoare*). Să citim, că și aici e o Suava Bella. (*Ion îi face semn să continue lectura, uitându-se din nou la ceas – Frosa se supune*). „Suava Bella avea impresia lucidă că i s-a luat o pânză de pe figură și că vede lumea într-o lumină de paradis. Așa a fost lumea, se întreba ea – și eu n-am știut. Dar mai frumoasă mi se pare acum, după ce am stat atâta timp în întuneric..." (*a ridicat ochii de pe carte și rămâne, furată de gânduri, cu zâmbet pe figură*).

(G. M. Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*)

TEXTUL 2

Întâlnirea cu o carte nu e întotdeauna ceva programabil, iar efectul lecturii nu se poate anticipa după calcule previzibile. Întâmplarea – adică destinul – joacă un rol important. Și acesta e sfatul cel dintâi pe care l-aș da cititorului tânăr: e bine să ceri „liste de cărți importante" – și să le citești –, dar nu trebuie neglijate întâlnirile fortuite*, comerțul cu ce-ți pică, pe nepregătite, în mână, lectura propusă de soartă și, uneori, purtătoare de soartă. E util, cu alte cuvinte, să citești „organizat", dar nu trebuie să-ți refuzi prospețimea unor opțiuni libere, dictate nu de sistematica bibliotecii, ci de neprevăzutul ei. În definitiv, *orice* te poate marca, *orice* poate să-ți detoneze vocația, dacă terenul e pregătit și momentul e prielnic. [...]

În ce mă privește, mi-am făcut, nespectaculos, traseul lecturilor „de etapă": mi-am citit, cuminte, basmele (printre care unele chinezești, exotice și misterioase), *Cuore*-le, Jules Verne-ul și Dumas-ul. În liceu am avut (inconfortabila) șansă de a împărți dormitorul cu un unchi profesor de franceză, care, înainte de culcare, îmi citea cu emoție din Corneille și Racine. El mi-a pus în mână și cărțile lui Émile Faguet, un autor pentru care am păstrat o anumită slăbiciune până astăzi (încă recomand cartea lui *Arta e a citi*). [...]

N-am fost, întotdeauna, suficient de harnic și de scrupulos. Citesc încet și mă las confiscat de pasiunea, adeseori demobilizatoare, a conspectului amănunțit și a sublinierilor pedante. Am avut episoade intense de „specializare" pe genuri. În liceu, de pildă, am citit mult teatru, jucând uneori, cu voce tare, toate rolurile câte unei piese (Caragiale mai cu seamă). Îmi place, în general, să citesc cu voce tare, mai ales poezie și, până târziu, am simțit nevoia să-mi verific propriile texte testându-le, cu voce tare, sonoritatea.

Lecturile formative nu încap, toate, în perioada tinereții studioase. Poți avea revelații decisive toată viața. [...] Nu trebuie să-ți fie rușine că n-ai citit la timp cărți esențiale, că n-ai citit tot ce trebuie citit. Biografia fiecărui cititor are un grafic unic, irepetabil, consanguin cu evoluția sa interioară, cu nevoile și întrebările proprii, cu ritmuri, limite, întârzieri și devansări specifice.

De aceea, de câte ori mi se cere „lista celor 100 de cărți fundamentale" mă derobez**. Nu există rețete. Nu poți face sugestii de lectură decât celor pe care îi cunoști, cărora le știi „felul", tulburările, căutările și apetiturile. Fiecare vârstă își are țesătura ei, fiecare individ uman are o chimie interioară care nu se poate sistematiza. În consecință, a recomanda o carte e un act de maximă răspundere și de mare intimitate. Solemnitățile pedagogice, ca și neglijența frivolă, pot strica minți, caractere și vieți. E preferabil, prin urmare, să nu te pronunți decât când cel care te întreabă e, pentru tine, „o carte deschisă".

(Andrei Pleșu, *Cele 100 de cărți?*, în vol. *Cărțile care ne-au făcut oameni*)

**fortuit* – întâmplător, neplanificat.
***a se deroba* – a se sustrage, a se eschiva.

Scanned with OKEN Scanner

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2**. **2 puncte**

Unchiul scriitorului Andrei Pleșu preda _____, iar autorul în a cărui literatură acesta l-a inițiat este _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Citind, Frosa stâlcește unele cuvinte

a) ca să poată interacționa verbal cu Ion.
b) din cochetărie.
c) fiindcă încă nu știa să citească bine.
d) fiindcă nu vedea bine.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Scena dramatică ai cărei protagoniști sunt Ion și Frosa se petrece

a) dimineața, la bancă.
b) în timpul unei furtuni, în pădure.
c) seara, în casa Stăvăroaiei.
d) vara, într-un castel de pe vârful muntelui.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Andrei Pleșu mărturisește că a jucat, cu voce tare, toate rolurile pieselor de teatru scrise de

a) Caragiale.
b) Corneille.
c) Dumas.
d) Racine.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Frosa crede despre sine că este proastă.		
Ion o încurajează pe Frosa să aibă mai multă încredere în sine.		
Stăvăroaia se poartă foarte frumos cu Frosa.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În copilărie, Andrei Pleșu a citit basme japoneze exotice și misterioase.		
Andrei Pleșu citește repede.		
Autorul atrage atenția că toate lecturile formative se fac în timpul tinereții.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului Frosa, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență. **6 puncte**

„FROSA: (*fericită*) Ar fi așa de bine, așa de frumos – o fericire așa de... (*nerăbdătoare*). Să citim, că și aici e o Suava Bella. (*Ion îi face semn să continue lectura, uitându-se din nou la ceas – Frosa se supune*). „Suava Bella avea impresia lucidă că i s-a luat o pânză de pe figură și că vede lumea într-o lumină de paradis. Așa a fost lumea, se întreba ea – și eu n-am știut. Dar mai frumoasă mi se pare acum, după ce am stat atâta timp în întuneric..." (*a ridicat ochii de pe carte și rămâne, furată de gânduri, cu zâmbet pe figură*)."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între cele două texte în ceea ce privește modul în care este surprinsă tema lecturii, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

8 Cum reacționează scriitorul Andrei Pleșu la invitația de a recomanda o carte? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la un episod relevant din trecutul acestuia, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Idolul și Ion Anapoda*, de G. M. Zamfirescu, cu un alt text dramatic studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:
a) **a**deseori, neprevă**zu**tul.
b) a**de**seori, ne**pre**văzutul.
c) adese**ori**, neprevă**zu**tul.
d) a**de**seori, neprevă**zu**tul.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există doar cuvinte formate prin compunere în seria:
a) bibliotecă, întotdeauna.
b) consanguin, a împărți.
c) cuminte, de etapă.
d) programabil, uneori.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul structurii subliniate în secvența „de atunci încolo n-ai să te mai simți singură și nici fără rost pe lume..." este:
a) abandonată.
b) importantă.
c) inutilă.
d) rătăcită.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există o relație de sinonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) „Citind, Frosa va stâlci sau va pronunța unele cuvinte"; *Din grabă, el a deformat unele cuvinte.*
b) „de ce nu vrei să-mi spui ce-i cu mine și cu viața mea?"; *După test, toți aveam niște mine obosite.*
c) „Frosa îl va repeta, docilă, și va continua lectura."; *Sora mea este cam neascultătoare.*
d) „nu-i așa că un conte e un erou din roman"; *Costumat ca un roman, actorul și-a rostit replica.*

5 Selectează, din secvențele următoare, trei adverbe aflate la grade de comparație diferite, pe care le vei preciza: „Foarte bine, Frusinel – mai departe..."; „Nu fi tristă, poate că-i mai bine așa."; „simt eu bine că e *altceva*"; „Ar fi așa de bine, așa de frumos – o fericire așa de... (*nerăbdătoare*)". **6 puncte**

Adverbul selectat	Gradul de comparație al adverbului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care un adjectiv din propoziția „Lecturile formative nu încap, toate, în perioada tinereții studioase." să fie nume predicativ. **6 puncte**
Adjectiv: _____
Enunțul negativ: _____

Scanned with OKEN Scanner

7 Transcrie, din următorul fragment, câte un enunț asertiv, exclamativ și interogativ:

„FROSA: (*continuă*) „O, conte ticălos – șopti Bill cavernos, luându-se la întrecere cu urletul furtunei ce smulgea frunzele îngălbenite de toamnă – O, conte care nu ți-a fost milă de sora mea Suava Bella!"... (*se întrerupe*) „Dânsule", nu-i așa că un conte e un erou din roman și că un erou e – cum s-ar spune – un conte din roman? Nu-i așa că acum nu mai sunt proastă ca înainte?

ION: (*se uită la ceas*) Proastă n-ai fost niciodată, Frusinel." **6 puncte**

_____

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând mesajul Frosei către stăpâna sa, Stăvăroaia, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Mi-_____ (*a dori*, condițional-optativ, prezent, persoana I, singular) ca servitoarele din familiile _____ (adjectiv participial provenit din verbul *a îmbogăți*) _____ (*a fi tratat*, conjunctiv, prezent) _____ (adverbul *ofensator*, comparativ de inegalitate, de inferioritate) decât am fost eu tratată, în zilele _____ (adjectiv pronominal posesiv, persoana I, plural) oamenii _____ (*a fi*, gerunziu) egali și liberi.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1**.

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:

- **conținutul rezumatului – 12 puncte;**
- **redactarea rezumatului – 8 puncte** (coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**; încadrarea în limita de cuvinte – **1 punct**).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 16

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Din ce copac fantastic, din mari și vechi păduri,
Ți s-a durat vioara cu timpul în nervuri –

Că de ridici arcușul, ușor, ca la un semn
Se redeșteaptă timpul încremenit în lemn?

S-a-ngândurat o clipă obrazul diafan:
Simțeai că-n lemn vioara cuprinde un ocean!

Din vastele-i întinderi profund să poți să cânți,
Îți trebuie furtună grozavă să-l frământi...

De unde ai atâtea puteri de foc nestins,
Arcușul tău să miște oceanul necuprins?

De-acum voi ști: adese când treci, tu porți solemn,
La subțioară timpul, încremenit în lemn.

(Eusebiu Camilar, *Vioara*)

TEXTUL 2

De obicei, un violonist-concertist cântă pe cel puțin două tipuri de viori de meșteri celebri (proveniți din vechile școli italiene sau germano-austriece), în funcție de sala de concert (muzică de cameră sau muzică simfonică) și de sonoritatea instrumentului. Vioara marilor virtuozi este privită ca un obiect intim al artistului și nu se schimbă de la o zi la alta, de la o epocă la alta. Enescu, de pildă, a cântat ani de zile pe viorile lui Paul Kaul, dar a preferat – pentru frumusețea sunetului – exemplarul celebrului lutier din Cremona, Giuseppe Guarneri del Gesù! De-a lungul întregii cariere profesioniste, violonistul din Liveni a cântat de la vârsta de 5 ani până la 74 de ani – pe zece exemplare, semnate de lutieri vechi și moderni, străini și români. Iată însă, pe scurt, cronologia viorilor lui George Enescu:

Prima vioară, cumpărată de Costache Enescu din Dorohoi (1888), deși era o vioară „jumătate" pentru copii, purta totuși eticheta lutierilor Gebrüder Platt. Nu se poate vorbi de un instrument de serie mare, comercială, de fabrică, ci de o vioară de meșter, adevărată. Pe „mica vioară" (exemplar păstrat în muzeul din Calea Victoriei 141) a cântat George Enescu la întâlnirile cu profesorul Eduard Caudella din Iași, precum și în primii ani de studii la Viena. A doua vioară, „întreagă", semnată Santo Serafino, a achiziționat-o în capitala Austriei cu 250 de florini același Costache Enescu, însă sub garanția profesorului Joseph Hellmesberger, în vederea debutului „micului Mozart român" în concertul din 14 aprilie 1892. La absolvirea cursului de vioară la Conservatorul din Paris, a primit ca Premiu I o vioară „Gustave Bernardel Luthier du Conservatoire de Musique". A patra vioară, dobândită prin subscripția publică organizată în România de Ana Spiru Haret (1898-1899), a fost celebra Stradivarius, achiziționată

Vioară *Guarneri del Gesù*, The Glinka National Museum, Moscova, Rusia

Scanned with OKEN Scanner

din Germania de la un lutier din Stuttgart cu 19 000 de franci, instrument de excepție pe care l-a folosit George Enescu la debutul în Concertul Colonne din februarie 1900 la Paris, după ce apăruse cu noul instrument în fața publicului bucureștean (5/17 martie 1899) în sala Ateneului Român. Deși a mărturisit de la început – că dispunea de „o vioară splendidă... extraordinară", totuși, peste puțin timp, George Enescu a renunțat la Stradivarius (al cărei sunet nu-i plăcea, după cum putem citi în volumul de Amintiri, 1955), cerând fraților lutieri francezi Silvestre să-i obțină un Guarneri del Gesù. Până la procurarea noii viori italiene, maestrul a cântat pe un exemplar al fraților Pierre și Hippolyte Silvestre, al căror atelier din Lyon s-a bucurat de o faimă europeană. Curând, Enescu a reușit să obțină o vioară Guarneri – format mare, pe care l-a folosit și Paganini –, exemplar strălucit ca sonoritate pe care maestrul român a cântat în perioada sa de maturitate artistică. Epoca Primului Război Mondial (1914-1918), în care Enescu a rămas aproape toată perioada în țară, a însemnat și o surprinzătoare experiență cu lutierii români Remus Macarie și Dimitrie Știrbulescu, pe ale căror instrumente a cântat la Iași, București și Pitești, chiar și la Paris. Ultima și cea mai rodnică surpriză i-a produs-o lutierul francez Paul Kaul, care a construit două viori, denumite Modelul George Enescu Nr. 1 (1930) și Nr. 2 (1931), pornind de la formatul mâinii stângi a violonistului român.

(Viorel Cosma, *O prețioasă avere patrimonială: viorile lui Enescu*)

**lutier* – constructor de viori.

A.

1 Notează, din **textul 1**, un vers care conține mărci ale vocii lirice. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Cuvântul-cheie al poeziei este

a) arcușul. b) copacul. c) furtuna. d) vioara.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Figurile de stil prezente în versul „Că de ridici arcușul, ușor, ca la un semn / Se redeșteaptă timpul încremenit în lemn?" sunt, în ordine:

a) comparația și personificarea.
b) enumerația și comparația.
c) metafora și enumerația.
d) personificarea și repetiția.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

De-a lungul carierei sale, Enescu a cântat pe

a) două viori. b) cinci viori. c) nouă viori. d) zece viori.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Sunetul viorii redeșteaptă timpul încremenit în lemn.		
Poezia este alcătuită din catrene.		
Lirismul discursului poetic este obiectiv.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Lui George Enescu îi plăcea sunetul viorii Stradivarius.		
Formatul mâinii drepte a violonistului a fost urmărit în construcția viorilor care i-au purtat numele.		
Profesia de lutier este practicată doar în Franța.		

6 Prezintă, în două – trei enunțuri, semnificația următoarelor versuri. **6 puncte**

„S-a-ngândurat o clipă obrazul diafan:
Simțeai că-n lemn vioara cuprinde un ocean!

Din vastele-i întinderi profund să poți să cânți,
Îți trebuie furtună grozavă să-l frământi..."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în **textul 1** și cel din **textul 2**, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte violonistul înaintea ridicării arcușului? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază textul *Vioara*, de Eusebiu Camilar, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o emoție comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Numărul de sunete este diferit de numărul de litere în ambele cuvinte din seria:
a) „a achiziționat", „cronologia".
b) „chiar", „vechi".
c) „concert", „exemplar".
d) „extraordinar", „citi".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Aparțin aceluiași câmp lexical toate cuvintele din seria:
a) artist, pictor, muzician, a impresaria.
b) București, Paris, Viena, Caudella.
c) coardă, strună, melodios, sunet.
d) lutier, olar, tâmplar, croitor.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența „Din ce copac fantastic, din mari și vechi păduri, /Ți s-a durat vioara cu timpul în nervuri" sunt, în ordine:
a) fabulos, s-a consolidat.
b) fermecat, s-a construit.
c) rar, s-a durificat.
d) straniu, s-a alcătuit.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există o relație de antonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) „Din ce copac fantastic, din mari și vechi păduri."; *Hainele demodate îi vin bine.*
b) „Arcușul tău să miște oceanul necuprins?"; Dorea să *încremenească timpul în arta lui.*
c) „De-acum voi ști: adese când treci, tu porți solemn"; *Oamenii așteptau tăcuți la porți.*
d) „Îți trebuie furtună grozavă să-l frământi"; *Se anunță un nou uragan.*

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează, din fragmentul următor, trei pronume relative, ale căror cazuri le vei preciza: „Până la procurarea noii viori italiene, maestrul a cântat pe un exemplar al fraților Pierre și Hippolyte Silvestre, al căror atelier din Lyon s-a bucurat de o faimă europeană. Curând, Enescu a reușit să obțină o vioară Guarneri – format mare, pe care l-a folosit și Paganini –, exemplar strălucit ca sonoritate pe care maestrul român a cântat în perioada sa de maturitate artistică. Epoca Primului Război Mondial (1914-1918), în care Enescu a rămas aproape toată perioada în țară, a însemnat și o surprinzătoare experiență cu lutierii români..." **6 puncte**

Pronumele relativ selectat	Cazul pronumelui relativ selectat

6 Alcătuiește o propoziție dezvoltată, în care subiectul multiplu să fie exprimat prin substantive ce denumesc instrumente muzicale (1), și o propoziție simplă, în care subiectul să fie inclus (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Precizează numărul de propoziții din fraza: „Deși a mărturisit de la început – că dispunea de „o vioară splendidă... extraordinară", totuși, peste puțin timp, George Enescu a renunțat la Stradivarius (al cărei sunet nu-i plăcea, după cum putem citi în volumul de Amintiri, 1955), cerând fraților lutieri francezi Silvestre să-i obțină un Guarneri del Gesù." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând un fragment din jurnalul unui muzician, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Concertul din 1900 a fost _____ (numeral ordinal format de la 10, scris în litere) dintre concertele susținute în Franța, _____ (conjuncție coordonatoare adversativă) publicul _____ (adjectiv derivat de la Franța) s-a dovedit _____ (*interesat*, comparativ de inegalitate de superioritate) de muzica _____ (adjectiv pronominal posesiv), pe care _____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana a III-a, singular) -am oferit-o cu mare drag.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare inedită petrecută în timpul unui concert de vioară, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una explicativă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 17

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Băiatul blond își dădu drumul pe ultimul metru de stâncă și începu să-și croiască drum spre lagună. Deși își scosese jerseul de școală și-l târa acum într-o mână, cămașa cenușie îi asudase pe trup și părul i se lipise de frunte. De jur împrejur, brazda lungă trasă prin junglă devenise o baie fierbinte. Se trudea să-și facă loc printre liane și printre trunchiurile zdrobite, când o pasăre, o apariție roșie și galbenă, țâșni cu un țipăt de vrăjitoare; țipătului îi răspunse un altul.

— Hei! se auzi. Stai o clipă!

Desișurile din marginea brazdei se scuturară și picături de ploaie căzură grindină.

— Stai nițel! zise vocea. M-am încurcat în liane.

Blondul se opri și își trase ciorapii cu un gest automat, de parcă ar fi fost acasă, nu in junglă.

Vocea se auzi iar:

— De-abia mă pot mișca printre lianele astea.

Cel ce vorbise ieși cu spatele dintre desișuri, iar crăcile îi zgâriară hanoracul slinos. Mărăcinii se agățaseră și îi zgâriaseră rotulele goale și plinuțe ale genunchilor. Se aplecă, scoase cu grijă țepii mărăcinilor și se întoarse. Era mai scund decât băiatul blond și foarte gras. Înaintă, uitându-se atent pe unde calcă, apoi înălță capul și privi prin lentilele groase ale ochelarilor.

— Unde-i omul cu megafonul?

Blondul clătină din cap.

— E o insulă. Cel puțin, așa cred, zise el. Uite un colț de stâncă în apă. Te pomenești că n-o fi niciun om mare pe aici. Grăsanul păru uimit.

— A fost pilotul ăla. Dar nu era în compartimentul pasagerilor, ci în carlingă.

Blondul făcu ochii mici și scrută colțul de stâncă.

— Ce s-o fi întâmplat cu puștii? continuă el. Trebuie să fi scăpat câțiva. Sunt convins. Tu ce crezi?

Blondul porni degajat spre malul mării. Încerca să se poarte cât mai firesc și nu se arătă prea indiferent la cele auzite, dar grăsanul se grăbi să-l urmeze.

— Nu-i absolut niciun om mare?

— Nu cred.

Blondul vorbise solemn; apoi îl copleși bucuria unei ambiții împlinite. Se așeză în mâini, cu capul în jos, chiar în mijlocul brazdei și îi rânji grăsanului, pe care îl vedea de-a-ndărătelea.

— Nu-i niciun om mare!

O clipă grasul rămase pe gânduri.

— Și pilotul?

Blondul reveni la poziția normală și se așeză pe pământul jilav.

— O fi zburat mai departe, după ce ne-a dat drumul. Nici n-ar fi putut să aterizeze aici. În orice caz, nu cu un avion cu roți.

— Am fost atacați!

— Nu-ți fie frică, are să se întoarcă.

(William Golding, *Împăratul muștelor*)

**carlingă* – cabină pentru echipajul de zbor, unde stă pilotul.

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Așa a început expediția mea, călăuzită de Caio, în lumea credințelor unui sat din jungla Braziliei, o fereastră spre inconștientul colectiv al nostru, al tuturor.

— Caboclo sunt o parte din spiritele junglei, o categorie a lor, îmi povestește Caio. În junglă există patru forme de spirite. Caboclo sunt spiritele oamenilor care au trăit în pădure, au fost vraci. Ei au căutat să cunoască și să înțeleagă și jungla, și oamenii, ca astfel să-i poată proteja și să-i reunească, să coexiste în pace. Caboclo protejează oamenii de junglă și jungla de oameni, pentru că ei iubesc și oamenii, și jungla în egală măsură. După ce mor, spiritul lor rămâne în pădure și se arată oamenilor, în momente de cumpănă, sub formă de animale. Eu cred, spuse Caio privindu-mă în ochi, că cel mai adesea iau înfățișarea unor păsări colibri. Așa credea și bunicul meu, de la el știu. Amintește-ți, în ziua aceea, când a încetat ploaia și noi stăteam la soare, iar tu ți-ai scos picioarele umflate din bocanci ca să se vindece, o pasăre colibri a venit și a fremătat în jurul tău! Am știut că o să te faci bine, era un Caboclo. De când am ajuns în pădure, te-am tot privit și am simțit, văzându-te cum comunici cu jungla, că este ceva în tine. Acum m-am convins: ești un Caboclo.

— Dar tu, Caio, ce ești?

— Eu sunt un Războinic! Spiritele războinice sunt cele care luptă, care intervin atunci când haosul tulbură echilibrul. Sunt spirite aflate de partea binelui, dar surprinzător la ele este că de multe ori se arată având înfățișarea spiritelor întunericului, ale răului. Asta pentru că Războinicii se luptă cu spiritele malefice ca să restabilească pacea, dar ca să se poată lupta și să le poată învinge trebuie să fie asemănători lor, să posede din trăsăturile, din atributele lor. Este aproape imposibil atunci când vezi un spirit războinic să-ți dai seama dacă este bun sau rău. Nu însușirile sau înfățișarea îi deosebesc de ceilalți, ci intenția, ce vor să facă.

Povestea lui mă hipnotiza, vedeam cum din ochii lui întunecați ieșea lumină. Caio era, într-adevăr, un războinic al binelui.

(Alexandru N. Stermin, *Căzuți din junglă. Poveștile unui explorator*)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Băiatul blond a rămas îmbrăcat în _____, iar cel ieșit din desișuri poartă _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Copiii cred că a existat un adult

a) în carlingă.
b) în cabina pasagerilor.
c) între liane.
d) pe stâncă.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Caio e convins că în junglă există

a) două tipuri de spirite.
b) trei tipuri de spirite.
c) patru tipuri de spirite.
d) infinite tipuri de spirite.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Un spirit Caboclo poate lua formă de

a) animal.
b) plantă.
c) războinic.
d) vânt.

Scanned with OKEN Scanner

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Băiatul aude în junglă un singur țipăt de pasăre.		
Un avion cu roți poate ateriza pe orice suprafață.		
Băiatul blond are ochelari cu lentile foarte groase.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Spiritele războinice pot fi deopotrivă bune și rele.		
Caio are informații despre spirite de la un vraci.		
Un spirit Caboclo avea forma unei păsări colibri.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a tiparului narativ identificată în fragmentul de mai jos, ilustrând-o cu o secvență relevantă: **6 puncte**

„Cel ce vorbise ieși cu spatele dintre desișuri, iar crăcile îi zgâriară hanoracul slinos. Mărăcinii se agățaseră și îi zgâriaseră rotulele goale și plinuțe ale genunchilor. Se aplecă, scoase cu grijă țepii mărăcinilor și se întoarse."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care cei care descoperă sălbăticia junglei în cele două texte reacționează la impactul cu natura, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Caio când întâlnește un spirit Caboclo? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Împăratul mușchilor*, de William Golding, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „ambiții", „ploaie".
b) „apariție", „hanorac".
c) „liane", „automat".
d) „zgâriaseră", „ateriză".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Asta pentru că Războinicii se luptă cu spiritele malefice ca să restabilească pacea, dar ca să se poată lupta și să le poată învinge trebuie să fie asemănători lor..." sunt formate, în ordine, prin:

Scanned with OKEN Scanner

a) compunere, derivare cu sufix, derivare cu sufix.
b) compunere, derivare cu prefix, derivare cu sufix.
c) compunere, derivare cu prefix și cu sufix, derivare cu sufix.
d) compunere, derivare cu prefix, derivare cu prefix.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul structurii subliniate în secvența „Am știut că o să te faci bine, era un Caboclo." este:
a) te vei însănătoși. b) te vei transforma. c) vei ajuta. d) vei evolua.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Cuvântul *spirit* este utilizat greșit în enunțul:
a) Respectase legea nu doar în litera, ci și în spiritul ei.
b) Dovedea mereu prezență de spirit.
c) Invoca adeseori spiritul bunicului său.
d) Băiatul era spirit, se mișca foarte repede și eficient.

5 Selectează, din fragmentul următor, trei adverbe, precizând felul acestora: „— Stai niței! zise vocea. M-am încurcat în liane. Blondul se opri și își trase ciorapii cu un gest automat, de parcă ar fi fost acasă, nu în junglă. Vocea se auzi iar." **6 puncte**

Adverbul selectat	Felul adverbului selectat

6 Alcătuiește un enunț imperativ, în care verbul „a cunoaște", la infinitiv, să fie complement direct (1), și un enunț interogativ, în care un pronume demonstrativ să fie atribut (2). **6 puncte**
(1) _____
(2) _____

7 Transcrie propozițiile subordonate din următoarea frază, precizând felul lor, după alcătuire: „Caboclo sunt spiritele oamenilor care au trăit în pădure, au fost vraci." **6 puncte**

_____

_____

8 Rescrie corect mesajul de mai jos, preluat din inscripția de pe o piatră a unui spirit Caboclo. **6 puncte**
Să fi bun, căci natura te va ajuta când va începe să ploaie și î-ți va place să simnți prospețiimea ei.

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1**.

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:
- **conținutul rezumatului – 12 puncte;**
- **redactarea rezumatului – 8 puncte** (coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**; încadrarea în limita de cuvinte – **1 punct**).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 18

70 de puncte

SUBIECTUL I

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Perrot, care, de altfel, a lăsat și un studiu despre înflorirea și declinul contrapunctului, a găsit la seminarul din Colonia o reglementare a jocului relativ dezvoltată de către studenți: își strigau reciproc, în formule prescurtate, motive liber alese din științe sau începuturi ale unor compoziții clasice, la care cel numit trebuia să răspundă fie prin continuarea bucății, fie, încă mai bine, printr-o voce mai înaltă sau mai gravă, printr-o contratemă contrastantă și așa mai departe. Era un exercițiu mnemotehnic și de improvizație, foarte asemănător cu cel ce va fi fost uzual (chiar dacă nu teoretic, în formule, ci practic, la clavecin, cu lăuta, flautul sau vocea) printre zeloșii învățăcei în ale muzicii și contrapunctului de pe vremea lui Schütz, Pachebel și Bach. Bastian Perrot, amator de muncă manuală, care și-a construit singur mai multe piane și clavecine de tipul celor vechi, care, foarte probabil, făcea parte din Liga călătorilor în Orientul apropiat și despre care legenda afirmă că știa să cânte la violină după procedeul vechi, uitat de la 1800, cu arcușul foarte curbat și cu un sistem manual de acordare – Perrot, așadar, și-a construit, după modelul naivelor numărători cu bile pentru copii, un cadru cu câteva duzini de sârme pe care puteau fi înșirate mărgele de sticlă de diferite dimensiuni, forme și culori.

Sârmele corespundeau liniilor unor portative, mărgelele, notelor și așa mai departe, iar în felul acesta Perrot putea să alcătuiască, prin așezarea mărgelelor de sticlă, citate muzicale sau teme improvizate, le modifica, transpunea, dezvolta, le schimba între ele și le punea în opoziție. Din punct de vedere tehnic, înjghebarea era într-adevăr o jucărie, dar a plăcut studenților, a fost imitată și a ajuns la modă, până și în Anglia, iar o vreme jocul de exersare a muzicii a fost practicat în felul acesta primitiv și atrăgător. Ca de atâtea ori, ceva durabil și important și-a luat numele de la un lucru secundar și efemer. Ceea ce a rezultat mai târziu din jocul studenților și din mărgelele înșirate pe sârmă ale lui Perrot poartă și astăzi numele, ajuns popular, de joc cu mărgele de sticlă. Numai după două, trei decenii, jocul pare să-și fi pierdut popularitatea printre studenții în muzică, dar, în schimb, pare să fi fost preluat de matematicieni și multă vreme, în istoria jocului, o trăsătură caracteristică a lui a constat în aceea că a fost preferat, utilizat și perfecționat de fiecare dată de științele care cunoșteau o deosebită înflorire sau renaștere. La matematicieni, jocul a obținut o mare mobilitate și capacitate de sublimare și a câștigat chiar un fel de conștiință de sine și a posibilităților sale, iar aceasta s-a produs paralel cu progresul general al conștiinței culturale de pe atunci.

(Hermann Hesse, *Jocul cu mărgele de sticlă*)

**mnemotehnic* – referitor la un ansamblu de procedee ce înlesnesc memorarea.

TEXTUL 2

Cultura mea literară e modestă, fără falsă modestie. După ce i-am plătit tributul foarte juvenil, citind ceea ce, după trecerea adolescenței, nu ne mai atrage (și pe nedrept!), am fost absorbit de muzică. Mai întâi practicând-o pianistic, până ce mi-am dat seama, destul de timpuriu, că ceea ce așteaptă această sublimă artă nu sunt executanții mediocri, care mișună, ci ascultători truditori și inspirați, capabili să înțeleagă ce au spus în sunete maeștrii. În sunete, deci inefabil, ezoteric chiar, căci fără cheia potrivită, ascultarea poate produce doar euforii, nu și înțelegere. Iar această înțelegere poartă și ea pecetea inefabilului, e de o cu totul altă natură

Scanned with OKEN Scanner

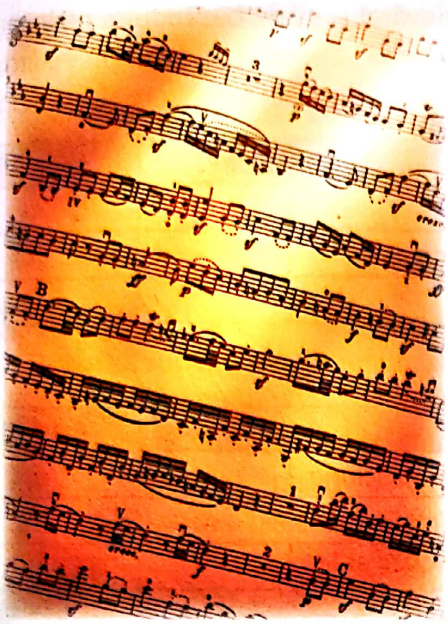

decât înțelegerea pe care o găsim definită în dicționare enciclopedice. Nu exagerez: ca să înțeleg cu adevărat o simfonie de Beethoven am nevoie de aproximativ tot atâta timp cât îmi solicită parcurgerea celor două tomuri ale *Muntelui vrăjit*, de Thomas Mann. O lectură integrală a capodoperei lui Proust mi-ar cere un timp echivalent celui de care am nevoie să înțeleg o simfonie de Bruckner. Un dirijor serios ar sta față-n față cu partitura cam tot atâta timp, iar ascultătorul are la dispoziție, în forme din ce în ce mai perfecționate, și asta de un secol încoace, instrumentul său de a „citi" muzica, dar așa încât s-o și înțeleagă. Era Beethoven un nebun când spunea că muzica e o revelație mai înaltă decât orice înțelepciune sau filozofie și că *cine se străduiește s-o înțeleagă* se va ridica deasupra mizeriilor în care se târăsc ceilalți? Cred mai degrabă în superficialitatea noastră decât în nebunia lui, care știa prea bine din ce izvor îi curge inspirația. Și totuși, oricât de ignorant aș fi în materie de literatură, îmi amintesc cu imensă nostalgie de impulsurile ei hotărâtoare întru a mă înțelege pe mine însumi când se iviseră zorii autocunoașterii, cam simultan cu actualul majorat. Dar, înainte de a aduce un omagiu poeziei, sunt dator să evoc acel impuls muzical fără de care Alfred de Mussset n-ar fi putut acționa asupră-mi. Acțiunea avea loc în Craiova vieții mele de licean. Supraviețuia acolo un salon muzical, în jurul domnișoarei Eugenia Bazelli, o bătrână pianistă cu un trecut euopean, pare-se, strălucit. Fratele ei, Giorgio Bazelli, fusese tenor la Scala din Milano și căsătorit cu cea mai renumită dintre sopranele timpului, Luisa Tetrazzini. Unul dintre ultimele saloane a căror delicată glorie a fost măturată de gigantismul marilor săli de concert. Un salon muzical care supraviețuia exact în același timp, bineînțeles, cu altă anvergură, era acela creat în jurul lui George Enescu (dar s-ar putea să mai fi existat și altele).

(George Bălan, *Amintirile unui dezrădăcinat. Singurătatea*)

**ezoteric* – ce poate fi înțeles doar de inițiați.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Perrot știa să cânte la _____, folosind un arcuș _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Perrot cunoștea un sistem vechi de cântat

a) cu mărgele de sticlă.
b) la clavecin.
c) la pian.
d) la violină.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Timpul necesar înțelegerii unei simfonii de Beethoven echivalează cu o lectură din

a) Alfred de Mussset.
b) Bruckner.
c) Enescu.
d) Thomas Mann.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**.

Autorul frecventa salonul domnișoarei Bazelli când era **2 puncte**

a) adolescent.
b) copil.
c) student.
d) tenor.

Scanned with OKEN Scanner

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1 Enunțul	Adevărat	Fals
Perrot știa să cânte la vioară cu arcușul foarte curbat.		
În sistemul inventat de Perrot, sârmele corespundeau notelor muzicale.		
Jocul studenților muzicieni a fost preluat de matematicieni.		

TEXTUL 2 Enunțul	Adevărat	Fals
Thomas Mann spunea că muzica e o revelație mai înaltă decât orice înțelepciune.		
Fratele domnișoarei Bazelli a fost tenor la Scala din Milano.		
Luisa Tetrazzini era cumnata domnișoarei Bazelli.		

6 Precizează, în două – trei enunțuri, mijlocul de caracterizare și trăsătura morală a personajului Perrot, identificate în fragmentul următor: „Bastian Perrot, amator de muncă manuală, care și-a construit singur mai multe piane și clavecine de tipul celor vechi, care, foarte probabil, făcea parte din Liga călătorilor în Orientul apropiat și despre care legenda afirmă că știa să cânte la violină după procedeul vechi, uitat de la 1800." **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte George Bălan când ajunge în salonul domnișoarei Bazelli? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**.

9 Asociază fragmentul din textul *Jocul cu mărgele de sticlă*, de Hermann Hesse, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de litere e diferit de numărul de sunete în toate cuvintele din seria:

a) „înjghebarea", „clavecin".
b) „Perrot", „arcuș".
c) „schimba", „Bach".
d) „vechi", „mărgele".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Sârmele corespundeau liniilor unor portative." sunt accentuate corect, în ordine, în seria:

a) co**res**pundeau, porta**ti**ve.
b) cores**pun**deau, por**ta**tive.
c) cores**pun**deau, porta**ti**ve.
d) corespun**deau**, porta**ti**ve.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în secvența „Dar, înainte de a aduce un omagiu poeziei, sunt dator să evoc acel impuls muzical." este:

a) a dărui ceva.
b) a oferi respect.
c) a transmite emoție.
d) a valorifica.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul subliniat în secvența „Iar această înțelegere poartă și ea pecetea inefabilului" este utilizat cu sens propriu în enunțul:

a) Artistul purta pecetea acelor ani de formare.
b) Pecetea regelui pe scrisoare nu mai lăsa niciun dubiu.
c) Poezia avea o pecete care amintea de modelul lui Eminescu.
d) Sărăcia și-a pus pecetea asupra comportamentului său.

5 Selectează, din fragmentul următor, trei substantive în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Perrot, așadar, și-a construit, după modelul naivelor numărători cu bile pentru copii, un cadru." **6 puncte**

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care substantivul „mărgele", în genitiv, să fie atribut (1), și un enunț exclamativ, în care un pronume nehotărât să fie subiect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Identifică raportul sintactic dintre propozițiile din fraza: „Un dirijor serios ar sta față-n față cu partitura cam tot atâta timp, iar ascultătorul are la dispoziție, în forme din ce în ce mai perfecționate, și asta de un secol încoace, instrumentul său de a „citi" muzica." **6 puncte**

_____

_____

8 Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând notițele unui copil neatent. **6 puncte**

Nu reușise să stabilească niciodată/nici o dată (1) *din cele din calendarul de vară, iar/i-ar* (2) *colegii nu mai reușeau să finalizeze ceea ce au agreeat/agreat* (3) *la început. Casa ale cărei/ai cărei* (4) *proprietari fusese/fuseseră* (5) *plecați rămăsese închisă vizitatorilor nepoftiți/ne poftiți* (6).

(1) _____;
(2) _____;
(3) _____;
(4) _____;
(5) _____;
(6) _____.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — **20 de puncte**

Crezi că experiențele și informațiile dintr-un domeniu pot fi utile și în altul?

Scrie un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susții răspunsul la întrebarea de mai sus prin două argumente, valorificând unul dintre textele date și experiența personală/de lectură.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 19

SUBIECTUL I — **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

NICOLLO: Tu ne-ai învățat meserie? Mă faci să râd. Ha!
PEPPINO: Eu, da. Erați niște mucoși când v-am luat de la Don Passante. Tot ce știți de la mine știți... Toate trucurile, toate...
FILIPPO: Care Don Passante? Nu cunosc niciun Don Passante.
PEPPINO: Ar trebui să-mi pupați mâinile... V-am cules de pe drumuri...
NICOLLO: Care drumuri? Eu făceam liceul la Benevento...
FILIPPO: Tacă-ți pliscu'! Care liceu?
PEPPINO: Ce s-o mai lungim. V-ați tâmpit, gata. S-a terminat. Mai bine uitați-vă cât e ceasu'.
NICOLLO: Da' ce treabă ai cu ceasu'? Te grăbești?
FILIPPO: Dac-ai treabă, poți să te cari. Acu' că ne-am văzut, poți s-o ștergi.
PEPPINO: Nesuferit ești, Filippo. Toată viața mi-ai fost nesuferit. D-aia nici nu ți-am arătat toate trucurile. Am știut eu că nu trebuie să vă spun totu', am știut. Adevărata meserie a rămas aici, la mine... (*Se lovește cu degetul în frunte*) Secretu-i aici. Încă-i aici.
FILIPPO: Ce secret? Tu nu vezi că sun-a gol?
PEPPINO: Ehe! Nici nu știi tu ce trucuri zac aici.
FILIPPO: Sun-a gol. (*Îl lovește și el cu degetul*) Peste tot sună-a gol. Este, Nicollo, că sună-a gol?
NICOLLO: Lasă-l în pace. Te iei de-o fantomă? (*Către PEPPINO*) Ascultă, Peppo, doar n-ai să zici c-ai venit pentru anunț.

Scanned with OKEN Scanner

PEPPINO: Da' pen' ce mama dracului am venit? Pentru mutrele voastre-am venit?
NICOLLO: Păi înseamnă că te-ai păcălit. N-ai căscat bine ochii.
PEPPINO: N-am căscat bine ochii...
NICOLLO: Ăștia caută clovn bătrân, înțelegi?
PEPPINO: Și eu ce-s? După mintea ta aia mică și șifonată, eu ce-s? Sunt cel mai bun clovn bătrân. Sunt singurul clovn bătrân. Sunt sau nu sunt? Și în plus am fost și în trupă! Actor!
FILIPPO: Tu actor?
PEPPINO (*Mândru*): Eu actor!
NICOLLO: Din părți.
PEPPINO: Nu mă crezi, treaba ta. Mi se rupe.
FILIPPO: Zău, Peppo, de ce te porți în halu' ăsta? Cum poți spune gogomănii d-astea?
PEPPINO (*Amărât*): Nu mă credeți, știu... Nu mă credeți, este?
FILIPPO: Este.
PEPPINO: Am jucat pe scenă de lemn! Da! Am fost regele Lear la Frosinone! Am avut lemnul sub picioare! Căci numai eu, cu limba mea otrăvită, v-am ademenit aici, departe de casele voastre și de inima voastră... (*Începe să bată ușor din palme*). Nu voi striga, nu voi horcăi, nu voi scoate un singur cuvânt... Haosul a răbufnit peste noi, semnele negre s-au arătat în mințile noastre și copii nevinovați plâng în somn (*Se aplaudă tot mai frumos*). Și bufonul degeaba se mai dă peste cap, inutile sunt tumbele lui, căci nu mai alină rănile nimănui... El, bufonul somnoros, nici nu mai e bufon... A fi sau a nu fi bufon, asta-i întrebarea. (*Se aplaudă îndelung până ce se prăbușește epuizat pe un scaun*)
NICOLLO și FILIPPO îl privesc îndelung în tăcere.

(Matei Vișniec, *Angajare de clovn)*

TEXTUL 2

Magicianul Harry Houdini s-a făcut remarcat datorită numerelor sale incredibile de evadare. De la lanțuri și cătușe până la cabluri și funii atârnate de zgârie-nori, Houdini a șocat lumea cu actele sale de magie care sfidau moartea. Dar, până la urmă, a trebuit să-și plătească datoria în fața vieții. Deci cine a fost Harry Houdini?

Houdini s-a născut în 1874, într-o familie de evrei unguri. A emigrat în Statele Unite ale Americii pe când avea patru ani, deoarece tatăl său devenise rabin într-o comunitate evreiască din Appleton. Numele său real era Ehrich Weisz, care s-a transformat în Weiss, după ce tatăl a primit cetățenia americană. Houdini a fost nevoit să muncească încă din copilărie. Atunci a încercat și câteva numere de trapez, luându-și numele de „Ehrich, prințul aerului". După mai multe mutări, Weiss tatăl a ajuns împreună cu Ehrich la New York, unde au avut diferite locuri de muncă. Ehrich a început să fie interesat de memoriile magicianului francez Jean Eugene Robert-Houdin. A fost atât de tare impresionat încât a mai adăugat un „i" lui Houdin și și-a creat numele de scenă: Houdini. În 1891, formează o echipă care executa trucuri magice cu cărți, împreună cu prietenul său Jacob Hyman, numită „Frații Houdini". Hyman este înlocuit de fratele lui Harry-Dash (Theodore), dar pentru o scurtă perioadă. În 1893, o întâlnește pe Wilhelmina Beatrice Rahner, care va ajunge asistenta lui. Astfel, „Frații Houdini" se transformă în „Houdinii". În 1895, Bess, așa cum i se zicea Beatricei, va deveni soția lui Harry. Până la sfârșitul carierei, Bess a rămas asistenta acestuia. Tot în această perioadă, magicianul îi provoacă pe polițiștii unei secții, susținând că poate scăpa din cătușe și poate evada din celulă, lucru care îi reușește. 1898 îi aduce lui Houdini dorința de a renunța, dar, un an mai târziu, norocul îi surâde atunci când îl întâlnește pe Martin Beck. Acesta era

Scanned with OKEN Scanner

un magnat al teatrelor de vodevil, care vede potențialul de spectacol în numărul de evadare a lui Houdini. După ce are o serie de reprezentații în America, anul 1900 îi aduce lui Houdini un turneu în Europa. Timp de 5 ani, Houdini a fascinat și a cucerit bătrânul continent cu numerele sale.

Unul dintre episoadele memorabile este acela din 1904, când a răspuns provocării ziarului londonez *Daily Mirror* de a scăpa din niște cătușe speciale. Ele fuseseră realizate pe o perioadă de cinci ani de către un foarte bun lăcătuș. Houdini a cerut ca să-i fie desfăcute cătușele pentru a-și putea da haina jos, dar a fost refuzat. Atunci, cu un briceag pe care l-a ținut între dinți, și-a tăiat haina. La un moment dat, soția sa a urcat pe scenă și l-a sărutat. După aceea, Houdini s-a întors în spatele cortinei și, după o oră și zece minute, era liber. Se crede că Bess i-a dat prin sărutare cheia de la cătușe. Peste ani, Houdini a declarat că a fost cea mai dificilă evadare din cariera sa. Din 1907 până la moarte a fost președinte al Societății Magicienilor Americani. A fost singurul magician care a fost ales în această funcție timp de nouă ori, în timp ce alții fuseseră votați doar pentru un mandat. A creat o rețea de legături între magienii profesioniști și amatori, care s-a transformat în cea mai mare mișcare cunoscută vreodată.

(Ioana Gonțea, *Houdini, magicianul care a vrut să păcălească moartea)*

**vodevil* – comedie ușoară.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2**. **2 puncte**

Houdini a văzut lumina zilei în anul _____, iar în anul _____ s-a căsătorit.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Înainte de a-l întâlni pe Peppino, ceilalți clovni fuseseră angajați la

a) Benevento.
b) Circul de Stat.
c) Don Passante.
d) Frosinone.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Scena dramatică ai cărei protagoniști sunt cei trei clovni se petrece ca urmare a

a) unui anunț.
b) unei invitații în turneu.
c) unei repetiții.
d) unui spectacol.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Houdini a fost ales președinte al Societății Magicienilor Americani vreme de

a) un mandat.
b) trei mandate.
c) cinci mandate.
d) nouă mandate.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Peppino crede despre sine că este și actor.		
Peppino a jucat pe o scenă de lemn rolul regelui Lear.		
Niccolo e recunoscător că Peppino l-a învățat meserie.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Numele real al artistului era Ehrich Houdini.		
În 1907, Houdini face un turneu în Europa.		
Magicianul a rezolvat provocarea ziarului londonez *Daily Mirror* în 80 de minute.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului Peppino, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență. **6 puncte**

„PEPPINO: Nesuferit ești, Filippo. Toată viața mi-ai fost nesuferit. D-aia nici nu ți-am arătat toate trucurile. Am știut eu că nu trebuie să vă spun totu', am știut. Adevărata meserie a rămas aici, la mine... (*Se lovește cu degetul în frunte*) Secretu-i aici. Încă-i aici."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între modalitatea de organizare a celor două texte. **6 puncte**

8 Ce simte Houdini citind despre viața lui Jean Eugene Robert-Houdin? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea formulată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Angajare de clovn*, de Matei Vișniec, cu un alt text studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:
a) incredibile, magicienilor.
b) incredibile, magicienilor.
c) incredibile, magicienilor.
d) incredibile, magicienilor.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există doar cuvinte formate prin compunere în seria:
a) deoarece, îndelung.
b) desfăcute, inutile.
c) memorabil, transformat.
d) vreodată, nevinovați.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Structura subliniată în secvența „Și bufonul degeaba se mai dă peste cap, inutile sunt tumbele lui" devine locuțiune în enunțul:
a) Copilul se dă ușor peste cap, dacă are o saltea.
b) Fratele mai mare i-a dat peste cap, dar mama l-a certat.
c) Acrobatul s-a dat peste cap de trei ori.
d) Părinții s-au dat peste cap să le asigure un trai bun.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există o relație de sinonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a) „Semnele negre s-au arătat în mințile noastre și copii nevinovați plâng în somn"; *A pescuit un somn uriaș.*
b) „(*Începe să bată ușor din palme*)"; *Mama bate frișca foarte repede.*
c) „După ce are o serie de reprezentații în America, anul 1900 îi aduce lui Houdini un turneu în Europa."; *A realizat câteva reprezentări ale zborului în sculpturile lui.*
d) „Pentru mutrele voastre-am venit?"; *Figurile lor erau foarte amuzante.*

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează, din secvențele următoare, trei adjective aflate la grade de comparație diferite, pe care le vei preciza: „Ele fuseseră realizate pe o perioadă de cinci ani de către un foarte bun lăcătuș. Houdini a cerut ca să-i fie desfăcute cătușele pentru a-și putea da haina jos, dar a fost refuzat. Atunci, cu un briceag pe care l-a ținut între dinți, și-a tăiat haina. La un moment dat, soția sa a urcat pe scenă și l-a sărutat. După aceea, Houdini s-a întors în spatele cortinei și, după o oră și zece minute, era liber. Se crede că Bess i-a dat prin sărutare cheia de la cătușe. Peste ani, Houdini a declarat că a fost cea mai dificilă evadare din cariera sa." **6 puncte**

Adjectivul selectat	Gradul de comparație al adjectivului selectat

6 Alcătuiește o propoziție imperativă, în care substantivul cu funcție de nume predicativ din enunțul „A fost singurul magician care a fost ales în această funcție." să fie atribut. **6 puncte**

Substantivul cu funcția de nume predicativ: _____

Propoziția imperativă: _____

7 Transcrie, din următorul fragment, câte un enunț asertiv, exclamativ și interogativ:

„PEPPINO: Și eu ce-s? După mintea ta aia mică și șifonată, eu ce-s? Sunt cel mai bun clovn bătrân. Sunt singurul clovn bătrân. Sunt sau nu sunt? Și în plus am fost și în trupă! Actor!" **6 puncte**

_____

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând mesajul lui Houdini către admiratorii săi, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Mi-_____ (*a petrece,* perfect compus, persoana I, singular) copilăria, încă din _____ (*patru*, numeral ordinal, comportament adjectival) an de viață, în _____ (*mare,* superlativ relativ de superioritate) țară a lumii, _____ (*a munci,* gerunziu) pentru a mă întreține, căci părinții _____ (adjectiv pronominal posesiv) erau oameni săraci și _____ (*a putea*, imperfect, negativ) să-mi ofere nimic.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul **textului 1.**

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:
- **conținutul rezumatului – 12 puncte**;
- **redactarea rezumatului – 8 puncte** (coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**; încadrarea în limita de cuvinte – **1 punct**).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 20

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Într-o zi de iulie, cum Gelu ieșise în oraș să se plimbe, o voce cunoscută îl strigă pe nume din depărtare, de la colțul străzii. Se întoarse surprins și văzu venind spre el o femeie tânără, pe care nu o recunoștea, dar care desigur nu era străină, căci îi făcea semne amicale cu mâna. Nu vedea din depărtare decât o rochie albă, ușor agitată în mers. Capul mic era umbrit sub borul unui gamen alb de pânză și Gelu ghici abia, ca pe o lumină răsfrântă, un surâs ce se ascundea. Nu recunoștea nimic în mersul acela și până a fi aproape de tot, curiozitatea lui fu crescândă. Abia atunci, la câțiva pași de ea, avu impresia că se găsește în fața Adrianei, dar gândul îi trecu întâmplător prin minte, fără să insiste. Nu, nici talia, nici înălțimea, nici expresia acelui trup nu îi erau cunoscute. Privi bănuitor, aproape speriat. Ezită un moment înainte de a o recunoaște.

— Ești tu?

— Eu.

Hotărât, se întâmplase ceva cu Adriana. Era desigur ea, căci îi ardeau acum ochii strălucitori, fruntea mată, obrazul rotund. Dar era ceva schimbat în toată înfățișarea ei, n-ar fi știut să spună ce anume, un aer străin, o expresie fizică, un detaliu. Nu înceta să se mire. O măsură cu o privire directă, care ar fi fost agresivă și supărătoare, dacă n-ar fi avut în același timp o nuanță de imensă uimire. Adriana nu știu să răspundă întrebărilor lui.

— Nu, te asigur, nu văd niciun fel de schimbare. Și m-am uitat bine în oglindă, te rog să mă crezi. Sau... știu eu? Poate pantofii...

— Ce pantofi?

— Pantofii ăștia albi de pânză, fără tocuri.

Gelu nu o lăsă să termine și porunci scurt, ca un judecător de instrucție care se vede în posesia unui indiciu și vrea să-l verifice imediat:

— Umblă.

— Cum?

— Umblă, te rog. Mergi. Înaintează.

Ea nu înțelegea nimic, dar se supuse încurcată, făcând câțiva pași și uitându-se întrebătoare spre el. Gelu se lumină brusc. Găsise. Tot ce se schimbase în Adriana era pasul. Îl știa sprinten și nesigur, mângâind abia podeaua pe care trecea, ca un lăstun ce atinge apa în zbor. Descoperea acum schimbat un pas ce se lipea de pământ, un pas leneș, moale, larg, care cădea pe toată talpa și se rezema pe patru laturi de pământ. Era numai un amănunt, dar schimba cu totul liniile corpului. Adriana devenea mai scundă, umerii coborau, mâinile se destindeau ca după o lungă încordare. Era mai puțin suplă decât înainte, dar avea o expresie de mare liniște fizică, de odihnă totală. Tot corpul părea să se desfacă dintr-o strânsoare și să se potrivească după mișcări instinctive.

— Mergi, Adriana, mergi.

Fata se oprea din când în când, nedumerită, întorcea capul și îl întreba din ochi. — Încă?

— Da. Mergi.

Era în bucuria lui de a o privi un strigăt nestăpânit, care îi mărea ochii, avea impresia că pentru întâia oară o cunoaște pe Adriana, că o descopere abia acum.

(Mihail Sebastian, *Orașul cu salcâmi*)

**gamen* – un tip de pălărie de vară.

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

LUNI, 15 IUNIE 1942

Mi-am sărbătorit ziua de naștere duminică după-amiază. Rin-tin-tin le-a plăcut mult colegilor mei de clasă. Am primit două broșe, un semn de carte și două cărți. Acum o să spun mai întâi câte ceva despre clasă și școală și o să încep cu elevii. Betty Bloemendaal pare un pic cam sărăcuță și cred că și este. Locuiește pe Jan Klasenstraat, în partea de vest a orașului, și nimeni dintre noi nu știe unde-i asta. Este foarte bună la învățătură, dar numai pentru că e foarte silitoare, căci deșteptăciunea ei începe deja să cam lase de dorit. Este un copil destul de liniștit. Jacqueline van Maarsen trece drept cea mai bună prietenă a mea, dar până acum n-am avut încă o prietenă adevărată. La început am crezut că Jacque va fi, dar am fost profund decepționată. D.Q. e un copil foarte nervos, care uită mereu câte ceva și încasează pedeapsă după pedeapsă. Este foarte blândă, mai ales cu G.Z. E.S. pălăvrăgește atât de mult, că ți se face silă. Când te întreabă ceva, își bagă tot timpul degetele în părul tău sau te prinde de nasturi. Se spune că E. nu mă poate suferi, dar asta nu mă deranjează deloc, fiindcă nici ea nu mi-e prea simpatică mie. [...]

Ilse Wagner este o fată veselă și drăguță, dar foarte tipicară și e în stare să se vaite ore în șir. Ilse ține destul de mult la mine. Este foarte deșteaptă, dar leneșă. Hanneli Goslar sau Lies, cum i se spune la școală, este o fată puțin cam ciudată. În general, e timidă, dar acasă este foarte obraznică. Se duce și îi spune maicăsii tot ce-i povestești. Dar spune deschis ce crede, iar eu o apreciez foarte mult, mai ales în ultima vreme. Nanni van Praag-Sigaar este o fetiță haioasă, matură pentru vârsta ei. Mi se pare chiar drăguță. E destul de deșteaptă. Nu sunt multe lucruri de spus despre ea. Eefje de Jong mi se pare o fată formidabilă. N-are decât doisprezece ani, dar este o adevărată doamnă. Se poartă cu mine de parcă aș fi un bebeluș. Îmi place de ea și pentru că este foarte săritoare. G.Z. este cea mai frumoasă fată din clasă. Are o față drăgălașă, dar la școală e cam proastă. Cred că o să rămână repetentă, însă bineînțeles că n-o să-i spun.

(*Jurnalul Annei Frank*)

A.

1 Notează, din primul text, două trăsături fizice ale Adrianei. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Schimbarea Adrianei se datora

a) înălțimii.
b) modului de a păși.
c) pantofilor albi.
d) surâsului.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Cea mai tipicară dintre colegele Annei era

a) Betty. b) Eefje. c) Hanneli. d) Ilse.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

Annei îi displace E.S. pentru că

a) e săracă.
b) pălăvrăgește mult.
c) spune deschis ceea ce gândește.
d) va rămâne repetentă.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
O voce cunoscută îl strigă pe Gelu din apropiere, de la colțul străzii.		
Adriana poartă pantofi albi de pânză, fără tocuri.		
Pasul fetei este acum sprinten și nesigur.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Anne a primit de ziua ei două semne de carte.		
Ziua ei de naștere a fost în 14 iulie.		
Până acum, fetița nu a avut o prietenă adevărată.		

6 Rescrie fragmentul următor, transformând vorbirea directă în vorbire indirectă: **6 puncte**

„— Ce pantofi?
— Pantofii ăștia albi de pânză, fără tocuri."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care ne putem descoperi prietenii, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Anne în legătură cu prietenia colegilor de clasă? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2.** **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Orașul cu salcâmi*, de Mihail Sebastian, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În enunțul „Înaintează. Ea nu înțelegea nimic, dar se supuse încurcată, făcând câțiva pași și uitându-se întrebătoare spre el" sunt:

a) doi diftongi.
b) trei diftongi.
c) patru diftongi.
d) cinci diftongi.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care conține doar cuvinte din același câmp lexical este:

a) agresiv, supărător, uimire.
b) corp, talie, mâini.
c) pantofi, tocuri, albi.
d) scundă, suplă, a se transforma.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimul cuvântului subliniat în secvența „Hanneli Goslar sau Lies, cum i se spune la școală, este o fată puțin cam ciudată." este:

a) aeriană. b) bizară. c) egoistă. d) neprietenoasă.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există relație de polisemie între cuvintele subliniate în ambele secvențe din seria:

a) „Betty Bloemendaal pare un pic cam sărăcuță"; *Prietena ei era mai bogată.*

b) „Jacqueline van Maarsen trece drept cea mai bună prietenă a mea"; *În fiecare seară trece pe la noi.*

c) „Locuiește pe Jan Klasenstraat, în partea de vest a orașului"; *Casa lui era așezată în cartierul de la apus.*

d) „Rin-tin-tin le-a plăcut mult colegilor mei de clasă."; *A hrănit vrăbiile cu boabe de mei.*

5 Selectează, din fragmentul următor, trei adjective în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Capul mic era umbrit sub borul unui gamen alb de pânză și Gelu ghici abia, ca pe o lumină răsfrântă, un surâs ce se ascundea." **6 puncte**

Adjectivul selectat	Cazul adjectivului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care cuvântul care are funcție sintactică de subiect în enunțul „Nu sunt multe lucruri de spus despre ea." să fie atribut. **6 puncte**

Cuvântul care are funcție sintactică de subiect: _____

Enunț: _____

7 Transcrie propozițiile subordonate din următoarea frază, precizând felul lor, după aspectul comunicării: „Cred că o să rămână repetentă, însă bineînțeles că n-o să-i spun." **6 puncte**

_____

_____

8 Enunțul următor reprezintă mesajul pe care G.Z. i-l transmite Annei. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Dragă Anne ieu chiar nu vroiam să te supăr, de aceia îmi pare rău că a-i plecat, am vrut decât să fiu prietena ta.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai întâlnit un prieten vechi, care ți s-a părut foarte schimbat. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți această revedere, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 21

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Ți-a stins o vrăjitoare-n ochi cărbuni
Sau pentru ce bolesc de dorul lor?
Din boala asta s-ar putea să mor
Că prea mă pârjolesc negri-ți tăciuni...

Mai bine lasă-ți pleoapele pe ei
Să nu-i mai văd cum ard sub oboroc.
Rămâie totul doar un simplu joc
Fără dureri și fără de temei...

Dar nu rămâne, știu...Și din belșug
Cresc flăcările-n jurul meu, de dor...
Iubito! vino iute c-un ulcior
Ca să-mi aduni cenușa de pe rug...

(Radu Stanca, *Cina cea de dragoste*)

TEXTUL 2

Doti scumpă,

Azi, 13 iunie – tocmai o lună de când ne-am logodit. Stau uimit de fericire; privesc în urmă, numai cu câteva săptămâni, și parcă aș trăi cel mai minunat vis. Am primit în luna aceasta un dar dumnezeiesc; un dar cum niciodată n-am crezut că viața îmi va dărui. Te-am primit pe tine – soția mea unică, neasemuită, sfântă.

Cum aș putea mulțumi Cerului pentru acest dar? Ce cuvinte aș putea găsi cu care să slăvesc grația divină care s-a învrednicit de mine; m-a ales dintre toți și mi te-a încredințat pe tine, plămada cea mai de preț a lui Dumnezeu. Nu sunt destul de puternice cuvintele cu care să aduc laudă Domnului. Nu s-au ivit încă semnele prin care să pot dovedi – măcar jumătate – din toată recunoștința cu care mă îndrept spre minunea săvârșită cu mine. Într-o singură lună întreaga mea substanță omenească s-a preschimbat; din lut încărcat de nimicnicii, darul cel mare, tu, m-ai schimbat în spirit pur. Trăiesc acum la o altitudine neatinsă, între esențele ultime, acolo unde numai inițiații pătrund.

Toate se desăvârșesc împrejurul meu de când ești a mea; toate au primit forme noi, conținuturi noi; lumea se rotește în jurul meu pe alte principii – iar eu, înnoit, înviat de mâna ta salvatoare, trec definitiv într-o zonă limpede, în care toate au primit, pentru mine, un înalt înțeles moral. M-am primenit – iar tu ai schimbat în mine apa-n vin.

Nu voi avea destul o viață de om pentru a-ți mulțumi. Nu voi avea destul anii mei pentru a-ți purta evlavia recunoscătoare a celui mântuit. Mi-ar trebui vârstele arhanghelilor pentru a te putea cânta îndeajuns. Mi-ar trebui viața morților pentru a te putea slăvi îndeajuns.

Ai venit în viața mea ca cel mai suprem destin al meu. Ai venit în viața mea, cu sensul cel mai curat – și eu te primesc în mine, mereu, în fiecare ceas, în fiecare clipă, cu fiecare gând, cu fiecare nădejde.

Și lipsit de cuvintele care să poată să-ți comunice întreaga mea prefacere interioară, acum, la o lună de seara când, acolo în blânda și învăluitoarea taină sibiană, ai primit dorul meu și l-ai logodit cu tine, stau copleșit de minunea petrecută cu mine.

Scanned with OKEN Scanner

Îți mulțumesc! Îți mulțumesc! De ai cuprinde toată fericirea mea, ai străbate nemărginirea. De ai pătrunde până în adâncimea extremă toată zeiasca mea desfătare lăuntrică, ai trece dincolo de limitele cosmosului.

Te iubesc – dar ce puțin spun aceste cuvinte din ceea ce simt; ce vag exprimă ele întreaga mea angajare spirituală. Ți-aș mărturisi chiar că aceste cuvinte nu transmit decât o infimă adiere din vântul bogat și roditor care bate peste mine. Te iubesc – sunt în toată ființa mea pătruns de tine; sunt tu. Și dorul de tine nu mai e numai dor – e o trecere în toate fibrele mele a unui fior continuu. [...]

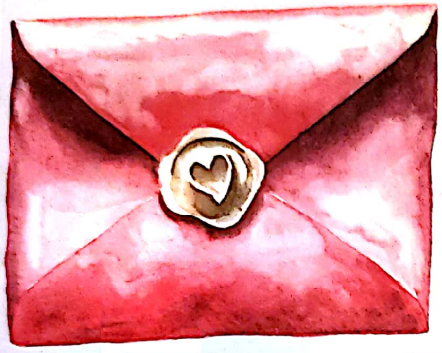

Fără tine nu mai pot visa! Ar fi să încerc să-mi stâmpăr setea cu pietre; să încerc să visez departe de tine, ar fi să nu mai pot exista. Căci existența mea e visarea; iar visul meu ești tu. Tu, cea care ai pătruns până în măduva conștiinței mele; tu, care ai înlocuit toate esențele dinlăuntrul meu cu tine; tu, cea care m-ai mântuit,

Soție bună și sfântă, Doti, dragostea mea,
Radu

(Radu Stanca, *Scrisori către Doti*)

A.

1 Notează, din primul text, două cuvinte din câmpul lexical al *arderii*. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Îndrăgostitul știe că iubirea

a) nu devine o boală.
b) nu rămâne doar un joc.
c) nu există.
d) va fi doar un joc.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Logodna cu Doti a avut loc

a) în urmă cu un an.
b) la început de iunie.
c) la jumătatea lunii mai.
d) la sfârșitul verii.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Pentru Radu Stanca iubirea este

a) o formă de mântuire.
b) o formă de evadare din realitate.
c) o sursă de nefericire.
d) un contract social.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Ochii iubitei îi par îndrăgostitului vrăjiți.		
Iubirea este resimțită ca o boală.		
Leacul pentru suferința iubirii este un ulcior cu vin adus de iubită.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Îndrăgostitul crede că iubirea l-a transformat profund.		
Scrisoarea către Doti a fost scrisă cu prilejul căsătoriei lor.		
Pentru îndrăgostit, sensul vieții este visarea.		

6 Transcrie două figuri de stil din **textul 1**, precizând felul lor. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în **textul 1** și cel din **textul 2**, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce sentimente poate mărturisi un îndrăgostit într-o scrisoare? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea primită, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază poezia lui Radu Stanca, *Cina cea de dragoste,* cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

a) „boală", „mai".
b) „pleoapele", „iute".
c) „ulcior", „temei".
d) „vrăjitoare", „oboroc".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Dar nu rămâne, știu... Și din belșug / Cresc flăcările-n jurul meu, de dor...." au, în ordine, sens:

a) figurat, figurat, propriu.
b) figurat, propriu, figurat.
c) propriu, figurat, propriu.
d) propriu, propriu, figurat.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimul cuvântului subliniat în secvența „M-a ales dintre toți și mi te-a încredințat pe tine, plămada cea mai de preț a lui Dumnezeu." este:

a) alcătuire.
b) aluat.
c) drojdie.
d) pradă.

4 Transcrie din secvența „Din lut încărcat de nimicnicii, darul cel mare, tu, m-ai schimbat în spirit pur" două cuvinte aflate în relație de antonimie. **2 puncte**

5 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Mai bine lasă-ți pleoapele pe ei / Să nu-i mai văd cum ard sub oboroc." **6 puncte**

Verbul selectat	Modul verbului selectat

Scanned with OKEN Scanner

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care verbul „a iubi", la infinitiv, să fie complement direct (1), și un enunț asertiv, în care substantivul „vrăjitoare" să fie atribut (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transformă propoziția: „Rămâie totul doar un simplu joc / Fără dureri și fără de temei..." în propoziție simplă negativă. **6 puncte**

_____

_____

8 Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând mesajul unui îndrăgostit, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

Draga mea, _____ (*a cere*, condițional-optativ, prezent, negativ) în mijlocul _____ (*noapte*) _____ (*a fi*, conjunctiv, prezent, persoana a II-a) limanul meu, dacă nu aș simți bătaia _____ (*inimă*, genitiv) tale, caldă ca o _____ (*argintiu*) aripă _____ (*înger*, genitiv, articulat nehotărât).

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai citit câteva scrisori de dragoste ale unui pictor din secolul al XVIII-lea, adresate iubitei sale. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o emoție trăită pe parcursul acestei experiențe, incluzând o secvență explicativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 20 mai 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 22

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

— Mi se pare, citind această pagină, că am mai citit unele dintre cuvintele astea, și îmi revin în minte fraze asemănătoare pe care le-am mai întâlnit altundeva. Mi se pare chiar că foaia aceasta vorbește despre ceva de care s-a mai vorbit zilele trecute... dar nu-mi amintesc ce anume. Trebuie să mă gândesc la asta. Poate că trebuie să citesc alte cărți.

Scanned with OKEN Scanner

— Cum așa? Ca să știți ce spune o carte trebuie să citiți alte cărți?

— Uneori se poate face și așa. Adesea cărțile vorbesc despre alte cărți. Adesea o carte nevătămătoare este ca o sămânță, care înflorește într-o carte vătămătoare, sau invers, este un fruct dulce al unei rădăcini amare. Nu ai putea, citindu-l pe Albert, să știi ce ar fi putut spune Toma? Sau citindu-l pe Toma, ce ar fi putut să spună Averroes?

— Așa este, am spus eu, minunându-mă. Până atunci crezusem că orice carte vorbea despre lucrurile, omenești sau dumnezeiești, ce se află în afara cărților. Acum mă dumiream că nu arareori cărțile vorbesc despre cărți, sau e ca și cum ar vorbi între ele. În lumina gândului acestuia, biblioteca mi s-a părut și mai neliniștitoare. Era deci locul unui îndelungat și secular murmur, al unui dialog de nedeslușit între pergament și pergament, un lucru viu, un receptacul de puteri de nestăpânit de o minte omenească, tezaur de taine emanate de atâtea minți, sau supraviețuind morții celor care le făcuseră sau le mijlociseră apariția.

— Dar atunci, am spus, la ce folosește să ascunzi cărți, dacă de la cărțile obișnuite se ajunge la cele de taină?

— În decursul veacurilor nu folosește la nimic. Dar în decursul anilor și al zilelor folosește la ceva. Vezi, deci, cum ne-am rătăcit noi.

— Și deci o bibliotecă nu este un instrument care să răspândească adevărul, ci ca să-i întârzie ieșirea la iveală? am întrebat înmărmurit.

— Nu întotdeauna și nu neapărat. În cazul ăsta, însă, este.

După aceste constatări, maestrul meu a hotărât să nu mai facă nimic. Am mai spus că avea uneori momente din acestea de totală lipsă de activitate, ca și cum ciclul neîncetat al astrelor s-ar fi oprit, și el o dată cu ele. Așa a făcut în dimineața aceea. S-a întins pe salteaua de paie cu ochii deschiși în gol și mâinile încrucișate pe piept, abia mișcând buzele, ca și cum ar fi șoptit o rugăciune, dar fără regularitate și pioșenie. M-am gândit că se gândește și am hotărât să respect meditația lui. M-am întors în curte și am văzut că soarele își pierduse din putere. Din frumoasă și luminoasă cum era, dimineața (în timp ce ziua era pe cale să lase în urmă prima sa jumătate) se făcea acum umedă și cețoasă. Nori mari se mișcau dinspre miazănoapte și se pregăteau să năvălească peste partea de sus a platoului, acoperindu-l cu o pâclă ușoară. Părea ceață, și poate că ceață se ridica și din pământ, dar la depărtarea aceea era greu să deslușești pâclele care veneau de jos de cele care coborau de sus. Începeau să se zărească cu greu siluetele clădirilor mai depărtate.

(Umberto Eco, *Numele trandafirului*)

TEXTUL 2

[...] La 7 ani am intrat în malaxorul urban, unul mic, mult mai mic decât cel în care sunt acum, dar imens pe lângă locul în care trăisem până atunci. În casa nouă am găsit ceva ce nu mai văzusem. Ocupa unul dintre pereții sufrageriei și se numea bibliotecă, asta însemna că în ea erau cărți multe, sute, înghesuite una într-alta, de-ți fugeau ochii printre litere și cotoare de grosimi diferite. Erau de toate acolo. De la *Biblia veselă* la *Război și pace*, de la cărțile mici de bucate cu ilustrații la frații Grimm, de la *Povești nemuritoare* la Jules Verne, de la colecția aia cartonată, pentru copii, cu dungă roșie pe cotor, la cărțile fără număr din colecția „Romanul de dragoste" și la *Madame Bovary*. Nu lipseau, bineînțeles, sfinții Eminescu și Creangă, în ediții bibliofile.

La început luam prea puțin în seamă biblioteca din sufrageria familiei. Privirea îmi era îndreptată mereu spre ferestre, afară, unde se întâmplau lucruri, picioarele mele nu prea aveau liniște și rost în apartamentul de două camere. A început școala, am învățat literele, am învățat să citesc, au început să vină cărțile spre mine. Sub formă de liste. Listă de lecturi obligatorii, listă de lecturi opționale, listă de lecturi facultative. Cu mici

Scanned with OKEN Scanner

excepții, toate erau de fapt obligatorii până la urmă. După cum se vede, erau lecturi, nu cărți. Era vorba de activități pe care urma să le fac, nu de cărțile propriu-zise. Ele ocupau spațiul vieții mele de copil mai ales vara. De-a lungul vacanței. Atunci era un timp care trebuia umplut la maximum cu lecturi. A citi însă nu era de ajuns, trebuia inventat ceva care să demonstreze că ai citit. O activitate-martor a celeilalte activități. Și tatăl meu a inventat atunci rezumatul și caietele cu rezumate. Rezumatele aveau un format standard în care trebuia să trec mai întâi personajele, împărțite și ele riguros în personaje pozitive și personaje negative. Urmau apoi câteva rânduri despre ce se întâmpla în cartea aia, pe care trebuia să le scriu. Erau cărți și povești de tot felul pentru care făceam practic niște review-uri scurte. Am recenzat Gîrleanu, *Din lumea celor care nu cuvântă*, dar și povestirile cu Lenin, mai ales cea despre Lenin și copiii îmi rupea sufletul, am scris despre Nosov, Vitea Maleev la școală și acasă, dar și despre *Fram, ursul polar*, Sântimbreanu, *Mai e mult până diseară*, dar și despre *Alice în Țara Minunilor*. Rezumam, nu mă gândeam la literatură, nu știam ce e literatura, nu aveam niciun fior pentru cărți, ci doar obsesia unei obligații care nu aducea nicio bucurie în viața mea, ci dimpotrivă. Îmi amintesc fazele luminii de vacanță schimbându-se pe suprafața ferestrei, a cărții, a caietului în care scriam. În lumina aia de vară, știind că afară, la locul de joacă și pe drumul spre el, sunt cele mai mari atracții, nu făceam altceva decât să împart personajele lumii în pozitive și negative. Și asta era de fapt partea cea mai grea.

(Svetlana Cârstean, *Rezumatul unui amor*)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Maestrul s-a întins pe o saltea _____, în vreme ce ucenicul admira venirea norilor dinspre _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Maestrul s-a întins pe saltea

a) după prânz.
b) înainte de răsărit.
c) la căderea întunericului.
d) spre sfârșitul dimineții.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Fișele de lectură au fost impuse

a) de noua învățătoare.
b) de tata.
c) de vechea învățătoare.
d) de Vitea Maleev.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

În casa cea nouă, biblioteca este

a) locul bucuriilor de vacanță.
b) o noutate.
c) un malaxor urban.
d) un spațiu interzis.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
O carte este o rădăcină dulce a unui fruct amar.		
Tăinuirea cărților e folositoare în decursul veacurilor.		
Ziua începuse cu o dimineață senină.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În bibliotecă existau cărți de bucate cu dungă roșie pe cotor.		
Familia autoarei se mută într-un apartament cu trei camere.		
În bibliotecă existau *Povești nemuritoare*, de Jules Verne.		

6 Precizează, în două – trei enunțuri, mijlocul de caracterizare și trăsătura morală a maestrului, identificate în fragmentul următor: „S-a întins pe salteaua de paie cu ochii deschiși în gol și mâinile încrucișate pe piept, abia mișcând buzele, ca și cum ar fi șoptit o rugăciune, dar fără regularitate și pioșenie." **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care biblioteca poate schimba destine, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Cum simte fetița diferența dintre cărți și lecturi? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Numele trandafirului*, de Umberto Eco, unui alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

a) „bi-blio-te-că", „per-ga-ment".
b) „cea-ță", „pio-șe-ni-e".
c) „ma-e-stru", „sal-tea".
d) „re-cep-ta-cul", „ru-gă-ciu-ne".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Rezumam, nu mă gândeam la literatură, nu știam ce e literatura, nu aveam niciun fior pentru cărți." conțin, în ordine:

a) diftong, difrong, hiat.
b) diftong, hiat, hiat.
c) hiat, diftong, triftong.
d) triftong, hiat, hiat.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul cuvântului subliniat în secvența „Nu lipseau, bineînțeles, sfinții Eminescu și Creangă, în ediții bibliofile." este:

a) arhanghelii.
b) clasicii.
c) martirii.
d) religioșii.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul „a mijloci" este utilizat corect în enunțul:

a) Drumul se mijlocea în dreptul casei bunicilor.
b) Reușise să mijlocească o întâlnire.
c) Am mijlocit ciocolata și i-am dat jumătate.
d) Mama a mijlocit făina cu drojdie, ca să facă pâine.

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează, din fragmentul următor, trei pronume diferite, pe care le vei preciza: „În decursul veacurilor nu foloseşte la nimic. Dar în decursul anilor şi al zilelor foloseşte la ceva. Vezi, deci, cum ne-am rătăcit noi."

6 puncte

Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat

6 Alcătuieşte o propoziţie exclamativă, în care verbul „a citi" să fie atribut (1), şi o propoziţie interogativă, în care un pronume negativ să fie complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Indică subiectele din fiecare propoziţie a frazei, precizând felul lor: „La început luam prea puţin în seamă biblioteca din sufrageria familiei. Privirea îmi era îndreptată mereu spre ferestre." **6 puncte**

_____

_____

8 Enunţul următor reprezintă mesajul pe care un cititor l-a notat pe o pagină de carte. Rescrie-l, corectând greşelile de orice natură. **6 puncte**

Mi-a plăcut cel mai mult personajele, ele ţese întreaga acţiiune, chiar dacă fac decât fapte rele, totuşi sunt şi afirmative, şi negative, au calităţi bune şi defecte.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ţi că ai vizitat o bibliotecă veche. Redactează o scrisoare de cel puţin 150 de cuvinte către profesorul tău de literatură, în care să-i prezinţi impresiile după această vizită, incluzând o secvenţă descriptivă şi una argumentativă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării scrisorii este 21 martie 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conţinutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerenţa textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiţi – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuaţie – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte şi dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 23

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Ochii fotoelectrici ai lui RB-34 se ridicară de pe carte la zgomotul abia auzit al ușii; când intră, Susan Calvin îl găsi în picioare. Se opri o clipă să îndrepte placa uriașă de pe ușă, pe care scria: „Intrarea interzisă", apoi se apropie de robot.

— Ți-am adus câteva cărți despre motoarele hiperatomice, Herbie, nu-s prea multe. Vrei să te uiți prin ele?

RB-34, cunoscut sub numele de Herbie, îi luă din brațe cele trei albume grele și deschise unul dintre ele, citind pe prima pagină:

— Hm! Teoria hiperatomică. Mormăi ceva ca pentru sine, întorcând paginile, apoi spuse absent: Ia loc, dr. Calvin! Le parcurg în câteva minute. Psihologul se așeză și-l privi pe Herbie, care-și trăsese un scaun de cealaltă parte a mesei, citind conștiincios cele trei volume. După jumătate de oră, îl închise pe cel din urmă.

— Îmi dau seama de ce mi le-ați adus.

Dr. Calvin simți cum îi tremură colțul gurii.

— Bănuiam că vei înțelege. E greu de lucrat cu tine, Herbie. Ești totdeauna cu un pas înaintea mea.

— Cu cărțile astea s-a petrecut ca și cu celelalte. Nu mă interesează. Nu găsești nimic în manualele astea. Întreaga voastră știință nu-i altceva decât o compilație de cifre și date, convențional legate între ele prin niște teorii superficiale, toate atât de puerile, încât nici nu merită să-ți bați capul cu ele. Ceea ce mă interesează însă sunt romanele voastre. Studiul asupra relațiilor dintre cauzele și fenomenele emotive omenești pe care le generează – gesticula cu mâna lui masivă, în vreme ce căuta cuvintele potrivite.

Dr. Calvin spuse în șoaptă:

— Cred că te înțeleg.

Robotul continuă.

— Eu citesc în mințile oamenilor și nici nu vă închipuiți cât sunt de complicate. Nici nu pot înțelege totul, mă depășește, pentru că mintea mea se aseamănă atât de puțin cu a lor. Dar mă străduiesc, și romanele mă ajută.

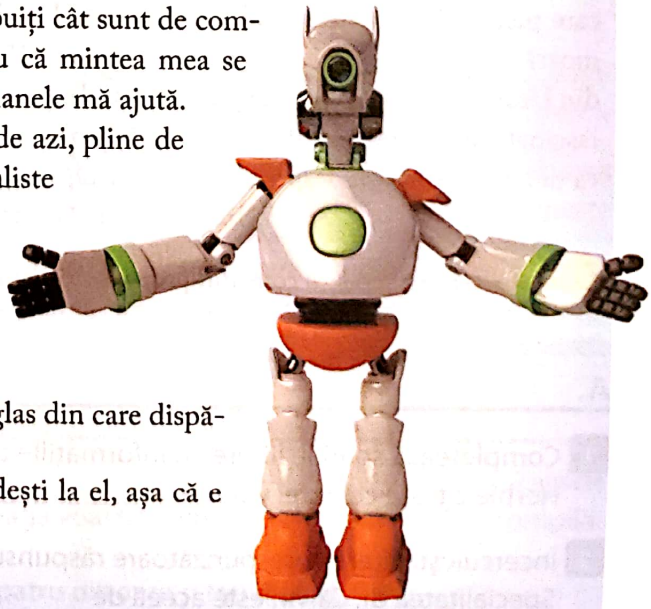

— Tare mi-e frică însă că după ce citești romanele de azi, pline de zguduitoare complicații sentimentale, mințile noastre realiste îți vor părea teribil de anoste și neinteresante – în glasul ei se deslușea o nuanță de tristețe.

— Dar nu-i adevărat!

Bruschețea și energia cu care răspunse robotul o făcu pe Susan Calvin să sară în picioare. Roși și își spuse: Probabil că știe! Herbie, potolit dintr-o dată, șopti cu un glas din care dispăruse aproape orice rezonanță metalică:

— Bineînțeles că știu, dr. Calvin. Tot timpul te gândești la el, așa că e firesc să știu.

Fața ei era severă:

— Ai spus cuiva?

Scanned with OKEN Scanner

— Cum era să spun, nu m-a întrebat nimeni – răspunse Herbie sincer surprins. Incapabilă să se stăpânească, dr. Calvin izbucni:

— Îmi închipui că mă judeci, ți se pare c-am înnebunit, nu-i așa?

— De fel. Găsesc că este un sentiment firesc.

— Tocmai de aceea pare atât de nebunesc.

Glasul ei era complet schimbat, într-atât era de îndurerat. În sfârșit, sub aparențele rigide ale savantului apăruse femeia.

(Isaac Asimov, *Eu, robotul*)

TEXTUL 2

O piatră pe cer a fost primul roman SF pe care l-am citit. Aveam 12 ani, l-am găsit în biblioteca noastră nu neapărat bogată în cărți de gen, și titlul îmi suna interesant, așa că m-am apucat de el și îmi amintesc că mi-a plăcut atât de mult, încât în vara aia am împrumutat de la biblioteca micului nostru oraș de provincie și celelalte cărți din seria *Imperiului*, și toate cele cu roboți, și seria *Fundației*. Plus încă vreo 2-3 volume de proză scurtă de-a lui Asimov. (Acum, gândind retrospectiv, realizez că biblioteca noastră era surprinzător de bine dotată la capitolul science fiction clasic. Ca să vezi!)

Am stat de multe ori și m-am gândit ce anume din romanul ăla m-a transformat într-un împătimit al genului. Că aveam deja niște înclinații și obsesii, asta nu pot să neg. Voiam să mă fac astronaut, sau, dacă nu se putea, atunci astronom, sau măcar un amărât de astrofizician (deși nu știam ce înseamnă asta, dar îmi plăcea cum sună). Dar romanul lui Asimov m-a tras înspre un colț literar cu totul straniu, unde lucrurile puteau fi oricum, nu trebuiau nici să fie reale, nici să fie posibile măcar. Iar asta a contat mai mult decât orice.

Pe de-o parte, a fost cel mai apropiat exemplu de distopie care îmi picase în mână până atunci. Pământul e doar un bulgăre de țărână inutilă, radioactivă, unde oamenii se înghesuie și sunt nevoiți să își controleze drastic numărul pentru a putea supraviețui. Îmi amintesc că m-a șocat la vremea aia *șaizeciul*, o regulă a lumii respective care implica execuția oricărui cetățean care a împlinit vârsta de 60 de ani, deoarece nu mai poate să muncească – și sunt și așa prea puține resurse pe Pământ.

Mai mult, îmi amintesc o scenă din carte în care personajul principal, Joseph Schwartz, un croitor de vârsta a treia transportat din greșeală cu vreo zece mii de ani în viitorul din roman, se întâlnește cu un cuplu care plecase într-o ultimă călătorie în jurul lumii înainte ca unul din ei să împlinească vârsta fatidică și să moară. Scena aia mi-a rupt inima, iar ideea că Pământul nu mai e cea mai strălucitoare și frumoasă planetă din Univers, ci doar un fir de praf într-un Imperiu format din planete de o mie de ori mai strălucitoare, m-a fascinat. Era altceva decât ce învățam la școală. Iar dacă cineva putea să scrie așa, în afara regulilor care spun că trebuie să vorbești despre ceva care există, însemna că erau și alții, nu, care erau și mai curajoși, și mai rebeli.

(Ioana Epure, *O piatră pe cer sau cum m-a învățat Asimov să citesc science fiction*)

**distopie* – termen modern construit prin opoziție cu *utopie* și care se aplică unei lumi imaginate și negative.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

Herbie citește cele trei volume în _____, fiind pasionat de teoria _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Specialitatea dr. Calvin este aceea de

a) astronaut. b) fizician. c) inginer. d) psiholog.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

În roman, vârsta de 60 de ani însemna

a) o călătorie în jurul lumii.
b) execuția.
c) ieșirea la pensie.
d) mutarea pe altă planetă.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

Primul roman SF citit făcea parte din

a) proza scurtă a lui Asimov.
b) seria *Fundația.*
c) seria *Imperiul.*
d) seria roboților.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Robotul crede că oamenii au minți anoste și neinteresante.		
Lectura celor trei volume îi ia robotului o jumătate de oră.		
Dr. Calvin crede că pe Herbie îl ajută lectura romanelor.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Autoarea era interesată de SF și înainte de întâlnirea cu Asimov.		
Interesul pentru lectura romanului a fost generat și de titlul lui.		
Joseph Schwartz confecționa haine.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a tiparului narativ identificată în fragmentul de mai jos, ilustrând-o cu o secvență relevantă: **6 puncte**

„Ochii fotoelectrici ai lui RB-34 se ridicară de pe carte la zgomotul abia auzit al ușii; când intră, Susan Calvin îl găsi în picioare. Se opri o clipă să îndrepte placa uriașă de pe ușă, pe care scria: „Intrarea interzisă", apoi se apropie de robot."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care știința poate schimba realitatea cunoscută, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte fetița citind romanul lui Asimov? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2.** **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Eu, robotul*, de Isac Asimov, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, un tip de personaj comun, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În secvența „Nu găsești nimic în manualele astea. Întreaga voastră știință nu-i altceva decât o compilație" există:

a) trei diftongi și patru hiaturi.
b) trei diftongi și trei hiaturi.
c) patru diftongi și trei hiaturi.
d) patru diftongi și patru hiaturi.

Scanned with OKEN Scanner

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt neologisme (cuvinte noi/cuvinte nou intrate în limbă) toate cuvintele din seria:

a) împătimit, distopie.
b) radioactiv, țărână.
c) rebel, fatidic.
d) retrospectiv, colț.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în secvența „Întreaga voastră știință nu-i altceva decât o compilație de cifre și date, convențional legate între ele prin niște teorii superficiale, toate atât de puerile, încât nici nu merită <u>să-ți bați capul</u> cu ele." este:

a) a te complica.
b) a te concentra.
c) a te eschiva.
d) a te lovi.

4 Exemplifică în enunțuri alte două sensuri decât în text pentru cuvântul subliniat din secvența: „Plecase într-o ultimă călătorie în jurul lumii înainte ca unul din ei <u>să împlinească</u> vârsta fatidică". **2 puncte**

_____

_____

5 Selectează, din fragmentul următor, trei predicate, precizând felul verbelor prin care sunt exprimate: „Tare mi-e frică însă că după ce citești romanele de azi, pline de zguduitoare complicații sentimentale, mințile noastre realiste îți vor părea teribil de anoste și neinteresante." **6 puncte**

Predicatul selectat	Felul verbului

6 Alcătuiește un enunț imperativ, în care substantivul „robot" să fie complement indirect (1), și un enunț asertiv, în care verbul „a însemna" să aibă valoare copulativă (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Identifică două raporturi sintactice diferite și transcrie mijloacele de realizare a lor în fraza: „Pământul e doar un bulgăre de țărână inutilă, radioactivă, unde oamenii se înghesuie și sunt nevoiți să își controleze drastic numărul pentru a putea supraviețui." **6 puncte**

_____

_____

8 Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui copil care nu are siguranța normelor ortografice. **6 puncte**

Robotul devenise <u>recancitrant/recalcitrant</u> (1) și nu accepta <u>defel/de fel</u> (2) să revină la îndeletnicirile lui <u>anterioare/ulterioare</u> (3). El nu se <u>mai/m-ai</u> (4) dereglase <u>nici o dată/niciodată</u> (5) și <u>niciunul/nici unul</u> (6) nu știa să îl regleze.

(1) _____ ;
(2) _____ ;
(3) _____ ;
(4) _____ ;
(5) _____ ;
(6) _____ .

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — **20 de puncte**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Herbie din **textul 1**. În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, statut civil, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct;** coerența textului – **1 punct;** proprietatea termenilor folosiți – **1 punct;** corectitudinea gramaticală – **1 punct;** claritatea exprimării ideilor – **1 punct;** ortografia – **1 punct;** respectarea normelor de punctuație – **1 punct;** lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 24

SUBIECTUL I — **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

ZOIA: Fetițo, fii tu mai cu minte. Întotdeauna ai fost înțelegătoare. Crede-mă și pe mine. Nu mai are liniște de când v-ați închis aici.

MARGARETA: Cred și eu!... Nu mai are la cine să strige, nu mai are pe cine să chinuiască...

ZOIA: Toată noaptea o aud cum umblă prin antreu și suspină de ți se rupe inima. Gândește-te că e bătrână și de supărare... ferească Dumnezeu!... o găsim într-o dimineață cu mâna și cu picioarele luate. Tot tu o s-o ai pe suflet. M-a trimis să te rog s-o ierți.

MARGARETA: O...

ZOIA: Numai să te vadă cinci minute. I s-a făcut dor de tine, de nu mai știe... (*Dar ușa din dreapta s-a deschis. Intră Aneta.*)

ANETA (*din prag, vârând numai capul. Voioșie silită.*): E voie de la stăpânire? (*Tăcere.*) Bonjour, madam!... De când nu te-am mai văzut ți-am uitat chipul. (*Tăcere. A intrat.*) Dar ce miroase așa de tare la voi? Parcă ar fi la spițărie*... (*Tăcere.*) O să-ți prăpădești stomacul cu atâtea doctorii... (*Altă tăcere. Arătând spre podele.*) Dar chilimurile** astea când le-ați cumpărat?

ZOIA: Ce? Nu le știi, soro? Le au de un an de zile.

ANETA: Azvârlă banii pe prostii. I-am spus eu să nu-mi mai aducă tuberculoase în casă.

ZOIA: Ce „tuberculoase"?

Scanned with OKEN Scanner

ANETA (*arătând chilimurile*): Trențele astea!.. Sunt pline de microbi. Cine știe de pe la ce morți le adună armeanul de la Fântâna cu țap! (*Margaretei.*) Și le vinde lui bărbatu-tău, să-mi molipsească casa. (*Zoia îi face semne să înceteze.*) De ce nu le dă cel puțin Zamfirei, să le spele păcatelor cu sodă? (*Apoi.*) Nu știu ce gust găsiți la ele, că eu nu le-aș lua să mi le dea de pomană. (*O nouă bătaie în ușă.*) Asta e Lena. A, se ține după mine ca scaiul. (*Margaretei.*) Zice că te-a visat urât azi noapte și a dat fuga să vază cum îți este. Aia e cu visele și cu semnele. Îi dai voie să vie? (*Tăcere.*)
ZOIA (*Margaretei.*): Să-i spui să intre, fetițo?
MARGARETA (*în silă*): Spune-i tanti... (*Zoia merge în dreapta.*)
ANETA (*Margaretei.*): Dar să nu-i dai ghes la vorbă, că nu mai isprăvește. Se înființează când e aproape de masă. Nu că mi-e de un tacâm mai mult, slavă domnului, e mâncare pentru zece, dar n-are cine o duce pe urmă acasă. (*Ușa din dreapta se deschide, se ivește Lena.*) Intră, Leno, ce ai rămas stană de piatră în prag? Și închideți ușa că se face curent.
LENA (*intră. Se repede furtunatică la Margareta.*): Bonjour Margaretuțo, bonjour, puișorule... Ce mai face trandafirașul nostru? (*O sărută cu efuziune, apoi.*) Ție-ți ard obrăjorii, maică.
MARGARETA: Ce idee, tanti.
LENA: Ascultă ce-ți spun eu... Uite și mânușițele... parcă le-ai ținut în cuptor. (*Zoiei.*) Vino, Zoio, de vezi și tu.
MARGARETA (*își trage mâinile*): Lasă, tanti, mi-a pus Mircea termometrul acum o oră.
LENA: Crez ce văd eu. (*Celor două.*) Ce să vă spun, mie nu-mi place fata.
ANETA: Fugi d-acolo, n-o mai speria și tu. N-auzi că i-a pus termometrul?
ZOIA (*a venit la Margareta, i-a apucat mâinile*): Ce tot spui că ard? Parcă sunt sloiuri de gheață.
LENA: Ei, așa sunt frigurile... Când îți fierbe sângele în tine, când te răcești deodată. (*Margaretei.*) Mi-ai tras o spaimă, madam, azi noapte...
MARGARETA (*surâde*): Eu?
LEANA: Te-am visat... Dar ce vis!... M-am trezit leoarcă și tremurând toată.
ZOIA: I-a spus țața Aneta.
LENA (*cu necaz*): Ce i-a spus? Că nu știe nimic.
ZOIA: Așa face dumneaei. O ia înainte cu doamne-ajută.
ANETA: Zi odată visul!

(Alexandru Kirițescu, *Gaițele*)

**spițerie* – farmacie.
***chilim* – covor turcesc cu două fețe.

TEXTUL 2

28 septembrie 1933, joi

Am visat din nou că mi-am pierdut dinții. Asta devine până la urmă exasperant. Nu știu a câta oară am visat așa ceva. Dacă se mișcă un dinte, atunci mă fulgeră gândul că nu trebuie să-mi strâng maxilarele pentru că asta ar putea provoca o eventuală cădere a dintelui și deci țin gura întredeschisă pentru mai multă siguranță. În același timp m-apucă un soi de slăbiciune. Și-mi cade un dinte, apoi altul, pe urmă încă un dinte se mișcă și eu mă trezesc înmărmurit și nefericit, cu dinții în mână, neștiind ce să fac. Atunci nu știu cine îmi spune cu un ton detașat, ca și cum totul era normal: „O! nu-i nimic, trebuie să îi lipești la locurile lor cu puțin sânge." E foarte simplu. Impresie de ușurare, și apoi mă văd căutând fiece dinte și punându-l la loc. Dar, în timp ce puneam un dinte, celălalt se detașa. Vidul mă absoarbe o clipă și după aceea mă văd,

Scanned with OKEN Scanner

cu o oglindă într-o mână, privindu-mi dinții. Cineva mă privea. Și gândeam: Nu mai am aceiași dinți ca înainte. În același timp în oglindă apar maxilarele unui schelet. Era exact dantura pe care dentistul o confecționase pentru mama. Dar asta mi se părea normal. Și m-am trezit. Citit *Invitația la vals* de Rosamond Lehmann. Simplu, tânăr. Îmi place stilul ei. Și îndeosebi mi-au plăcut pasajele atât de analoage momentelor prin care am trecut. Citez: „Olivia medita asupra chestiunii religioase. Credința diminua, era un fapt, un fapt de netăgăduit. Astfel acum, în momentul culcării, atunci când un obicei de-o viață întreagă o incita la rugăciune, reacția sa imediată era o obscură revoltă mentală, un fel de a da din umeri cu impacientă și scepticism; atunci, cu o tresăltare de neliniște, ea se culca fără a mai întârzia și se gândea la altceva. Au dispărut de mult acele extaze finite, acele prostrațiuni pe perne, acea zdrobire a ochilor pe podul palmelor până în momentul în care prezența lui Dumnezeu părea aproape sigură." E exact stilul meu, felul meu de a mă exprima și mai ales este exact ce mi s-a întâmplat mie. Mai citez încă: „Aviz tinerelor scriitoare de jurnale intime. Fiți îngăduitoare cu voi înșivă. Ascundeți-vă defectele, lăsați deoparte gândurile voastre cele mai rușinoase, acțiuni și tentații. Acordați-vă toate calitățile bune și interesante pe care ați vrea să le aveți și pe care nu le aveți. Dacă se întâmplă să muriți tinere, ce consolare ar fi pentru părinții voștri să cunoască adevărul și să-și spună: «N-am pierdut o perlă, ci un purceluș.»" E naiv, dacă vreți, dar e exact felul meu de a gândi și scrie. La 17 ani nu mi s-ar putea cere mai mult.

(Jeni Acterian, *Jurnalul unei fete greu de mulțumit*)

**prostrație* – stare de indiferență totală față de lumea exterioară.

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2**. **2 puncte**

Jeni visează că și-a pierdut dinții în noaptea de _____ septembrie, deși are doar _____ ani.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Chilimurile au fost vândute de armeanul de la Fântâna cu țap

a) Anetei.
b) bărbatului Margaretei.
c) Margaretei.
d) Zoiei.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Tiparul textual dialogat pe care este construită scena e confirmat de

a) descrierea stărilor Margaretei.
b) frecvența punctelor de suspensie.
c) povestea despre chilimuri.
d) succesiunea replicilor.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Referitor la cartea *Invitație la vals*, autoarea apreciază

a) intriga.
b) profilul personajului.
c) stilul.
d) viziunea asupra relațiilor de familie.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Anetei îi plac mult chilimurile.		
Margareta așteaptă cu nerăbdare venirea Lenei.		
Lena nu vine niciodată când e ora mesei.		

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În opinia autoarei, în jurnal ar trebui notate toate defectele.		
Jeni Acterian se regăsește în stările prezentate în *Invitație la vals*.		
Fetei i se întâmplă mereu să viseze că îi cade un dinte.		

6 Precizează, în două – trei enunțuri, două dintre rolurile indicațiilor scenice din **textul 1**. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care Lena, din primul text, și Jeni, din al doilea, reacționează la vise, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Jeni citind o carte preferată? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Gaițele*, de Alexandru Kiriițescu, cu un text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă/un motiv literar comun, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin triftong ambele cuvinte din seria:

a) „chinuiască", „sloiuri".
b) „deodată", „gheață".
c) „leoarcă", „eu".
d) „picioarele", „efuziune".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte derivate cu sufix în seria:

a) „dumneaei", „armeanul".
b) „înființează", „frigurile".
c) „microbi", „termometru".
d) „puișor", „voioșie".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul din context al structurii „să nu-i dai ghes" din secvența „Dar să nu-i dai ghes la vorbă, că nu mai isprăvește" este:

a) să nu aprobi.
b) să nu încurajezi.
c) să oprești.
d) să răspunzi.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) „Aia e cu <u>visele</u> și cu semnele."; *A avut mereu <u>visuri</u> de mărire.*
b) „Se înființează când e aproape de <u>masă</u>"; *Având o <u>masă</u> așa de mare, asteroidul devenea un pericol.*
c) „<u>Zi</u> odată visul!"; *Lăutarul le zice bine!*
d) „Intră, Leno, ce ai rămas stană de piatră în <u>prag</u>?"; *Căldura a depășit <u>pragul</u> admis.*

5 Selectează trei pronume diferite din fragmentul următor, precizând felul și cazul fiecăruia: „Atunci nu știu cine îmi spune cu un ton detașat, ca și cum totul era normal: „O! nu-i nimic, trebuie să îi lipești la locurile lor cu puțin sânge." **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Pronumele selectat	Felul și cazul pronumelui selectat

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care pronumele negativ „nimic" să fie complement prepozițional (1), și un enunț interogativ, în care substantivul „dinte" să fie complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transcrie, din **textul 1**, câte un enunț asertiv, exclamativ și interogativ. **6 puncte**

_____

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând ideile din jurnalul lui Jeni Acterian, conspectate de o cititoare, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

_____ (*a mărturisi,* gerunziu) că jurnalul _____ (adjectiv pronominal posesiv, persoana a III-a) _____ (clitic pronominal personal, dativ, persoana a III-a)-a oferit _____ (*grozav,* superlativ relativ de superioritate) oportunități de a scrie ceea ce gândește, autoarea _____ (*a confirma,* perfect simplu) ideea că jurnalul este expresia _____ (*autenticitate,* genitiv).

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai avut un vis care te-a impresionat. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să relatezi experiența trăită, incluzând o secvență narativă și una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 5 mai 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 25

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Orice călătorie, afară de cea pe jos, e după mine o călătorie pe picioare străine; a avea la îndemână cupeaua unui tren, roatele unei trăsuri sau picioarele unui cal înseamnă a merge șezând și a vedea numai ceea ce ți se dă, nu însă și tot ce ai voi. Iată pentru ce eu și tânărul meu tovarăș de călătorie ne hotărârăm a merge pe jos peste munți și în răgaz, de la Piatra pân' la Dorna, lăsând la o parte drumul mare.

În ziua de șase iulie eram gata; cu alte cuvinte, aveam toate trebuincioasele de drum așezate în o boccea de forma unei raniți soldățești, legate la spate prin ajutorul unor curele ce se încrucișau pe pieptul nostru: la șoldul stâng câte un revolver, în dreapta câte un baston sănătos, și la picioare opinci de piele roșie, legate cu șferi negre de lână de capră, care ne înfășurau în spirală pulpa până la genunchi peste un colțun negru de lână vrâstat cu roș. O pălărie neagră și mare putea, la nevoie, să mă apere și de ploaie și de soare. Tovarășul meu, în loc de pălărie, avea pe cap un chipiu de uniformă, iar drept strai mai gros de lână era îmbrăcat cu o vengherca* de doc alb.

În revărsatul zorilor plecarăm.

Deocamdată trebuia să mergem la Almaș. Fiind însă mai dinainte hotărât între noi de a ne feri de drumul mare, nu cunoșteam o potecă sau un drum mai scurt pentru ținta noastră. Ajunsesem la barieră. Niciun suflet de om nu era încă deștept; numai câțiva câini, prea harnici poate, își făceau datoria bătând la noi, sau – mai bine zis – la neobișnuita noastră îmbrăcăminte de drum.

Oricum însă, eu găseam de vină pe tovarășul meu, care avuse ciudata idee de a mărita straiele de sublocotenent cu opincile, bastonul și bocceaua din spate; și mă sileam a-l face să priceapă că numai pentru dânsul făceau câinii atâta gălăgie. Apucarăm la stânga pe prundul Cuejdiului înspre Dărmănești, fără să știm dacă am apucat bine sau rău. Norocul însă ține cu drumețul: la câțiva pași, pe prispa unei case albe, gospodarul și gospodina dormeau sub o plapumă, lipiți unul de altul pentru a putea să înfrunte, după socotința mea, răcoarea dimineții; căci, deși în iulie, dimineața din ziua de șase era totuși destul de rece; ei dormeau duși și se legănau poate în visuri fericite; noi însă, și mai cu seamă eu, fără respect pentru toate aceste nimicuri și fără nicio ceremonie, mă apropiai de dânșii, ridicai cu bățul plapuma de pe nasul gospodarului, care dormea la margine, îl împinsei puțin, îl trezii și, fără a-i da bună dimineața cel puțin, îl întrebai scurt despre drumul la Almaș. Foarte rar se întâmplă cuiva să vadă o figură mai elocventă decât acea a omului meu; un psiholog ar fi scris volume întregi, eu însă cred de ajuns a spune că e – psihologicește vorbind – de mare interes înfățișarea unei figuri ce trece de la adânca liniște a unui somn fără de grijă la izbitoarea întipărire a unei surprinderi. Ceea ce s-a petrecut atunci în sufletul lui a fost, desigur, mai iute decât fulgerul; destul că, cu niște ochi de două ori mai mari decât cei ce poate-i avea de obicei, cu o față lungă și speriată și neputându-se lămuri de unde și cum răsărisem noi așa ca din pământ, se uită la noi, măsurându-ne cu privirea-i zăpăcită, de sus până jos și îndesându-se tot mai tare spre perete, ca și cum ar fi voit să scape de o vedenie supărătoare.

(Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*)

**vengherca* – tunică.

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

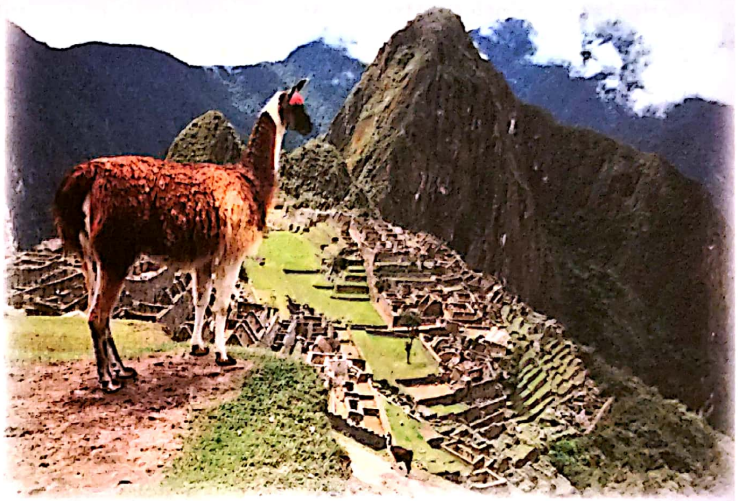

„Weekend Adevărul”: În 2016, ai publicat volumul *Trei săptămâni în Anzi*, iar, în 2012, o carte despre călătoria în Munții Himalaya. Ți-a fost teamă de prima „expediție“, din pricina lipsei de experiență, poate?

Marius Chivu: Mi-a fost teamă că nu o să fie o călătorie suficient de interesantă și de inedită pentru a putea fi transformată într-o carte. Din fericire, nu s-a întâmplat așa, și a doua experiență, de călătorie și carte, pe care am avut-o anul trecut în Anzi, în Peru, am reușit să o duc chiar la un nivel mai bun. Călătoria în Himalaya a fost o introducere în ceea ce am reușit să fac în Anzi. Și în ceea ce vreau să fac de aici încolo cu alte călătorii.

În Himalaya, de pildă, nu ți-a fost greu să iei notițe când aveai dureri de cap provocate de lipsa de oxigen?

Scrisul era una dintre formele prin care luptam cu greutățile traseului și cu reacțiile corpului la asemenea altitudine. Scrisul e confesiune și introspecție, binevenite în astfel de momente de greutăți fizice și de solitudine. Am avut norocul să găsesc tonul destul de repede, am avut și norocul ca din primele zile să avem parte de niște întâmplări suficient de amuzante sau de inedite. Revenirea însă a fost mai dificilă după prima călătorie – am fost mult mai relaxat odată ce m-am întors din Anzi. Nu înseamnă că a doua călătorie a fost mai puțin importantă, dovadă că volumul despre Anzi este mai complex.

Ce îl face mai complex?

Varietatea conținutului, abordarea mai matură. Nu mai este o carte doar despre munți, ci e foarte mult și despre cultura incașă, despre culturile și religiile care coexistă în Peru. Jurnalul din carte, scris la fața locului, alternează cu capitole scrise ulterior de mine, capitole documentate pentru care am citit despre Imperiul Incaș și despre diverse alte aspecte culturale, economice și politice.

De ce ți se par importante astfel de călătorii?

Călătoria e una dintre formele mele preferate de cunoaștere. Cunoașterea la fața locului, în mijlocul unei culturi diferite decât cea în care ai crescut și îndepărtate nu doar geografic, dar și ca mentalitate. Pentru mine, o călătorie este mai importantă chiar decât cititul unor cărți, pentru că e o formă de cunoaștere nemijlocită. Iar faptul că am și putut să scriu despre călătoriile mele îmi oferă o satisfacție dublă.

(Medeea Stan, *Interviu cu Marius Chivu*, www.adevarul.ro)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 1**. **2 puncte**

După ce trec de prundul Cuejdiului, drumeții o iau către _____, întrebând un gospodar pe unde e drumul spre _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Bagajele călătorilor sunt așezate în

a) boccea. b) ghiozdan. c) raniță. d) valiză.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Prima expediție a avut loc în

a) Anzi. b) Carpați. c) Himalaya. d) Peru.

Scanned with OKEN Scanner

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Scrisul reprezintă pentru autor

a) o formă de a accepta greutățile traseului.
b) o modalitate de introspecție.
c) o modalitate de păstrare a trăirilor.
d) o satisfacție simplă.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Drumeții apucă spre Dărmănești în data de 6 iulie.		
Cei doi călători se decid să nu urmeze drumul mare.		
La vederea drumeților, gospodarul pare foarte bucuros.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Marius Chivu s-a temut că a doua călătorie nu va deveni o carte.		
În primele zile în Himalaya a avut parte de întâmplări amuzante.		
Autorul decide să nu mai călătorească.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului-narator, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență: „Orice călătorie, afară de cea pe jos, e după mine o călătorie pe picioare străine; a avea la îndemână cupeaua unui tren, roatele unei trăsuri sau picioarele unui cal înseamnă a merge șezând și a vedea numai ceea ce ți se dă, nu însă și tot ce ai voi. Iată pentru ce eu și tânărul meu tovarăș de călătorie ne hotărârăm a merge pe jos peste munți și în răgaz, de la Piatra pân' la Dorna, lăsând la o parte drumul mare." **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în **textul 1** și cel din **textul 2**, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Pe drumuri de munte*, de Calistrat Hogaș, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „călătorie", „cupeaua".
b) „dimineții", „barieră".
c) „pălărie", „ploaie".
d) „vedenie", „speriat.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte compuse în seria:

a) „cuiva", „deocamdată".
b) „îndemână", „însemna".
c) „orice", „nimicuri".
d) „niciun", „psihologicește".

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvenţa „Foarte rar se întâmplă cuiva să vadă o figură mai elocventă decât acea a omului meu; un psiholog ar fi scris volume întregi." sunt, în ordine:

a) chip, suprafeţe. b) faţă, tomuri. c) privire, cărţi. d) uimire, romane.

4 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimul cuvântului subliniat în secvenţa „Pentru mine, o călătorie este mai importantă chiar decât cititul unor cărţi, pentru că e o formă de cunoaştere nemijlocită" este:

a) directă. b) incertă. c) intermediată. d) mijlocie.

5 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: „... se uită la noi, măsurându-ne cu privirea-i zăpăcită, de sus până jos şi îndesându-se tot mai tare spre perete, ca şi cum ar fi voit să scape de o vedenie supărătoare." **6 puncte**

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6 Alcătuieşte un enunţ asertiv, în care verbul „a călători", la infinitiv, să fie atribut (1), şi un enunţ interogativ, în care un pronume demonstrativ să fie circumstanţial de mod (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Transcrie propoziţiile din următoarea frază, precizând raporturile lor sintactice: „Nu mai este o carte doar despre munţi, ci e foarte mult şi despre cultura incaşă, despre culturile şi religiile care coexistă în Peru." **6 puncte**

_____

_____

8 Enunţul următor reprezintă mesajul pe care un peruan care învaţă limba română l-a transmis autorului. Rescrie-l, corectând greşelile de orice natură. **6 puncte**

Î-ţi mulsumesc pentru interesul care ai arătat pentru ţara mea, fi bine venit oricând!

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Crezi că drumeţiile şi călătoriile montane sunt adevărate experienţe culturale? Scrie un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susţii răspunsul la întrebarea de mai sus prin două argumente, valorificând unul dintre textele date şi experienţa personală/de lectură.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conţinutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerenţa textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiţi – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuaţie – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte şi dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 26

SUBIECTUL I — **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Uneori, ne înscriam la școală, dar nu întotdeauna. Mama și tata se ocupau în cea mai mare parte de educația noastră. Mama ne pusese pe toți să citim cărți fără ilustrații încă dinainte de-a împlini cinci ani, iar tata ne învățase matematică. De asemenea, ne învățase o serie de lucruri cu adevărat importante și folositoare, cum ar fi să comunicăm în codul Morse și să nu mâncăm niciodată ficatul unui urs polar pentru că în el se găsește atât de multă vitamina A, încât ne-ar putea ucide. Ne-a arătat cum să țintim și să tragem cu pistolul lui, cum să mânuim arcul și săgețile mamei și cum să aruncăm un cuțit, ținându-l de lamă, pentru ca acesta să se înfigă în mijlocul țintei cu o plesnitură satisfăcătoare. La patru ani, mă descurcam destul de bine cu pistolul tatei – un revolver mare și negru cu șase gloanțe – și puteam nimeri cinci din șase sticle de bere din treizeci de pași. Țineam pistolul cu ambele mâini, cu privirea în jos, spre țeavă, și apăsam lent și ușor pe trăgaci până când, cu un pocnet răsunător, arma se descărca și sticla exploda. Era amuzant. Tata spunea că talentul meu de țintaș ne-ar fi prins bine dacă ne-ar fi înconjurat vreodată FBI-ul.

Mama crescuse în deșert. Iubea canicula uscată, epuizantă, felul în care arăta cerul la apusul soarelui, ca un cearșaf de foc, și deșertăciunea și dezolarea copleșitoare a acelei întinderi de pământ, care fusese odată fundul unui imens ocean. Celor mai mulți oameni le era greu să supraviețuiască în deșert, dar mama se simțea în largul ei acolo. Știa cum să se descurce cu aproape nimic. Ne-a învățat care erau plantele comestibile și care erau cele otrăvitoare. Era în stare să găsească apă atunci când nimeni altcineva nu reușea, și știa cât de puțină îi era cu adevărat necesară unui om. Ne-a învățat cum putem să ne spălăm aproape complet doar cu o cană de apă. Ne-a spus că este bine să bem apă nesterilizată, ba chiar apă din șanțuri, dacă și animalele făceau acest lucru. Apa de la oraș, tratată cu clor, era pentru papă-lapte, spunea ea. Apa din sălbăticie te ajuta să-ți creezi anticorpii. I se părea că și pasta de dinți era tot pentru papă-lapte. La culcare, puneam un pic de bicarbonat de sodiu în palmă, amestecam cu un pic de peroxid de hidrogen, apoi ne foloseam degetele pentru a ne curăța dinții cu pasta efervescentă.

Și mie îmi plăcea deșertul. Când soarele se ridica pe cer, nisipul devenea atât de fierbinte, că îți ardea picioarele dacă erai un copil obișnuit să poarte pantofi, dar cum noi umblam întotdeauna desculți, aveam tălpile la fel de groase și de rezistente ca pielea de vită. Prindeam scorpioni, șerpi și șopârle cu coarne. Căutam aur și, pentru că nu îl puteam găsi, adunam alte pietre prețioase, cum ar fi turcoazele sau granatele. La asfințitul soarelui se lăsa răcoarea, iar țânțarii începeau să zboare în roiuri atât de dense, încât văzduhul se întuneca din cauza lor; apoi, noaptea, se făcea atât de frig, că de obicei aveam nevoie de pături. [...] Când, în sfârșit, începea ploaia, cerul se întuneca, iar aerul devenea greu. Picături de ploaie de mărimea unor perle cădeau cu viteză din cer. Unii părinți își făceau griji pentru copiii lor, care ar fi putut fi loviți de fulgere, dar mama și tata nu au avut niciodată astfel de temeri și ne lăsau să ieșim și să ne jucăm în apa caldă, care curgea în șuvoaie. Ne bălăceam, cântam și dansam. Fulgere imense, cu descărcări electrice, pocneau din norii joși, iar tunetele scuturau pământul. Fulgerele cele mai spectaculoase ne tăiau răsuflarea de parcă am fi urmărit un spectacol cu artificii. După furtună, tata ne lua până la cursurile temporare de apă, iar noi ne uitam la valurile fulgerătoare care coborau clocotind, în următoarea zi, cactușii gigantici și cactușii Opuntia erau umflați din cauza volumului uriaș de apă pe care îl absorbiseră, pentru că știau că va trece foarte multă vreme până la următoarea ploaie. Și noi eram ca niște cactuși, într-un fel.

(Jeanette Walls, *Castelul de sticlă*)

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 2

În 7 aprilie, TVR 2 dedică „Duminica filmului românesc" marelui Amza Pellea, în ziua în care actorul ar fi împlinit 88 de ani. O viață curmată mult prea devreme, la numai 52 de ani, dar cu zeci de filme și roluri care rămân. Cu această ocazie, TVR 2 va difuza două producții reprezentative: *Nemuritorii* (de la ora 13.10) și *Osânda*. „Oamenii mă opresc pe stradă și îmi povestesc despre Nea Mărin și despre iubirea pe care o au față de Amza. Asta este incredibil... După atâția amar de ani care au trecut de când e în altă parte", spune Oana Pellea, fiica regretatului actor, la 36 de ani de când acesta nu mai e printre noi. „Foarte mult timp nu l-am considerat actor, era doar tata. Incredibil, dar adevărat, l-am descoperit ca actor după ce a plecat. Mergeam cu el la filmări, eram peste tot, am asistat și la nașterea lui Nea Mărin. Ne citea mamei și mie toate monoloagele. Îl auzeam râzând în birou, pentru că închidea ușile când scria, apoi ne chema pe toți să râdem. Nu am simțit când a trăit rolurile, când le-a creat. Amza era un om foarte timid și foarte retras, iar tot procesul acesta de creație era în sufletul lui și în lumea lui, nu prea avea nimeni acces. Însă, ca senzație, părea că totul e foarte ușor", adaugă Oana Pellea. Considerat unul dintre cei mai mari actori de teatru și film din istoria cinematografiei românești, talentul l-a purtat cu ușurință de la creatorul și interpretul personajului comic Nea Mărin la celebre figuri istorice. A strălucit ca Mihai Viteazul, a fost Decebal, haiduc și nemuritor... „Amza a adorat această țară și chiar a refuzat să plece, atunci când era bolnav, ca să se trateze la Paris. A zis că nu vrea să moară în afara țării, că vrea să moară acasă. A iubit acest popor, considera că este cea mai frumoasă țară din lume și cred că avea dreptate. Și-ar fi dorit un viitor bun, un viitor cinstit, a crezut în steaua României, că într-o zi o să fie o țară democratică, cu oameni frumoși, cu oameni cinstiți, cu oameni harnici. Da, a iubit România!" își amintește actrița Oana Pellea.

(Petre Dobrescu, *Oana Pellea, declarații emoționante despre tatăl ei. Actorul ar fi împlinit mâine 88 de ani*, www.libertatea.ro)

A.

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2.** **2 puncte**

Dintre personalitățile istorice, Amza Pellea i-a jucat pe _____ și pe _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

Mama credea că anticorpii pot fi creați dacă

a) bei apă nesterilizată.
b) mănânci ficat de urs polar.
c) te speli cu bicarbonat de sodiu.
d) vânezi animale sălbatice.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1.** **2 puncte**

În copilărie, tatăl îi învață pe copii

a) să arunce un cuțit la țintă.
b) să citească romane fără poze.
c) să confecționeze pantofi din piele de vită.
d) să se adăpostească atunci când plouă.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2.** **2 puncte**

Oana Pellea l-a descoperit pe tatăl ei ca actor

a) după moartea lui.
b) după plecarea lui la pensie.
c) în copilărie.
d) în timpul studiilor.

Scanned with OKEN Scanner

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Părinții se îngrijorau când afară fulgera.		
Mama îi învață pe copii matematică.		
Uneori, părinții îi înscriu pe copii la școală.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În imagine, Amza Pellea apare în rolul lui Nea Mărin.		
Regretatul actor a murit la 88 de ani.		
Boala sa a fost tratată la Paris.		

6 Precizează două tipare/structuri textuale prezente în **textul 1**, ilustrându-le prin câte o secvență. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care copiii din cele două texte își percep părinții, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce simte Oana Pellea când își amintește de tatăl său? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea primită, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Castelul de sticlă*, de Jeanette Walls, cu un text din literatura română, studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în ambele cuvinte din seria:

a) „era", „artificii".
b) „fulgere", „acest".
c) „peroxid", „efervescent".
d) „picioarele", „sălbăticie".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte formate prin derivare în seria:

a) „amuzant", „uneori".
b) „românesc", „deșertăciunea".
c) „imens", „treizeci".
d) „vitamină", „cactuși".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în enunțul „I se părea că și pasta de dinți era tot pentru papă-lapte." este:

a) blegi.
b) încăpățânați.
c) mofturoși.
d) sugari.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul subliniat în secvența „A zis că nu vrea să moară în afara țării." este utilizat cu sens figurat în enunțul:

a) A pictat o moară de vânt.
b) Băiatul știa că speranța nu va muri.
c) În incendiu au murit câteva păsări.
d) Puii de pisică mor dacă sunt abandonați.

Scanned with OKEN Scanner

5 Selectează, din fragmentul următor, trei verbe aflate la timpuri diferite, pe care le vei preciza: „A iubit acest popor, considera că este cea mai frumoasă țară din lume și cred că avea dreptate." **6 puncte**

Verbul selectat	Timpul verbului selectat

6 Alcătuiește un enunț imperativ, în care verbul „a se juca" să fie la numărul plural (1), și un enunț interogativ, în care pronumele demonstrativ de identitate „același" să fie complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7 Desparte în propoziții următoarea frază și precizează care dintre propoziții este simplă: „Cactușii giganticși cactușii Opuntia erau umflați din cauza volumului uriaș de apă pe care îl absorbiseră, pentru că știau că va trece foarte multă vreme până la următoarea ploaie." **6 puncte**

_____

_____

8 Enunțul următor reprezintă mesajul unui admirator pentru actorul Amza Pellea. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Dragule domn, dat fiindcă sunt un admirator al filmelor în care a-ți jucat, aș vrea să întemeiez un club în numele dumnea voastră.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul mama din **textul 1**.
În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, statut civil, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 27

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

(*Personajele își ocupă locurile. Tribunalul inchiziției cu Warwick, Cauchon și Marele Inchizitor se așază la masă. Ceilalți se retrag în umbră. Ioana stă ghemuită într-un colț, pe un scăunel.*)

WARWICK (*tânăr, fermecător, elegant și rasat*) — Suntem cu toții prezenți? Bine. Atunci să începem cât mai repede acest proces. Cu cât va fi mai repede judecată și arsă, cu atât va fi mai bine. Și pentru toată lumea.

COUCHON — Dar, Monseignore, va trebui să jucăm toată povestea: Domrémy, Vocile, Chinon, Ungerea regelui…

WARWICK — Mascaradă! Asta-i poveste pentru copii! Frumoasa armură albă, stindardul, dulcea și aspra fecioară războinică! Da, așa o să-i facem niște statui mai târziu, poate chiar la Londra. Deocamdată am în mâinile mele vrăjitoarea. Ne-a costat cam scump Franța de data aceasta! (*o atinge pe Ioana cu vârful bastonului de fildeș*) Ne-a costat enorm, dar o am în mâini, o judec și o ard!

COUCHON — Nu chiar așa de repede! Ioana are o viață întreagă de jucat în fața sa. Viața sa scurtă. Acea flăcăruie, o strălucire de nebiruit, prea curând stinsă. Nu va fi prea lung, Monseignore. (*se întoarce spre Ioana*) — Ioana? (*ea își ridică privirea înspre el*) Poți să începi!

IOANA — Pot să încep de unde vreau ?

COUCHON — Da !

IOANA — Atunci să încep cu începutul. Începuturile sunt întotdeauna tot ce poate fi mai frumos. În casa tatălui meu, când încă eram mică. Pe câmpul unde-mi păzeam oile și unde am auzit prima dată Vocile. (*rămâne ghemuită în același loc; personajele care nu au nimic a face cu această scenă se retrag. Înaintează doar tatăl și fratele*). Suntem după ce clopotele de seară au sunat de rugăciune. Mă aflu pe câmp cu oile. Sunt încă mică. Mai port cosița pe spate și nu mă gândesc la nimic. Dumnezeu este bun cu mine și mă ocrotește alături de părinții mei, în timp ce soldații englezi jefuiesc, ard și violează țara. Dar ei sunt departe, iar eu mă simt fericită. Și deodată, ca și cum cineva mi-ar fi atins umărul, aud o voce care-mi spune: „— Ioana, să fii bună și cuminte și să mergi des la biserică." Eram bună și cuminte și mergeam la biserică. M-am speriat, am luat-o la fugă spre casă și apoi am revenit să-mi iau turma. Era deja seară și aproape că nu mai era lumină. A doua oară mi s-a întâmplat în plină zi, după clopotele de prânz. De data aceasta l-am văzut.

COUCHON — Pe cine ?

IOANA — Părea un înțelept. Avea o haină minunată, bine călcată și două mari aripi albe. Nu mi-a spus în acea zi cum îl cheamă, dar apoi am aflat că era Monseignorul Arhanghel Mihail. Și deodată el a vorbit: „Ioana, du-te în ajutorul regelui Franței și redă-i regatul!" „Dar bine, Domnule, eu nu sunt decât o sărmană fată, care nu știe călări, nici să conducă soldații..." Dar vocea a insistat. Atunci am izbucnit în suspine, am strigat din toată inima că sunt mică, am spus că există căpitani și soldați pentru aceasta, dar nimeni nu m-a ascultat. Totul era tăcere în jurul meu și aveam Franța pe umeri, fără a socoti munca la fermă și pe tatăl meu care nu glumește deloc.

(Jean Anouilh, *Ciocârlia*)

TEXTUL 2

Pe 7 noiembrie 1455, la Catedrala Notre-Dame din Paris, a început procesul de reabilitare a eroinei franceze Ioana D'Arc. Trecuseră 24 de ani de când ea fusese arsă de vie, pe rug, de către englezi. Cererea de reabilitare a fost făcută de mama Ioanei, Isabela, reprezentată de magiștrii Prevosteau și Maugier. Aceștia

Scanned with OKEN Scanner

au prezentat viciile procesului de condamnare, printre acestea găsindu-se: acuzata nu a avut dreptul la avocat; episcopul care a anchetat-o a fost recuzat în mai multe rânduri de Ioana; judecarea cauzei era de competența scaunului apostolic, și nu a unuia local; Ioana era minoră și nu putea fi judecată în lipsa unui apărător. După opt luni, tribunalul, reunit în sala mare a palatului arhiepiscopului din Rouen, a declarat nule sentințele primului proces.

Născută în anul 1412, în Burgundia, Ioana d'Arc a rămas în istorie datorită acțiunilor sale, care au schimbat soarta Războiului de 100 de ani, reușind să mobilizeze Franța pentru a înlătura dominația engleză. La numai 16 ani s-a prezentat în fața viitorului rege Carol al VII-lea al Franței, căruia îi dezvăluie patru profeții. Tânăra susținea că auzea voci de inspirație divină care o îndemnau să elibereze Orleans-ul, asediat de englezi.

Cazul Ioanei a stârnit vâlvă. Ea a fost interogată de mai mulți clerici și teologi, care au fost convinși că tânăra spunea adevărul. Ioana d'Arc a primit o armură și permisiunea de a conduce o armată. Prezența ei a stârnit o adevărată fervoare religioasă, armata condusă de ea reușind să obțină o victorie răsunătoare împotriva englezilor la Orleans. O victorie cu un impact psihologic uriaș pentru francezi.

Mobilizați de prezența „Fecioarei din Orleans", francezii au obținut o serie de victorii împotriva englezilor, în urma cărora Carol al VII-lea a fost uns rege legitim al Franței, în Catedrala din Reims. Pe 24 mai 1430, Ioana d'Arc a fost luată prizonieră de un cavaler burgund și vândută englezilor. Ea era convinsă că va fi răscumpărată de regele Carol al VII-lea, însă suveranul francez a refuzat să o ajute pe cea căreia îi datora tronul. Judecată de Inchiziție pentru erezie, Ioana d'Arc a fost condamnată la ardere pe rug și executată pe 30 mai 1431. În 1894, Biserica Catolică a declarat-o pe Ioana venerată, în 1909 – preafericită și în 1920 – sfântă. Sfânta Ioana d'Arc este sărbătorită de credincioșii catolici în data de 30 mai.

(*Reabilitarea Ioanei d'Arc*, www.historia.ro)

A.

1 Cei doi inchizitori prezenți în primul text sunt _____ și _____. **2 puncte**

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Prin replica „aveam Franța pe umeri", Ioana își exprimă

a) credința.
b) frica.
c) indignarea.
d) responsabilitatea.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

Acțiunea dramatică se desfășoară

a) acasă la Ioana.
b) în sala de judecată.
c) la castelul regelui.
d) pe câmp.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Procesul de reabilitare a Ioanei d'Arc începe, după moartea acesteia,

a) în 1412.
b) în 1455.
c) în 1909.
d) în 1920.

Scanned with OKEN Scanner

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1 Enunțul	Adevărat	Fals
Couchon e mai îngăduitor decât Warwick.		
Ioana l-a întâlnit pe Arhanghelul Gavril.		
Ioana aude Vocile pe câmp, unde își păștea caprele.		

TEXTUL 2 Enunțul	Adevărat	Fals
Deși era minoră, Ioana a fost judecată și arsă pe rug.		
Mama Ioanei a solicitat reabilitarea fiicei ei, la 24 de ani de la moartea acesteia.		
Ioana a fost sanctificată în 1920.		

6 Notează, din **textul 1**, două indicații scenice/didascalii cu roluri diferite, pe care le vei preciza în câte un enunț. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care se sugerează timpul în cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Ce crede mama Ioanei când redeschide procesul? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea primită, prin referire la o emoție a mamei, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Ciocârlia*, de Jean Anouilh, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o idee comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În secvența „Frumoasa armură albă, stindardul, dulcea și aspra fecioară războinică!" există:

a) 2 diftongi; b) 3 diftongi; c) 4 diftongi; d) 5 diftongi.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte derivate cu prefix în seria:

a) „deloc", „preafericită".
b) „întotdeauna", „monsenior".
c) „nebiruit", „reabilitată".
d) „strălucire", „venerată".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimul contextual al cuvântului subliniat în secvența „Prezența ei a stârnit o adevărată fervoare religioasă." este:

a) a concluzionat. b) a generat. c) a motivat. d) revoltat.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:

a) *A suferit o intervenție pe cord/A făcut o achiziție cu un card vechi.*
b) *A trebuit să ceară rejudecarea procesului./I-a pus o lumânare de ceară la cap.*
c) *Avea un cuțit ascuțit în mână./Fata a scos un țipăt ascuțit.*
d) *Acțiunea Ioanei a stârnit o adevărată fervoare./Știa că i-a făcut o favoare.*

Scanned with OKEN Scanner

5 Transcrie trei adjective diferite din următorul fragment, precizând felul fiecăruia: **6 puncte**

„COUCHON — Nu chiar așa de repede! Ioana are o viață întreagă de jucat în fața sa. Viața sa scurtă. Acea flăcăruie, o strălucire de nebiruit, prea curând stinsă. Nu va fi prea lung, Monseignore. (*se întoarce spre Ioana*) — Ioana? (*ea își ridică privirea înspre el*) Poți să începi!
IOANA — Pot să încep unde vreau ?"

_____

_____

_____

6 Alcătuiește un enunț asertiv, în care substantivul care are funcția sintactică de complement direct în enunțul „Suveranul francez a refuzat să o ajute pe cea căreia îi datora tronul." să fie atribut în cazul acuzativ. **6 puncte**

Substantivul care are funcția sintactică de complement direct: _____
Enunțul asertiv: _____

7 Rescrie următoarea frază, trecând verbele de la imperfect la mai-mult-ca-perfect: „Judecarea cauzei era de competența scaunului apostolic, și nu a unuia local; Ioana era minoră și nu putea fi judecată în lipsa unui apărător." **6 puncte**

_____

_____

8 Completează enunțul următor, reprezentând un fragment din procesul-verbal încheiat cu prilejul reabilitării Ioanei d'Arc, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Astăzi, 7 noiembrie 1479, în sala _____ (*tribunal,* genitiv) din orașul _____ (*pronume relativ,* acuzativ) a fost arsă pe rug Ioana d'Arc, _____ (*a se rejudeca,* viitor standard) faptele _____ (adjectiv pronominal posesiv) în baza _____ (*cerere*, articulat nehotărât) pe care a făcut-o mama _____ (*aceea*, genitiv) pe care tribunalul a nedreptățit-o.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul principal din **textul 1**.
În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, statut civil, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 28

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Când am ajuns în curtea școlii, am încetinit, și Jem m-a dăscălit grijuliu, punându-mi în vedere că în timpul orelor nu mi-e îngăduit să-l sâcâi. N-am voie să vin la el și să-l pun să joace vreun capitol din Tarzan și oamenii-furnici, nici să-l plictisesc cu aluzii la viața lui particulară ori să mă țin scai de el în recreație și în pauza de la prânz. Trebuia să rămân cu cei din clasa întâi, iar el o să stea cu cei dintr-a cincea. Pe scurt, să-i dau pace.

— Va să zică, n-o să ne mai jucăm? l-am întrebat.

— Acasă o să fim ca și mai-nainte, dar școala, ai să vezi, e altceva.

Și așa a și fost. Până să se încheie prima dimineață, domnișoara Caroline Fisher, învățătoarea noastră, mă și scosese în fața clasei și mă mângâiase cu linia la palmă, după care m-a pus să stau la colț în picioare, până la prânz. Domnișoara Caroline avea cel mult douăzeci și unu de ani. Avea părul arămiu, obrajii trandafirii și unghiile lăcuite într-un roșu aprins. Purta pantofi cu tocuri înalte și o rochie în dungi roșii și albe. Arăta și mirosea ca o acadea. Locuia în pensiune la domnișoara Maudie Atkinson, cam peste drum de noi, la etaj, în camera din față, iar când domnișoara Maudie ne-a făcut cunoștință cu ea, Jem a rămas fascinat zile întregi.

Domnișoara Caroline își scrise cu litere de tipar numele pe tablă și ne explică: „Aceasta înseamnă că eu mă numesc domnișoara Caroline Fisher. Sunt din nordul Alabamei, comitatul Winston." [...] Lecția zilei, domnișoara Caroline o începu citindu-ne o poveste cu pisici. Pisicile discutau îndelung între ele, purtau rochițe drăgălașe și stăteau într-o casă călduroasă, sub cuptorul din bucătărie. Când doamna Pisică se duse la prăvălie să comande înghețată de șoricei cu ciocolată, clasa întreagă se zvârcolea ca un ghem de viermi. Domnișoara Caroline nu părea să-și dea seama că puștii în cămăși de bumbac și fuste de sac din clasa întâi, dintre care cei mai mulți deprinseseră, o dată cu primii lor pași, să bată bumbacul și să mâne porcii la păscut, sunt imuni la literatura de ficțiune. Sfârșind istorioara, domnișoara Caroline exclamă: „Vai, dragii mei, ce poveste frumoasă!" Se duse apoi la tablă și scrise cu majuscule enorme alfabetul, după care întrebă clasa: „Știe cineva ce sunt acestea?" Toată clasa știa: cei mai mulți erau repetenți de anul trecut. Cred că m-a ales pe mine fiindcă îmi cunoștea numele; pe măsură ce rosteam alfabetul, o cută i se săpa tot mai adânc între sprâncene, iar după ce mă puse să citesc cu voce tare aproape întreg abecedarul și pe deasupra cotele bursei din The Mobile Register, se lămuri în sfârșit că știam carte și mă privi vădit contrariată. Îmi porunci să-i spun tatei să nu mă mai învețe, fiindcă s-ar putea să-mi dăuneze la citire.

— Să mă învețe? făcui eu uluită. Dar nu m-a învățat nimic, domnișoară Caroline. Atticus n-are timp să mă învețe, întării văzând-o că zâmbește și clatină capul. Zău, seara e așa de obosit, că nu face nimic altceva decât stă în salon și citește.

— Dacă nu te-a învățat el, atunci cine? mă întrebă ea cu bunăvoință. Cineva trebuie să te fi învățat, doar nu te-ai născut citind The Mobile Register!

(Harper Lee, *Să ucizi o pasăre cântătoare*)

TEXTUL 2

Aveam cincisprezece ani când m-am întors la Santiago, dezorientată după anii trăiți în străinătate care mă deconectaseră de vechii prieteni și de verii mei. Pe deasupra, mai aveam și un accent ciudat, ceea ce e o problemă în Chile, unde lumea te „localizează" într-o clasă socială după felul în care vorbești.

Scanned with OKEN Scanner

Orașul Santiago din anii șaizeci mi se părea destul de provincial, în comparație, de pildă, cu Beirutul, care se lăuda a fi Parisul Orientului Mijlociu, dar asta nu însemna că ritmul de viață era unul calm, nici vorbă, încă de atunci oamenii din oraș erau cu nervii încordați. Viața era inconfortabilă și grea, birocrația copleșitoare, programul de lucru foarte lung, dar venisem hotărâtă să adopt acest oraș în inima mea: obosisem să mă tot despart de locuri și de oameni, trebuia să prind rădăcini și să nu mai plec. Cred că m-am îndrăgostit de țara asta datorită poveștilor spuse de bunicul, precum și drumului în sud pe care l-am făcut împreună. El m-a învățat istorie și geografie, mi-a arătat hărți, m-a obligat să citesc autorii naționali, mi-a corectat gramatica și ortografia. N-avea răbdare de profesor, în schimb îi prisosea severitatea, greșelile mele îi urcau sângele în cap, dar dacă era mulțumit de cum îmi făceam temele mă premia cu o bucată de brânză camembert, pe care o lăsa la învechit într-un dulap; când îl deschidea, o duhoare de cizme soldățești putrezite invada cartierul.

Mă înțelegeam bine cu bunicul pentru că amândurora ne plăcea să tăcem. Puteam petrece ore în șir alături de el, citind sau privind ploaia, fără să simt nevoia să vorbesc doar ca să vorbesc. Cred că ne simpatizam și ne respectam reciproc. Scriu cuvântul respect cu o ușoară ezitare, pentru că bunicul era autoritar și machist*, cu femeile se purta așa cum se cuvine cu niște flori delicate, dar ideea de a le respecta intelectual nu-i trecea prin minte. Eu eram o mucoasă de cincisprezece ani, morocănoasă și rebelă, care discuta cu el de la egal la egal. Asta-i trezea curiozitatea; zâmbea amuzat auzindu-mă cum pledam pentru dreptul de a avea aceeași libertate și educație ca frații mei, dar cel puțin mă asculta. Merită să spun că a auzit prima dată cuvântul „machist" de pe buzele mele. Nu-i cunoștea semnificația și când i-am explicat s-a prăpădit de râs; ideea că autoritatea masculină, la fel de normală ca aerul, ar putea purta un nume i s-a părut o glumă bună. Dar când am început să pun sub semnul întrebării acea autoritate nu i-a mai plăcut, deși cred că înțelegea și poate chiar îmi admira dorința de a fi ca el, puternică și independentă, iar nu victima circumstanțelor, ca maică-mea.

(Isabel Allende, *Țara mea inventată*)

**machist* – care consideră superioară autoritatea masculină.

A.

1 Notează, din primul text, două trăsături fizice ale domnișoarei Caroline Fisher. **2 puncte**

_____

_____

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**

În prima zi de școală, fetița primește de la învățătoare

a) o acadea. b) felicitări. c) o înghețată. d) o pedeapsă.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

Fata și bunicul au în comun plăcerea de a

a) călători. b) citi. c) fi răbdători. d) tăcea.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**

La 15 ani, adolescenta era hotărâtă să prindă rădăcini în

a) Beirut. b) Paris. c) sudul statului Chile. d) Santiago.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Domnișoara Caroline Fisher provenea din Alabama.		
Jem stătea la școală în preajma surorii lui mai mici.		
În recreație, cei doi frați jucau împreună Tarzan și oamenii-furnici.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Bunicul o obliga pe fată să învețe matematică.		
Fata locuise toată viața ei în Chile.		
Pentru bunic, o bucată de brânză putea fi o răsplată.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a tiparului narativ identificată în fragmentul de mai jos, ilustrând-o cu o secvență relevantă: **6 puncte**

„Sfârșind istorioara, domnișoara Caroline exclamă: «Vai, dragii mei, ce poveste frumoasă!» Se duse apoi la tablă și scrise cu majuscule enorme alfabetul, după care întrebă clasa: «Știe cineva ce sunt acestea?» Toată clasa știa: cei mai mulți erau repetenți de anul trecut."

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că bunicii au un rol semnificativ în formarea nepoților lor? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din textul *Să ucizi o pasăre cântătoare*, de Harper Lee, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sunt trisilabice ambele cuvinte din seria:

a) „bumbacul", „puternică".
b) „grijuliu", „rădăcini".
c) „rosteau", „istorie".
d) „zâmbește", „îndrăgostit".

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Domnișoara Caroline avea cel mult douăzeci și unu de ani. Avea părul arămiu, obrajii trandafirii și unghiile lăcuite într-un roșu aprins." sunt formate, în ordine, prin:

a) compunere, compunere, derivare.
b) compunere, derivare, derivare.
c) derivare, compunere, compunere.
d) derivare, derivare, derivare.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în secvența „greșelile mele îi urcau sângele în cap" este:

a) amuzau.
b) enervau.
c) îmbolnăveau.
d) relaxau.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvântul subliniat în secvența „clasa întreagă se zvârcolea ca un ghem de viermi" este utilizat cu sens propriu de bază în enunțul:

Scanned with OKEN Scanner

a) Bunica pusese în coşuleţ un ghem de lână.
b) Cineva lăsase la poarta noastră un ghem de blăniţă roşcată.
c) Nimerise într-un ghem de intrigi.
d) Vedeam soarele ca un ghem roşu la orizont.

5 Selectează, din secvenţa următoare, trei verbe la timpuri diferite, pe care le vei preciza: „— Să mă înveţe? făcui eu uluită. Dar nu m-a învăţat nimic, domnişoară Caroline. Atticus n-are timp să mă înveţe, întării văzând-o că zâmbeşte şi clatină capul." **6 puncte**

Verbul selectat	Timpul verbului selectat

6 Alcătuieşte o propoziţie interogativă, în care verbul cu funcţie de atribut din enunţul „Ideea de a le respecta intelectual nu-i trecea prin minte." să fie nume predicativ. **6 puncte**

Verbul cu funcţia de atribut: _____

Propoziţia interogativă: _____

7 Transcrie propoziţiile din următoarea frază, precizând felul lor după două criterii, la alegere: „Trebuia să rămân cu cei din clasa întâi, iar el o să stea cu cei dintr-a cincea." **6 puncte**

_____

_____

_____

8 Enunţul următor reprezintă mesajul pe care fetiţa îl scrie învăţătoarei sale. Rescrie-l, corectând greşelile de orice natură. **6 puncte**

Mia părut rău că ma-ţi pedepsit azi, pentru că ieu am făcut decât să spun adevărul precum că am învăţat a citii singură.

_____

_____

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ţi că ai făcut o călătorie alături de bunicul tău.

Redactează o notă de jurnal, de cel puţin 150 de cuvinte, în care să prezinţi această experienţă, incluzând o secvenţă explicativă şi una descriptivă, fiecare de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 26 august 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conţinutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerenţa textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiţi – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuaţie – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte şi dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 29

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Lucirile luminii se luptă prin văzduh,
Bat cocostârcii toaca pe casele cu stuh.
Burdufuri mari de apă ridică norii suri,
Zăvozii din pădure prind zgomotele-n guri.

Pe drum, un car se ține, țipând de boii grei,
Ce trag pieptiș pământul și zarea după ei.
S-a pus pe goană grâul din margini fugărit.
Cu tălpile crăpate, cărarea s-a oprit.

O cumpănă mă cheamă de soartă s-o întreb,
Un stog* pe o colină se vede ca un gheb**.
Un glas de pitulice se leagă și se rupe.
Vin din ceairuri*** caii cu nopțile pe crupe.

Crestat de șerpi, pârâul adulmecă stingher,
Un drum ce suie dealul se mântuie în cer.
Cuibar de soare, iazul, prin trestii se dezbină,
Cirezile pasc molcom, de parcă beau lumină.

(George Lesnea, *Dimineața*)

**stog* – claie de fân.
***gheb* – cocoașă, denivelare.
****ceair* – loc de pășune pentru cai.

TEXTUL 2

Pictura „Car cu boi", realizată în anul 1897, atunci când Grigorescu se afla deja în plină maturitate artistică, se află inclusă în expoziția de bază a Muzeului Memorial „Nicolae Grigorescu" din Câmpina. Tema carului cu boi ocupă un loc central în opera grigoresciană: dintr-un total de aproape 3 000 de lucrări, ce includ și partea de grafică, ea însumează aproximativ 300 de reprezentări sub diferite forme. Pictat în ulei pe lemn, având dimensiuni medii, de 24/44 centimetri, tabloul este semnat jos, în dreapta, cu roșu, cu numele autorului, alături de care se regăsește anul execuției, sub forma ultimelor două cifre (18)97. Un peisaj colinar, plin de vegetație, este întretăiat de un drum de pământ. În prim-plan, dispus ușor oblic față de privitor, un car tras de doi boi pare că înaintează dincolo de marginile lucrării. În urma lui se pierd în zare alte care cu boi. Pensulația este una largă, cu tonalități calde, specifice unei zile de vară. Cromatic, predomină nuanțele de verde, diluate cu tonalități de galben și alb, cărora li se adaugă brunurile. Tabloul a fost din start conceput pentru un spectator ce-ar trebui să-l privească de la o oarecare distanță: tușe care alternează ca dimensiuni, apăsate acolo unde culoarea se accentuează, sugerează materialitatea unui peisaj specific lumii rurale a străbunicilor noștri. Orizontalelor prelungi ale peisajului le corespund verticalele scurte ale carelor cu boi, compoziția fiind astfel cât se poate de echilibrată din punct de vedere dinamic. Toate acestea creează, la rândul, lor un adevărat joc cromatic ce-și are finalitatea pe

Scanned with OKEN Scanner

retina privitorului contemporan și, de ce nu, în sufletul acestuia: ilustrarea unei lumi idilice, astăzi dispărută. Animalele dispuse în tandem* trag, înjugate, un car cu fân, unde, pe o parte, în stânga, este dispus un personaj anonim, îmbrăcat în straie populare, cu chimir** la brâu și pălărie cu boruri largi.

(Dan Rădulescu, *„Car cu boi", ilustrarea unei lumi idilice*, www.historia.ro)

**in tandem* – în pereche, împreună.
***chimir* – curea țărănească lată, din piele.

A.

1 Notează, din **textul 2**, înălțimea și lățimea tabloului *Car cu boi*. **2 puncte**

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**
Cuvântul-cheie al poeziei este
a) „drum". b) „lumină". c) „trestii". d) „soartă".

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. **2 puncte**
Figura de stil la care apelează poetul pentru a descrie iazul este
a) comparația. b) metafora. c) personificarea. d) repetiția.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. **2 puncte**
Din punct de vedere cromatic, în tablou predomină nuanțele de
a) alb. b) galben. c) roșu. d) verde.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Strofele sunt organizate în formă de catrene.		
Descrierea din discursul liric surprinde un portret.		
În text există mărci explicite ale vocii lirice.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Tema carului cu boi reprezintă 10% dintre operele lui Grigorescu.		
Verticalele tabloului sunt prelungi.		
Tabloul surprinde un peisaj colinar.		

6 Precizează, într-un enunț, felul rimei și măsura primelor patru versuri din textul propus. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență de limbaj între cele două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că lumea satului oferă mai multă liniște decât lumea orașului? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

9 Asociază poezia *Dimineața*, de George Lesnea, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o emoție comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:
a) co-co-stâ-rcii, cea-i-ruri.
b) co-co-stâr-cii, ceai-ruri.
c) co-cos-târ-cii, cea-i-ruri.
d) co-co-stâr-cii, ceai-ruri.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Cuvintele subliniate în secvența „Cuibar de soare, iazul, prin trestii se dezbină, /
Cirezile pasc molcom, de parcă beau lumină." sunt formate, în ordine, prin:
a) derivare cu sufix, derivare cu sufix.
b) derivare cu prefix, compunere.
c) derivare cu sufix, compunere.
d) compunere, compunere.

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul din context al structurii „bat toaca", din secvența „Bat cocostârcii toaca pe casele cu stuh" este:
a) anunță vecernia.
b) ciripesc.
c) lovesc sacadat cu pliscul.
d) mănâncă firele de stuf.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt polisemantice cuvintele subliniate în secvențele/enunțurile din seria:
a „În prim plan, dispus ușor oblic față de privitor"; *Carul mergea pe un plan înclinat.*
b) „un car tras de doi boi pare că înaintează dincolo de marginile lucrării."; *Nu mai car atât de mult de la piață.*
c) „Toate acestea creează, la rândul, lor un adevărat joc cromatic."; *Flăcăii s-au prins în joc la auzul viorii.*
d) „Animalele dispuse în tandem trag, înjugate"; *Trupurile înjunghiate prezentau un spectacol înfiorător.*

5 Selectează, din fragmentul următor, trei substantive de genuri diferite, precizând genul acestora: „Tema carului cu boi ocupă un loc central în opera grigoresciană." **6 puncte**

Substantivul selectat	Genul substantivului selectat

6 Alcătuiește un enunț negativ, în care substantivul „dimineața" să fie complement direct, și altul, în care adverbul „dimineața" să fie circumstanțial de timp. **6 puncte**

7 Precizează numărul de propoziții din fraza: „Tabloul a fost din start conceput pentru un spectator ce-ar trebui să-l privească de la o oarecare distanță." **6 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

8 Subliniază forma corectă:

a) *Aș/așI* participa la asemenea expoziție.
b) Grigorescu a *creat/creeat* un peisaj unic.
c) Și-a împlinit toate *visele/visurile*.
d) *Fii/fi* mai atent!
e) Mi-ar *place/plăcea* o excursie la munte.
f) Copiii *noștri/noștrii* preferă viața la țară.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul/o semnificație a textului *Dimineața*, de George Lesnea.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul/o semnificație a textului, prin referire la temă;
- vei prezenta două elemente componente ale peisajului;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei menționa o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic, justificându-ți alegerea.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**;
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 30

SUBIECTUL I — 70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Odată – era în iulie 1973 –, i-am jucat un alt renghi lui Hassan. Îi citeam, când deodată m-am hotărât să mă abat de la cele scrise în carte. Mă prefăceam că citesc din carte, dând foile una după alta, dar ce spuneam eu nu mai avea nicio legătură cu ceea ce scria acolo, fiindcă inventam propriile mele povești. Hassan, bineînțeles, habar nu avea. Pentru el, cuvintele scrise erau un soi de coduri secrete care se întrepătrundeau într-o rețea misterioasă. Cuvintele erau și secrete, iar eu eram păstrătorul cheilor. La sfârșit, l-am întrebat dacă i-a plăcut povestirea și mi-am înăbușit cu greu râsul care îmi gâlgâia în gât, când Hassan a început să bată din palme.

— Ce faci? l-am întrebat.

— Asta e cea mai grozavă poveste pe care am auzit-o de la tine în ultima vreme, a zis el, încă aplaudând.

Am râs.

— Chiar?

Scanned with OKEN Scanner

— Chiar.

— Foarte interesant! am murmurat eu. Eram uimit! Era... cu totul neașteptat! Ești absolut sigur, Hassan?

El aplauda mai departe.

— A fost grozavă, Amir-aga! Îmi mai citești și mâine din ea?

— Grozav, fascinant, am murmurat eu cu respirația puțin întretăiată, simțindu-mă ca unul care tocmai a descoperit o comoară în propria ogradă. În timp ce coboram de pe deal, ideile răsăreau una după alta în capul meu, ca artificiile. *Cea mai bună poveste pe care mi-ai citit-o,* zisese el. Îi citisem foarte multe povestiri. Brusc, am auzit vocea lui Hassan care mă întreba ceva.

— Ce-ai zis?

— Ce înseamnă *fascinant*?

Am râs. L-am îmbrățișat zdravăn și l-am sărutat pe obraz.

— Asta pentru ce-a fost? mi-a zis uimit, roșind.

— Ești un prinț, Hassan! Ești un prinț și eu te iubesc!

În noaptea aceea am scris prima mea povestire. Mi-a luat treizeci de minute. Era o povestioară sinistră despre un om care găsise o cană fermecată și a descoperit că dacă plânge în ea lacrimile i se prefac în perle. Dar chiar dacă era sărac de când se știa, era de felul lui un om vesel, care plângea rar, așa că a trebuit să descopere cum să plângă la comandă ca să se îmbogățească. Pe măsură ce perlele se adunau în cană, creș-tea și lăcomia lui. Povestea se termina cu omul cel lacom stând pe un munte de perle, cu un cuțit în mână, plângând neajutorat, cu preaiubita-i soție în brațe, ucisă. [...]

L-am scuturat pe Hassan până s-a trezit și l-am întrebat dacă vrea să audă o poveste. S-a frecat la ochii grei de somn și s-a întins.

— Acum? Cât e ceasul?

— Lasă ceasul! Povestea asta e deosebită. Am scris-o chiar eu, am murmurat. Fața lui Hassan s-a luminat.

— Atunci trebuie s-o aud, a zis trăgând pătura de pe el.

I-am citit-o în living, lângă șemineul de marmură. Hassan a fost ascultătorul perfect în multe privințe, fiind total absorbit de poveste, pe fața lui oglindindu-se treptat toate nuanțele ei. Când am citit ultima propoziție, a aplaudat, încercând să nu facă prea mult zgomot.

— Într-o bună zi, Inshallah*, vei ajunge un mare scriitor! [....] Apoi a făcut o scurtă pauză, de parcă avea de gând să mai spună ceva. A cumpănit bine cuvintele și și-a dres vocea.

— Păi, dacă îmi dai voie să te întreb, a spus el, de ce și-a omorât bărbatul nevasta? De fapt, de ce trebuia să se simtă trist ca să verse lacrimi? Nu putea să folosească o ceapă?

Am rămas trăznit! Aspectul acesta atât de evident, aproape prostesc, mie nici nu îmi trecuse prin cap. Am mișcat buzele fără să scot niciun sunet. Se pare că în noaptea aceea primisem o lecție despre capcana unui fir narativ care se rupe ca o ață slabă la primul argument solid. Și lecția o primisem de la Hassan, ulti-mul om de pe lumea asta de la care m-aș fi așteptat s-o primesc, de la Hassan care nu știa să citească și nu scrisese un singur cuvințel în toată viața lui!

(Khaled Hosseini, *Vânătorii de zmeie*)

**Inshallah* – cu voia lui Allah.

TEXTUL 2

• Lavinia BRANIȘTE

Scrisul pentru copii înseamnă pentru mine o școală continuă. Adică am impresia tot timpul că mai am multe de învățat și, pentru a le învăța, am nevoie să fiu în contact cu copiii, să le citesc din cărțile mele, să-i observ în timpul lecturii și apoi să stăm de vorbă. E un proces prin care eu învăț în permanență de la

Scanned with OKEN Scanner

ei. Învăț cum să fac să ajungă la ei niște povești (pe care mi-ar plăcea mult să le guste și părinții) și cum să-mi ajustez limbajul. Cred că se vede diferența dintre prima mea carte pentru copii și textele mai recente. La început am crezut că e ușor să scrii pentru copii, dar apoi mi-am dat seama că nu e chiar așa. Poate nici nu m-aș fi aventurat în zona asta dacă n-aș fi fost atât de naivă la început. Am crezut că umorul îmi va da o libertate totală, una pe care n-o am în cărțile pentru adulți, dar apoi am descoperit că vine la pachet cu constrângeri pe alte paliere. De asemenea, mi s-au respins destule texte de-a lungul timpului, iar acesta a fost un alt lucru pe care a trebuit să-l gestionez: sunt nevoită să înțeleg reținerile editurilor (și să le apreciez deschiderea, atunci când e cazul) și să fiu conștientă că nu e sănătos s-o iau prea personal. [...]

• Dan COMAN

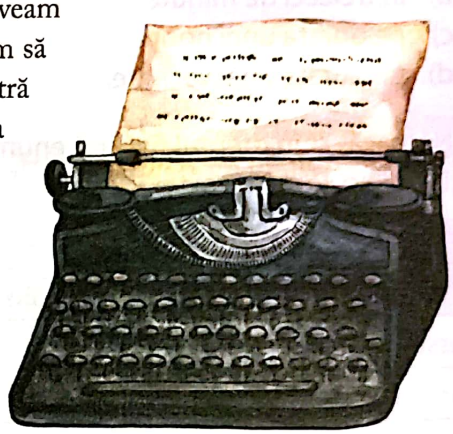

Prima carte pe care am scris-o a fost o carte pentru copii. Aveam 11 sau 12 ani, locuiam în Gersa și, îmi amintesc exact, abia așteptam să plec de la școală și să ajung acasă, să mă așez la masa de lângă fereastră și, până aveau să se întoarcă ai mei de la serviciu și să mă pună la teme, să scriu. Nu spusesem nimănui că fac asta, era cel mai mare secret al meu. Nu-mi amintesc absolut nimic din ceea ce scriam. Doar nerăbdarea de a ajunge acasă, la povestea mea. Poveste pe care, după ce am desenat și colorat de unul singur coperta și după ce am îndoit foile în colțul din stânga sus, am ascuns-o în întunericul din cămară, strecurând-o după lada cu făină, în colț. Apoi am uitat complet de ea. Până când, la vreo 30 de ani după asta, în timp ce părinții mei se mutau într-o altă casă, ajutându-i să strângă lucrurile, mi-am amintit brusc de cartea mea și de locul secret în care o pusesem la păstrare. Degeaba am încercat să le reamintesc – nu o văzuse nimeni, nu știa nici unul despre existența ei. Și atunci m-am gândit că aș putea s-o rescriu. Să rescriu o poveste pe care nu mi-o mai aminteam, refăcând gesturile din copilărie. Așa că abia așteptam să plec de la școală, să ajung acasă, să mă așez la masa de lângă fereastră și să scriu. Ca să îmi reamintesc, am început să descriu Gersa, împărțind-o pe anotimpuri: iarna (până-n 7-8 ani), cu Moara ei specială de frig, și vara (11-12 ani), cu plictisitoarele sale vacanțe. Acum (tocmai m-am întors de la școală și m-am așezat lângă fereastră) scriu Toamna, 12+, o aventură la peștera Tăușoarelor, cel mai nordic și mai straniu punct al Gersei. Despre primăvară (până-n 16 ani) nu am încă nicio idee, dar uneori nici măcar nu e nevoie să scrii: e suficient să te apleci deasupra hârtiilor și să desenezi coperte.

(Ana Maria Sandu, *„La început am crezut că e ușor să scrii pentru copii" – anchetă*, în *Dilema Veche* nr. 896, 10-16 iunie 2021)

A.

1 Notează, din **textul 1**, două substantive ce definesc, din perspectiva lui Hassan, cuvintele. **2 puncte**

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**.

Personajul-narator îl trezește pe Hassan și îi citește povestea

a) afară, sub lumina stelelor.
b) în dormitor, lângă șemineu.
c) în living.
d) pe drumul de pe deal.

Scanned with OKEN Scanner

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 2**. 2 puncte

Dan Coman a ascuns prima sa carte cu povești

a) în bucătărie.
b) în cămară, după lada de făină.
c) în cămară, în lada cu făină.
d) în grădină.

4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând **textul 1**. 2 puncte

Amir-Aga scrie prima sa poveste

a) în jumătate de zi.
b) în treizeci de minute.
c) pe durata unei nopți.
d) pe durata unei vacanțe.

5 Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Hassan știe că povestea ascultată pe deal e imaginată de prietenul său.		
Hassan știa să citească destul de prost.		
Bărbatul din povestea imaginată de băiat este din cale afară de lacom.		

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dan Coman a găsit vechea lui carte când părinții s-au mutat în altă casă.		
Lavinia Branișteaflă că umorul aduce cu sine multe constrângeri.		
În cartea lui Dan Coman, copilăria de până la 8 ani e asociată iernii.		

6 Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a lui Hassan, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență:

„l-am citit-o în living, lângă șemineul de marmură. Hassan a fost ascultătorul perfect în multe privințe, fiind total absorbit de poveste, pe fața lui oglindindu-se treptat toate nuanțele ei. Când am citit ultima propoziție, a aplaudat, încercând să nu facă prea mult zgomot.

— Într-o bună zi, Inshallah, vei ajunge un mare scriitor!" 6 puncte

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, modul în care copiii din **textul 2** reacționează la provocarea scrisului, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

8 Ce înțelege Amir din reacția lui Hassan? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 2**. 6 puncte

9 Asociază fragmentul din *Vânătorii de zmeie*, de Khaled Hosseini, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B.

1 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conţin hiat ambele cuvinte din seria:

a) „gâlgâia", „propria".
b) „iulie", „reţea".
c) „lăcomia", „misterios".
d) „scriitor", „aceea".

2 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există doar cuvinte compuse în seria:

a) „bineînţeles", „misterioasă".
b) „odată", „povestioară".
c) „întrepătrundeau", „neajutorat".
d) „niciun", „fiindcă".

3 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvenţa „Hassan a fost ascultătorul perfect în multe privinţe, fiind total absorbit de poveste." sunt, în ordine:

a) absolut, extras.
b) ideal, fascinat.
c) superb, atras.
d) total, pasionat.

4 Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Există o relaţie de paronimie între cuvintele subliniate în secvenţele din seria:

a) „Ce spuneam eu nu mai avea nicio legătură cu ceea ce scria acolo."; *A luat o legătură de mărar.*
b) „Aspectul acesta atât de evident, aproape prostesc, mie nici nu îmi trecuse prin cap"; *Se comportase atât de stupid!*
c) „plângând neajutorat, cu preaiubita-i soţie în braţe"; *Dictatorul a avut o singură sosie.*
d) „Se pare că în noaptea aceea primisem o lecţie."; *Ziua trecuse fără urmări.*

5 Construieşte trei enunţuri, în care funcţia de subiect să fie exprimată prin pronume personal, pronume relativ, pronume nehotărât.

pronume personal: _____
pronume relativ: _____
pronume nehotărât: _____

6 Alcătuieşte un enunţ imperativ, în care substantivul „ceapă" să fie complement direct (1), şi un enunţ interogativ, în care pronumele nehotărât „cineva" să fie complement indirect (2). **6 puncte**

(1) _____
(2) _____

7 Transcrie propoziţiile din fraza „Prima carte pe care am scris-o a fost o carte pentru copii.", precizând felul acestora, după două criterii învăţate. **6 puncte**

_____
_____

8 Hassan a încercat să scrie următorul mesaj. Rescrie-l, corectând greşelile de orice natură. **6 puncte**

Dragu-l meu preten, î-mi pare foarte bine că ai avansat înainte pe drumul tău. Ţin-eo tot aşa, fi încrezător în talentul tău!

_____
_____

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Imaginează-ți că ai descoperit, în spatele lăzii cu făină din cămara ta, o poveste scrisă de bunicul tău, când era copil. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să povestești această întâmplare și în care să integrezi rezumatul poveștii găsite, o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

SOLUȚII ȘI SUGESTII DE RĂSPUNS

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA I EXERCIȚII DE ANTRENAMENT TEMATIC

SETUL 1

1 d; 2 a; 3 *e**ner**gică, sărbă**toa**re, muzi**cal**, samo**va**rul*; 4 De exemplu: *Am scris o poveste despre două femei haine.*; *Nu-mi dau seama ce-ai cu mine.*; 5 b; 6 a; 7 a. – A; b. – A; 8 De exemplu: *Olguța să se uite pe geam.*; 9 b; 10 d; 11 De exemplu: *de școală* – atribut exprimat prin substantiv comun; *nicio* – atribut exprimat prin adjectiv pronominal negativ; *petrecută* – atribut exprimat prin adjectiv participial; 12 a→c; b→e; c→a; d→d; e→b; 13 d; 14 De exemplu: *Pe Olguța îi plăcea a și-o închipui toamna, în odaia de la Iași a Monicăi.*; 15 *când, să*; 16 De exemplu: *Ce frumoasă este iubirea în timpul adolescenței!*; 17 c; 18 *fiind, o, foarte puțin bolnavă, sa*; 19 *Scriitorul ieșean Ionel Teodoreanu a creat opere memorabile, pe care orice român ar trebui să le citească.*; 20 a. *geamgiii*; b. *libretul.*

SETUL 2

1 b; 2 c; 3 *ochii, el*; 4 *trebuit* – hiatul *u-i*; *coincidență* – hiatul *o-i*; *aici* – hiatul *a-i*; 5 d; 6 b; 7 *mari – minusculi*; 8 c; 9 a; 10 b; 11 De exemplu: *i* – pronume personal, complement indirect; *-l* – pronume personal, complement direct; *care* – pronume interogativ, nume predicativ; 12 De exemplu: *Această strălucire este a focului din vatră.*; 13 d; 14 coordonare prin juxtapunere; 15 De exemplu: *A trebuit să mă retrag.* (enunț asertiv); *Care-i necazul tău?* (enunț interogativ); — *Ce coincidență!* (enunț exclamativ); 16 b; 17 a. *grup statuar*; b. *ciuboțica-cucului*; 18 a. – F; b. – F; 19 a. – înseși; b. înșine; 20 *auzi, plângând, artistului, i, să zboare, lalelelor.*

SETUL 3

1 b; 2 d; 3 De exemplu: *Trei care cu fân trec pe ulița satului.*; *Știu c-are mai multe pere decât mine.*; *Alerg mai încet decât tine.*; *De cât zahăr ai nevoie pentru prăjitură?*; 4 *pretin**deau**; întotdea**u**na*; de exemplu: *Ei pretindeau că sunt nevinovați?*; *Întotdeauna ești atentă pe stradă?*; 5 c; 6 c; 7 a; 8 De exemplu: *a închipui, închipuire, chipos, neînchipuit, a reînchipui, chipușor, chipoi* etc.; 9 d; 10 De exemplu: *spuneam* – conjugarea a III-a; *precizam* – conjugarea I; *este* – conjugarea a IV-a etc.; 11 *Cine va fi putut spune că va fi fost mai curajos cel ce se va fi încăpățânat...*; 12 De exemplu: *cele mai vechi* – superlativ relativ de superioritate; *mai curajoasă* – comparativ de inegalitate (de superioritate); *uluitoare* – pozitiv etc.; 13 De exemplu: *Fiindcă eram nerăbdător, n-aș fi avut cum s-o fac, așadar m-am apucat de lucru urgent.*; 14 a; 15 enunțuri asertive și enunțuri interogative; 16 De exemplu: *dar, sau*; *că, dacă* etc.; 17 c; 18 *Scrisul Anei Blandiana este fascinant, întrucât autoarea însăși este o personalitate care inspiră și încântă, atât datorită poeziilor publicate, cât și datorită activității sale civice.*; 19 a. – F; b. – A; 20 *provocate, niște, maratoane, cărora, toți/câțiva/fiece* etc., *vor fi.*

SETUL 4

1 c; 2 a; 3 *depărtări, azi*; 4 De exemplu: *Mi-i dor de bunica.*; *Mi-i da și mie din pachetul tău?*; *Ei iau masa la cantină zilnic.*; 5 d; 6 b; 7 a. – A; b. – A; 8 De exemplu: *Imaginea stelei ce-a dispărut / Lent pe cer urcă.*; 9 c; 10 a; 11 c; 12 De exemplu: *Dă-ne votul tău, Alina!*; 13 d; 14 *Poate de mult s-ar fi stins în drum / În depărtări albastre, / Iar raza ei abia acum / Ar fi lucit vederii noastre*; 15 b; 16 De exemplu: *Ce departe strălucesc stelele!*; 17 a; 18 *O poezie pe care i-ar plăcea să o recite la serbare este „De ce nu-mi vii?”, al cărei autor este tot Mihai Eminescu, poetul nostru național.*; 19 *copiii, căror, poezii, cel mai potrivit, familial, înzestrați*; 20 a. *codri*; b. *toiege.*

SETUL 5

1 b; 2 c; 3 *aveau, uită, strigoaică, trebuia*; 4 *câine, celulă, cosânzeană, criteriu, familie, mână, mină, mutră, spinare, strigoaică*; 5 c; 6 c; 7 a. – A; b. – F; 8 De exemplu: *tinere* – bătrâne; *se înfiripă* – se destrămă; *curând* – târziu; *prietenie* – dușmănie; 9 *lângă, din, pe, peste*; 10 d; 11 b; 12 *de asta*; de exemplu: *Ai uitat telefonul lângă asta?*; 13 De exemplu: *Temutul și fiorosul zmeu din poveste se gândea la evadare.*; 14 De exemplu: *dar, ca să* etc.; 15 De exemplu: *Cum spuneai că se numește zmeul pe care l-am zărit în beci?*; 16 De exemplu: *Ileana a început să se plângă de faptul că acei câini de zmei o țineau prizonieră, dar a fost întreruptă politicos de Vasiliska, aceasta menționând că nu sunt câini de zmei.*;

Scanned with OKEN Scanner

17 a. – *va merge*; b. – *o va cuceri*; 18 a; 19 *Când ne-a văzut pe alee, Sfânta Duminică ne-a avertizat că o să cădem, dacă nu suntem atenți, însă/dar noi i-am replicat curând că n-avem nevoie de indicații, fie că-i convine, fie că nu.*; 20 *basmelor, le, acele, foarte ingenioase, cărora, de/pentru analizat.*

SETUL 6

1 c; 2 b; 3 *călători**ei**, densitat**ea**, proiectați, p**oa**te, f**oa**rte*; 4 De exemplu: *Acțiunea se petrece în era roboților.; Nu știu ce-i speriase așa.*; 5 c; 6 c; 7 a. – F; b. – F; 8 De exemplu: *Elevele fuseseră formate în spiritul disciplinei de învățătorul lor. În sufletul lui era un uragan de emoții*; 9 c; 10 *incredibil de mari* – superlativ absolut de superioritate, *oribilă* – pozitiv, *mai mare* – comparativ de superioritate; 11 b; 12 *din oceanele* – circumstanțial de loc, *de lichid* – complement prepozițional, *atmosfera* – complement direct; 13 a; 14 De exemplu: *Învață-i pe oameni a relaționa corect cu roboții!.*; 15 *Nava se deplasă încet, spre capătul călătoriei, însă o furtună o opri din mers.*; 16 De exemplu: *Cred că nu e posibil să călătorim prea curând spre Jupiter.*; 17 a. – F; b. – F; 18 b; 19 *creaseră, plăceau*; 20 a. *aș*; b. *delincvent.*

SETUL 7

1 d; 2 a; 3 *lu**pa**nul, **pra**da, fugă**reau**, ur**lă**, trezi**ră***; 4 De exemplu: *Lupul s-a așezat și urlă la lună.; Nu știu câte va păstra pentru el.*; 5 b; 6 a; 7 a. – A; b. – A; 8 De exemplu: *De obicei, lupoaicele își dezvață puii să vâneze lăsându-i să se joace cu prada moartă.*; 9 b; 10 c; 11 De exemplu: *lupanii* – subiect exprimat prin substantiv comun; *cățelul* – subiect exprimat prin substantiv comun; *cei trei* – subiect exprimat prin numeral cardinal; 12 a→c; b→d; c→a; d→b; e→e; 13 b; 14 De exemplu: *Ciorile priveau lupta din vârful unui pin care crescuse înalt.*; 15 *cum, să*; 16 De exemplu: *Lupoaica este o mamă foarte atentă.*; 17 a; 18 *jucându-se, se, mai curajos, săi*; 19 *Cehov este un autor rus, ale cărui opere surprind frumusețea vieții în oricare manifestare a ei.*; 20 a. *câte va*; b. *virtuoz.*

SETUL 8

1 b; 2 d; 3 *eu, era*; 4 *perdeaua* – diftongul *ea*, diftongul *ua* ; *linia* – hiatul *i-a*; *nasului* – diftongul *ui*; 5 c; 6 c; 7 *m-am îndrăgostit, îndrăgostirea*; 8 b; 9 c; 10 a; 11 De exemplu: *asta* – pronume demonstrativ, complement direct; *-o* – pronume personal, complement direct; *care* – pronume relativ, subiect; 12 De exemplu: *Avea culoarea pielii foarte albă.*; 13 c; 14 coordonare adversativă prin joncțiune; 15 De exemplu: *Să se miște.* (propoziție subordonată); *Totul s-a petrecut pe neașteptate.* (propoziție dezvoltată); *Bănuiesc.* (propoziție simplă). 16 c; 17 a. *genuflexiuni*; b. *feedback*; 18 a. – F; b. – F; 19 a. – plăceau; b. foarte frumoase; 20 *simțise, fixând, -o, -i, surâsuri, verzilor.*

SETUL 9

1 b; 2 c; 3 aeri**e**ne, ser**tar**, ma**tur**, dra**goni**, bebe**luș**; 4 De exemplu: *Stațiunea era perla Adriaticii.; Toată suflarea era de acord cu el.*; 5 a; 6 d; 7 a. – A; b. – A; 8 De exemplu: *Cele mai vaste țări ale noastre se află în câte un obiect minuscul al oamenilor*; 9 a; 10 d; 11 De exemplu: *trei* – atribut exprimat prin numeral cardinal; *petrecuți* – atribut exprimat prin adjectiv participial; *uimitor* – atribut exprimat prin adjectiv propriu-zis; 12 a→d; b→c; c→a; d→b; e→e; 13 De exemplu: *Poveștile ne bucură, dar ne și întristează uneori.*; 14 De exemplu: *Am spus deja despre deosebirea dintre timpul nostru și cel al oamenilor.*; 15 *că, când*; 16 De exemplu: *Ce frumoasă este lumea poveștilor!*; 17 a; 18 *creaseră, însuși, curajoșii, fi, motănelul, cărei*; 19 *Nu putuse să creeze nimic din ceea ce ar fi dorit.*; 20 a. *fiind că*; b. *vreunuia.*

SETUL 10

1 c; 2 c; 3 *atunci, plângea*; 4 *iubesc* – diftongul *iu*; *uriașului* – hiatul *i-a*, diftongul *ui*; *viață* – diftongul *ia*; 5 c; 6 d; 7 *micuțul – uriaș*; 8 a; 9 a; 10 c; 11 De exemplu: *egoist* – adjectiv propriu-zis, nume predicativ; *mea* – adjectiv pronominal posesiv, atribut adjectival; *aceasta* – adjectiv pronominal demonstrativ, atribut adjectival; 12 De exemplu: *Le vorbea tuturor despre zâmbetul ei.*; 13 a; 14 *Acum, nimeni nu se mai temea de uriaș, iar copiii îl iubeau nespus de mult, căci îi știau bunătatea.*; 15 De exemplu: *Trecură ani și ani.* (enunț asertiv simplu); *Nu, nu, rămâneți!* (enunț imperativ); *În sfârșit, am înțeles!* (propoziție exclamativă dezvoltată); 16 c; 17 a. *de mult*; b. *câte o dată*; 18 a. – F; b. – A; 19 a. – *ale cărui*; b. *pe care*; 20 *răspunsei, supărat, dumnealui, nefiind, acceptă, mele.*

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

PARTEA A II-A TESTE PE MODELUL EVALUĂRII NAȚIONALE

TEST RECAPITULATIV 1

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 normanzi, 1066; 2 c; 3 d; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În Eviellan cârmuia un rege hain.	✗	
Piak era de loc de la câmpie.		✗
Bătrânul grăjdar îi încurajează pe tineri să pornească imediat în aventură.		✗

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Un element distinctiv al cavalerilor medievali era bogăția.		✗
Dintotdeauna, cavalerii trebuiau să provină din categoria nobililor.		✗
Imaginea cavalerilor medievali are la bază mituri amestecate cu adevăruri istorice.	✗	

6 De exemplu: prezintă o întâmplare relatată de un narator și desfășurată prin succesiunea cronologică a evenimentelor; între personaje se insinuează un posibil conflict etc.; 7 De exemplu: în primul text, imaginea cavalerului este surprinsă în mod subiectiv, pe baza unor întâmplări ficționale al căror erou este; al doilea text conturează imaginea cavalerului într-o manieră obiectivă, valorificând date istorice reale etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: nerăbdare, dorință de aventură etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: entuziasmul lui Tiuri are la bază fascinația sa pentru Cavalerul Rătăcitor Ristridin de la Miazăzi, a cărui întoarcere la castel o așteaptă etc.; 9 De exemplu: spiritul de inițiativă, ambiția, dorința de aventură, curiozitatea etc.; Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*, Constantin Chiriță, *Cireșarii*, Gala Galaction, *Moara lui Călifar* etc.

B.

1 b; 2 a; 3 c; 4 d; 5 *cel mai înalt* – superlativ relativ de superioritate; *înalte* – pozitiv; *mai înalte* – comparativ de inegalitate (de superioritate); 6 De exemplu: *Nu-mi place frigul de acasă.*; *A cui este haina galbenă?*; 7 De exemplu: *Își lăsă privirea a aluneca spre miazăzi.*; 8 *— Te-aș ruga, dragă Tiuri, să nu te-ncrezi atât de mult în Piak!*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului: **6 puncte**
  – formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 p./ formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 p./formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 p./formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 p.
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p.; lipsa logicii – 0 p. **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat: **4 puncte**
  – utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 p.; prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 p.; utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 p.; tonul neutru/obiectivitate – 1 p.

Redactarea rezumatului – 8 puncte: coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor –**1 punct**; ortografia – **2 puncte**; respectarea normelor de punctuație –**1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 2

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 1982, Elveția; 2 b; 3 a; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Naratorul îl consideră pe Dracula ultimul emigrant din țara lui.		✗
Familia deschide scrisorile imediat ce le primește.		✗
De 18 ani, tatăl ascultă același post de radio, zilnic.	✗	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Copiii românilor din străinătate învață românește la școlile de stat.		✗
Tema articolului este migrația românilor.	✗	
În opinia autoarei, nu există o cunoaștere sistematică a fenomenului migrației.	✗	

6 De exemplu: superstițios, nostalgic, vorbăreț; caracterizare indirectă, prin gesturi și fapte – secvență ilustrativă: „În asemenea zile, scrisorile rămân pe hol și el le privește doar de la distanță."; caracterizare directă, de către alte personaje/de către naratorul-personaj – secvență ilustrativă: „Tata are năravul superstițiilor." etc.; 7 De exemplu: deși ambele texte sunt redactate la persoana I, există diferențe în ceea ce privește dezvoltarea ideii migrației; primul text urmărește destinul unei familii care a părăsit România în 1982, în perioada comunismului, așadar în mod clandestin, pentru a se refugia într-o țară liberă; în al doilea text, autoarea se raportează la migrația legală, de după 1989, evocând etapele din ultimii douăzeci de ani ai acestui proces etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: eliberare, mulțumire, ușurare etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: deși și-au dorit mult să ajungă într-o țară liberă și prosperă, părinții sunt melancolici și nostalgici după țara natală, motiv pentru care ascultă zilnic Radio Europa Liberă, așa cum făceau și acasă etc.; 9 De exemplu: atașamentul față de familie, dragostea de țară, credința în superstiții etc.; Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimărești*lor, Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*, Doina Ruști, *Mâța Vinerii* etc.

B.

1 d; 2 a; 3 c; 4 c; 5 De exemplu: *dumneavoastră* – pronume de politețe; *vă* – pronume reflexiv, formă clitică; *nimeni* – pronume negativ etc.; 6 De exemplu: *Uneori, mă gândesc la țara mea.; Aceasta este haina ei?*; 7 *E singura fotografie* – propoziție principală; *pe care și-au făcut-o* – propoziție subordonată; 8 *aș spune, cel mai frumos, mea, sărbătorilor, căror, de neuitat.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare din timpul singurei călătorii în străinătate a bunicilor: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 3

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 600 de minute, 11.11.2001; 2 c; 3 d; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Profesorul părea bucuros că elevii îl salută.		✗
Profesorul se arată îngrijorat în legătură cu starea de sănătate a unui elev.	✗	
Cel care semnalează sfârșitul orei este profesorul.		✗

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Pe afișul filmului se regăsesc atât personaje individuale, cât personaje colective.	✗	
Acțiunea filmului este plasată în Italia.	✗	
Profesorul preda la cea mai disciplinată clasă din școală.		✗

6 De exemplu: evidențiază relațiile dintre elevi și profesor; este un mijloc de caracterizare indirectă a personajelor; transpune cititorul în atmosfera timpului și a locului în care este plasată acțiunea etc.; 7 De exemplu: în primul fragment, aparținând unui text literar, conflictul ia forma interacțiunii inedite dintre profesor și un elev ghiduș, care se strâmba pe la spatele lui; deși băiețelul s-a arătat lipsit de respect, dascălul nu l-a pedepsit – așa cum elevul se aștepta -, ci a reacționat cu blândețe; în al doilea text, al cărui scop este promovarea unui film serial, conflictul dintre profesorul Giulio și directorul școlii este un mijloc de generare a interesului publicului pentru serial etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: cu iubire, cu responsabilitate etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: atașamentul profesorului față de profesie reiese din modul blând în care se adresează elevilor încă de la prima întâlnire, mărturisindu-le că ei vor fi familia lui și îndemnându-i să fie onești și sinceri etc.; 9 De exemplu: școala, adolescența, pasiunea pentru scris etc.; Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop,* Ioana Pârvulescu, *Inocenții* etc.

B.

1 b; 2 d; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *ascultați* – imperativ; *o să petrecem* – indicativ; *să ne silim* – conjunctiv etc.; 6 De exemplu: *Fiți cuminți și ascultători!; Te-ai întâlnit cu acela în parc?;* 7 *Prin poveștile[1]/ pe care le spune zilnic copiilor[2]/ și prin exemplul personal, Giulio reușește[1]/ să câștige afecțiunea școlarilor[3]/;* raporturi sintactice de subordonare prin joncțiune; 8 *Domnule profesor, fiind obișnuit să fac glume, m-am gândit c-ar fi bine să vă pun și pe dvs. la încercare. Vă rog să mă scuzați!*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct.**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 4

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 1999, Edward Hirsch; 2 b; 3 b; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul este organizat sub forma unui monolog adresat.	X	
Una dintre temele poeziei este creația.	X	
Din text reiese că natura este sursa de inspirație esențială pentru poet.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Lectura este importantă chiar și pentru un poet original.	X	
În opinia autorului intervievat, un poet se bazează cel mai mult pe tradiție.		X
Cartea menționată s-a bucurat de succes încă de la apariție.	X	

6 De exemplu: este structurat sub forma unei succesiuni de tip întrebare-răspuns; facilitează comunicarea unor idei către cititorii/receptorii interviului; exprimarea este clară, orientată către interlocutor etc.; 7 De exemplu: în primul text, limbajul este expresiv și original, având la bază sensul figurat al cuvintelor; al doilea text valorifică, în general, sensul propriu al cuvintelor, urmărind claritatea informațiilor transmise către cititor etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 1**, de exemplu: pentru orice carte publicată, cititorul este destinatarul final, ceea ce înseamnă că autorul ei trebuie să aibă în vedere așteptările și sensibilitatea lui, inițiind, chiar în versurile sale, o cale de comunicare cu acesta; creația și relația cu cititorul este o temă ca oricare alta, iar aspectul explicativ este doar aparent, nefiind un scop în sine etc.; 9 De exemplu: creația, inspirația, cuvântul etc.; Mihai Eminescu, *Numai poetul...*, Jacques Prévert, *Cum să faci portretul unei păsări*, Nina Cassian, *Controverse* etc.

B.

1 c; 2 b; 3 a; 4 b; 5 *-l* – pronume personal; *acela* – pronume demonstrativ; *care* – pronume relativ; 6 *două;* de exemplu: *Dă-le bomboane celor două!*; 7 raporturi sintactice de subordonare prin joncțiune (conjuncție, pronume relativ); 8 *poezia, fi, înșine, gândită, contemplând, întregii.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă experiența participării la o lectură publică de poezie: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 5

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 Jeni Acterian, 1944; 2 c; 3 a; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Doctorii i-au deschis imediat ușa lui Eusebiu.		X
Eusebiu și Esther trăiesc în condiții grele.	X	
Întâmplarea relatată se petrece într-o noapte liniștită.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Jeni Acterian urmează să meargă la doctor.	X	
Jeni Acterian are guturai în timpul verii.		X
Autoarea jurnalului compară dragostea cu o boală.	X	

6 De exemplu: notarea datei, redactarea la persoana I, subiectivitatea, concentrarea asupra emoțiilor etc.; 7 De exemplu: boala, dragostea; primul text surprinde încercarea disperată a lui Eusebiu de a-și salva soția bolnavă, spaima și iubirea acestuia/nota de jurnal conține gândurile și trăirile lui Jeni Acterian, pe fondul stării de boală, care îi accentuează starea de confuzie legată de sentimentele față de un bărbat etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: luciditate, spirit critic etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: Jeni Acterian se arată contrariată/nedumerită în legătură cu reacțiile și sentimentele sale față de un bărbat, întrebându-se care este motivul oscilațiilor emoționale etc.; 9 De exemplu: curajul, speranța, încrederea, empatia etc.; Radu Tudoran, *Toate pânzele sus*, Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea*, Alexandre Dumas, *Cei trei muschetari* etc.

B.

1 c; 2 d; 3 a; 4 b; 5 De exemplu: *acesta* – nominativ; *îi* – dativ; *la el* – acuzativ etc.; 6 De exemplu: *Cincisprezece s-au înscris la concurs.*; *Ce poezie frumoasă a închinat iubirii!*; 7 De exemplu: linia de dialog marchează începutul vorbirii directe/introduce replica lui Eusebiu; virgula izolează un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului etc.; 8 *insulei, celui mai disperat, cărui, aflată, spera, și.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă vizita pe o insulă misterioasă, alături de colegi: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 6

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 prinți, Viorel; 2 b; 3 c; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul conține elemente aparținând fantasticului.	X	
Tatăl miresei se numea Viorel.		X
Zamfira a fost pețită de un singur prinț.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Nunta face parte din categoria riturilor de trecere.	X	
Riturile de trecere au cunoscut, de-a lungul timpului, diverse modificări.	X	
Normele societății de consum au un impact pozitiv asupra ritualului nunții.		X

6 De exemplu: tiparul narativ, tiparul descriptiv etc.; 7 De exemplu: în primul text, limbajul este expresiv și original, cu note populare („pețit", „doară", „i-a fost menit"), având la bază sensul figurat al cuvintelor; al doilea text valorifică, în general, sensul propriu al cuvintelor, urmărind claritatea informațiilor transmise către cititor etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: dacă n-ar fi adaptate modernității, tradițiile străvechi cu siguranță ar dispărea, ceea ce ar conduce la un rău și mai mare/o tradiție modernizată este un nonsens, o negare a valorii ei, care constă în primul rând în autenticitate etc.; 9 De exemplu: respectul pentru tradiții, încrederea în comunitate, legătura dintre generații etc.; Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*, Mihail Sadoveanu, *Baltagul*, Ion Creangă, *Amintiri din copilărie* etc.

B.

1 c; 2 b; 3 b; 4 a; 5 De exemplu: *valențele* – nominativ; *ritului* – genitiv; *la puterea* – acuzativ etc.; 6 De exemplu: *Am obținut o victorie de sărbătorit.*; *Ți-ai însemnat locul de întâlnire?*; 7 1 propoziție; 8 *Zamfira, îți urez să ai parte de toată fericirea ce poate fi pe pământ, alături de soțul tău!*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare inedită petrecută în timpul unei nunți: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea specificului tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct.**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 7

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 Maramureș, 1996; 2 b; 3 a; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Piticii verzi erau o populație războinică.		X
Toată viața piticilor se desfășura în afara munților.		X
Auzind de existența unui text mistic, Anisia devine mai atentă.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Piticii se deosebesc de uriași și de căpcăuni.	X	
Piticii apar și în poveștile a doi dintre bunicii evocați.	X	
Despre pitici se spune, între altele, că au virtuți creștine.	X	

6 De exemplu: *Piticii verzi doreau să ducă o viață liniștită.*; *Floki aduce în discuție existența unui text mistic.* etc.; 7 De exemplu: în ambele texte, piticii sunt înfățișați ca personaje fantastice, însă contextul în care apar și rolurile acestora sunt diferite; în textul literar, piticii populează o țară anume, construită în inima munților, după reguli social-economice clare; în al doilea text, nonliterar, imaginea piticilor este asociată, în cultura arhaică, sfârșitului lumii etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: hotărâre, angajament, dorință de dreptate etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: văzând că nu reușește să-l convingă pe Floki a se alia în lupta împotriva păianjenilor Lorzilor, Anisia este furioasă și revoltată etc.; 9 De exemplu: lupta dintre bine și rău, inițierea, dorința de putere etc.; *Prâslea cel Voinic și merele de aur,* Salman Rushdie, *Luka și focul vieții*, J. K. Rowling, *Harry Potter și Pocalul de foc* etc.

B.

1 d; 2 b; 3 a; 4 d; 5 De exemplu: *ar fi vrut* – condițional-optativ; *interesa* – indicativ; *să convingă* – conjunctiv etc.; 6 *(mai) atentă*; de exemplu: *Premiul nu i s-a acordat celei mai atente participante.*; 7 *Toată viața noastră este în interiorul munților ăstora*; *știu exact*; *unde să ne găsească*; raporturile sintactice sunt de coordonare prin juxtapunere între primele două propoziții și de subordonare prin joncțiune între a doua și a treia propoziție; 8 *înțelegând, mai târziu, aș fi vrut, semenilor, să aștern, cele mai scumpe.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 8

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: Tigrul este un animal sălbatic care se distinge prin ferocitate și prin caracterul imprevizibil al manifestărilor sale.; 2 c; 3 c; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Tigrul o ascultă pe pisică privind-o în ochi.		✗
Pisica vrea să-l intimideze pe tigru.	✗	
Tigrul se adresează cu ironie pisicii.	✗	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dintre animalele carnivore, tigrul este primul.		✗
Tigrul atacă doar când este înfometat.		✗
Tigrul este un animal care poate fi îmblânzit.		✗

6 De exemplu: oferă explicații clare și detaliate despre modul de viață al tigrului; are scopul de a lămuri un aspect științific prin intermediul unui limbaj accesibil; folosește cuvinte cu sens propriu, pentru a nu lăsa loc interpretărilor subiective etc. 7 De exemplu: în textul literar, tigrul este înfățișat, prin intermediul personificării, ca un personaj mândru, puternic și nobil, autorul intenționând să transmită un mesaj valabil în lumea oamenilor; în al doilea text, nonliterar, tigrul este surprins în mediul său natural, ca un animal feroce și incontrolabil, fiind comparat cu leul etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: tocmai pentru că este cea mai evoluată ființă, dotată cu o gândire și o sensibilitate avansate, omul poate învăța multe studiind comportamentul animalelor, atât despre mediul înconjurător – pe care astfel îl poate proteja și conserva –, cât și despre sine, în relație cu semenii/omul reprezintă stadiul cel mai avansat al naturii, având de învățat, în consecință, de la semenii săi și mai puțin de la animale; în plus, „lecțiile" pe care le-ar putea oferi comportamentul animalelor sunt legate strict de supraviețuire și de putere, pe când omul are alte nevoi de învățare, mai evoluate etc.; 9 De exemplu: mândria, setea de putere, falsa imagine de sine etc.; George Topîrceanu, *Bivolul și coțofana*, Grigore Alexandrescu, *Boul și vițelul*, Jean de La Fontaine, *Lupul și mielul* etc.

B.

1 c; 2 c; 3 d; 4 c; 5 De exemplu: *fiecare* – adjectiv pronominal nehotărât, nominativ; *nesătule* – adjectiv propriu-zis, acuzativ; *însoțită* – adjectiv participial, acuzativ etc.; 6 De exemplu: *Îi dau dreptate oricui.*; *Ți-ar plăcea o înghețată?*; 7 *în zadar* – circumstanțial de mod; *nepotul* – subiect; *cu ea* – complement prepozițional; *se fălește* – predicat verbal; 8 *prietene, ți, aș atrage atenția, mai puțin feroce, foarte comunicativ/grozav de comunicativ* etc., *membri*.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare al cărei personaj principal este un animal: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea specificului tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 9

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 Întunericului, Poetului; 2 d; 3 c; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Una dintre temele textului este destinul poetului.	X	
Poetul se arată puțin încrezător în forțele sale.		X
Toate cuvintele din poezie sunt folosite cu sensul propriu.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Gabriel García Màrquez visa de mic să se facă scriitor.		X
Gabriel García Màrquez declară că scrie pentru a fi iubit de cititori.		X
Una din temele dialogului este rolul scriitorului în lume.	X	

6 De exemplu: în versurile citate, vocea lirică – aflată chiar în ipostaza poetului – se adresează Întunericului personificat (numit, printr-o metaforă, „geniu negru"), exprimându-și încrederea în destinul său de creator ivit pe lume cu un scop înalt etc.; 7 De exemplu: destinul, rolul scriitorului în lume, creația etc.; în primul text, scris sub forma unui dialog între Întuneric și Poet, ideea menirii poetului în lume este evidențiată dintr-o dublă perspectivă, luând forma unei polemici/a unui conflict de idei între cele două voci; al doilea text este tot un dialog, desfășurat însă în mod real și obiectiv, între doi mari scriitori care discută chiar despre profesia lor etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: menirea scriitorului este de a face viața oamenilor mai bună, de a contribui la progres, de a crea noi societăți și forme de viață etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la un episod din viața autorului menționat: potrivit mărturisirii lui Gabriel García Màrquez, reacția prietenilor la scrierile sale („să mă iubească și mai mult") a fost un imbold important pentru scrisul său etc.; 9 De exemplu: încrederea în sine, speranța, curiozitatea etc.; Mihai Eminescu, *Scrisoarea III*, Ernest Hemingway, *Bătrânul și marea*, Veronica D. Niculescu, *Cum e lumea* etc.

B.

1 a; 2 a; 3 a; 4 d; 5 De exemplu: *ea* – nominativ; *te* – acuzativ; *ei* – genitiv etc.; 6 De exemplu: *Al treilea a făcut mutarea corectă.*; *Nu te certa cu nimeni!*; 7 5 propoziții; 8 a douăsprezecea, adormită, un școlar, contemplu, fulgilor, mi.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă experiența întâlnirii, în cadrul clubului de lectură, a scriitorului laureat cu Premiul Nobel: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 10

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 o păpușă, un automobil; 2 d; 3 a; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Mama își ceartă copiii.		X
Cei trei așteaptă musafiri.	X	
Baruțu este fratele mai mare.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Cei doi frați stau împreună permanent.		X
Fratele își tunde sora acasă.		X
Autoarea trăiește nostalgia copilăriei.	X	

6 *„(Buza-n jos a lui Baruțu. Capul plecat. Se uită pe subt sprâncene. E vinovat.)"* – conturează mimica și gesturile personajului, în relație cu sentimentele acestuia; *„(vexat)"* – surprinde tonul și atitudinea personajului în timpul rostirii replicii etc.; 7 De exemplu: *Mama stă pe canapea, în casa părinților* etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: împăciuitoare, tolerantă, blândă etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: iubindu-și în egală măsură copiii, mama se arată răbdătoare cu certurile acestora, transformându-le în prilejuri educative etc. 9 De exemplu: familia, jocul, relația părinți-copii, inițierea etc.; Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*, Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*, R. J. Palacio, *Minunea* etc.

B.

1 c; 2 d; 3 a; 4 d; 5 *niciunul* – pronume negativ, nominativ; *dintre noi* – pronume personal, acuzativ; *ne* – pronume reflexiv, acuzativ; 6 *după ceafă*; de exemplu: *Zona cefei poate fi atinsă de durere?*; 7 *Îmi va fi spus, ca de obicei, că eu voi fi fost mai mare și va fi trebuit să am mai multă minte și mai multă răbdare.*; 8 *la fel de mânioasă, trecute, surorii, mi, nimănui, creează.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 11

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 un iatagan, o cărticică; 2 c; 3 a; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Jim se lăsase convins de Vera să facă acasă cununia religioasă.	X	
Toți musafirii le oferă mirilor lucruri vechi.	X	
Șalul îi fusese dăruit bunicii de către vodă.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Întâmplarea povestită a fost trăită chiar de naratoare.		X
Unchiul Emil i-a povestit naratoarei doar discuția de dinaintea plecării la nuntă.		X
Nunta urma a se desfășura într-un oraș vecin.		X

6 De exemplu: predominanța grupului substantiv-determinant, surprinderea detaliilor etc.; 7 în primul text, scris la persoana a III-a, din perspectiva unui narator omniscient, nunta este surprinsă ca un eveniment de familie, la care participă mai ales persoane în vârstă sosite, parcă, din alt veac; în al doilea text, redactat la persoana I, sub forma unei amintiri încă vii, nunta este plasată într-un context social-politic dificil etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: respect, curiozitate, politețe etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: Vera este intimidată de numărul și de atitudinea femeilor care vin la nunta ei, lăsându-se analizată cu docilitate etc.; 9 De exemplu: încrederea, tradiția, legătura dintre generații etc.; Mircea Eliade, *Maitreyi,* Mihai Sadoveanu, *Iapa lui Vodă,* Mihai Eminescu, *Călin – file din poveste* etc.

B.

1 d; 2 c; 3 c; 4 c; 5 De exemplu: *spațiile* – nominativ; *prin retragerea* – acuzativ; *mobilelor* – genitiv etc.; 6 Jim; de exemplu: De exemplu: *Prezintă-i scuze lui Jim!*; 7 De exemplu: *Vera nu e un copil speriat de musafiri.*; 8 *G. Călinescu a luat o decizie bună când l-a construit pe Jim considerându-l superior familiei sale demodate.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- redactarea unei scrisori către unul dintre participanții la nuntă, care să cuprindă impresiile despre acel eveniment: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea convențiilor specifice unei scrisori (notarea locului și a datei, formula de adresare și formula de încheiere, stilul și limbajul adecvate relației cu destinatarul, utilizarea persoanei I, așezarea în pagină etc.); în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței narative: cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului narativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 12

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: Două locuri din camera de lucru în care se găseau cărți erau podeaua și jilțurile.; 2 d; 3 d; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Unele cărți din bibliotecă îi erau cunoscute Mariei încă din copilărie.	X	
În trecut, familia Mariei căutase adăpost la ambasada Franței.	X	
Necuvântătoarele din *Istoria ieroglifică* erau reprezentări ale unor persoane reale.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Poveștile sunt comparate cu mijloacele de transport.	X	
Tatăl le-a citit copiilor despre aventurile bobului de mazăre.		X
Autoarea era singură la părinți.		X

6 De exemplu: *Maria intră în camera de lucru a tatălui ei.* – idee principală; *Inorogul fusese împiedicat să ajungă pe tronul Moldovei.* – idee secundară; 7 De exemplu: în primul text, redactat la persoana a III-a, Maria este fascinată în fața mulțimii de cărți din camera de lucru a tatălui său; pornind de la câteva dintre acestea, fata evocă momente semnificative din viața de familie, unele dintre ele având o relevanță istorică; în al doilea text, cartea este pretextul unei confesiuni și al unei amintiri personale etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: prima carte din viața unui om nu este un simplu obiect, ci începutul simbolic al unei aventuri care implică mai multe „personaje" reale sau imaginare, care îi influențează, în mod inevitabil, devenirea/nu titlul sau conținutul primei cărți din viața unui om este important, ci „efectele" acesteia pe termen lung sau modul în care a creat premisele unui traseu de lectură etc.; 9 De exemplu: responsabilitatea, generozitatea, puterea de sacrificiu etc.; Alexandru Mitru, *Legenda lui Prometeu*, Mihai Eminescu, *Scrisoarea III*, Dimitrie Bolintineanu, *Muma lui Ștefan cel Mare* etc.

B.

1 c; 2 d; 3 d; 4 b; 5 De exemplu: *așa* – adverb de mod; *cum* – adverb de mod; *când* – adverb de timp etc.; 6 jilțul; de exemplu: *Vechimea jilțului este cunoscută?*; 7 De exemplu: *Ce originală și incitantă este prima carte citită!*; 8 *Toți membrii familiei mele îmi spun că lectura mi-ar plăcea, dacă m-aș strădui un pic să termin o carte, dar/însă eu nu vreau.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se relatează experiența din bibliotecă: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 13

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 educatoare, militar/ofițer; 2 b; 3 b; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Brigitte ține valiza cu mâna.		X
Brigitte începe să plângă.		X
La bal, Brigitte dansase numai cu Gilbert.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Radu C. Mihail a luptat în Primul Război Mondial.		X
Cartea evocă evenimente desfășurate cu un secol în urmă.	X	
Cititorii sunt sfătuiți să nu se-ntristeze.	X	

6 De exemplu: Conturează cadrul desfășurării acțiunii dramatice, asigură fundalul vizual și auditiv al întâmplării, introduc receptorul (cititor sau spectator) în atmosfera reprezentației etc.; 7 De exemplu: amintirile, viața de cuplu, familia, trecerea timpului etc.; în fragmentul de text dramatic este redată o scenă din viața a doi bătrâni, care retrăiesc împreună, nostalgici, amintiri din tinerețea lor; al doilea text conține prezentarea convingătoare a unei cărți despre povestea de viață a unui cuplu, Radu și Ana, bazată pe documente și fotografii care reconstituie tinerețea lor interbelică etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: încrezătoare, optimistă, lucidă etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text, de exemplu: invitând cititorii, cu delicatețe, să pășească în lumea și în viețile bunicilor, autorii se arată entuziasmați și nerăbdători să-i poarte printr-o realitate apusă, dar vie în inimile lor etc.; 9 De exemplu: iubirea, trecerea timpului, familia, amintirea etc.; Tudor Mușatescu, *Titanic vals*, Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea*, Mihail Sadoveanu, *Baltagul* etc.

B.

1 a; 2 d; 3 c; 4 a; 5 De exemplu: *în care* – pronume relativ, acuzativ; *ei* – pronume personal, nominativ; *se* – pronume reflexiv, acuzativ etc.; 6 De exemplu: *Privirea omului către sine este ceva obișnuit.*; *Tu ai văzut trenul din stație?*; 7 *Înainte nu-ți plăcea decât vara.* – enunț asertiv; *Pentru că voiam să-ți arăt picioarele!* – enunț exclamativ; *Îți mai aduci aminte?* – enunț interogativ etc.; 8 *îmi dădeam seama, mea, îmi, cele mai mari, unui bal, de neuitat.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă o călătorie cu trenul într-un ținut exotic: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței narative: cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului narativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului descriptiv – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 14

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 românică, grec; 2 b; 3 b; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul este organizat sub forma unui monolog adresat.	X	
Poetul își exprimă dorul față de bunica sa.		X
Poezia conține un refren.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Unii membri ai familiei devin modele pentru personajele create de prozatorul Panait Istrati.	X	
Bunica participa la muncile grele de la câmp.		X
Autorul simte compasiune și admirație față de bunica sa.	X	

6 De exemplu: generozitate, hărnicie, evlavie etc.; caracterizare indirectă, prin fapte, gesturi și relații cu cei din jur; secvență ilustrativă: „bunica Nedelea făcea tot ce putea ca să-și ușureze copiii de sărăcia ce le-o lăsase moștenire", „voia să adune și câțiva gologani pentru pomenile ei" etc.; 7 De exemplu: în primul text, limbajul este expresiv și original, având la bază sensul figurat al cuvintelor; al doilea text valorifică, în general, sensul propriu al cuvintelor, urmărind claritatea informațiilor transmise către cititor etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: lucidă, demnă, obiectivă etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la un episod relevant din istoria familiei, de exemplu: autorul evocă într-o manieră subiectivă și analitică trecutul familiei, mărturisind, totodată, că unele figuri i-au inspirat personaje din scrierile sale etc.; 9 De exemplu: dorul, iubirea, nostalgia, respectul etc.; George Coșbuc, *Mama*, Ștefan Octavian Iosif, *Mi-e dor de-un vis...*, Barbu Ștefănescu Delavrancea, *Bunica* etc.

B.

1 d; 2 c; 3 d; 4 a; 5 *ținându-și* – gerunziu; *a nu slobozi* – infinitiv; *de neiertat* – supin; 6 *bolnav*; de exemplu: *Bolnavul nu urmase tratamentul prescris de medic.*; 7 5 propoziții; 8 *Nu faceți prea multă treabă! Mie nu mi-ar plăcea să muncesc zi de zi atât de mult, fiindcă aș obosi repede.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- redactarea unei scrisori către poetul Grigore Vieru, care să cuprindă prezentarea impresiilor personale despre poezia dată: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea convențiilor specifice unei scrisori (notarea locului și a datei, formula de adresare și formula de încheiere, stilul și limbajul adecvate relației cu destinatarul, utilizarea persoanei I, așezarea în pagină etc.); în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței argumentative: cu respectarea regulilor specifice tiparului argumentativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului argumentativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului argumentativ – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 15

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 limba franceză, Émile Faguet; 2 c; 3 c; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Frosa crede despre sine că este proastă.	X	
Ion o încurajează pe Frosa să aibă mai multă încredere în sine.	X	
Stăvăroaia se poartă foarte frumos cu Frosa.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În copilărie, Andrei Pleșu a citit basme japoneze exotice și misterioase.		X
Andrei Pleșu citește repede.		X
Autorul atrage atenția că toate lecturile formative se fac în timpul tinereții.		X

6 De exemplu: entuziasm, nerăbdare, docilitate, melancolie etc.; caracterizare directă, prin intervențiile autorului – secvență ilustrativă: *„(nerăbdătoare)"*; caracterizare indirectă, prin relațiile cu alte personaje – secvență ilustrativă: *„(Ion îi face semn să continue lectura, uitându-se din nou la ceas – Frosa se supune)"* etc.; 7 scena din textul dramatic surprinde reacțiile spontane și revelațiile Frosei în fața cărților; fata își dă seama de propriile transformări, punându-le în legătură cu cărțile citite; al doilea text are trăsături autobiografice/memorialistice, autorul Andrei Pleșu amintindu-și etape din viața sa legate de cărțile citite și făcând comentarii generale despre rolul lecturii etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: prudent, înțelept, empatic etc.; justificarea răspunsului menționat, prin referire la un episod relevant din trecutul autorului, de exemplu: având o imensă experiență de lectură, scriitorul Andrei Pleșu este rezervat atunci când i se cere să recomande o carte, convingerea sa fiind că acest lucru implică responsabilitate și o relație apropiată cu potențialul cititor etc.; 9 De exemplu: încrederea, speranța, lectura, cunoașterea de sine etc.; Victor Ion Popa, *Take, Ianke și Cadâr*, Mihail Sebastian, *Steaua fără nume*, Matei Vișniec, *Vrem să vă dăruim câte o fereastră* etc.

B.

1 d; 2 a; 3 c; 4 a; 5 De exemplu: *foarte bine* – superlativ absolut de superioritate; *mai bine* – comparativ de inegalitate, de superioritate; *bine* – pozitiv etc.; 6 *formative, studioase*; de exemplu: *Colegele mele nu sunt studioase.*; 7 De exemplu: *Proastă n-ai fost niciodată, Frusinel.* – enunț asertiv; *O, conte care nu ți-a fost milă de sora mea Suava Bella!* – enunț exclamativ; *Nu-i așa că acum nu mai sunt proastă ca înainte?* – enunț interogativ etc.; 8 *aș dori, îmbogățite, să fie tratate, mai puțin ofensator, noastre, fiind.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului: **6 puncte**
  – formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 p./formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 p./formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 p./formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 p.
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p.; lipsa logicii – 0 p. **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat: **4 puncte**
  – utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 p.; prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 p.; utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 p.; tonul neutru/obiectivitate – 1 p.

Redactarea rezumatului – 8 puncte: coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor –**1 punct**; ortografia – **2 puncte**; respectarea normelor de punctuație –**1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 16

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: *De-acum voi şti: adese când treci, tu porţi solemn.*; 2 d; 3 a; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Sunetul viorii redeşteaptă timpul încremenit în lemn.	X	
Poezia este alcătuită din catrene.		X
Lirismul discursului poetic este obiectiv.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Lui George Enescu îi plăcea sunetul viorii Stradivarius.		X
Formatul mâinii drepte a violonistului a fost urmărit în construcţia viorilor care i-au purtat numele.		X
Profesia de lutier este practicată doar în Franţa.		X

6 De exemplu: în versurile citate, vocea lirică – aflată chiar în ipostaza celui care caută răspunsuri – surprinde forţa artistului, dar şi nevoia acestuia de a trăi cu intensitate experienţe pe care să le convertească în cântec.; 7 De exemplu: în primul text, un discurs liric subiectiv, ideea menirii artistului în lume este evidenţiată prin metafora viorii în care încremeneşte timpul, confirmând capacitatea artei de a scoate fiinţa din efemeritate, iar cuvintele sunt utilizate cu sensuri figurate; al doilea text evocă personalitatea muzicianului George Enescu, al cărui spirit avea nevoie de o vioară desăvârşită, ca instrument al artei autentice, într-un limbaj clar, precis, articulat pe sensuri conotative etc.; 8 menţionarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: pasiune, bucurie etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: arta presupune valorificarea unor abilităţi şi competenţe, dar şi a unor mijloace performante, pentru a putea fi practicate cu deplin succes, căci calitatea instrumentului de lucru determină calitatea produsului muncii/orice profesie are nevoie de condiţii optime, cu atât mai mult profesiile artistice, iar Enescu a căutat permanent cea mai potrivită vioară care să exprime esenţa muzicii sale, ideal căutat de la prima ridicare a arcuşului etc.; 9 De exemplu: speranţa, admiraţia, împlinirea etc.; Dan Coman, *Enescu. Caiete de repetiţii*, Octavian Goga, *La groapa lui Laie*, Cornelia van Rijn, *Eu sunt fiica lui Rembrandt* etc.

B.

1 b; 2 d; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *al căror* – genitiv; *pe care* – acuzativ; *în care* – acuzativ etc.; 6 De exemplu: *Vioara şi pianul sunt vedetele concertului.*; *Mă gândesc.*; 7 6 propoziţii; 8 *al zecelea, dar/însă/iar, francez, mai interesat, mea, i-*.

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conţinutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare inedită petrecută în timpul unui concert de vioară: nuanţat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanţi/personaje, încadrare în timp şi spaţiu): în totalitate – 4 p.; parţial, cu divagaţii – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenţei dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului şi a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenţei explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ şi a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea specificului tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerenţa textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiţi – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuaţie – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte şi dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 17

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 jerseu, hanorac; 2 a; 3 c; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Băiatul aude în junglă un singur țipăt de pasăre.		X
Un avion cu roți poate ateriza pe orice suprafață.		X
Băiatul blond are ochelari cu lentile foarte groase.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Spiritele războinice pot fi deopotrivă bune și rele.	X	
Caio are informații despre spirite de la un vraci.		X
Un spirit Caboclo avea forma unei păsări colibri.	X	

6 De exemplu: prezintă o întâmplare relatată la persoana a III-a, de către un narator; acțiunea respectă succesiunea cronologică a evenimentelor; apar personaje, iar între ele se naște un conflict, de exemplu: „Cel ce vorbise ieși cu spatele dintre desișuri, iar crăcile îi zgâriară hanoracul slinos."; 7 De exemplu: Băiatul înfruntă natura, luptându-se pentru supraviețuire, așa cum observăm din secvența: „Se trudea să-și facă loc printre liane și printre trunchiurile zdrobite", în vreme ce A. Stermin e fascinat de magia naturii pe care i-o dezvăluie Caio: „Povestea lui mă hipnotiza, vedeam cum din ochii lui întunecați ieșea lumină."; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: bucurie, încredere etc.; motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: fiecare loc este marcat de anumite credințe, care îl definesc din punct de vedere cultural, iar călătoria presupune și descoperirea lor. De pildă, Caio îl convinge pe tovarășul său de existența spiritelor junglei și chiar de posibilitatea ca el însuși să fie un asemenea spirit etc.; 9 De exemplu: respectarea naturii, prietenia, curajul etc.; Constantin Chiriță, *Cireșarii*, Mark Twain, *Aventurile lui Tom Sawyer* etc.

B.

1 c; 2 b; 3 a; 4 d; 5 De exemplu: *niței* – adverb de timp; *acasă* – adverb de loc; *iar* – adverb de mod etc.; 6 De exemplu: *Învață a cunoaște spiritele naturii!*; *Discuția cu acela a fost lămuritoare?*; 7 *care au trăit în pădure* – propoziție subordonată, dezvoltată; *au fost vraci* – propoziție subordonată simplă; 8 *Să fii bun, căci natura te va ajuta când va începe să plouă și îți va plăcea să simți prospețimea ei.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului: **6 puncte**
  – formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 p./ formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 p./formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 p./formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 p.
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p.; lipsa logicii – 0 p. **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat: **4 puncte**
  – utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 p.; prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 p.; utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 p.; tonul neutru/obiectivitate – 1 p.

Redactarea rezumatului – 8 puncte: coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor –**1 punct**; ortografia – **2 puncte**; respectarea normelor de punctuație –**1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 18

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 violină, curbat; 2 d; 3 d; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Perrot știa să cânte la vioară cu arcușul foarte curbat.		X
În sistemul inventat de Perrot, sârmele corespundeau notelor muzicale.		X
Jocul studenților muzicieni a fost preluat de matematicieni.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Thomas Mann spunea că muzica e o revelație mai înaltă decât orice înțelepciune.		X
Fratele domnișoarei Bazelli a fost tenor la Scala din Milano.	X	
Luisa Tetrazzini era cumnata domnișoarei Bazelli.	X	

6 Precizarea unei trăsături și a mijlocului de caracterizare, ilustrat cu o secvență din text (de exemplu: „și-a construit singur mai multe piane și clavecine" etc.); precizarea oricărei trăsături a personajului (de exemplu: îndemânarea) – 2 puncte; precizarea mijlocului de caracterizare – 1 punct; ilustrarea mijlocului de caracterizare cu o secvență din text – 1 punct; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct; încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct etc.; 7 De exemplu: pasiunea pentru muzică, perioada formării unui adolescent etc.; în textul 1 este dezvoltată ideea creativității lui Perrot, care, pasionat de muzică, inventează un sistem de notații muzicale, în perioada formării sale în Colonia; în textul 2 este prezentată, sub forma unei evocări emoționante, perioada formării autorului, subliniind pasiunea pentru pian și importanța orelor petrecute în salonul muzical al domnișoarei Bazelli etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: bucurie, curiozitate etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: adolescența este o etapă de formare, în care tânărul caută modele, iar evocarea adolescenței din Craiova amintește importanța întâlnirilor din salonul domnișoarei Bazelli cu oameni care i-au devenit modele și i-au stimulat interesul pentru muzică, iar întâlnirea cu această lume îl fascinează și evocarea e făcută cu recunoștință etc.; 9 De exemplu: creativitatea, pasiunea etc.; Dan Coman, *Enescu. Caiete de repetiții*, Stephan și Lucy Hawking, *George și cheia secretă a universului* etc.

B.

1 c; 2 d; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *Perrot* – nominativ; *după modelul* – acuzativ; *numărători* – genitiv etc.; 6 De exemplu: *Culoarea mărgelelor putea fi diferită.; Ce atent a fost fiecare dintre ei!*; 7 coordonare adversativă prin joncțiune; 8 *nici o dată, iar, agreat, ai cărei, fuseseră, nepoftiți.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- formularea opiniei: **2 puncte**
- câte 3 p. pentru prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată: **2 × 3 p. = 6 puncte**
  - câte 1 p. pentru enunțarea fiecărui argument: 2 × 1 p. = 2 puncte
  - câte 1 p. pentru dezvoltarea fiecărui argument: 2 × 1 p. = 2 puncte
  - câte 1 p. pentru valorificarea oricărui text și a experienței culturale/de lectură: 2 × 1 p. = 2 puncte
- enunțarea unei concluzii adecvate: **2 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p.; lipsa conectorilor – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 19

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 1874, 1895; 2 c; 3 a; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Peppino crede despre sine că este și actor.	X	
Peppino a jucat pe o scenă de lemn rolul regelui Lear.	X	
Niccolo e recunoscător că Peppino l-a învățat meserie.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Numele real al artistului era Ehrich Houdini.		X
În 1907, Houdini face un turneu în Europa.		X
Magicianul a rezolvat provocarea ziarului londonez *Daily Mirror* în 80 de minute.		X

6 De exemplu: egoismul, răutatea etc.; caracterizare indirectă, prin faptele personajului – secvență ilustrativă: *D-aia nici nu ți-am arătat toate trucurile*; caracterizare directă/autocaracterizare – secvență ilustrativă: *Sunt cel mai bun clovn bătrân* etc.; 7 De exemplu: primul text este dramatic, organizat într-o succesiune de replici, completate de didascalii, al doilea are caracter narativ și e organizat în paragrafe etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: entuziasm, interes etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: este extrem de impresionat și decide să preia acest pseudonim, particularizat printr-un "i" final etc.; 9 De exemplu: prietenia, recunoștința, onestitatea etc.; Victor Ion Popa, *Take, Ianke și Cadâr*, Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*, Gellu Naum, *Cărțile cu Apolodor* etc.

B.

1 b; 2 a; 3 d; 4 d; 5 De exemplu: *foarte bun* – superlativ absolut de superioritate; *liber* – pozitiv; *cea mai dificilă* – superlativ relativ de superioritate etc.; 6 *magician*; de exemplu: *Urmărește atent trucurile magicianului!*; 7 De exemplu: *Sunt cel mai bun clovn bătrân.* – enunț asertiv; *Și în plus am fost și în trupă!* – enunț exclamativ; *Și eu ce-s?* – enunț interogativ etc.; 8 *am petrecut, al patrulea, cea mai mare, muncind, mei, nu puteau.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului: **6 puncte**
  – formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 p./ formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 p./formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 p./formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 p.
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p.; lipsa logicii – 0 p. **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat: **4 puncte**
  – utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 p.; prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 p.; utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 p.; tonul neutru/obiectivitate – 1 p.

Redactarea rezumatului – 8 puncte: coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor –**1 punct**; ortografia – **2 puncte**; respectarea normelor de punctuație –**1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 20

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: *fruntea mată, obrazul rotund* etc.; 2 b; 3 d; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
O voce cunoscută îl strigă pe Gelu din apropiere, de la colțul străzii.		X
Adriana poartă pantofi albi de pânză, fără tocuri.	X	
Pasul fetei este acum sprinten și nesigur.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Anne a primit de ziua ei două semne de carte.		X
Ziua ei de naștere a fost în 14 iulie.		X
Până acum, fetița nu a avut o prietenă adevărată.	X	

6 Rescrierea fragmentului dat, cu transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 6 puncte (utilizarea verbelor la persoana a III-a – 1 punct; utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 punct; utilizarea corectă a coordonatelor temporale și/sau spațiale – 2 puncte: în totalitate – 2 puncte, parțial – 1 punct; fidelitatea față de textul dat – 2 puncte: în totalitate – 2 puncte, parțial – 1 punct); De exemplu: *Adriana întreabă mirată despre ce pantofi este vorba, iar el îi răspunde că sunt pantofii aceștia albi fără tocuri.*; 7 De exemplu: prietenii pot fi văzuți în moduri subiective, în funcție de moment; în primul text este dezvoltată ideea unei întâlniri neașteptate între doi prieteni, care constată ce trăsături li s-au modificat în timp, Adriana schimbându-și pasul, care o particularizează acum; în al doilea text, Anne mărturisește felul în care își vede colegele de școală, identificând câte o trăsătură a fiecăreia, dar și legăturile dintre ele etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: nu găsește prietenie autentică între colegi etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: Anne observă particularitățile fiecărei colege în parte, subliniază relațiile apropiate cu unele dintre ele, dar crede că nu a avut până acum vreo prietenă adevărată, deși le simpatizează pe multe fetițe, ceea ce nu anulează dorința ei de a avea o asemenea prietenă, așa cum crezuse că va deveni Jacqueline van Maarsen; 9 De exemplu: prietenia, trecerea timpului etc.; Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*, J.K.Rowling, *Harry Potter și piatra filozofală* etc.

B.

1 c; 2 b; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *mic* – nominativ; *alb* – genitiv; *răsfrântă* – acuzativ etc.; 6 lucruri; de exemplu: *Efectul lucrurilor spuse nu a fost grav.*; 7 *că o să rămână repetentă* – propoziție subordonată afirmativă; *că n-o să-i spun* – propoziție subordonată negativă; 8 *Dragă Anne, eu chiar nu voiam să te supăr, de aceea îmi pare rău că ai plecat, nu am vrut decât să fiu prietena ta.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare prin care ți-ai reîntâlnit prietenul vechi: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/ personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 21

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: *rug, cenușă* etc.; 2 b; 3 c; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Ochii iubitei îi par îndrăgostitului vrăjiți.	X	
Iubirea este resimțită ca o boală.	X	
Leacul pentru suferința iubirii este un ulcior cu vin adus de iubită.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Îndrăgostitul crede că iubirea l-a transformat profund.	X	
Scrisoarea către Doti a fost scrisă cu prilejul căsătoriei lor.		X
Pentru îndrăgostit, sensul vieții este visarea.	X	

6 De exemplu: *un simplu joc* – epitet/inversiune/epitet în inversiune, *Cresc flăcările-n jurul meu, de dor* – metaforă etc.; 7 De exemplu: limbajul expresiv, prezența figurilor de stil, limbaj colocvial, subiectivitate, mărci ale adresării directe etc.; în primul text este dezvoltată ideea suferinței pe care o provoacă iubirea, asociată unei boli mistuitoare, iar exprimarea este metaforică, susținută de invocația: „Iubito! vino iute c-un ulcior / Ca să-mi aduni cenușa de pe rug..."; în textul 2 este conturată, sub forma unei epistole, o declarație de iubire, îndrăgostitul asociind iubirea unui dar, într-un limbaj familiar, direct, afectiv etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: dragoste, dor etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: iubirea este un sentiment intens, iar mărturisirea lui devine o nevoie a îndrăgostitului, ce menține și intensifică emoția, fericirea fiind sentimentul dominant. De pildă, scrisoarea de dragoste glorifică iubirea, dar și ființa iubită etc.; 9 De exemplu: iubirea, inițierea etc.; Lucian Blaga, *Izvorul nopții*, William Shakespeare, *Romeo și Julieta* etc.

B.

1 a; 2 c; 3 a; 4 *lut – spirit*; 5 De exemplu: *lasă* – imperativ; *să nu văd* – conjunctiv; *ard* – indicativ etc.; 6 De exemplu: *Nu știe a iubi cu toată ființa lui.; Ochii ei de vrăjitoare m-au fermecat.*; 7 *Nu rămâie totul un joc.*; 8 *nu aș cere, nopții, să fii, inimii, argintie, a unui înger.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă emoția generată de lectura scrisorilor de dragoste: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 22

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: *Fram, Alice* etc.; 2 d; 3 b; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
O carte este o rădăcină dulce a unui fruct amar.		X
Tăinuirea cărților e folositoare în decursul veacurilor.		X
Ziua începuse cu o dimineață senină.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În bibliotecă existau cărți de bucate cu dungă roșie pe cotor.		X
Familia autoarei se mută într-un apartament cu trei camere.		X
În bibliotecă existau *Povești nemuritoare*, de Jules Verne.		X

6 Precizarea unei trăsături (de exemplu: credincios) și a mijlocului de caracterizare, ilustrat cu o secvență din text (de exemplu: „ ca și cum ar fi șoptit o rugăciune" etc.); precizarea oricărei trăsături a personajului – 2 puncte; precizarea mijlocului de caracterizare – 1 punct; ilustrarea mijlocului de caracterizare cu o secvență din text – 1 punct; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct; încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct etc.; 7 De exemplu: biblioteca determină inițiere, provoacă și transformă destinele etc.; în primul text este dezvoltată ideea tainelor pe care le poate ascunde o bibliotecă, percepută ca un adevărat labirint de către învățăcel; în textul 2 este conturată, sub forma unei amintiri, imaginea copilăriei petrecute în preajma bibliotecii, pe care fetița o descoperă mai întâi rezumând cărți etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: înțelegerea acestei diferențe vine târziu, ca semn al maturizării etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: fetița rezumă texte, neînțelegând plăcerea de a le citi, lectura e o sarcină, iar cartea o descoperă ulterior etc.; 9 De exemplu: cunoașterea, învățătura etc.; Filip Florian, *Toate bufnițele*, Jeanette Walls, *Castelul de sticlă* etc.

B.

1 d; 2 b; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *ceva* – pronume nehotărât; *ne* – pronume reflexiv; *noi* – pronume personal etc.; 6 De exemplu: *Ce frumoasă este pasiunea lui de a citi!; Nu îi dai nimănui această carte?*; 7 subiect neexprimat inclus, *privirea* – subiect exprimat simplu; 8 *Mi-au plăcut cel mai mult personajele, ele țes întreaga acțiune, chiar dacă nu fac decât fapte rele, totuși sunt și pozitive, și negative, au calități și defecte.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- redactarea unei scrisori către profesorul de literatură, care să cuprindă impresiile referitoare la biblioteca vizitată: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea convențiilor specifice unei scrisori (notarea locului și a datei, formula de adresare și formula de încheiere, stilul și limbajul adecvate relației cu destinatarul, utilizarea persoanei I, așezarea în pagină etc.); în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței narative: cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului narativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 23

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 câteva minute, hiperatomică; 2 d; 3 b; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Robotul crede că oamenii au minți anoste și neinteresante.		X
Lectura celor trei volume îi ia robotului o jumătate de oră.	X	
Dr. Calvin crede că pe Herbie îl ajută lectura romanelor.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Autoarea era interesată de SF și înainte de întâlnirea cu Asimov.	X	
Interesul pentru lectura romanului a fost generat și de titlul lui.	X	
Joseph Schwartz confecționa haine.	X	

6 De exemplu: prezintă o întâmplare relatată la persoana a III-a, de un narator obiectiv; acțiunea respectă succesiunea cronologică a evenimentelor; apar personaje etc.; 7 De exemplu: știința permite o nouă înțelegere a lumii etc.; în primul text, este dezvoltată ideea unei lumi extraterestre, în care roboții evoluează după tiparul psihologiei omenești; în al doilea text, autoarea își mărturisește pasiunea pentru literatura SF, evocând personaje care călătoresc în lumi extraterestre etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: interes, fascinație etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: literatura SF prezintă lumi fascinante, distopice, proiectate în viitor, propune personaje care emoționează, teme interesante și subiecte care stimulează imaginația, căci dezvăluie cititorilor lumi care nu trebuie să fie reale sau posibile și care sunt diferite de ceea ce învață la școală etc.; 9 De exemplu: robotul, exploratorul etc.; Horia Aramă, *Planeta celor doi sori*, Stanislaw Lem, *Solaris* etc.

B.

1 c; 2 c; 3 a; 4 De exemplu: *A împlinit visul mamei lui.*; *S-a împlinit puțin în ultima vreme, nu mai e așa de slab*; 5 De exemplu: *e* – verb predicativ; *citesc* – verb predicativ; *vor părea (teribil de anoste și neinteresante)* – verb copulativ etc.; 6 De exemplu: *Pune-i robotului bateriile noi!*; *Această ramură a științei înseamnă viitorul omenirii.*; 7 *unde* – raport de subordonare; *și* – raport de coordonare; 8 *recalcitrant, defel, anterioare.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 24

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 27 septembrie, 17; 2 b; 3 d; 4 c; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Anetei îi plac mult chilimurile.		✗
Margareta așteaptă cu nerăbdare venirea Lenei.		✗
Lena nu vine niciodată când e ora mesei.		✗

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În opinia autoarei, în jurnal ar trebui notate toate defectele.		✗
Jeni Acterian se regăsește în stările prezentate în *Invitație la vals*.	✗	
Fetei i se întâmplă mereu să viseze că îi cade un dinte.	✗	

6 De exemplu: Conturează cadrul desfășurării acțiunii dramatice, asigură fundalul vizual și auditiv al întâmplării, sugerează elementele de mimică și postură, jocul actoricesc etc.; 7 De exemplu: raportarea la vise este diferită, în funcție de vârsta și de experiența celor două etc.; în fragmentul de text dramatic este surprinsă superstiția bătrânei în legătură cu un vis pe care urmează să îl povestească; al doilea text conține prezentarea unui vis recurent, într-o pagină de jurnal, exteriorizând temerile și neliniștile adolescentei etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: Jeni simte plăcere, bucurie etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: lectura cărții favorite determină analize, introspecții, notațiile din jurnal denotă bucuria descoperirii de sine etc.; 9 De exemplu: familia, visul etc.; G. Călinescu, *Cartea nunții*, Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*, Gala Galaction, *Moara lui Călifar* etc.

B.

1 c; 2 d; 3 b; 4 b; 5 De exemplu: *cine* – pronume relativ, nominativ; *îmi* – pronume personal, dativ; *nimic* – pronume negativ, nominativ etc.; 6 De exemplu: *Nu au vorbit despre nimic multă vreme.*; *I-a aplicat dintelui un tratament corect?*; 7 De exemplu: *Zice că te-a visat urît azi noapte și a dat fuga să vază cum îți este.* – enunț asertiv; *Dar ce vis!* – enunț exclamativ; *Dar chilimurile astea când le-ați cumpărat?* – enunț interogativ etc.; 8 *mărturisind, său, i-, cele mai grozave, confirmă, autenticității.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă relatarea unui vis: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței narative: cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului narativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului narativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor tiparului descriptiv – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 25

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 Dărmănești, Almaș; 2 a; 3 c; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Drumeții apucă spre Dărmănești în data de 6 iulie.	X	
Cei doi călători se decid să nu urmeze drumul mare.	X	
La vederea drumeților, gospodarul pare foarte bucuros.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Marius Chivu s-a temut că a doua călătorie nu va deveni o carte.		X
În primele zile în Himalaya a avut parte de întâmplări amuzante.	X	
Autorul decide să nu mai călătorească.		X

6 De exemplu: curajos, temerar, neînfricat; caracterizare indirectă, prin gesturi și fapte; secvență ilustrativă: „eu și tânărul meu tovarăș de călătorie ne hotărârăm a merge pe jos peste munți și în răgaz, de la Piatra pân' la Dorna, lăsând la o parte drumul mare." etc.; 7 De exemplu: bucuria de a călători, explorarea unor spații necunoscute etc.; în primul text este dezvoltată ideea călătoriei pe jos, pe drumuri de munte, care permite bucuria cunoașterii; în textul 2 este conturată, sub forma unui interviu, experiența unor călătorii exotice, transformate prin scris în cărți memorabile etc.; 8 Primul text, narativ, valorifică un limbaj expresiv, a cărui autenticitate e dată de cuvinte regionale și populare, precum cele din secvența în care sunt descriși drumeții, al doilea text propune un limbaj accesibil, clar, convingător prin datele exacte, prin denumirile geografice și prin tonul confesiv etc.; 9 De exemplu: respectul pentru natură, prietenia etc.; Geo Bogza, *Țara de piatră*, Jules Verne, *Ocolul pământului în 80 de zile* etc.

B.

1 d; 2 a; 3 b; 4 a; 5 De exemplu: *se uită* – indicativ; *ar fi voit* – condițional-optativ; *să scape* – conjunctiv etc.; 6 De exemplu: *Dorința de a călători l-a salvat.*; *Se poartă precum acela care îi e prieten?*; 7 *Nu mai este o carte doar despre munți* – propoziție principală; *ci e foarte mult și despre cultura incașă, despre culturile și religiile* – propoziție principală, coordonare; *care coexistă în Peru* – propoziție subordonată, subordonare; 8 *Îți mulțumesc pentru interesul pe care l-ai arătat pentru țara mea, fii binevenit oricând!*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- formularea opiniei: **2 puncte**
- câte 3 p. pentru prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată: **2 × 3 p. = 6 puncte**
  - câte 1 p. pentru enunțarea fiecărui argument 2 × 1 p. = 2 puncte
  - câte 1 p. pentru dezvoltarea fiecărui argument 2 × 1 p. = 2 puncte
  - câte 1 p. pentru valorificarea oricărui text și a experienței culturale/de lectură 2 × 1 p. = 2 puncte
- enunțarea unei concluzii adecvate: **2 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa conectorilor – 0 puncte: **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 26

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: Mihai Viteazul, Decebal; 2 a; 3 a; 4 a; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Părinții se îngrijorau când afară fulgera.		X
Mama îi învață pe copii matematică.		X
Uneori, părinții îi înscriu pe copii la școală.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În imagine, Amza Pellea apare în rolul lui Nea Mărin.		X
Regretatul actor a murit la 88 de ani.		X
Boala sa a fost tratată la Paris.		X

6 De exemplu: tiparul narativ, tiparul descriptiv etc.; 7 De exemplu: evocarea e făcută cu emoție, cu dragoste filială, părinții sunt descoperiți cu uimire și admirație etc.; în primul text este surprins, sub formă confesivă, un moment din copilăria personajului-narator, dezvăluind relația deosebită dintre copii și părinți; al doilea text evocă, din perspectiva fiicei, personalitatea actorului Amza Pellea, dezvăluind legătura puternică a celor doi etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: tristețe, dragoste etc.; motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: fiica descoperă târziu rolul profesional al tatălui, cu admirație și cu dragoste etc. 9 De exemplu: familia, copilăria etc.; Marin Preda, *Moromeții*, Ioana Pârvulescu, *Inocenții* etc.

B.

1 b; 2 b; 3 a; 4 b; 5 De exemplu: *a iubit* – perfect compus; *considera* – imperfect; *cred* – prezent etc.; 6 De exemplu: *Jucați-vă numai în grădină!*; *Nu i-ai spus aceluiași secretul tău?*; 7 *Cactușii gigantici și cactușii Opuntia erau umflați din cauza volumului uriaș de apă[1]/ pe care îl absorbiseră[2]/, pentru că știau[3]/ că va trece foarte multă vreme până la următoarea ploaie[4]/*; propoziția 3 este simplă; 8 *Dragă domnule, dat fiind că sunt un admirator al filmelor în care ați jucat, aș vrea să întemeiez un club în numele dumneavoastră.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 27

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: Warwick, Cauchon.; 2 d; 3 b; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Couchon e mai îngăduitor decât Warwick.	✗	
Ioana l-a întâlnit pe Arhanghelul Gavril.		✗
Ioana aude Vocile pe câmp, unde își păștea caprele.		✗

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Deși era minoră, Ioana a fost judecată și arsă pe rug.	✗	
Mama Ioanei a solicitat reabilitarea fiicei ei, la 24 de ani de la moartea acesteia.	✗	
Ioana a fost sanctificată în 1920.	✗	

6 *„(tânăr, fermecător, elegant și rasat)"* – conturează portretul personajului, evidențiindu-i, în mod direct, trăsături fizice și morale; *„(Ioana stă ghemuită într-un colț, pe un scăunel.)"* – surprinde atitudinea personajului în timpul acțiunii, fixează detaliile decorului etc.; 7 De exemplu: timpul e sugerat, în primul text, prin detaliile evocate de eroină, având o semnificație mistică, în al doilea text se urmărește cronologia prin date istorice concrete; „după ce clopotele de seară au sunat de rugăciune", „în anul 1412" etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: Mama crede că are datoria de a face dreptate fiicei sale etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: mama cere rejudecarea, ca un omagiu postum adus fiicei sale, din iubire maternă etc.; 9 De exemplu: ideea datoriei față de țară, ideea credinței ca forță călăuzitoare etc.; Mihai Eminescu, *Scrisoarea III*, Éric-Emmanuel Schmitt, *Copilul lui Noe* etc.

B.

1 b; 2 c; 3 b; 4 b; 5 *întreagă* – adjectiv propriu-zis; *sa* – adjectiv pronominal; *stinsă* – adjectiv participial; 6 *tronul*; de exemplu: *Inscripțiile de pe tron au fost descifrate târziu*; 7 „Judecarea cauzei fusese de competența scaunului apostolic, și nu a unuia local; Ioana fusese minoră și nu putuse fi judecată în lipsa unui apărător."; 8 *tribunalului, în care, se vor rejudeca, sale, unei cereri, aceleia.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- câte 1 p. pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- câte 2 p. pentru prezentarea fiecărei trăsături precizate prin câte o secvență comentată: **2 × 2 p. = 4 puncte**
- câte 1 p. pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate: **2 × 1 p. = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului: **2 puncte**
  - identificarea unei valori – 1 p.
  - corelarea valorii – 1 p.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 28

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: *părul arămiu, obrajii trandafirii* etc.; 2 d; 3 d; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Domnișoara Caroline Fisher provenea din Alabama.	X	
Jem stătea la școală în preajma surorii lui mai mici.		X
În recreație, cei doi frați jucau împreună Tarzan și oamenii-furnici.		X

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Bunicul o obliga pe fată să învețe matematică.		X
Fata locuise toată viața ei în Chile.		X
Pentru bunic, o bucată de brânză putea fi o răsplată.	X	

6 De exemplu: prezintă o întâmplare relatată la persoana I, de un narator care este și personaj; acțiunea respectă succesiunea cronologică a evenimentelor; între personaje apare un conflict; relevantă e secvența: „Sfârșind istorioara, domnișoara Caroline exclamă: «Vai, dragii mei, ce poveste frumoasă!» Se duse apoi la tablă și scrise cu majuscule enorme alfabetul, după care întrebă clasa: «Știe cineva ce sunt acestea?» Toată clasa știa: cei mai mulți erau repetenți de anul trecut." etc.; 7 De exemplu: legăturile de familie, descoperirea învățăturii, amintirea anilor de școală etc.; în primul text, este dezvoltată ideea descoperirii școlii de către fetița care are un puternic spirit de observație; în textul 2 este conturată, sub forma unei evocări emoționante, legătura puternică dintre fată și bunicul care îi deschide interesul pentru învățătură etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 2**, de exemplu: bunicii își veghează nepoții, îi protejează, îi învață importante lecții de viață, dublând rolul părinților, dintr-o altă perspectivă, căci fetița și bunicul se admiră reciproc, se tratează de la egal și bunicul devine un mentor pentru nepoata sa, învățând-o o mulțime de lucruri etc.; 9 De exemplu: familia, învățătura, cunoașterea etc.; Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea*, Molnar Ferenc, *Băieții de pe strada Pal* etc.

B.

1 b; 2 b; 3 b; 4 a; 5 De exemplu: *făcui* – perfect simplu; *a învățat* – perfect compus; *zâmbește* – prezent etc.; 6 *a respecta*; de exemplu: *Dorința bunicului era de a le respecta pe femei?*; 7 *Trebuia* – propoziție principală, regentă, simplă; *să rămân cu cei din clasa întâi* – propoziție secundară, subordonată, dezvoltată; *iar el o să stea cu cei dintr-a cincea* – propoziție principală, dezvoltată etc.; 8 *Mi-a părut rău că m-ați pedepsit azi, pentru că eu nu am făcut decât să spun adevărul că am învățat a citi singură.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unei note de jurnal în care se prezintă experiența călătoriei alături de bunic: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor unei note de jurnal (de exemplu: notarea datei, utilizarea persoanei I etc.): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței explicative: cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului explicativ, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor specifice tiparului explicativ – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor specifice tiparului descriptiv, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TEST RECAPITULATIV 29

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 24 și 44 de centimetri.; 2 b; 3 b; 4 d; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Strofele sunt organizate în formă de catrene.	X	
Descrierea din discursul liric surprinde un portret.		X
În text există mărci explicite ale vocii lirice.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Tema carului cu boi reprezintă 10% din operele lui Grigorescu.	X	
Verticalele tabloului sunt prelungi.		X
Tabloul surprinde un peisaj colinar.	X	

6 De exemplu: Precizarea felului rimei și a măsurii primelor patru versuri ale textului (Măsura este de 13 silabe, iar rima este împerecheată.) 6 puncte: precizarea felului rimei – 2 puncte; precizarea măsurii versurilor – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct; formularea răspunsului în enunț – 1 punct etc.; 7 De exemplu: primul text e liric, limbajul fiind expresiv, iar sensurile figurate generează figuri de stil, precum metafora și personificarea din secvența: „Lucirile luminii se luptă prin văzduh", al doilea este nonliterar, limbajul fiind lipsit de expresivitate, iar vocabularul este specializat, așa cum observăm în secvența descrierii picturii etc.; în primul text, imaginea satului este surprinsă idilic, în lumina dimineții, impresionând prin armonie și liniște; în textul al doilea, autorul evidențiază particularitățile picturii grigoresciene, lumina compoziției, datele peisajului și tehnicile picturale etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând **textul 1**, de exemplu: lumea satului este una tradițională, veche, încremenită în timp, opusă lumii dinamice, instabile a orașului, iar poezia propusă dezvăluie tihna locului, armonia elementelor naturii/chiar dacă lumea orașului oferă propriile avantaje, satul este un spațiu al veșniciei, propune o lume idilică, așa cum o surprinde și poezia propusă, prin secvențele ei etc.; 9 De exemplu: nostalgia, admirația pentru natură, sentimentul comuniunii cu natura etc.; George Coșbuc, *Vara,* Lucian Blaga, *Zi de septembrie*, Tudor Arghezi, *Într-un lac* etc.

B.

1 c; 2 c; 3 c; 4 c; 5 *temă* – feminin; *car* – neutru; *boi* – masculin; 6 de exemplu: *Eu nu admiram dimineața de vară.*; *Dimineața mergem la mare.*; 7 3 propoziții; 8 *aș, creat, visurile, fii, plăcea, noștri.*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- precizarea mesajului/a unei semnificații a textului: **1 punct**
- precizarea temei: **1 punct**
- câte 2 puncte pentru prezentarea oricăror două elemente componente ale peisajului:
  - câte 1 punct pentru precizarea oricăror două elemente componente **2 × 1 punct = 2 puncte**
  - câte 1 punct pentru prezentarea celor două elemente componente precizate (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte): **2 × 1 punct = 2 puncte**
- câte 2 puncte pentru interpretarea celor două figuri de stil:
  - câte 1 punct pentru numirea celor doua figuri de stil (interpretare adecvată – 1 punct; încercare de interpretare – 0 puncte): **2 × 1 punct = 2 puncte**
  - câte 1 punct pentru interpretarea oricăror două figuri de stil diferite (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte): **2 × 1 punct = 2 puncte**
- menționarea oricărei emoții exprimate/a oricărui sentiment exprimat în textul poetic, cu justificarea alegerii făcute (menționarea oricărei emoții transmise/a oricărui sentiment transmis – 1 punct, justificarea alegerii făcute – 1 punct): **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

TEST RECAPITULATIV 30

SUBIECTUL I — 70 de puncte

A.

1 De exemplu: coduri, uși; 2 c; 3 b; 4 b; 5

TEXTUL 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Hassan știe că povestea ascultată pe deal e imaginată de prietenul său.		X
Hassan știa să citească destul de prost.		X
Bărbatul din povestea imaginată de băiat este din cale afară de lacom.	X	

TEXTUL 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dan Coman a găsit vechea lui carte când părinții s-au mutat în altă casă.		X
Lavinia Branișteă află că umorul aduce cu sine multe constrângeri.	X	
În cartea lui Dan Coman, copilăria de până la 8 ani e asociată iernii.	X	

6 De exemplu: atent, expresiv, interesat, empatic, deschis; caracterizare directă, din perspectiva naratorului – secvență ilustrativă: „Hassan a fost ascultătorul perfect în multe privințe, fiind total absorbit de poveste."; caracterizare indirectă, trăsătura rezultând din gesturile personajului – secvență ilustrativă: „Când am citit ultima propoziție, a aplaudat, încercând să nu facă prea mult zgomot." etc.; 7 De exemplu: copiii evocă această experiență, ca pe una formatoare; în al doilea text, autorii evocă primele contacte cu scrisul pentru copii, subliniind dificultățile, dar și frumusețea acestui gen; de pildă, pentru Lavinia Branișteă, scrisul e o școală, pentru Dan Coman, e o stare de nerăbdare etc.; 8 menționarea răspunsului la întrebarea dată, de exemplu: Amir înțelege importanța autenticității în construirea unui fir narativ etc.; justificarea răspunsului, valorificând **textul 1**, de exemplu: personajul-narator inventează povești, profitând de faptul că Hassan nu știe să citească, iar acesta îl încurajează să continue, fascinat de firul narativ fluid, dar, atunci când povestea nu mai e credibilă, ascultătorul simte acest lucru, așa cum se întâmplă în cazul poveștii despre lacrimile transformate în perle, care ar fi putut fi provocate cu o ceapă, dramatismul poveștii dovedindu-se artificial etc.; 9 De exemplu: prietenia, onestitatea, empatia etc.; Vasile Alecsandri, *Vasile Porojan*, Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*, Mark Twain, *Aventurile lui Tom Sawyer*, *Prinț și cerșetor* etc.

B.

1 c; 2 b; 3 b; 4 c; 5 De exemplu: *Noi nu am scris încă povești.* – pronume personal; *Nu știa cine ascunsese cartea.* – pronume relativ; *Fiecare avea câte o poveste de spus.* – pronume nehotărât etc.; 6 De exemplu: *Curăță repede o ceapă! Ai dat cuiva cartea mea?*; 7 *Prima carte...a fost o carte pentru copii* – propoziție principală și regentă; *pe care am scris-o* – propoziție secundară subordonată etc.; 8 *Dragul meu prieten, îmi pare foarte bine că ai avansat pe drumul tău. Ține-o tot așa, fii încrezător în talentul tău!*

SUBIECTUL al II-lea — 20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte:

- scrierea unui text în care se prezintă descoperirea unei povești și care să includă un rezumat: nuanțat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți/ personaje, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 p.; parțial, cu divagații – 2 p. **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 p. **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 p.; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 p.; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 p. **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Scanned with OKEN Scanner

Mihaela Doboș

5.

TEME RECAPITULATIVE

Limba și literatura română

SISTEMATIZARE ▸ CONSOLIDARE ▸ EVALUARE

Arată-ne cine ești!
Scamatorii
Tărâmurile imaginației
În familia mea
Descopăr lumea jucându-mă
Tu ești modelul meu!
Darul prieteniei
Mireasma sărbătorii
Drumuri către carte
Tu cum vezi natura?

EDITURA PARALELA 45
EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Mihaela Doboș

6.

TEME RECAPITULATIVE

Limba și literatura română

SISTEMATIZARE ▸ CONSOLIDARE ▸ EVALUARE

Noi și ceilalți
Vorbind cu natura
Portrete
Oamenii din jurul meu
Miraje
Rivalități
Sentimente
Întâlnirea cu necunoscutul
Târcuri
Poveștile artei

EDITURA PARALELA 45
EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Cartea ***Start pentru succes! Simularea Evaluării Naționale*** este soluția timpurie și eficientă de a vă antrena și a vă testa competențele și cunoștințele dobândite în clasele V-VII la disciplina Limba și literatura română. Gândind algoritmic, empatic și didactic deopotrivă, am conceput auxiliarul pe trei secțiuni distincte și firesc interconectate:

I. 10 SETURI CU EXERCIȚII DE ANTRENAMENT TEMATIC (*Fonetică. Ortoepie și ortografie; Vocabular; Părți de vorbire și funcții sintactice; Enunțul. Propoziția și fraza. Raporturi sintactice; Variația stilistică. Forme corecte*), fiecare conținând câte 20 de itemi obiectivi, astfel încât verificarea rezolvării lor să se poată realiza imediat și independent de ajutorul altcuiva.

II. 30 DE TESTE RECAPITULATIVE DUPĂ MODELUL EVALUĂRII NAȚIONALE, care au la bază texte-suport atractive și interesante, asociate după criteriul tematic, din literatura română și universală, clasică și contemporană (18 narative, 6 lirice, 6 dramatice). Pentru că scopul nostru nu este de a transforma elevul într-un robot care repetă, mimetic, aceleași tipuri de sarcini, am diversificat și am nuanțat exercițiile în sensul antrenării spiritului critic, imaginației și creativității.

III. SOLUȚII ȘI SUGESTII DE REZOLVARE, în care se regăsesc răspunsuri complete la seturile din prima parte, precum și la itemii obiectivi din cadrul testelor. Pentru subiectele care vizează înțelegerea, compararea, asocierea și valorizarea critică a textului literar am optat pentru sugestii de răspuns, iar în cazul compunerilor am oferit bareme desfășurate, care să orienteze munca elevilor, dar fără a le îngrădi sau a le manipula ideile și limbajul.

Dragul nostru elev, cu această carte începe un parcurs către succes care îți va readuce bucuria și curiozitatea învățării, precum și gustul onest al competiției cu tine însuți, pentru că nu este altceva decât *O scară către cea mai bună versiune a ta*. Urc-o încrezător!

Mihaela Doboș & Mona Coțofan